

དབྱེ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ།

ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད།

ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད། ཨ་ཁོ་རྒྱལ་ཡོད།

ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་དེ་བརྒྱུ་མི་མང་།

SJRB-0191

བཀྲ་གིས་ལྷན་པོའི་གིང་པར་ལ་གཞི་བཙལ་བ་ཡིན།

ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྲག་ཁང་གིས་ལྷན་ལྷན་བྱས།

ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྲག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེ་བུ་བཟོས།

ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱས།

༢༠༡༩ ལྷ་བརྒྱུད་པར་ཚོམ་ལྷན་གྲག་ཁང་།

ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་དེ་བརྒྱུ་མི་མང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བརྒྱུ་མི་མང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསེབ་སྐྱུར་བ་བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ།

བར་རྒྱུན་གྱི་བཀག་དབང་ཨེར་བྲེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱི་བཤེན་པ།

མཚན་དོན་དང་འཇུག་ཕྱག་བཤེན་པ།	༡
གཞུང་གི་དོན་བཤེན་པ།	༦
ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཚོན་བརྗོད་བཤེན་པ།	༦
སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བརྗོད་པ།	༦
སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྤེ་ཕྱག་འཚལ་བ།	༡༣
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལས་རྒྱའི་ས་བཤེན་པ།	༡༣
སོ་སྤྱེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤེན་པ།	༡༥
བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༧
ས་བཅུའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་.....	༡༧
ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤེན་པ།	༡༩
ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།	༡༩
ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤེན་པ།	༢༠
ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་པའི་	
སྣོན་ས་བསྟན་པ།	༢༡

སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་བའི་བཤེན་པ།

ས་འདྲིར་ཚུལ་བྱིས་ལོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ།	༢༥
ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྟན་པ།	༢༦

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཚུན་ཚོགས་དང་མ་འདྲིས་	
སའི་དཔེ་བསྟན་པ།	༡༠༥
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།	༡༠༥
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ།	༡༠༦

སེམས་བརྩེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པ།

ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ།	༡༠༧
ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	༡༠༩
ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས།	༡༡༩
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ།	༡༢༥

སེམས་བརྩེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པ།

ས་འདྲིར་བརྩོན་འགྲུས་སྟག་པར་བསྟན་པ།	༡༢༦
སའི་ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ།	༡༢༦
སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།	༡༢༩

སེམས་བརྩེད་པ་ལྔ་པའི་བཤད་པ།

ས་ལྟ་པའི་ངེས་པའི་ཚིག་བཤད་པ།	༡༣༧
བསམ་གཏན་སྟག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་	
ཕར་བསྟན་པ།	༡༣༧

སེམས་བརྩེད་པ་དྲུག་པའི་བཤད་པ།

སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་སྟག་ཕར་བསྟན་པ།	༡༣༩
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྟགས་པ།	༡༣༩
ཟབ་མོ་ཉེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ལོ་ན་	

ཉིད་བཤད་པ།	༡༣༥
ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།	༡༣༦
ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ།	༡༣༧
དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ།	༡༣༨
སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ།	༡༣༩
ཉན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་རྩུབ་བཤད་པའི་ཚུལ།	༡༤༠
ཡང་དག་པའི་དོན་ལྷན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ།	༡༤༡
ལྷན་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དགོད་པ།	༡༤༢
དེ་ལོན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ངོས་གཟུང་བ།	༡༤༣
ལྷན་གྱི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།	༡༤༤
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།	༡༤༥
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགས་པ།	༡༤༦
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།	༡༤༧
དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།	༡༤༨
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ལྷན་པའི་དོན།	༡༤༩
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགས་	
པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།	༡༥༠
ཉན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་མཐར་འཇོག་གི་	
ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།	༡༥༡
རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འགྲམ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།	༡༥༢
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།	༡༥༣
ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་ཉིད་	
དགས་དགོས་པར་བསྟན་པ།	༡༥༤

བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་	
གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ།.....	༤༠༦
གཞན་སྤེལ་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་	
བདག་དགག་པ།.....	༤༠༧
རང་སྤེལ་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།.....	༤༡༥
དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སློབས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་	
སོགས་གསུམ་དགག་པ།.....	༤༡༧
དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་	
རྣམ་ཡོད་དགག་པ།.....	༤༡༩
བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བཞག་པ་	
དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད་པ།.....	༤༢༥
དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་	
སྤང་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།.....	༤༢༩
བདག་དང་གིང་རྟེན་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་	
ཡང་བརྟེན་པར་བསྟན་པ།.....	༤༦༡
ལུས་སྣམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ།.....	༤༦༡
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ།.....	༤༦༩
དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་པ།.....	༤༦༥
དེས་གྲུབ་པའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།.....	༤༧༥
སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ།.....	༤༧༦
སྤེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	༤༧༩
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་མཚུག་བསྟེན་པ།.....	༥༠༠

རིང་ཏུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་བཤད་པ། ༥༠༦

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་བཤད་པ། ༥༠༧

 ས་འདིར་སློབ་ལམ་སྟག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ། ༥༠༩

 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། ༥༠༧

 དབང་བཅུ་ཚོའི་བར་བསྟན་པ། ༥༠༩

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ། ༥༠༧

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་བཤད་པ། ༥༡༡

 ས་བརྟུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ༥༡༦

 ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༥༡༧

 ས་གཉིས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༥༡༩

 དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༥༡༩

 བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་ལས་འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ། ༥༡༩

 དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། ༥༡༩

 སྐྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ ༥༢༩

 སྐྱལ་པའི་སྐྱ་བསྟན་པ། ༥༣༡

 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། ༥༣༦

 མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་

 དུས་གྱི་བཤད་པ། ༥༣༩

 བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༥༣༧

 བསྟན་བཅོས་བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བ་བཤད་པ། ༥༤༡

 མཇུག་གི་དོན། ༥༤༦

 པར་བྱང་སློབ་ཚིག་ ༥༤༤

རྩོམ་གྱི་མདུན་པུམ་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པ་ནི། བོད་མདོ་སྐྱད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་འབྱུང་བའི་དགེ་
དང་ཡུམ་གྱི་དབང་ལ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་མེ་བུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༥༧
ལོར་སྐྱུ་བསྐྱུངས།

དགུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྩོམ་མེད་ཀྱི་དུང་ནས་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྣོན་པ་
བཞེས་ཏེ་མཚན་ཀྱན་དགའ་སྦྱིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཚུང་དུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་རྗེ་
དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བདག་སྐྱོང་གནང་སྟེ་ཡི་གེ་འབྲི་སྐོག་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་
བསྐྱབས་པ་དང་གསང་སྤྲུལ་རྩོམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་ཡང་
མཛད། ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་དུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྣོན་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་སྐོ་
བཟང་གྲགས་པར་གསོལ།

དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་ཚུ་མྱང་༡༣༧༣ ལོར་མདོ་སྐྱད་ནས་དབུས་སུ་ཕྱོད། རྒྱ་
སྐབས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཛལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བྱུག་ཆེན་ལྷ་
ལྷན་ལ་སོགས་གསལ། ཚལ་གྱི་སྐབས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་དུང་ནས་སྐབས་དབྱེད་ཡན་
ལག་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱུངས་པ་མཛད། དེ་ནས་ཚོས་བྲལ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟེ་ཐང་
བ་བཟུ་གིས་སེང་གོ་དང་གདན་ས་བ་དགོ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་ག་ལ་ཚོས་འབྲེལ་གསལ།
དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་སྐབས་གཙང་སྐྱོགས་སུ་ཐེབས་ནས་ཉ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་
དཔལ་དང་རྗེ་བརྩན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལུ་སྐོ་སྐོས་སོགས་ལས་དབུ་པར་འདུལ་མདོན་
ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་སྐྱོང་མཛད། བོད་དང་སོགས་སུ་བྱ་སྐོར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་སྐབས་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཚོགས་ཆེན་སོའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་བ་རྣམས་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས་ཟླ་མ་དབུ་མ་བ་དང་ལྟན་དུ་དཀའ་གཤོང་དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སྟོམ་སྐྱབ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡར་ལུང་དུ་ཅེད་ཐང་གི་ཚོས་གྲུང་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲ་སྐོར་མཛད། སྐྱབ་ལྷ་གསལ་བ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་གྲུང་དུ་ཚོས་བཀའ་གསལ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྐབས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་གྲུང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུང་ཞིབ་གཞིགས་མཛད། དེ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང་། ལྟོད་ལུང་མཚོ་སྐོང་། དང་དཀའ་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་སྐབས་སྐྱོར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་མེད་བ་བཀའ་ཚོམ་མཛད། དགྲུང་གྲངས་སོ་དྲུག་པར་འཁོར་དག་བ་རྣམ་བརྒྱུད་བྱེད་མིའི་དེ་ལོ་ཁར་བྱ་བལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐྱབ་བ་གཙོ་བོར་གནང་།

དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་བྲག་ཏུ་མཁན་ཆེན་བྱུག་རྡོར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གྲུང་ནས་ལམ་རིམ་བཟང་མེད་སོགས་གསལ། དེའི་ལོར་གཉལ་སྟོད་སྐྱད་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྐོར་མཛད། སྐབས་དེར་དཀའ་བཅུ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་གྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེའི་སྐུ་གྱི་སྐྱ་བོར་གྲུ། དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པའི་སྐབས་རྗེ་ལེད་མདའ་བཞེན་པོ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་སྐྱབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་དང་རྗེ་གསུམ་གནམ་ཅེད་ལྗེད་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་གྲུང་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་འཛོམས་ནས་དབྱུང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་སྐབས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོལ་བཅུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྐབས་གྲུང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགུའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྐབས་མཁའ་དུ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་གྲུང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལྷོ་ལྷོ་དང་། སྐབས་

རིམ་ཚེན་མོ་བརྒྱུ་ལས།

དགྲུང་གྲངས་ར་གཅིག་གི་སྐབས་སེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་ཚོག་མར་མཇལ་དུ་ཕྱོན་བ་འབྲལ་དུ་རྗེས་སུ་བརླུང་ཞིང་རྗེའི་སྤྲམ་གྱི་སྤྱོད་
གྲུང་། ལོ་དེར་བར་ཚད་གི་རྣམ་པ་ཅུང་བད་ཅིག་སྤྲང་བ་གཡོལ་ཆེད་གསང་སྤྲམས་གྱིས་ར་
ཁ་བྲག་དུ་ཕྱོན་ནས་སྤྱོད་མཚམས་མཛད། དེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་དབྱ་
སེམས་གྱི་ལྷ་བའི་གནད་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་བལྟས་ལྷ་སྤྲང་དང་དེས་ལེགས་བཤའ་
སྤྲང་བོ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། སེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་རྩ་ཤེའི་རྣམ་པ་ཤད་ཆེན་མོ་འང་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པའི་༡༧༠༩ལོ་ད་ལྷོ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་དུ་
ཚོ་འབྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་གྱི་མཚོད་པ་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་སྤྲང་ཚོ་འབྲུལ་སློན་
ལམ་ཆེན་མོའི་སློལ་ཆགས། ལོ་དེར་འགྲོག་རི་བོ་དགེ་ལུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ལྷག་
བཏབ། ལྷགས་ཡོས་༡༧༡༡ལོར་གསང་འདུས་རིམ་ལྷ་གསལ་སློན་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ཤིང་རྩ་༡༧༡༧ལོར་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འོན་
བཟ་ཤིས་དོ་ཁར་གདན་དྲངས་ཤིང། སྤེ་སློད་འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབྱ་ཚད་
སོགས་ཐབ་རྒྱས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྐབས་དེར་རྒྱལ་མཚོག་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པ་དང་མཇལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བརླུང། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་བ་བཞི་སྤྲམས་སུ་
གྲགས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལྷ་ཨི་པའི་འི་ག་ཆེན་སོགས་མཛད། དགྲུང་ལོ་ང་དགྲུ་
ཤིང་ལྷག་༡༧༡༥ལོར་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་
གསང་བཞེངས་གྱིས་དགའ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲམ་མཚོད་གསང་འཇུགས་མཛད། དགྲུང་
ལོ་ངེ་གཉིས་པ་༡༧༡༤ལོར་དབྱ་ལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤའ་བ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་བརྒྱུ་ལས། དགྲུང་གྲངས་དུག་ཅུ་འེ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་མག་

༡༩༡༤ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ལྷའི་ཉིན་གྱི་སྤོར་བར་དོ་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་
སྤྱ་མཛོན་དུ་མཛད་དོ། །

སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་། ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གྲགས་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

གསུང་རྩོམ་ལ། བྱང་ཚུབ་ལམ་སྤྲུགས་གཉིས་དང་། བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ།
ཅ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན། དབྱུ་མ་དགོངས་བ་རབ་གསལ། དེམ་ལྷ་གསལ་སྤོན་སོགས་པོ་ཉི་བཅུ་
དགུ་བཅུགས།

༡༩༡༣།༡༡༡༣༣ ལ་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་སྤོགས་བཅུས་
བྱས།

འབྲེལ་བའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐོང་ས་སྲུ་སྐོན་སྐོན་མཁས་པའི་དབང་བོ་དག་གི་བཀའ་འདྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྟན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིན་ལོ་རྒྱུ་གྲུང་བའི་གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་ལྷག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱང་སྤོང་ནའང་། རྣམ་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲུང་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་སྤྲིན་བེན་པ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་རྣམ་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་རྣམ་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྱང་སྐོབ་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་ཏུ་སྤྲིན་པ་དང་བརྒྱན་ནས་གསར་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་གྲུས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲུབ་བརྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བརྒྱན་དང་འབྲེལ་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཙོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཙོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཉེན་ལོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཙོས་དགོས་རྒྱང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་སྤྱིར་བརྒྱང་ནས་དེའི་

ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིག་བྱེད་རྒྱ་ཅན་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྐྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ཚོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་བྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱབ་ཡིག་ཐེངས་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་འེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཕྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ལུས་བ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེབ་སློབ་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སློང་ཅུང་ཙམ་ལུ་ན། གཞུང་གི་དགུས་སུ་ཉགས་ [] འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་བཞི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དགུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སུ་ཉགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲི་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའ་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗོད་སློང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དང་ཐད་སློར་སྐྱད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་འེ་འེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སློབ་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་

བར་གཞི་ལ་མ་སྤྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷོན་
ལོ། ཞོག་སྤྱ་འབྲུམ། ལྷ་བྲང་བར་མ་ནམས། སྤྱི་བཟུ་ཞོག་སྤྱ་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཤིས་མཚོན་
བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཚའ་གྱི་ཁྲིད་ཏུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ན་མ་སྤྱི་
ཡིག་ལོར་ཞིག་ལྷོ་མིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ *
འདིས་ལྷོ་མིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་
-བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། +བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་
མ་བྱང་བའི་དོན་ཏུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཚའ་དུ། མ་སྤྱི་ (༤ན་༥ན། བསྐྱབས་ *བསྐྱབས་ སྤྱི་
༡༠ན་༦ན། ལྷ་ ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་མ་
སྤྱི་འོག་གངས་ (༤ན་འདུན་དོས། ཡིག་སྡེར་༥བ་ན། བསྐྱབས་ཅེས་སྤྱི་ལོད་པ་མཚོན་ཞིང་།
*བསྐྱབས་ བེ་མ་སྤྱི་འོག་ལོར་བསྐྱབས་དེ་ཉིད་ལྷོ་མིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་
མཚོན་གྱི་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་སྤེབ་གངས་
༡༠ན་འདུན་དོས། ཡིག་སྡེར་༦བ་ན། ལྷ་བྲང་བར་མའི་སྤེབ་གངས་༡༡༠རྒྱ་བ་དོས། ཡིག་
སྡེར་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

ལྷོ་མིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདད་བར་འབྲུམ་དེ་བ་ཏུ་ལོར་འབྲུམ་ལོར་
བ་སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྤྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་
མཁྱེན་ལྷན་ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྤྱི་གཞུང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་ལམ་སྟོན་
གནད་བའི་འེ་བསྐྱལ་ལྷོ་མིག་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཁྱོད་གས་དང་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་
དང་ལེགས་སྤྱི་གཞུང་ཉེ་སྤྱི་གཞུང་གི་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

༢༠༢༠༡༠༢།༡༥ལ་སེར་གྲེས་འེག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱི་གཞུང་ནས།

༡༡། །དབྱུག་པ་ཚོས་ཆེན་པོ་དབྱུག་ལ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་གད་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་བརྒྱགས་སོ། །

༡༢། །དབྱུག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ།
རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྲུག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར། །
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །
ས་གསུམ་འགོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་མིག། །
ཐུབ་དབང་སྐྱ་བའི་ཉི་མས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། །
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དུ་ཟབ་མོའི་གནས། །
ཡང་དག་ཕྱུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སེང་གའི་སྒྲ། །
ཀྱི་ནས་སྐྱོག་ལ་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །
འཇམ་དབྱུངས་ལྷ་མས་རྟག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །
དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྲུགས་ཀྱི་བཙུང། །
མཐའ་བྲལ་དབྱུག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལམ། །
རི་བཞིན་འབྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་སྐྱ་སྐྱབ་ལ། །

སྙིང་ནས་འདུད་དོ་བཅེ་བའི་ལྷགས་རྒྱས་བྱུངས། །
མགོན་དེའི་གདམས་པས་གོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས་ནས། །
ཉིད་གྱིས་གཟིགས་གང་འགོ་ལ་གསལ་མཛད་པའི། །
ལེགས་ལམ་སྟོན་པའི་གཏམ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །
དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་གྲུབ་ཅིང་། །
འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་སྲུག་གསལ་བར་མཛད། །
གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གནས་སུ་གཤེགས་གྱུར་བ། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོས་སྲུག་འཚལ། །
སྤྲ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ལམ། །
སྤྲ་སྦྱབ་ལུགས་ཀྱི་སྲུན་མོང་མིན་པའི་གནད། །
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་ལྷ་བའི་ཞབས། །
ཞེ་བ་སྣ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །
སྤྲ་སྦྱབ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ཉིད། །
སྲུན་མོང་མ་ཡིན་གནད་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར། །
དྲི་མེད་སློབ་མོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། །
སྟོགས་འདིར་ལུགས་དེ་འཆད་འདོད་པལ་མོ་ཆེས། །
བཤད་པའི་དྲི་མས་སྤྲགས་པ་བསལ་བྱིར་དང་། །

གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མྱེད་ཡོངས་དག་བཤད་པ་ཡིས། །
དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བྲ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡོད་པའི་བཤད་པ།

འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་
པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུང་གི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་
དོན་ལོ། །

མཚན་དོན་དང་འགྲུང་ཕྱག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་མེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐད་ཏུ་
ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་མ་རྒྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏུ་ར་ལུ་མའོ། །དེ་པོ་ད་གྱི་སྐད་ཏུ་
བསྐྱར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲ་བའོ། །འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི།
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་བར་རྩ་ཤེ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་
ལས། ཞེས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལ་”བྱའི”། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་།
དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྲའོ། །མ་རྒྱ་མ་ཀའི་སྐད་གྱི་བྱིངས་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས།
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་བྱུ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྲས་པར་ཤེས་རབ་

1 མ་ཕྱི། ༡བལྟ། བྱའི་ ལྷ། ༡ནཉ། བྱའི་ *པར་མ་གཉིས་ཀར་འདི་སྐད་ཡོག་གུན་ལ་འདྲ་བས་འེ་འེ་བཞིན་མཚན་མི་འགོད།

སློན་མར་ཡང་བཤད་པས། དབྱ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབྱ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

འོན་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཇུག་ཚུལ་དེ་རི་འབྲ་ཞིག་ཅེ་ན།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
མ་བརྗོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་
ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས། བཤད་བ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་རོ། །

རང་གི་ལུགས་ནི་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློན་ས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་སྟན་
མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་
མ་རྟོགས་པས་ཚོས་ཟབ་པོ་འདི་སྤངས་པས། དེའི་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྤྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
པ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་དབྱ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ། དབྱ་མ་པ་
གཞན་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་རིག་
པ་ཙམ་དང་མ་སྟན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་
དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅའས་པར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ཚུལ་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་
རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ཅུ་ཤེ་དང་། ཚིག་གསལ་དུ་མི་རྒྱས་པ་འདིར་རྒྱས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་ཅུ་ཤེའི་

དོན་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི། གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་
བ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ། འིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་
མེད་གིས་མི་འབྲེད་ཅིང་། ཅུ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་རྒྱགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མ་བསྟན་གྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་བ་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་གྱི་ནང་
ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་
བས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་ཤེར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཐེག་བ་ཆེན་སོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་བ་ལས་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་
མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། ཞེས་འིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལས་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་
གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བཀང་ན་འིན་ཏུ་ལེགས་པས། དེ་སློང་བ་ལ་
སོ་སླེའི་སའི་ཚོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་
དང་། ས་ལྗ་བ་དང་དུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་སོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་
ནས། བདག་མེད་བ་གཉིས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གིས་
དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་སློབ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅུ་ཤེར་དོན་ཡིད་པ་
བྱེད་པའི་ཆེ། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་བྲན་ནས་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་

གཉེས་ཀ་ཚོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅུམས་པའི་དགོས་པ་གཉེས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་
གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་སྦྱོར་འཇུག་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉེས་པའོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཚིག་གི་དོན་གོ་བར་སྒྲུ་ལ། འཇམ་དབལ་ལ་སྤྲུག་འཚམ་བ་ནི།
གཞུང་འདི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲིད། སྟོན་གྱི་བཀས་བཅད་པ་དང་མ་སྤྲོད་པར་
མཛད་པའོ། །

གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཚོན་པར་
བརྗོད་པ། བཅུམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤྲུལ་དངོས། བསྟན་བཅོས་རི་ལྗར་
བཅུམས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། །

རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཚོན་བརྗོད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉེས། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྤྲུག་འཚམ་པའོ། །

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ།

དང་པོ་ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ།

གང་ཟག་དབུ་མ་ལ་འདྲུག་པ་ཚོམ་བར་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས། གཞུང་གཞན་ལས་མཚོན་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཚོན་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་དང་སོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྒྱའི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ། ལྷོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ལྷོང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །

དང་སོ་ནི། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས། བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། འོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྐྱབ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། རྒྱོན་མེད་དེ་སྐྱབ་དངོས་མིང་དུ་འདྲུག་པ་ལ་སྐྱབ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། ལྷན་ལས་སྐྱེས་པའི་བད་མ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་དངོས་མིང་

དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྲ་བ་ཀ་ནི་ཐོས་སློབ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་ན།
འབྲས་བུའི་མཚོག་གམས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོད་པའི་ལམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་
ཐོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སློབ་པར་
བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཚོས་བད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་
ཉན་ཐོས་སྟུང་། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བཞི། །བྱང་ཚུབ་པ་ཡི་སྐྱ་
ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟང་འབྲ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
རྒྱ་མཚན་འདི་གཉིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་ཐོས་སློབ་ཀྱི་དོན་དངོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱང་བ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྐྱ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་སྲ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་དང། ལྷི་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་དེར་བསྟོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་བའི་
དགོངས་པའོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་
ནས། གདུལ་བུ་ལ་སློབ་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ལམ་དེ་
སློབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཅམ་ཡང་རང་གིས་མི་སྐྱབ་པ་ལ་
བསམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་
ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་ཚར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཏ་ཏ་
བྱུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཏ་ཏ་

ཅི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བརྒྱ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ལོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་
བརྒྱའི་སྐྱའི་དོན་དུ་བྲས་པའི་ཚེ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྐྱའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
ལྷ་བསྐྱུར་རོ། །

སྤྱིར་བརྒྱ་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཚམ་
མོ། །བརྒྱའི་སྐྱ་ཅི་པད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་
བས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་སོ། །

འགྲིང་གི་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་བསྟེན་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས། ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་ཤིང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འགྲིང་
པོ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་སྤྱིར་
དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བའི་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་སྐྱད་སྐྱ་བ་དེས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འདོད་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་བར་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལྷག་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་
འཕེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་བསྐོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ཡང་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་

ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྤྱིར་མི་རུས་པ་མིན་པའོ། །

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པའི་གཙུག་པོ་ལོ། ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་
འབྲེལ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འདྲིལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས། ཞེས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས། འབྲས་བུར་འདྲིལ་བ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། ། དོན་དེ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ནི་ཚོགས་པལ་པའོ། ། འདི་
ཡང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་སི་རྩ་ར་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པའི་དོན་ལོ། ། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྤྱིར། འདོད་པ་
ཁམས་སུ་ཡང་སྤྱིར་བ་ཐམ་པའི་ཆེ། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོམ་
པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེད་རུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གཅིག་སྤྱིར་སངས་
རྒྱུས་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རང་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་
ལ་རང་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ལྷུ་བའི་སྐྱ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ལྷུ་བའི་དབང་
པོ་མིན་པས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལ་ལྷུ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལས་ཀྱང་གོང་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་དམ་པ་བརྟེན་པ་དང་།
གང་ཟག་གསུམ་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་ལ་མངའ་སྐྱུར་བའི་སྤྱིར་
པོ། ། ལྷུ་བ་དབང་དེ་རྣམས་ལས་ཉན་རང་རྣམས་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྐྱུན་པའོ། །

ལྷུ་བ་དབང་གིས་ཉན་རང་བསྐྱུན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་འཇིག་

ཉེན་དུ་བྱོན་པ་ན་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་ལ། ཚུལ་
དེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་། རྩོམ་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་།
བསམས་པའི་དོན་སློམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་བཤས་ཀྱང་རང་འབྲས་བུ་
གང་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་སྤྱབ་དབང་གིས་བསྐྱུན་པའོ། །

གཤམ་ཉེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མང་པོས་སངས་རྒྱུས་ལས་ཚོས་ཐོས་པའི་ཆེ་
དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་དག་གིས་སྤྱབ་པས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་བྱས་པས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་
དོ་སྤྲུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཤམ་ཉེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག །སྟོན་པས་ཉེན་
འབྲེལ་གསུངས་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས། དོན་དམ་པ་རྫོགས་པ་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ཡང་།
ཚོས་ཐོས་པའི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་འདས་མི་འཐོབ་
མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱུན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱབ་པ་པོས། སྤྱོད་
ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་ལས་སོག་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱོད་ཡང་། སྐྱེ་
བ་གཞན་དུ་ངེས་པར་སྤྱོད་བ་ལྟར། ཆེ་འདིར་སྤྱང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་འདས་འཐོབ་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
ཚོས་བསྐྱུན་པ་ལ་ཉན་བསམ་སློམ་གསུམ་བྱས་པས། འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཞད་
པ་ནི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསམས་ནས་བཞད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་
བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གཤམ་ཉེ་འདིར། །སྤྱང་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་

བ་གཞན་ཏུ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྲུང་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་
མ་ལས་ཀྱང་། །རྗེ་གས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་
བ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འགྲུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འགྲེལ་བར་གཤམ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབང་མ་ཐོབ་བ་སྤང་བས། །རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་
བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་པའི་
ལན་བསྟན་བར་འདོད་བ་དང་། །གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་
སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་རིགས་བ་ལས། །དེ་མེད་བས་ན། །ཕྱིས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་བར་འཆད་བ་ནི། །སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་
རྟོགས་པའི་བཤད་བ་སྟེ། །ཐུབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཚུལ་ལ་དོགས་བ་ཆེ་
བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས། །དོགས་བ་གཅད་དགོས་བ་མ་བཅད་པར་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི། །ཉན་རང་གཉིས་སྐབ་དབང་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་ན། །ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བསྐྱེས་ཤིང་། །རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་ཚུབ་
སེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་བ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་བ་ལས་སྐྱེས་བས། །རྒྱལ་བའི་སྐྱས་ཞེས་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་
ནས། །རྒྱལ་བའི་སྐྱས་ཡིན་བ་དེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དབང་
ལས་འབྱུངས་བ་རྗེ་སྟར་རིགས་ཏེ། །དཔེར་ན་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་དེ་ལས་སྐྱེས་བ་མི་རིགས་

པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་
མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད། ལྡོན་
ལྡོབ་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡོན་སུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་ནོ། །

ཡང་དག་པར་འཇིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་
ཅག་གི་ལྡོན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇིན་དུ་བརྒྱལ་བར་མདོ་སྤེལ་སུ་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་ནི་བྱང་སེམས་གཞན་ཀྱིས་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དང་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དེའི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པའི་ལྡོན་པས།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱབ་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པས།

1 མ་ཕྱི། འནན། བསྟན་ནོ། ལྷ། འནན། བསྟན་ནོ། *སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མང་འོག་མ་ཀུན་ལ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཡོད།

བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལས་འབྲུངས་པ་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་བརྒྱུག་ནས་སྐྱབ་མི་
རིགས་ཞེས་བརྟན་པ་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སྐྱབ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་
རང་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལས་སངས་
རྒྱལ་འབྲུངས་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་དགོས་པ་མ་བསྟན་པར། བྱང་
སེམས་ལས་སངས་རྒྱལ་འབྲུངས་པར་སྐྱབ་པ་མ་རིགས་ཉེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལ་
ཡང་ད་དུང་དོགས་པ་སྐྱེ་བས། དོགས་པ་དེ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ལོ་སྟོན་ན།

སྟོན་འདི་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱལ་འབྲུངས་པར་ཅ་བར་བསྟན་པའི་
དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། ལམ་ཉམས་སུ་
ལྷངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ན། བྱང་སེམས་དེས་ཐོབ་
པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱང་སེམས་དེ་མིན་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་བདེན་མོད་ཀྱི་
ཞེས་ཟེར་བ་གལ་ཡིན། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་གསར་དུ་བྱང་
སེམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། སངས་རྒྱལ་དེའི་སྐྱབ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས། སངས་
རྒྱལ་དེ་འབྲུངས་པ་མིན་པས་ཅོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་མ་སྲིད་པའི་ཅོད་
པར། འགྲེལ་བས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས།
དེ་ལྟར་ནའང་འདི་ལ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། །བྱང་སེམས་
རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུང་དོ། །

བསྐྱགས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་
ཕན་ཚོགས་ནི་ཆེས་བརྒྱུད་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་བྱང་སེམས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་
 པ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྣན་གྱི་ལྷོན་
 ཤིང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་ཤིང་གི་ལྷ་བྱ་དང་སྣོང་བུ་ལ་
 སོགས་པ་མཚོང་ཞིང་། ཤིང་གི་ལོ་མ་གཞོན་པ་འཇམ་པོའི་གནས་སྐབས་སུ། ལྷག་
 པར་ཡང་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་སྦྱེ་
 དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་བྱུང་པའི་ལྷ་བྱ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཡང་
 གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་ཏེ། འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱབས་པ་གསུང་བའི་དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་
 བྱུང་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱུང་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དགོན་མཚོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རྩ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་
 གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 བུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་པར་ལུང་གིས་
 བསྐྱབས་ལ། རྒྱ་མཚོན་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་མཚོན་བཟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་
 དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་འདིར་དངོས་སུ་མཚོན་བཟོན་མ་མཛད་པ་ནི།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་བའི་རྒྱ་ལ་མཚོན་བཟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་
 འབྲས་སུ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་
 གཏུགས་པའི་ཙུ་བའི་རྒྱ་དོས་གཟུང་བའི་སྲིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ལུག་དབང་སྐྱེས་ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལུག་དབང་ལས་
 སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། སྤྱིར་ཇི་ལ་སྐྱེས་པར་
 བསྟན་པའི་སྲིར་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙུ་བ་སྤྱིར་ཇི་ལ་སྐྱེས་པའི་ལོགས་སུ་སྟོན་
 པའི་སྲིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གཉིས་ལུག་དབང་ལས་དང་། ལུག་དབང་རྣམས་
 བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ན། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་པར་
 འགྲུར་བའི་སྤྱིར་ཇིའི་སེམས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སློབ་ཤེས་རབ་དང་བྱང་
 ལྷུ་གྱི་སེམས་གསུམ་ནི། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ལྷུ་གྱི་སེམས་ནི་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་བྱངས་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ནི། རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས།
 ཚོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་ནས། སེམས་གང་
 སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ལྷུ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་
རྫོགས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པར་བདག་གིས་འདྲི་བཞུག་ཉེན་འདི་མཐའ་དག་སྐྱབ་བསྐྱེད་
ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱེད་བར་བྱའོ་སྐྱེས་དུ་ངེས་པར་
སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པ་
མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །

ངེས་ན་འགྲེལ་པར་སྐྱེད་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་རྟོན་པའི་
རྒྱལ་ས་སྤྱ། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
འོ། ཞེས་ཐོབ་བྱའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པས། ཚེད་དུ་བྱ་བ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་ལུགས་འདི་
ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཚོས་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ན་ཆེན་འཕྲེང་བ་
ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འདྲི་བཞུག་འདིས། །སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་
ཙམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །དེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་
པའི་སྐྱེད་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་
སོ། །ལུང་དེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཙམ་བར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙམ་བར་དངོས་སུ་མ་

བསྟན་ཀྱང་། ཅ་བ་ནི་དང་པོའི་དོན་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་གསུམ་སྟོན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །

ཚོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་སྟོན་པ་འདི་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་ན། བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྲུངས་ཞེས་
དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱར་མི་རུང་བས་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱལོ། །

དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་གང་གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ། ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་བ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དེའི་རྒྱར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་གཞག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཛོག་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས། དེ་
ལྟ་བུའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་ན་ནི་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་
སུ་བཞད་པ་དང་། སྤུན་གྱི་སྐྱོན་ཤིང་གི་སྤུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཞད་པ་དང་
འགལ་བར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།

དེ་སྐྱོད་བཞད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་སྤོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་
པས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་བཞོད་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་

གྱི། བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་དཔེར་ན་སྤྱད་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་སྤྱོད་བ་
 དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེམ་པ་
 ཅམ་ནི། ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱད་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་དང་
 འབྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ལོ། །བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་
 འཁྲུལ་སྐབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་སྤྱད་ཤིང་གི་
 གྱི་རོ་དང་འབྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་
 ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྟེ། །རོ་ལྷ་སྤྱི་འདི་
 ལ་དོན་སེམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཚོན་པོས་སྤོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་
 བཅོལ་ནས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་
 འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤོན་གཉིས་ལྷན་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་མེད་
 པ་མིན་གྱི། འགྲུལ་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་
 བྱང་སེམས་གྱི་སྤོན་དུ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་སྤོན་ཞེས་པས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་
 སེམས་གྱི་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤོན་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱི་
 ཅ་བ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ཡིན་པས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིར་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་

བར་བཞེད་ནས། གང་སྲིད་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གང་གི་སྲིད་སྲིད་བཅེ་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་མར་
སྲིད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི་འདྲ་ལ། བར་དུ་བོང་ནས་བོང་དུ་སྐྱེལ་བ་ལ་ཚུ་
དང་འདྲ་ཞིང་། ཐ་མར་གདུལ་བྱས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྲིད་པའི་གནས་ལ། འབྲས་
བུས་སློབ་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་བ་དེའི་སྲིད། རྒྱ་བའི་ཞབས་བདག་གིས་ཉན་
རང་དང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་དེའི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ལས་གྲང་ཐོག་
མར་རལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བཀྲིའོ། །

དེ་ཡང་ད་གཞོད་བསྟོད་པ་མིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་བསྟན་པ་ལ།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

ཉིད་གྱི་སྐྱེས་ནི་དཔེའི་སྐབས་སུ་སྲིད་ལོ་ཉོག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
གལ་ཆེ་བ་གསུམ། སོ་སོ་བར་སོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་
ལོ་ཉོག་ལ་སྲིད་རྗེ་ཁོ་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པོ། །

ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལྱུག་བསྐྱེད་ལས། སྐྱབས་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་
ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ་
སྐྱེས་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས། བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱ་

1 མ་ཟི། ༡༣༧༡༧ ནོ་ ལྷ། ༡༣༧༡༧ ཏོ་ *ཐོག་མ་ཐམས་ཅད་གྲང་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་དེ་བཞེད་མཚན་མི་འགོད།

མེད་བྱང་ཚུབ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ། བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
ངེས་པར་བསྐྱེད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་
བོན་ཞི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྟོང་ཇི་སྟོན་བཏང་སྦྱོང་གུན་དང་། །ཡེ་ཤེས་འི་མ་
མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོན། ཅེས་སྟོང་ཇི་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྲངས་པའི་སྦྱོང་བ་སྦྱི་དང་། །བྱང་པར་དུ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
དམིགས་གཏང་གྱི་འི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་
ཀུན་བསྐྱུས་པར་གསུངས་སོ། །

བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ཚུ་དང་འདྲ་ཚུ་ལ་ནི། སྟོང་ཇིའི་ས་བོན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་སྟོང་ཇིའི་ཚུས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མ་བརྩས་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཡངས་
བ་མ་བསགས་པ་འདི། ངེས་པར་ཉན་རང་གང་དུང་གི་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་མཛོན་
དུ་བྱེད་ལ། སྟོང་ཇིའི་ཚུས་ཡང་ཡང་བརྩས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྲུར་རོ། །

ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྟོན་བ་དང་འདྲ་ཚུ་ལ་ནི། རྒྱུ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དུ་ཟེན་
ཀྱང་སྟོང་ཇིའི་སྟོན་བ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱིས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་རྒྱར་མི་འགྲུར་ཞིང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་འཕེལ་བར་
ཡང་མི་འགྲུང་ལ། འབྲས་བུའི་སར་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ལྗན་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་
བརྒྱུ་སྟེ་འབྲུང་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་སྲིང་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བཟུལ་བས་མི། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་
འདོད་ན་ཐོག་མར་ཡིད་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཏུ་གྲུང་པ་ཅིག་དང་། དེ་ནས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཅིག་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་གི་སྐྱོད་པ་སྐྱི་
དང་། བྱང་པར་ཏུ་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་ཕྱ་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་ནས་དེ་དག་
ལ་སྐོབ་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པོ་རྟེན་དགོས་སོ། །

སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བྱུག་འཆལ་བ།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་
དང་། ཚོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ལ་བྱུག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྷས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་སྐྱེད་པས།
སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཉེ་བདག་གི་བར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་
ལྷའི་སྐྱོ་རོལ་ཏུ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷས་ངར་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་
བདག་ངར་བཞེན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟེ་ལྷས་ནས། ང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཏུ་སྟེ་ལ་བདེན་
པར་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷས། ངར་
འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་

ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། རྩོལ་བྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འཕྲུན་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལྟར། རང་
དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགོ་བ་ལ་སྦྱང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་
ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ནོ། །

འགོ་བ་རྣམས་རྩོལ་བྱི་རྒྱུད་མོ་དང་འབྲེལ་གསལ་ཇི་སྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་
སེམས་ཅན་དང་རྩོལ་བྱི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་འབྲེལ་བ་ལོ་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཏེ་བྱུང་བར་གྱི་
གཞིའོ། །འབྲེལ་ལྷན་ནི་དཔེ་ལ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་
རྒྱུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དོན་ལའང་དེ་ཡོད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ན།

བྱུང་བར་དང་པོ་ནི་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་
པས་ཆོས་དམ་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་ལྡེ་ལ་ཡང་སྦྱར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་བྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁུན་དང་འབྲེལ་བ། རྣམ་པར་
ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཅེ་ནས། མནར་མེད་པ་ལ་སྐྱུག་
པ་ཐབ་པར་བར་སྐྱབས་མེད་པར་འཕྲུན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷན་དུ་བཞུགས་འགྲོར་འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་
འགོ་ཞིང་གྲེན་དུ་བདེ་འགྲོར་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བྲང་བར་བྱ་བའོ། །

ལྷ་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་
པའི་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱི་སྦྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པར་མི་རུས་པའོ། །

རྒྱུག་པ་ནི། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་

བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུ་ལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཙོག་པའི་སྤྱིར། འགྲོ་བ་འདི་ནི་
མོ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་མའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ།

འདིར་ལྷུ་ལ་པ་གྱི་ཚོས་ལྷུ་ག་གི་སྐོན་ས་ཚོས་མ་སྐྱེན་སྐྱེར་བ་ནི། སེམས་ཅན་
འཁོར་བར་འབྲུམས་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་མིན་ལོ།

འོན་ཏེ་ལྷུ་ལ་ཡིན་སྐྱེས་ན། ལྷུ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྦྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དགོས་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐོས་ས་པས་སྦྱིང་རྗེ་སྐྱེད་
ཚུལ་སྤར་མ་བསྐྱེན་བས། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་བར་འཁོར་བར་
འབྲུམས་ཚུལ་བསྐྱེན་པ་ལྷུ་ལ་བསྐོས་ས་པས། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཚུལ་སྐོན་པ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ན། འིན་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བའི་
སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནས་གང་དུ་ཚུལ་རྗེ་ལྷུ་ལ་འཁོར་ན། སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་
མེད་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་འདིར། མི་འཁོར་བའི་སྐབས་ལྷུ་ལ་ཟང་གྲང་མེད་པར་རོ། །

རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཡང་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་།
བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་
འགྲོར་འཁོར་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་
འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེབ་དགོས་པས་དཀའ་
བ་སྟེ། ལྷུ་ལ་གཞི་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་
ཆེན་པོའི་རྣལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། ལྷུ་ག་སེག་གྱི་ཅ་
མོས་བཞེས་པའི་རྣལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཉེན་འབྲེལ་ཚང་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་གི་དུས་སུ་ཡང་
ཚང་གཞན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འདུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
དང་། ཉེན་རེ་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་རྒྱུ་གཉེར་མ་ལྟ་བུས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་མནར་བ་རྣམས་སེམས་བཏོ། །

འདི་ཡང་སྡོན་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསམས་བ་ན། ཡིད་ལ་
འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་བ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྣང་དུ་བསམས་བ་ན།
དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་འོང་ས་མེད་པས། བཞི་བརྒྱ་
པའི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྡོན་དུ་རང་སྣང་དུ་བསམ་མོ། །དེ་རྣམས་སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱཏོ། །

འོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཁོར་བར་སྤྱད་ཀུན་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསྐྱོམས་བ་
ཉིད་གྱིས་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲན་ནམ། རྟོགས་གཞན་ཅིག་དགོས་སྐྱེས་ན། འདི་ན་དགྲ་
ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་བ་ན་མི་བཟོད་པ་མེད་ཀྱི་སྣང་དུ་དགའ་བ་དང་། བན་གཞོན་
གང་ཡང་མ་བྱས་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་མཐོང་བ་ན། སལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་
རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པས་ལན་ལ། གཉེན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་ན་མི་བཟོད་པ་
དང་། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཚབས་རི་ལྟར་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བཟོད་
པ་ལྷགས་དྲག་པར་སྣང་བས། སེམས་ཅན་གྱི་ཉུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་ལ་པངས་པའི་
ཡིད་འོང་སྣང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོའོ། །

ཡིད་འོང་ཐབས་གང་གིས་སྣང་བ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་ལྷགས་
གཉིས་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བར་སེམས་

ཅན་རྣམས་སློབ་མ་མེད་པ་ནས། ས་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་པ་བསམས་ན། དེ་
རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ་འཁོར་བར་མཚོང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མི་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས་
ཡུང་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་སྤྱིའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་
གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་དང་། འཁོར་བ་ན་མནར་བའི་
ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པས། སྤྱིར་ཇི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ལྷ་བས་
མཚོད་བཟོད་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པ་མཚན་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན་དེའི་མཁས་པར་རྒྱུ་མོང་པ་ནི། ཞེ་ཚོའི་འདོན་པ་དང་འབྲས་ལྷོ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱིར་ཇི་ཡང་། དམིགས་པའི་སློབ་པས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་
སློབ་སོ། །འགྲོ་བ་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟར་གཡོ་བ་སྤེ་སྤྱད་ཅིག་
གིས་འཇིག་པར་མཚོང་ནས། དེ་ལ་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་
དོ། ཞེས་པ་དང་སྤྱིར་བཞི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལ་སྤྱོད་པ་འཆོལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ནང་གི་ལྷ་བ་གསུགས་ལྟར། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་
པར་སྤྱང་ཡང་དེས་སྤོང་བར་མཚོང་ནས། དེ་ལ་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་བ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་
དང་སྤྱིར་བ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལ་སྤྱོད་པ་འཆོལ་བའོ། །འགྲོ་བ་པར་འགྲོ་

བ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་སྤྱིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་
བ་ལོག་མ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

འདི་ལྟར་རྩ་ལོན་ཏུ་བྱངས་པ་རྒྱུར་ལོན་ཏུ་བྲག་ལོ་མིན་བསམ། རྩའི་ཆ་ཤས་
བརྒྱབས་པས་ཁྲུབ་པའི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན། གཟུགས་བརྟན་ལས་སྤར་
དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་རྩ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཉེ་རེ་རེ་འཇིག་པ་རྒྱ་བ་རང་གི་
དངོས་པོ་མངོན་སུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་སྟེ་སྟེ་པོ་རྩལ་དེ་ལ་
མཁས་པ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱ་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་ངོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱུང་སེམས་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་ཏུ་
གྱུར་པ་རྣམས་གྱིས་གྱུར། སེམས་ཅན་འཇིག་ལྟའི་མཚོར་དེ་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏུ་
འབབ་པའི་མ་རིག་པའི་རྩ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ། རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་
རྟོག་གི་རྒྱུར་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ། བས་མཁའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་རང་གི་
ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས། སྐད་ཅིག་རེ་
རེ་ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་བར་མཐོང་བ་ན། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་
འགྱུར་ཉེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་རྩལ་
བསམས་པ་ལས་སྟེ་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ནི།
འཇིག་ལྟ་འབྲེན་བྱེད་ཚོས་གྱི་བདག་འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

འདིར་འགྲེལ་བར་སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་རྣམ་བས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་

འབྲེད་པར་གསུངས་པས། གསུམ་གའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་
འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་
ཡང་འདྲ་སྟེ། སྣང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགོ་ལ་སྣང་རྗེར་གྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་
དམིགས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་ཚཱེ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེས་ནི། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞེག་ལ་དམིགས་
པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འདྲིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་
ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །སེམས་ཅན་
སྐད་ཅིག་གིས་འདྲིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
ཡོད་པ་སློབ་ཏུ་འདྲིའི་ཁེགས་པས། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་
ངེས་པར་རུས་སོ། །དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ནི་སྤང་པོའི་ཚོགས་ཅམ་ལ་བཏགས་པར་
ཁོང་དུ་ཚུད་པས། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚཱེ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་
པར་འགོ་བས་ཚཱེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྲུ་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཚཱེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེས་ན་ཚཱེ་ལ་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཚཱེ་ལ་
དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། བར་གྱི་ཚོག་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །

དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྣང་པའི་

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བརྒྱུད་པ་
ལྟར་གྱི་ཞེན་ལྷལ་མེད་པ་བདེན་མེད་དོ། །བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ།
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །

པོད་གྱི་སྒྲིག་གྲེད་མང་པོས་སྣང་རྗེ་གཉིས་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་
བར་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རྗེ་གསུམ་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་
ཟེར་བ་ནི། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་བར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྣང་
རྗེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། སྐྱད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ལྷལ་དུ་འདོད་ན།
སྣང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
པོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྣང་རྗེའི་
དམིགས་པར་འཛོག་པ་ལ། སྣང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་
སྐྱད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྣོན་དུ་ངེས་ཟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཚོས་
གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅིག་དགོས་གྱི། སྣང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་
དགོས་སོ། །

ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་སྣང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྐྱར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྣང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་
པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཞེས་

བ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་སྲིད་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་རོ། །

དེས་ན་སློང་རྗེ་དང་པོ་འདིས་རྟལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་དགོས་པར་འདོད་བའི། མི་རིགས་པར་སྐྱབ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་
རྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློང་རྗེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་སྲིད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟོན་
པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། ལྡར་བ་ཤད་པའི་བྱུང་བར་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་
བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སློང་རྗེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །

དཔེར་ན་བྱུང་བ་རྟལ་བར་འདྲིན་པའི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་སྦྱངས་ནས། མི་རྟལ་བར་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་བས་ཀྱང་། བྱུང་བ་དམིགས་པར་འདྲིན་པའི་གྱིས་མི་རྟལ་བས་བྱུང་
བར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་བ་དམིགས་པར་མི་འདྲིན་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། བྱུང་བ་མི་
རྟལ་བར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་བས་ཀྱང་། བྱུང་བ་དམིགས་པར་འདྲིན་པའི་གྱིས་རྟལ་
བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་བ་དམིགས་པར་མི་འདྲིན་པ་བཞིན་ལོ། །

འདིའི་སློང་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱབ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
པས། ཉན་རང་གི་སློང་རྗེ་དང་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

དེ་འདྲ་བའི་སློང་རྗེ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚོབ་བར་བྱའོ་སྟེ་བའི་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་བར་འགྲུང་རོ། །

མཚོན་བརྗོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སློང་རྗེ་ནི། ཚོག་མའི་སློང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདི་རྣམས་
སྤྱི་ལོ་ལ་པས་སྡིང་རྗེ་སྡིང་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་
འགའ་ལོ། །

འོན་ལམ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱར་པའི་སྡིང་རྗེ་དེ་ལ་
སྡིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་སྟེ།
དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་འོག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྡོད་པ་ལ་སློབ་པོ། །

ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི། སྡོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་མི་རུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྡོད་པ་ལ་སློབ་སྟེ། དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྡོན་
བཏང་སྟེ། དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་རྒྱར་ནས། །ལྟ་བུ་ཐེགས་གནས་འཇིག་རྟེན་
ལ། སྡིང་རྗེ་ཀུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྟེ། །འགོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་བྱུང་བ། །བྱང་ཆུབ་སྡོ་
རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །སྡོད་སྡིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་ཡི། །སྤྱབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་
དག་སྡོད། །ཡང་དག་དད་པས་རྗེས་འབྲང་བ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། །སྤྱབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་
བཅོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྡིང་རྗེ་གསུམ་ག་སྡོན་དུ་སྡིང་པ་ཡོད་
དོ། །སྡོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱང་སྡོད་པ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སྟེ་ཡང་། དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཐབས་ལྟར། དེ་ལ་སློབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
ཚུལ་དེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཚོན་པར་བརྗོད་ནས་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་དངོས་སུ་མ་མཛད་
ཀྱང་སློབ་མེད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་དང་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས། མཚོན་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་བཤེས་པའི་
འཕྲིན་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་
མཚོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས། རྟུགས་ལ་ནི་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ། །

གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་བརྗོད་བྱ་ནི། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི་བཤེད་ཟེན་ཏོ། །ཉིད་དགོས་ལ་
གནས་སྐབས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནས་བརྩམས་ལྟ་
ལས་བཞི་བཟོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སའོ། །ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་
རག་ལས་པ་དང་། དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་ལས་རྒྱུའི་ས་བབ་དང་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ལྷན་པོ་འདིའི་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སྤྱེའི་སར་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལས་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབྲེལ་བ་ན། དེ་ཞིག་མགོན་པོ་སྤྱོད་པ་

གྱི་ལུགས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བཞོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
 བཞེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་
 ཚུ་ལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་ནས། ལམ་ལྟར་སྤང་རྣམས་གྱིས་བགྱི་བར་མི་རུས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ལུགས་གྱི་གཞུང་ལ་ཅི་ཙམ་
 སྤངས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུ་ལ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མི་རྙེད་པའི་
 ཐོས་བསམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུ་ལ་གནད་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་ངལ་བར་བྱས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་ལེགས་པར་མི་ལོན་བས་ན། ལམ་བཞོད་པའི་རིམ་པ་
 རྣམས་ཤེས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

ལྷའི་ཞབས་གྱིས་ལམ་གྱི་ཆ་སྤོགས་འེ་བ་འདད་པ་མང་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 གཉིས་ཀ་ལས་བརྩམས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། རིན་ཆེན་
 འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་
 སྟོན་བཏང་སྟོན་ཀྱན་དང་། ཞེས་སོགས་ནི་སྤང་བྲངས་ཟིན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི། །སྤྱིན་དང་ཚུ་ལ་
 ཁྲིམས་བཟོད་བཅོཅ་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྗེ་སོགས། །སྤྱིན་པ་རང་
 དོན་ཡོངས་བཏང་བ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གཞན་པན་བྱ་བའོ། །བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་
 ལྟེ། །དཀར་པོའི་ཚོས་སྤེལ་བཅོཅ་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་རྩེ་གཅིག་ཉོན་མོངས་
 མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །སྤྱིང་བརྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ། །སྤྱིང་རྗེ་རོ་གཅིག་ཁྲོ་བྲོས་སོ། །སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྟོན་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །བཟོད་

བས་མདངས་ལྡན་བཙུན་པས་བརྗེད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སློབ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་
བརྗེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་སྦྱབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །ཅིག་ཅར་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ལུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཚོབ་
འགྲུལ། །ཞེས་ཕྱིན་ཏུ་ག་གི་དོས་འཇིག་དང་། །མན་ཡོན་དང་སྙིང་རྗེའི་གོགས་དང་
བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། །སློབ་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སློབ་ཏུ་བཏང་
བ་དང་། །སློབ་པ་དེས་བྱང་སེམས་གྱི་ས་བཅུ་བའོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྐབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
པར་ཕྱིན་བཅུས་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །བྱང་སེམས་གྱི་ས་བཅུ་གསུངས་
སོ། །ལམ་གྱི་ལུས་གྱི་སློམ་རགས་པ་ཅིག་མཛད་པ་དེ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་
རྒྱས་པར་བཤའ་བ་ན། །དལ་འབྱོར་དང་བསྟན་པ་ལ་དང་བཞེད་དཀའ་བ་དང་། །དེ་
དག་ལས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་ལ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། །སྤར་བཤའ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་།
བྱང་སེམས་ལ་རྩ་འབྲིན་པའི་ལས་སྦྱིབ་དང་། །དེ་ལ་བརྟམས་པའི་སེམས་དང་། །བདུད་
གྱི་ལས་དང་། །དམ་ཚོས་སློང་བ་སོགས་སློང་བ་རྟེན་དཀའ་བ་སོགས་གྱི་བཤའ་བ་
མང་ཏུ་གསུངས་སོ། །

འདི་སྲ་མ་གཉིས་ལ་སྟོས་ན་གསལ་མོད་ཀྱང་། །ད་དུང་ལམ་གྱི་རིམ་བ་རྣམས་
རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འཇིག་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། །སྤྱིར་བསྐྱབ་
སློབ་གཉིས་ཀ་དང་བྱང་པར་ཏུ་མདོ་ཀུན་བཏུས་གྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བཏུས་
ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། །ཚོག་མར་དཔལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་

ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམས་ནས། ཆེ་འདྲིར་སྦྱིང་པོ་ལེན་པའི་མན་པ་སེམས་པ་
དང་། དེ་ནས་དད་པ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དད་
པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ལྷོན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འཇུག་
པའི་སློམ་པ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དགོ་ཅེ་གསུམ་བཏང་བ་
དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་
གསུངས་པ་འདིས། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤའ་བར་བྱའོ། །

བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལྷུས་གསུངས་ལ། དབུ་མ་
སྦྱིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མའི་སློམ་རིམ་གསུམ་ལས་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་
པའི་ལྷུས་རྣམས་ཀྱང་འབྲ་བས། འཕགས་པའི་ལྷུགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
ལམ་གྱི་ཁོག་ལ་འབྲའོ། །

འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྦྱིང་བའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་པ་
བདེ་བ་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལྷུགས་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱི་
གདམས་ངག་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར། ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བའི་འཁྲིད་ཚུལ་བསྟན་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སོ་སྐྱེའི་སར་ཉམས་སྲུ་ལེན་རྒྱལ་བཤའ་བ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་འབབས་ན། བྱང་
སེམས་ལ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སོ་སྐྱེའི་སའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། མཚོན་བརྗོད་
གྱི་ཁོག་འདྲིར་བསྟན་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སྟོན་པར་འཕགས་པའི་ས་ཉིད་ནས་

འཆད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྐྱམ་ན།

འདི་ནི་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་མ་བཤད་
དོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་བསྐྱོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བརྟན་པས། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེ་གསུམ་ཐོག་
མར་ཉམས་སུ་སྒྲང་དགོས་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་གསུམ་ནི་སྡོན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་
ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲང་དགོས་པ་ལ། གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྡོད་པའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་སྡོན་སོགས་ཀྱི་སྡོད་པ་གཞན་ལ་སློབ་པ་ཡང་
གོ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་བྲལ་བར་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི།
ཐབས་ཤེས་སྟོགས་རེ་བས་ཚོགས་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་
ཡང་མེད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ས་མཚམས་མ་
ཐེན་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཐོང་སྟེ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་
འདྲིན་དུ་འཇུག་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེལ་བ་
དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྡོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་ཞིག་གི་ཚོས་

སྐྱེ་ལས་མེད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྡན་གྱི་ལུང་གིས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པར་འདོད་པ་
 རྣམས་ལ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་སྐྱབས་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱུང་
 སེམས་ལས་འཇུགས་པར་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་
 ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་བྱུང་
 སེམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་པར་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་པས་རང་
 རོས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་གྲང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་། རང་
 བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་མོ་རྩལ་དང་ཚོས་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་
 འཁོར་བར་བཤད་པ་རྣམས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། དབུ་མ་འཇུག་
 པའི་མཚོན་བརྗོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་གི་དོན་སོག་པར་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱུན་སོགས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་འབགས་པའི་སའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་འང་
 སོ་སྐྱེའི་ས་ནས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་གྲང་བའི་སྐྱོད་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཞེས་པར་
 བྱས་ནས། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་གྲང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུའི་སྐྱབས་མོང་གི་རྣམ་གཞག །ས་སོ་སོའི་རྣམ་
 གཞག །ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་སྟེ། །

ས་བཅུའི་སྐྱབས་མོང་གི་རྣམ་གཞག

དང་སོ་ནི། འདིར་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ནི། རིན་ཆེན་

འཕྲེང་བ་ལས། རི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་
བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྲུང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་ས་བཅུ་དང་།
བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་གཞི་མཛད་ཅིང་། ས་བཅུ་
པའི་མདོ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་མཛད་དེ། དེ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་བཅུར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞག་པའི་ས་བཅུ་འདི་ལོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། བྲུང་
རྩུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོད་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་
བ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་སྤེ་བ་ན། ས་ཞེས་བྲུ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་
འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་ས་ཡི་དོ་བོ་དང་གང་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སའི་
མིང་འཛོལ་རྩུལ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ་བཞིས་བསྟན་ནོ། །

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོ་བོ་ནི། །ཁ་ཅིག་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་དུ་
འཛོག་པའི་དོན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཉོགས་པར་སྣང་བས། རང་གི་ལུགས་ནི་
བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཟག་
བཅས་དང་། བསྐྱེད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་
གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་རྩོན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
མ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

མིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རེས་འཛོག་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །

ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་པས་སྐྱད་པ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་
དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི། སློང་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཟད་བས། དེས་བསྐྱད་པ་མེད་ཀྱི་
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ཡང་འགྲེལ་བར་ས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱངས་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི།
མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ། །

སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་
ཡེ་ཤེས། ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་རིག་པའི་
ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟོབ་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་
ལུགས་སུ་སྤྲོད་པ་ནི། ལུ་སྟོབས་དཔྱོད་པ་བ་དྲི་མ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་བར་འདོད་
པ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་སྐྱེར་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་
མེད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲལོ། །

རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྐྱད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། ཅེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་
བ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཐ་སྐྱད་དུ་
སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་དབྱིངས་
བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྤྲོ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་

ཅན། །རྗེ་ལྷུང་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །རྗེ་མ་འཛིག་འགྲུར་གོས་མིན་ལྷུང་། །དེ་བཞིན་
 འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་རྗེ་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་རྗེ་
 མ་སྐྱེས། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗོ་རྒྱས་ཀྱི་གོས་རྗེ་མ་ཅན་མེར་བཅུག་
 པ་ན། མེས་རྗེ་མ་ཚིག་ཀྱང་གོས་མི་འཛིག་པ་ལྷུང་། སེམས་ཀྱི་རྗེ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མེས་བསྐྱེས་པ་ན། །རྗེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པར་མི་
 འགྲུར་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱེད་པར་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། །བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་སར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱུང་བར་ནི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་
 དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྐབ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་དབང་གི་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷུང་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ། །བདག་མེད་གཉིས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྐོན་སྐྱེས། །ཟབ་
 དོན་ལ་སློབ་རྒྱས་པ་དང་མ་རྒྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་
 ཀྱི་བྱུང་བར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཆར་སྤེལ་བ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཆ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་སྤེལ་བའི་སྤྱི་བའི་ཆ་རྣམས་ས་སོ་སོར་
 འགྲུར་བ་སྟེ། ས་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་དབང་། ས་དང་འབྲེལ་བས་
 དེ་ལྷུང་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་ཀ་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ལ་འཛོག་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་མཚུངས་ཀྱང་རབ་དགའ་སོགས་ས་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་ནི། བཞིའི་སྒོ་ནས་
འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། ས་དང་སོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་།
གཉིས་པ་ལ་སྒོང་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འཆད་པར་འགྲུར་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་
གངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །

ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོལ་བའི་ཁྱད་
པར་རོ། །དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྒོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་
ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་ནང་དུ་སོང་ཟེན་བས། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཐི་མ་
སྒོང་བའི་སྒོ་བས་དང་། ལམ་བཟོད་བའི་སྒོ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་
དགོས་པ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཛོམ་སུ་སྦྱིང་ལ་དབང་བ་དང་། གཉིས་པར་
སྦྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱེ་བ་སོགས་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་སྦྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་བའོ། །དེས་ན་ས་སོ་སོའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ལ་སོགས་
པའི་རུས་པ་དམན་མཚོག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ས་རྣམས་སོ་སོར་འཛོག་
ལ། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བསྐྱ་
དགོས་པས། མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །

ས་སོ་སོར་འབྲེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱའི། དོན་དམ་པའི་ས་འདི་རྣམས་ལ་རང་གི་རོ་
སོའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། རི་ལྷར་བར་སྤང་བུ་རྗེས་མཁམས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་བར་
བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀྱུན་ཡང། །བརྗོད་མི་
བྱས་ན་མཉན་བར་ག་ལ་བྱས། །ཞེས་བར་སྤང་གི་ནམ་མཁམས་ལ་བྱས་བཟོད་ཀྱང།
བྱའི་རྗེས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་མཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང། །སློབ་མཐོང་
བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་ཀྱིས། །ནམ་མཁམས་ལྟ་བུའི་
ཚོས་ཉིད་ལ་བཟོད་ཀྱང། །དེའི་བཟོད་ཚུལ་འཕགས་པས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་རི་བཞིན་
བ་ནི། །འཆད་པ་སོ་འཕགས་པས་ཀྱང་བརྗོད་བར་མི་བྱས་ན། །ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟིགས་པ་རི་བཞིན་པ་མཉན་བར་མི་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །

ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྟ་བཤད་པ་དང། །ས་བྱལ་བ་
མདོན་དུ་སྤྱར་བ་བཤད་པ་དང། །དིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ལྟ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང། །ས་གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་དང། །ས་གསུམ་
པ་འོད་བྱེད་པ་དང། །ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང། །ས་ལྟ་བ་སྤྱང་དགའ་བ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་པོ་མདོར་བསྟན། །ཁྱད་ཚོས་སའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། །སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་པོ་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། །ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་སོ་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས། །འཕྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་

ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བཟུང་བ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས། རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་སློན་ལམ་གྱིས་དག་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྡོམ་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་
པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་
ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལ། རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དོན་དམ་
པའི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ།
སློན་ལམ་འབྲུམ་སྤྲུལ་གྱི་གངས་མེད་པ་བཅུ་ས་དང་པོ་བས་འདེབས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་སློན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། སློན་ལམ་མ་ལུས་བ་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིར་དུ་
ཅ་བར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སློན་ལམ་བཀོད་དེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སློན་ལམ་
མོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནི།
བསྡོམ་བ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །

འགྲེལ་བར་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་ལམ་བ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འདོད་པ་
བཞིན་དུ། ས་དང་པོར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་མོས་པས་
སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་ལས་དམའ་བ་
ནས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡོད་
པར་ལུགས་འདིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ནི། སྤར་བཤའ་ཟེན་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་།
སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་མདོ་མང་པོས་བསྐྱབས་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པ་ལོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་སྟེན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མ་ཐོབ་
པའི་བར་ནམས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་མངོན་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས་བཤད་
པས། དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་
འདྲིལ་པར་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་ལ། ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས་སྲ་མ་ལྟར་ཡང་
བཤད་པས། ལུགས་མི་མ་སྟུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་མངོན་པ་མཛོད་
ལྟར་བཞེད་དོ། །

འདི་ནི་མདོ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ལ། བསྐྱལ་བ་གསྐྱའི་སྲུང་གི་བྲེ་མ་
སྟེད་དུ། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལྟའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ལྟའི་གོས་བྱིན་པ་བས། གཞན་
ཞིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་ལ། ཉེན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན་སྲ་མ་བས་
བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྲ་མ་ལྟ་
བུའི་གངས་ལ། སྲ་མ་ལྟར་སྐྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉེན་
གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན། སྲ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་དང་མ་སྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ནི་ཚོགས་སློབ་ཀྱི་སྐབས་
ཡིན་པར་གསལ་བའི་སྐྱེད་རྩོ། །

ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་
རྒྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་
བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་འཕྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན།
རིགས་སུ་སྟེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དོན་དམ་
པའི་སེམས་དེ་ཐོབ་པར་བྱུང་བ་ཡིས། སོ་སྟེའི་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་
དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚམས་བཤམས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

འགྲེལ་པར་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་བྱངས་པ་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོ་
བ་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། བྱང་སེམས་ཁྱད་པར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། །

ཤེས་ཕྱིན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེས། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་
དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། འོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་གྱིས་བ་སོ་སའི་སྟེ་བོས་
བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གྱིས་བ་སོ་སོ་སྟེ་བོས་རྟེན་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷགས་
གྱིས་ཚོས་འདི་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པས་རྟེན་བ་ཇི་བཞིན་བ་དེ་ལྟར་རྟེན་བ་
ཅིག །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
དགོངས་གྱི། སོ་སྟེ་ལ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་བཞིན་པར་སྟོན་བ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་
 ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྲིར་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་
 དེས་པའི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྲིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་
 སྐྱེས་པ་སྟེ། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགོ་བར་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་
 དང་པོ་འདི་ནི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། འཛིག་ལྟ་དང་ཟ་རྒྱས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིར་པོ། །དེས་ནི་དེ་གསུམ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་བརྟན་
 ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟུགས་ཡིན་གྱི་ལྟ་སྐྱེས་མིན་ནོ། །

འོན་པར་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཞན་ཡང་སྤངས་པ་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ཚམ་སྟོས་
 པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། མདོ་སྟེ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། ལེགས་པ་ནི་མཛོད་ལས། འགོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ཞོར་
 དང། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེད་ཅིག །ཐར་པར་བཟོད་ལ་བཤགས་ལྟེད་པ། །དེ་ཡི་སྲིར་
 བ་གསུམ་བརྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་པོ། །

དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་འདོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འགོ་
 མི་འདོད་པ་དང། ལམ་ཞོར་བ་དང། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པར་
 བཟོད་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོས་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྱབ་པས་
 དེར་འགོ་མི་འདོད་པ་དང། གསུམ་པས་ནི་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ཞོར་བ་
 དང། གཉིས་པས་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གསུམ་བརྟན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་སྣང་བཤད་བ་ལྟར་རིགས་རེས་པ་
ལ་ཞུགས་པས། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་སྣང་བུའི་སྦྱོན་དང་བལ་
བས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བའི་སྲིད།
རྒྱལ་སྲས་དེ་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ཁྱད་
བར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་ས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་ཀྱང་བུའོ། །འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་བར་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སློབ་ལིན་
ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་དོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་
སེམས་འདི་ཡི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་བ་སྟེ་ཟད་པར་
འགྱུར་དོ། །འོན་སློང་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགོ་མི་
སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོའི་ལམ་ཟད་པ་ས་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ཅི་དགོས་སྟུམ་
ན། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ནི། དེར་འབྲིད་པའི་ས་བོན་གཉེན་
པོས་བཅོམ་པ་མིན་གྱི། རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོས་
བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་སྤང་ཁམས་སོགས་མཐོང་
སྣང་དུ་བཤད་དོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་སྟེ་
གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་རི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་
བཞིའི་དག་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྲངས་ན། བྱངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་
བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་

སྲུ་མ་སྲུན་པའི་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྲུར་བ་བཞིན་དུ།
བྱང་སེམས་འདི་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སློན་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་
བརྒྱད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་འོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གཉེས་སློའི་སློན་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་།
དེ་ལྟར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལྟ་གཉེས་པ་སོགས་སྲུ་མ་ཟད།
སེམས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། སྲུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་
ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་སྣང་རྗེའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་
ཟིལ་གྱིས་མཚན་ནས། དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འབེལ་བར་འགྲུར་ཉེ།
སྤང་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་པ་
ཅིག་ཡིན་འོ། །

འདི་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སློན་པོའི་
ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་
དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཉོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་ལས་དང་པོ་
པ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་རིགས་སྲུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་སྣང་རྗེའི་དབང་གིས་

ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྐྱད་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་
 ལྷག་གྱུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱུད་གི་ལྷགས་དང། མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་
 ལུས་པ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་
 མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོའི་ལྷག་གྱུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 གཤོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བྱུང་བའི་
 ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འགྲེལ་བཤད་ལས་ལྷང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྗེས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 འཆད་མོད་ཀྱང། ལས་དང་པོ་པ་དང། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། ལྷང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང། ལྷང་ལྷ་
 ལྷི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ལྷིར་དང། ཅ་
 བའི་ཚོག་རྒྱང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དའི་དོན་བཤུས་པར་སྐྱང་བའི་ལྷིར་དང།
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྟེ་

རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

འོན་ཀྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འདོད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོད་ལ། དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཉན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོད་ལ་འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་མདོ་འདི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་བརྟུས་པར་མི་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་སྲིད་དང་། ས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི། ས་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མ་ཟད། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ལྷག་པར་ཏེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། ཤེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བའི་བྱ་རྒྱལ་བའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བྱེན་གྱིས་སློན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་

གྲིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སློང་སྟོབས་གྲིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་
 དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སློང་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། སློན་པོའི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེ་རྒྱལ་པའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་ཏུ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་
 ཉིད་གྲིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་
 སློང་སྟོབས་གྲིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་
 བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བ་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་
 འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་
 ས་དང་པོའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བརྒྱུད་ནས། བྱང་སེམས་གྲིས་རང་གི་
 སློང་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་གྱི། ས་ལྷག་པ་མན་
 ཆད་ཏུ་ནི་སློང་སྟོབས་གྲིས་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་སློང་སྟོབས་
 གྲིས་གཞོན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ལས་ཤེས་སོ། །སློང་སྟོབས་
 འཆད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་
 གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །

དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྒྱག་པ་མན་ཆད་དང་། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་
 མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་སློབ་སློང་བའི་རུས་པ་མེད་ལ། བདུན་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་སློབ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས། སློབ་སློབ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་གཞོན་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་བརྟན་པ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མོད་ཀྱིས་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ལས་ཞེས་པ་དང་། བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇུག་པས། སློབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་ལུགས་འདི་ས་ནི། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སླར་མི་སླེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པ་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ཟད་དགོས་ཤིང་། སླངས་པ་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སློབ་པ་ནི་ཤེས་སྤྲིབ་སློབ་པ་མིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སློབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུང་བུས་ནས། ས་གཉིས་པ་སོགས་སློབ་པའི་དགུས་སློབ་པའི་ནམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཉེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ་ཐོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ནི། བརྟན་པ་ལས་སྤེལ་ཞེ་ཞེས་ཀྱང་འགྱུར་བས། རིམ་པ་འཛོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདིར་དེའི་སློབ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལྷན་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་བརྟན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། དེ་ལ་ནི་ལྷན་པ་མན་ཆད་དང་བརྟན་པ་ལ་ཉོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་གཞོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ། ད་དུང་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས་ཚོད་

གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ལང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འགྲེལ་བཤད་ལ་ས་བདུན་པར་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་པའི་རྣམ་
རྟོག་ཡོད་པས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ལ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་མདོན་
དུ་མི་བྱེད་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། ཇུག་པ་མཉམ་ཆད་དང་ཉན་རང་
རྣམས་ལ་མཚན་མེད་དེ་མེད་པས། ལྟོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྣང་ནས་བྱུང་པར་གཞག་དགོས་པར་སྣང་རོ། །

དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་
མཐའ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་རུས་ལ། ས་འོག་མར་མི་རུས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བདག་གི་ལྟ་མ་དམ་པ་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མོས་
སྟོང་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྣང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འདྲིན་ལ་དུས་སྤང་དུས་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་མི་དགའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཉིས་རྩེ་ལ་རྩེ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ། འཇུག་ལྡང་གི་
རྩེ་ལ་དེ་ལོན་ཏུ་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་ལྟོས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་འཆད་པ་འདི་སྐབས་ལ་མ་བབ་པོ་སྟེ་སྟེ་བྱ། སྐབས་འཚོལ་བའི་སྟོན་
མེད་དེ། འདིར་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཆད་ལ། མདོ་དེར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་རྩོལ་བ་སེམས་
བསྐྱེད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོན་པ་ཟེལ་གྱིས་

མི་གཞོན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་སྤེལ་བ་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ས་གང་ནས་
རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དུ། ས་
བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གཞུང་འདིར་
ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྐབས་ལ་བབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐབས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་པ་མཚན་པའི་དགོངས་པ་
གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུའང་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ནས། ཉན་རང་
རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ནི། ཉན་རང་
རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསལ་བར་དེས་ཏེ།
དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་བཞིན་དུ།
ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་གྱང་།
རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་
པ་ནི། ལྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་

ཟད་པར་བྱེད་མི་བྱས་པ། འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འབྲ་
བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བལ་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
པར་དམིགས་པས། མོ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་
པའི་གཞི། སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྟུན་སྤྱང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདིས་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྤྱིན་
ན། བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྟུན་མི་སྤྱིན་
པས། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་
ཉིད་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ལ། ལུགས་འདི་དང་
ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ལེགས་པར་མ་ཤོད་སྤང་བས། འདིའི་
མཐའ་བཅད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་སེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་ན། གལ་ཏེ་
གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཡོད་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་
ལས་ཐ་དད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་
ཏུ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཤེབས་པ་ནི་ངེས་པར་འོང་ལ། དེ་སྤྱང་བ་ན་དེའི་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལ་ལིན་ཏུ་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འོང་ངོ། །དེ་བྱས་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འོང་བ་ནི། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟོགས་པའི་མཚོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བརྟན་པ་རྟོགས་ཀྱིས་སྤོང་
བ་ལྟུང་བོ། །དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་ཟིན་གོམས་
བར་བྱེད་པའི་སློམ་ལམ་ཡང་ལྟུང་བས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤོང་བུས་
བས། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལྟུང་བས་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུ་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་སྤོང་བར་བུས་ཉེ།
རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མཚོང་སློམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སློམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་བུས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་
ཀྱང་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་
རྟོགས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྟོན་པ་ཆེན་པོས་སློམ་པ་དང་། བསློམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་དང་། མཚོང་ཟིན་གོམས་བར་བྱེད་པ་
ནི་མི་མོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྤྲེལ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མིན་པས། ལམ་དེ་མཚོང་ལམ་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སློམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་མཚོང་སྤང་དང་། སློམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་བུས་བས།
ལམ་དེ་མཚོང་ལམ་དང་སློམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་
བཅས་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་དབྱ་བཅོམ་པ་འཛོལ་
བར་བཤད་པ་ནི། དང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅོམ་

བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་
འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་
མིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་
པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་རྩལ་གྱང་། དེའི་སྐྱེད་ནས་ས་བརྩུ་དང་། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་
བཟོད་པ་དབུ་མ་པས་ཤང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །

མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱང་། སྤར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གོམ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་
ཏེ། གུན་ལས་བརྩུས་ལས། བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་ལ། རྣམ་
བ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས་གྱང་། སྐྱོང་ཉིད་ལྷ་བས་གོམ་འགྲུང་གི། །སྒྲོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་སྤ་
མ་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པས་སོ། །

སྐྱོང་ཉིད་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས། རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
གྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྐྱོང་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྐྱོང་མི་རུས་གྱང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
ནི་རེ་ཞིག་འགོག་རུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱིས། ཅེ་ཡང་མེད་པ་མན་ཚད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱོང་བར་མངོན་པ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ན། སྤར་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྐྱོང་རུས་
བ་ལྷ་ཅེ་སྐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདིས་བདེན་
འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་
དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་མངོན་
གྱུར་ཡང་སྤོང་བར་མི་རུས་སོ། །

མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར།
ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་རུས་ཀྱང་། སྲར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོང་རུས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་འགྲེལ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་གྱི་
སྤོང་གཉེན་དུ་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་འབྲ་བ་
དང་། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་
རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་རྒྱལ་སྐྱས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་བཞེད་དེ། སྤོང་འཇུག་
ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྤོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་གྲ། ཞེས་
བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་མཐོང་བ་
མི་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་
ཚུབ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བར་མཐོང་བའི་ལམ་
འདི་མེད་པར། བྱང་ཚུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གསུངས་

ཚུལ་ནི་སློང་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་གཤམ་ཅན་
ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང། རུས་གསུམ་གའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་
ཤེར་སྤོང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ལྷན་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ནོ། །

དེ་ནས་བརྟན་ཅང་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞེས་སེམས་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་འདས་མི་འཐོབ་པར་ཡང་
བརྟན་ནོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་
དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། རྩོགས་སྣ་མའི་
ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྐོམས་པས། ཉོན་མོངས་
སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་འཐོབ་ན་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་ཅུ་
དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ལ་རྩོད་པའི་སྤྱིར་
དང། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་
དོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་རུས་
པ་ལས་སྤངས་ནས། དེས་སྤུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
པ་ནི་འདིའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་གཉིས་དང་སྤྱན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སྤུ་
བཞག་པ་རྣམས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས། དེ་ཞིག་མདོན་
གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛོག་ན། ཉོན་

མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
བའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འགོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདོད་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བས་སོ། ཞེས་བས་སྟོན་ནོ། །

གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་
རྣམས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མོྲ་གལ་གྱི་བྱ་དང་། འཕགས་པ་སོར་སྤང་ཅན་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྡོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྐྱག་བསྐྱེལ་
འབྲིན་པ་མཐོང་བས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་
ཚེ་འདིའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མིན་གྱི། ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་
པའི་རྒྱས་པ་མི་སྟོག་པས་གྲོལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟོང་བ་
ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤང་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཉེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཉེ་དེའི་དོན་ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་
བ། ལམ་གཞན་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་
ཀྱང་། གཏན་ནས་ལོག་པ་མིན་པས་སྤང་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བས།
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་པ་འོང་བར་བསྟན་པ་ནི།
སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་རེ་ཞིག་འོང་བའི་དོན་ནོ། །ལས་
ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །མེད་

ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ལམ་ངེས་ཟད་པར་བྱེད་
བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་མི་ལེན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་
ལན་དུ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་ཚོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་
པ་རོལ་བོས་ཀུན་ཚོངས་མི་ཤེས་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཡིན་པ་ཞིག་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ཡང་མངོན་པ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཅིག་དང་མིན་པ་ཅིག་གྲང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནི་སྟེ་བ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སྐྱབ་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྲིད་པ་དེ། ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་
དངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་
པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟས་དངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་བས། སྤར་
བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་སྲིད་པ་
མངོན་གྱུར་པ་ཡང་མི་སྟོག་གོ། །

གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་ན། གཉིས་ཀའི་
ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ནི་འདྲ་ལ། མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་ན། སྲིད་པ་ལ་
བྱུང་པར་བྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །

ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་

བས་ནི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་གཞན་སྤངས་བ་ལ། མེད་བ་མི་
ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་བལ་ན། ཚོར་བ་ལ་
བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་
ན་མི་འབྲལ་བར་སྲེད་བ་དང་། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེས་སྐྱེས་པ་ན་འབྲལ་འདོད་གྱི་སྲེད་
བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། མ་ཐུན་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་
སྐྱེ་བར་འཇམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་བ་ལྷོག་ལུགས་ནི། གང་ཆེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་
ཅིང་། ཚོར་བ་འདྲ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐྱབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་
བ་ཅི་ཕྱིར་ལྷོག་མི་འགྱུར། ཞེས་སྟོན་འཇུག་ལས་གསུངས་བ་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་
པོ་དང་ཚོར་བ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་མེད་བར་མཐོང་བ་གོམས་ན།
སྲེད་བ་ལྷོག་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་མེད་ན་སྲེད་བ་ཐམས་ཅད་ཅིའི་ཕྱིར་
ལྷོག་ཅེས་བར་ཡང་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་བ་རྒྱལ་ཅུ་བ་ལས། གནས་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ལྡན་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནོ། །ཚོར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྲེད་བ་ཡོད་བར་གསུངས་བ་ལ། རྒྱ་ཡོད་
བས་འབྲས་བུ་ཡོད་བར་སྐྱབ་མི་རུས་བས་ལེགས་བ་མིན་ཞེས་ཆ་བ་དང་། ཅེགས་
དབང་རྒྱལ་སེང་གེས་སྟོན་འཇུག་འགོག་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་པོད་ན་ཕྱི་མ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལུགས་དེ་ལ་གོམས་བ་
ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷོགས་དང་པོའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་མཐའ་ཚོད་བར་མ་སྐྱངས་
པས། རིགས་བ་བརྗེད་པའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོན་བར་མཁས་བ་ཆེན་པོ་ལ་གྲུ་ཚོམ་དུ་

སྐྱོན་བཟུང་བའི་ལོར་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བཟུང་བ་ལག་ལེགས་སྒྲུབ་
བ་ཡང་། རྒྱལ་ས་སྤུ་མ་ཞིབ་དུ་ཡེ་མ་གོ་བར་སྐྱོན་ལྟར་སྒྲུབ་བརྗོད་པས། རང་གི་དེ་
ཉིད་སྐྱོན་པ་མཁས་པས་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་བརྟགས་སྤོང་བྱས་ལ། ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་མི་བྱས་སོ་ཞེས་བྲད་པར་འབྲེད་
བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་སྐྱེས་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྲུང་ཙམ་རེ་ཞེས་སྤོང་བ་ལ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འདྲ་ལ། ས་བོན་
སྤོང་མི་བྱས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིར་རྒྱ་བ་དང་ཞིབ་སྣ་གཉིས་
དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འཆད་མ་ཤེས་འདུག་གོ། །

སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་
ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་
པས་སྤོང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱང་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ལོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གཞག་
དགོས་པས། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མི་འོང་བ་དང་། གང་
ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་སྣའི་
ལུགས་ལ་འང་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་ལྷན་དགོང་བ་དང་། བསྟན་

བཅོས་དང་ཟེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཞུས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་པ་
 ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཚེ། སྐྱུ་མ་
 མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་བའི་བྱང་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དགོས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། ལྷན་
 ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ་དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུ་ག་པར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྟུལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ན། དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་རི་སྐྱུ་ལ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནས་
 འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་བྱང་མེད་པ་
 མཚིས་པ་ལ་མི་སྐྱུ་ག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྟུལ་བ་དང་སྟོང་
 པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་མདོན་པར་བཅོམ་པ་དེ་ནི་ལོག་
 པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དགོ་
 སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྐྱེན་དང་དགོ་བསྐྱེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་
 བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་སྐྱུ་ག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྟུལ་
 པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་
 འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྐྱུ་ན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྐྱུ་
 སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་ལ་བྱང་མེད་དངོས་སུ་བརྟུང་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་པོ་བདེན་པར་བརྟུང་ནས་བྱང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་

བ་སྲར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྲར་བ་ལ། བདེན་པའི་ཕྱང་པོ་དམིགས་
 བར་བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ལུལ་
 ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རྒྱང་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་བྱུབ་པ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་
 གི་ལུལ་སྦྱོར་ཕྱང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་ལ། བདེན་བརྗེན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་
 བར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྦྱད་པའི་ཚད་མས་བྱུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ།
 རྣོ་མ་པའི་ཚེ་ཡང་དོན་དེ་བརྣོ་མས་པས་སྲར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོའོ། །

ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱེད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་
 བ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 རྒྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་
 དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་
 གསོལ། ཞེས་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས།
 འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལ། ཇི་བཅུན་གྱིས་ལུལ་གང་ལ་ཇི་འདྲ་བ་
 ཞིག་དུ་དམིགས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་བཤད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་
 བོ་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། རྒྱང་འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྣོ་མས་པ་ན།
 བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་སོ། །ཀུན་འགྱུར་སྤངས་སོ། །འཕོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་

སོ། །ལམ་བསྐོམས་སོ་སྣམ་ནས་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་སྣམ་པ་འབྱུང་
བར་གསུངས་ཏེ། སྲུང་བཤའ་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན།
ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཐད་དོ་སྣམ་པ་སྐྱེས་པ་ལོ། །

དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་རུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཐོས་བའི་ཉེས་པས། དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་
བགྱི་ཞུས་པ་ནི། སྲུང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲར་བྱིས་པ་ལོ། །དེའི་ལན་དུ། འཇམ་དཔལ་
གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་
ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་གིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྐོམས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་ནས་ལམ་དེས་ལེན་པ་མེད་པར་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ།
འདིས་ནི་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས། འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་ལ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་
འདའ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་བྱུག་
ཅོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་རུས་པ་དང་། དེ་སྤོང་བ་ལ་ཡིན་

ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་སྐྱོམ་པ་དགོས་པར་བསྟན་མོ། །

འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བའི་ལམ་མི་
རྟོག་སོགས་བརྩུག་ཏུ་སྐྱོམ་པ་ཅམ་ལས་མེད་པར་བརྩུང་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་
པ་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་འཕགས་པ་དང་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་མི་ཚད་དོ། ཞེས་
འཕགས་པ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆེན་པོ་“སོག་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ཡོད་ན། ཅ་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བརྩུས་ལས། སྐྱོབ་པའི་ཐེག་
པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འདྲིན། །པ་རོལ་དག་གྱང་
འདྲིན་འདུག་དང། ཞེས་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དོན་འདི་དོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་རི་
སྣམ་དུ་སེམས། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྣམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་
ཡང་ལྷགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་ཞེས་
བགྱིདོ། ཞེས་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་དེ་འདི་སྣམ་དུ་
བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྣམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་
ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འདྲིན་པ་དང།
སྐྱོག་ཏུ་འདྲིན་པ་དང། གང་ཟག་ཏུ་འདྲིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང། འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

1 མ་ཕྱི། ༣༡༩༧། སོག་སྐྱ། ༣༡༩༧། གསོག་ *འདི་ལྟར་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་ཤེ་ཤེ་བཞིན་མཆན་བཞོད་མེད།

རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་ས་སྐོབ་མཁུན་དང་། སྐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུང་
ནས། བདག་གིས་རྒྱུན་ལྷགས་སྐོབ་ལོ་སྣམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་ནི་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་གཉིས་
བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་
ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །

རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྒྱུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་སྐོབ་ལོ་སྣམ་དུ་
མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྲུན་མ་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི།
སྣུན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྣོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ནི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལུང་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ཤེས་འབྱུང་སློ་
གྲོས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ། སློང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ལས་
མི་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ལྷ་བ་དེ་དགོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་
ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི། མཁུན་པ་སྲུ་
ཡང་མི་འདོད་ཅིང་མི་འཐད་པས། ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་སྤངས་
མང་མོད་ཀྱང་། ཚིག་མངས་སྲུ་རྟོགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་

སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་
ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་མཁུ་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཚན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་ངར་
གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་སྲིད། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་
བར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་རྐྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་རྗེ་སྲིད་ཡོད་
བ་དེ་སྲིད་དུ། །དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་འབྱུང་བར་བསྟན་པས། །འཛིན་ལྟ་ལ་
ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། །དེའི་ཚེ་ཉན་ངར་
དབྱ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་མ་སྤྱང་བར་དུ། །འཛིན་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་
སྲུན་མི་སྲིན་པས། །ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ལ་སྲུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། །རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཚམ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི།
སྐྱ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མིན་པར་ཤེས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཉན་ངར་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་ཚུལ། །གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་གཞན་དང་འདྲ་བ་བརྒྱུད་ནས། །ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་མ་སྲུན་པར་སྐྱ་བས་ནི། །འདིའི་ལུགས་ལེགས་པར་མ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ། །

དེ་ནས་རྐྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་

འཆིང་བའི་ལས་སོག་པ་དང། དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་པོ་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་མ་སྲིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི།
སྐྱིར་འདྲིག་ལྟ་ཡོད་ཅམ་ལ་མིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འདྲིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང། ས་
དང་པོ་ནས་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་སྐྱིར་དོ། །

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱོམ་པ་དང་བལ་ན། འདྲིག་ལྟ་ཟང་
བར་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཅམ་ལས་མེད་
ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྐྱོང་བ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་འདྲོག་ཚུལ་མཛད་
སྲིན་ཆད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྲུན་མོང་བ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འདྲིག་
ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དོས་འདྲིན་མཛད་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སོར་
བཞག་ཏུ་མཛད་ན། སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ། མཐའ་མ་ཆོད་པའི་ནོར་བ་
ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་འབྲུལ་བ་ག་ལ་སྲིད།

དེས་ན་ཉོན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་
འཇུགས་པར་སྐྱོམ་ཞིང། ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདྲོག་
ཚུལ་ཡོད་དམ་མེད་སྟམས་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་འདིའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི། ལྷགས་
འདི་ལ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །འདིས་མཆོན་ནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་
ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །

ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་མོ། །དེ་
གསུམ་ལ་ཐོག་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང། དེ་ལས་

སྤྱལ་བསྐྱེད་སྤྱལ་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱལ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་དེའི་རིགས་ལྟ་དང་། ཉོན་མོངས་སོགས་
སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་བར་སྤྱེ་ཚུར་སྤྱེ་བྱེད་པས། སྤྱེ་ཕྱིའི་རིམ་བའེས་བ་མེད་པ་སྤྱེ། བན་ཚུན་
ཤི་རྒྱ་ཅན་ཤི་དོན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དུས་
གསུམ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྤྱེ་མེད་པ་མཐོང་བའོ། མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་བུ་བས་འཁོར་བར་འཁོར་
བ་ལྡོག་གོ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱང་ཁམས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་
མཐུན། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཅི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་
ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་སྤྱང་ན་འདལ། །ཞེས་དེ་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མཐོང་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྤྱེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཉ།
སྤྱང་ན་འདའ་ཞེས་པའི་མཚུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་
ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་འེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་
རྒྱུ་བར་དུ་སྤིང་མཚམས་སྤྱོད། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲེལ་བར་བྱངས་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་སྤྱེ་འགྲུང་མི་
ལེགས་པར་འདུག་གོ། །

ཉན་ཐོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱིབ་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གསུགས་ནི་དབུ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་

བྱུང་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་ཚུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྐུལ་ཏེ། །ཞེས་དཔེ་ལྟས་འདུས་
བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བྱང་རྒྱུ་པ་མེས་པ་འགྲེལ་ལས། །སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕུང་པོ་ལྡ་དང་།
བྱང་མེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་དབྱ་བ་སོགས་ལྡ་དང་འབྲ་བར་བཤད་ཅེས་ཁྲུང་
པར་བྱེ་བ་ནི། དེ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་
ཐར་བ་རྟེན་པ་ཡིན། །འགྲོ་བྱུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །ཚོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དུ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ན། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་
ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་
གྱིས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་དང་། །གཞན་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་ན། །འདུས་
བྱས་ཟད་པར་བསྟན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་
ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་
ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས། དེ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་
ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་

མི། ལིན་ཏུ་མི་འབྲང་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབུ་མ་བས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱ་གུ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་གང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མཚོན་དེ་ཡོད་པས་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཏུ་ཅང་ཐམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་
པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་དོན་མ་གོ་བའི་བཤའ་བའོ། །

རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་
སྐྱག་བསྐྱལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་བྱུར་པ། ཟད་
པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ལུབ་པ། སྐྱག་བསྐྱལ་གཞན་
གྱི་མཚམས་མི་སྐྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲོ་ལོ་པ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ། སྤིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ། འགོག་པ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་
ན་སྐྱག་བསྐྱལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་
རྒྱུད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་སྤང་བོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་
པ་ནས་ལུབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས།
སྐྱག་བསྐྱལ་གཞན་མཚམས་མི་སྐྱོར་བ་ནས། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས་སོ། །

སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་སྤང་བོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་ལ་
འཇུག་པའི་སྐྱི་སྐྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའོ་སྟེ་མ་ལ། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་སྐྱི་སྐྱི་ནི་སྐྱི་འི་
དོན་ལ་བཤའ་དུ་མི་རུང་ན། བྱེ་བྲག་ལ་བཤའ་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྐྱི་སྐྱི་འི་

སྤོང་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལྟར་ན། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་སྲིད་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྤང་འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་སྤང་བོ་མ་ཟད་པས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྤང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མདོ་འདི་བཤད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རྒྱུ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། འདིའི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པས་ཚོགས་པས་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་རུས་སོ། །

དེས་ན་མདོ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་ཟད་པ་བསྟན་ནས། སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་སྤང་བའི་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མ་རྟོགས་པར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་རྒྱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་གསུངས་པར་སྟོན་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་སྤང་བླན་ཚེགས་ན་སྤང་རྒྱུ། །

དེ་དག་གྲང་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ན་འདྲིར་མ་བྱངས་པ་དུ་
མ་ཞིག་དང། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་དང། བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལས་གྲང་དུ་མ་ཞིག་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང། དེར་མ་
བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གྲང་
ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྲུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་
འགལ་བར་ཉོགས་སོ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྔ་བཞི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཐེག་
ཚེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྦྱིར་ཐེག་ཚེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཚེན་དུ་ཚོས་
གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲུར་ཟེར།

དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐམས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཚེན་བསྟན་པ་ཚོས་ལ་
བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྲུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཚེན་ལས་ནི།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་དང།
སྟོན་ལམ་དང་བསྟོ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་དང། སྦྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་སོགས་དང།

ཚོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་ཐུ་མད་དུ་བྱུང་བ་སོ་སྟེ་དང་།
ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་
འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ཞི། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་
དང་། །སྟོན་པ་ཡོངས་བསྡུ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་
འགྲུལ། །བྱང་རྒྱབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྟེ་ལས་ཞི་བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་
བ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་སུ་
བགྲོད་རུས་པས། ཐེག་ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྦྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་
གསུངས་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་
དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པས་མི་ཚོག་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་
པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་བྲལ་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་
སྟོན་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཅུ་མ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་
ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་
ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །སྟོན་གྱིས་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་
ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་རྐྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་

བར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །སྲིད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་མཚན་མེད་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚང་བར་ཉེ་རྫོགས་
བར་བསྟན། ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་
བར་ཤེས་སོ། །

འོན་དེ་སྲིད་ཞེས་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་སྟུམ་ན། མཚན་མེད་མ་རྫོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་
ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དགོས་པ་དེའི་སྲིད་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་
སུན་འབྲིན་པའི་ཐལ་བ་དང་། དེས་བསྐྱོག་པ་འཕངས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དེས་
པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །ལྷུང་དང་
འགལ་བ་ནི་སྤང་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་སྟོན་
དཔོན་འདིས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་
ཤེས་བྱ་སྐྱོགས་གཅིག་པ་འགའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅེས་
པ་ནི། གཏན་མིན་ཉེ་གཞི་གྲུབ་པ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚང་མས་གྲུབ་
པ་ཅིག་གྱུང་ན། དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞུགས་ན།
རིགས་པ་སྤང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་པར་རྒྱས་པའི་སྲིད་རོ། །

དབུ་མ་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་
བྱས་ནས། བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཚོས་ཉིད་སྐྱབ་པ་
རང་དབང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྲ་མ་ནི། བདེན་ཚད་ལེགས་པོར་མ་ཟེན་བར་
རགས་པ་ཅིག་ལས་མ་ཁེགས་པར་འདུག་པའི་སྐྱོན་ཏུ་སྤང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་
བདེན་པ་བཀག་པར་སྐྱོམ་ཡང་། ཚད་མས་ཁེགས་པར་མི་སྤང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་
འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་མ་དེས་པ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་བར་ནི་རྩ་ཤེལ་ས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་
མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབས་
པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་ལྟོ་ལྟོ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་
མདོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། སྲ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་རྒྱས་པ་མེད་པས་རྒྱས་བསྐྱས་དང་། བདག་མེད་སྐྱོམ་པ་རྩོགས་
མ་རྩོགས་སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ཉན་རང་ནམས་ནི། ཉོན་མོངས་ཅམ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པས་
ཚོག་གོ། ཐེག་ཆེན་པ་ཤེས་སྐྱབ་སྟོང་བ་སྐྱུར་ལེན་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་
རབ་མཆེད་ནས་སྐྱོ་ལྟོ་ལྟོ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་
དང་། །འཛིན་པ་མི་སྟོང་ཕྱིར་དང་ནི། ཉེན་གྱིས་བསེ་ཏུ་ལྟ་བུའི་ལས། །ཡང་དག་
བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་

རྟོག་པ་སྤོང་བྱས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་སྲིབ་སློབ་མ་བསེ་བྱ་དང་། །རྒྱལ་
 སྲས་རྣམས་གྱི་དག་པ་སྟེ། ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་རི་
 ལྟར་བར་ཞེན། དེ་ལ་གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་དོན་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་
 གཏན་ལ་སབ་བའི་དོན་བསྐྱོམས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཚུལ་
 བ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་བས་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་
 རོལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་སྐབ་པ་ལ།
 བདེན་ཡོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་
 བས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་གྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན། རིགས་པ་སྣ་མའི་
 མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། གང་གིས་
 དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པས། དེའི་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་
 རོལ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། གཟུང་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
 བློ། སུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་འགྲུབ་པས། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྤོང་བ་ནི། སྤྱིར་
 ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱི་སྤྱིར་

ཤེས་པ་ལོང་སྟེང་བདེན་པར་འཇིག་པ་གཏན་མེན་པས། འཇིག་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་
རང་རྒྱལ་དང་། གཞུང་འཇིག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་
རྣམ་རིག་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར་ཞེས་པ་ནི། གསལ་གྱེད་པའི་
བཞད་གདའོ། །

འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་
བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་སྤྱིར་འབྲིང་པོའོ། །

འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་
རྒྱལ་བ་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
ལ་ལྟ་བ་རབ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་
དང་། ཐེག་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤུན་མོང་པའི་ལྟ་བ་བཞག་པ་
ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་ངེས་སོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ནའང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤུང་དུ་
གཉིང་དཔོགས་མི་དཔོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་དབང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་འགལ་
ལོ། །འཇིག་པ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རུས་པ་དམན་ཁྱད་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་མངོན་རྒྱན་དང་། འབྲེད་
རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཅམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལའང་དབྱུ་སེམས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལའང་
ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་

ནས་རེ་ཞིག་མ་གྲིས་སོ། །

ཡང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རྒྱང་མ་
ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅེས་
གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འང་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་
འོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པའི་ཉི་མེ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཚགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྲུང་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་
འོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
ཚགས་པས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་
དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྲུང་ཉེ།
ཚོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་
དེ། རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །

དེའི་ལན་དུ། རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲུང་
བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། །འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་
གསུངས་ཉེ། ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་
མིན་གྱི། ཚོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པ་ན། །འཕགས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་
ཁྲད་པར་ཅན་དུ་གྲུང་པའི་ཚོ། རིགས་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་དོན་འོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་
དད་མི་རྩལ་འོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྟན་པའི་ཚོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་
བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དོ། ཞེས་སྟོན་ནོ། །

རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དམིགས་
བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་སློ་
ངོར་འགྲུབ་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་སློང་ངོར་མ་བཅད་པར། །བདེན་སྟོང་སློང་ངོར་མི་འགྲུབ་
ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཚོས་ཉིད་སློང་ངོར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཚོས་ཅན་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དེས་དགོས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་བྱི་ནང་གི་ཚོས་ཅན་ལ་དམིགས་
ནས། དེའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས།
རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རྒྱས་པས་མ་ཁྲུབ་པོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྲིབ་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་དེས་བར་བྱ་
དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རྩལ་འོ་ཞེས་མི་ཚོད་ཀྱི། རིགས་
བརྒྱ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རྩལ་བར་ཚོད་པ་ཡིན་སྟེན་ན་འདྲ་མི་འཐད་དེ། ཉི་མི་སྣང་
བར། རི་སྐད་དུ་འཇམ་དབལ་གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྟོད་དང་སྟོད་མ་

ཡིན་པར་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཚོས་
དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བཏགས་
ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདྲི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་
ལ་ཚོད་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཚོད་པ་
མི་རུང་བའི་སྲིར་རོ། །སྣོད་དཔོན་ཆེན་སོ་སེང་གོ་བཟང་པོ་ཡང་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་
དང་མ་ཐུན་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྐྲུ་མ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་
དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་པ་
བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་སྲིར་དུ་
ཡིན་པས། ཇེས་སུ་གསུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་སྲི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་
གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅོམ་ལ་མ་བྲིད་པར་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མི་
རྟོན་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་པར་
མདོན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཉི་མི་སྣང་བ་དང་། བརྒྱུད་སྣོད་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཚོས་
དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་གྲིས་རབ་ཏུ་སྡེ་བར་གསུངས་པ་དྲངས་ལ། དེ་ནི་
དོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་

མ་མཆིས་སོ། ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྐྱད་དུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་རྣམས་དེ་ལོ་ནར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་
འདུས་མ་བྱས་མངོན་དུ་བྱས་པས་བཞག་པའི་སྲིར་ཞེས་པའོ། །

དེའི་སྲིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་
ལོ། །དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་མཚན་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྒྱལ་གཉིས་ཤེས་པར་
བུལོ། །སྲོས་པས་ཚོག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ།
སྦྱིན་པའི་མར་སྦྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་མར་སྦྱིན་
བརྒྱུའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཉིད་དེ་ལོ་ན། ཚོས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་
འགྲུང་ཉ། དེ་ལ་མར་སྦྱིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སྦྱིན་པའི་མར་སྦྱིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

སྦྱིར་མར་སྦྱིན་སྲ་མ་རྣམས་ལས་སྦྱི་མ་རྣམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་འདིར་
སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཕུམ་དུ་
བྱང་བ་དེའི་ཚོད་ཅམ་རྒྱལ་བྱིསས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་
ཉ། ས་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་དང་། སྦྱིའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་མར་སྦྱིན་

དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་སློང་བྱས་ཀྱང་། ས་གཉིས་པར་མི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་མི་མཐུན་
 རྒྱལ་ལ་འཆལ་ཁྲིམས་ལ་གཏན་མི་སློང་བ་ལྟར་མི་བྱས་པའོ། །ཡང་ས་དེར་སྤང་དུ་
 མི་རུང་བའི་རྟོགས་པ་སློན་པས་དཔོག་པའི། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་ལ་གྲུས་བར་མ་
 ཟད། སློང་བ་ལ་རང་གི་འགྲེལ་བ་ལའང་ཆེས་གྲུས་བར་གྲུས་བ་ཡིས། གང་ཟག་
 གཞན་པས་ཆེ་བ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ནང་གི་ས་ཐོབ་པ་སོགས་དཔོག་པའི་རྒྱར་
 ཉེ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཉེ། དུ་བ་སོགས་གྱིས་མེ་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་
 འོ། །འདི་ས་ནི་ལུས་སོག་དང་ལོངས་སློང་གཏོང་བ་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་འི་མ་མེད་པར་
 བསྟན་ཉེ། དེ་ལྟར་བཏང་ཡང་རྒྱད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འབྲུང་བར་བཏན་པར་གནས་
 པའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་། སློན་པས་
 རྒྱང་འདས་གྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རླེ་བོ་འདི་རྣམས་ཀུན་ནི། བཤེས་སློམ་དང་ནད་དང་ཆ་གང་སོགས་
 གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཙོས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གྱི་བདེ་བ་དེའང་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སློང་བཟའ་བཏུང་དང་།
 བདེ་གསོ་བའི་ཆས་དང་གོས་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ། སྤྱད་པ་མེད་པར་སྤྱི་བ་
 མིན་ལ། ལོངས་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སློན་སློན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
 བསགས་པ་ལས་འབྲུང་བར་མཁྱེན་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་
 པའི་ཐུབ་པས། ཆེས་དང་པོར་སློན་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་དེ། ཐབས་དེ་ལ་འཇུག་

ཉན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་རིག་
བ་སྤངས་ནས། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་དང་མད་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཚབ་ཉན་
ཐོས་སམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བ་མུང་འདས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱིན་པའི་སྐྱོན་ལོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བསྟན་པ། ཉེན་གཉེས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་གྱིས་
སྦྱིན་པའི་ཆེ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་བ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་གྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་
ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པས་སྦྲོང་བ་པོ་ཆེ་མ་པར་
བྱས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་སྟེ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་བདེ་
བ་ལ་ངེས་པར་ལོངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན། འགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པའི་
ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས། སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྲོང་བ་པོ་ཆེ་མ་
པར་བྱས་པ་མཐོང་བའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་བ་འཐོབ་ཅིང་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྟོན་པས། དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་སྦྱིན་
པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲད་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅེ་བའི་བདག་
ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐད་གྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་

ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་སྦྱིན་པས་འདྲེན་བ་དེའི་སྲིད། སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་པོ་
སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །བཤེས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་། ལོངས་སྦྱོང་གཡོ་བ་སྦྱིང་པོ་
མེད་མཁའེན་ནས། །དགོ་སྦྱོང་བམ་ཟེ་བ་ཤེན་དང་བཤེས་རྣམས་ལ། །སྦྱིན་པ་རྩལ་
བཞིན་སྦྱལ་བ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ། །སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཚོག་མ་མཆིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གང་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར་
བ། སྦྱོང་བ་རྣམས་ལོངས་སྦྱོང་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་ན། བྱང་སེམས་ལ་དགའ་བའི་
ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཀོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། རི་ལྟར་སྦྱོང་བ་པོས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྐྱ་
ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པ་ན། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སྦྱོང་བ་ཞིག་གོ་སྦྱུང་བ་ལས།
རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ནི། ལུབ་པ་དག་
བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས། བདེ་བ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་མིན་ན། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྦྱོང་བ་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་
པས། ཞི་བདེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྦྱོས་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་
སོ། །ཞི་བདེས་སེམས་སྦྱོགས་པ་ན་གཞན་དོན་ལ་གཡེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤང་བ་འདད་པ་དེས་སེམས་སྦྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་དོན་ལ་
ལྷག་པར་ཡང་བཙོན་པར་འགྱུར་བས་མི་འདྲའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡང་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་གང་ལས་བདེ་བ་སྤུལ་བྱུང་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་
བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྤུག་བསྐྱལ་ཡང་མི་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི། སེམས་

མེད་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་
 མཚོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྤེལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་
 ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྤེལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྤེལ་
 མ་དེ་རྣམས་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་གི་མ་བཅད་པའོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི།
 བཟོད་པ་འོངས་སུ་དག་པ་མཚོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རི་རྒྱད་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱུག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་
 གནས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཡང་ལུས་དང་འོངས་སྡོད་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་མ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ན་ནི་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་
 རྐྱེན་རང་གི་ལུས་ལ་བབས་པས། ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གདོན་མི་བར་འབྱུང་མོད་
 ཀྱང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱུག་པར་
 འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། དཔྱུལ་བ་དང་།
 དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་མི་བཟད་པར་རྒྱད་པ། བར་
 མཚམས་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་དྲག་པོས་ལུས་འཛོམས་པ། རང་གི་ལུས་
 གཙོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་སྡོད་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་བལྟས་པ་ན། ལྷོང་བ་པོ་ལ་རང་ལུས་བཅད་ནས་
སྣང་བའི་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྩེས་མེད་པར་བྱས་ནས།
རང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས། སེམས་ཅན་
གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་གཅད་པའི་སྤྱིར་དུ་
ཆེས་སྤྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་སོ། །

འདི་ནི་ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
དེས། །དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་དག་ལ། །བལྟས་ནས་རང་གི་ཉམས་
སྲུ་སྤྱོད་དེ་ལས། །གཙོད་པའི་དོན་དུ་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། ཅེས་འགྲུར་བ་དང་
འགྲུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པའི་སྣོབས་ཡོད་ན་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་
ཡང་ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་འོང་བ་མི་འགལ་བས། ས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ལུས་གཏོང་བ་
གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པའི་སྤྱིན་པ་འདི་ཡང་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་
པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྣོང་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་
པས་ཟེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པར་བཞག་ལ། མི་དམིགས་པ་དེས་མ་
ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་

བྱང་མེམས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་
ནི་ལམོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་དང་། རོགས་ཏེ་སྐྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྦངས་
བའི་སངས་རྒྱས་སོ། །པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་སྐྱིན་པ་ལོ། །

འདིར་འགྲེལ་བར་ཚིག་གྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་
གྱུར་པའལ། སྤྱི་ཤོད་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་པར་རྗེ་ཏེ་ཇ་ཡ་ལྟུ་ལྟུ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྣམ་
ལ་པ་རོལ་ལ་སྤྲ་ར་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ཨི་རུ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཚིག་གཉིས་སྤྱད་པར་
བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྲ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་བྱིན། ཨི་རུའི་རྗེས་
སུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཚིག་སུ་བྱིན་ཏེ། སྤྲ་ར་ལ་ཨི་རུ་བ་ར་མི་རུ་ཞེས་ཚིག་བསྐྱེ་
བར་བྱས་ན། “ཨམ་དང་སུ་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་། འདིར་ཚིག་གྱི་མ་
ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་
བྱེད་ཀྱང་”ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་མོ། །དེ་མི་མངོན་པར་
མ་བྱས་པས་སྤྲ་ར་མི་རུ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །སྤྱི་ཤོད་ར་ལ་
སོགས་པའི་ནང་ན་སྤྲ་ར་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། སྤྲ་ར་ལ་ཞེས་བརྗོད་

1 མ་གྱི། ༡༡བ། ལྷ། ༡༡བ། ལ ། *སྤྱིའི་སྤྱི་ལ།
2 མ་གྱི། ༡༡བ། ལམ *ཨམ་ ལྷ། ༡༡བ། ལམ
3 མ་གྱི། ༡༡བ། ལམ *ཨམ་ ལྷ། ༡༡བ། ལམ
4 མ་གྱི། ༡༡བ། ལམ *ཨམ་ ལྷ། ༡༡བ། ལམ

བ་ཡིན་པས་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཨམ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་ལྷ་བཞག་པ་ལ་
ཨི་བྱེན་པས་མི་ཏུར་སོང་ཞེས་པའོ། །དང་སོའི་ཚིག་སྲུ་ནི་མ་དག་པ་འདྲ་བས་མི་
ཡིན་ནམ་དུང་དོ། །

བོད་ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་རྒྱ་སྐད་ལ་སྤེལ་ཡི་ཨི་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་རའི་
སྐད་ཀོར་གྲལ་དུ་བཞག་པས་སྤེལ་ཡི་ཏུར་འགྲུང་བ་ལ། མཚམས་སྐད་པའི་ཚེ་ཨི་
ཡིག་གི་གི་གྲུ་མ་ལ་བྱེན། ཨ་ཕྱིས་པས་མི་ཏུར་སོང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྲུ་སྐད་
གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་སྤང་ན་ཡང་། བརྗེ་ཉའི་བཤད་པ་སྤར་བཀོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

སྐྱེན་པ་སྐྱེན་བྱ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟུང་ནས། དེས་ཟེན་པའི་སྐྱེན་པའི་ཕར་སྐྱེན་གྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་ཕར་སྐྱེན་དང་འདྲ་བས་ཕར་སྐྱེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་
གྲང་གྲང་ཚུབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོས་པས་ཟེན་པས་ཕར་སྐྱེན་པའི་ཏུ་འགྲོ་བར་དེས་པ་ལ་བཞག་
པའི་བྱིད། སྐྱེན་པའི་ཕར་སྐྱེན་གྱི་མིང་རྟེན་པར་འགྲུང་རོ། །

དེས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་དོན་ལ་པ་རོལ་འདིར་སྐྱེན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྐྱར་ན།
སར་ས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་
པ་ལ་སྐྱར་ན། ལྷོ་བ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་སྐྱེན་ཡོད་དོ། །སྐྱེན་པ་ལ་བཤད་པ་དེས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་
པ་སོ་སོ་བ་དང་གཉིས་ཀ་རིག་པ་བྱའོ། །

1 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། ལྷོ་བ་ ལྷོ་བ་ ༡༡བཤུ། ལྷོ་བ་ *འདི་ལ་འདི་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀར་མི་འདྲ་བ་འགྲུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་མཚན་མི་འགོད།

སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་སོ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་སྤྱེས་པར་གྱུར་
བས་བཅེངས་ན་ཞི། སྤྱིན་པ་དེ་ལ་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་མདོ་ལས་
བསྟན་འདོད། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུ་ལ་ཞི། ལུས་
གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱིད་ཚུ་ལ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ཞི་མོས་ལུས་ཏུ་
བྱས་ནས་སྤྱོད་ལ། ཟང་བེད་གི་སྤྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཞི་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་
ནས། ཚུ་ཡན་ཆད་གཏོང་བའི་སྐོན་ནས་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་སོག་པ་དང་། དེའི་ཆེ་འཁོར་
གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགོ་ཅ་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ཏུ་བསམ་པས་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། མ་བཟང་ཡང་དེ་རྣམས་འདྲིལ་བས་འདོར་
དགོས་ལ། གཏོང་ཚོད་འབྲ་བ་ལ་སྤོན་ཏུ་རང་གི་བསམ་པས་གཏོང་བ་མཚོག་ཡིན་
པ་རྣམས་བསམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཏུས་
གསུམ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཤངས་པ་
མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་བཟང་བས་བྱ་བ་འདམ། །བདག་སྐོ་
བྱ་བ་འདས་པ་སྐྱབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བཟང་བ་མཚོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

ས་དང་ཕོ་འཕྲོན་ཏུ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་པའི་

རྣོ་ནས་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་ཞི། ད་ནི་སྤར་རི་རྒྱན་བརྗོད་པའི་ས་རབ་དགའ་ཞེས་པ་ཟུག་མེད་གྱི་
ཤེས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས། ས་དེའི་ཕོ་འཕྲོན་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་པའི་རྣོ་ནས་

བསྐྱབ་པ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ཞོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་
 དུ་གནས་སོ། །འདི་ལ་ལྷ་བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་མཚོན་པོར་
 གནས་པ་ནི། སྤར་བ་འད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སའི་ཡོན་ཏན་ཚོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་
 དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སྲིད། ལམ་མཚོན་པོར་གནས་པས་ལྷ་བ་ནམ་
 མཁའི་གནས་མཚོན་པོར་གནས་པ་དང་འབྲེལ། །ས་དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་ཡིད་
 གྱི་ཚ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་ལ་མིག་གནས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་རང་གང་ལ་གནས་པའི་དམ་བུ་
 མཚོག་གི་རྟེན་དེའི་ཡིད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཚགས་པས་མཛེས་པ་རྙེད་པར་བྱུར་
 པའི་སྲིད། ལྷ་བས་རང་གི་རྟེན་གྱི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་
 དང་འབྲེལ། །ཡང་ས་དང་པོ་ནི་རང་གི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཚོང་སྤང་རྣམས་ལས་རྒྱལ་
 ཉེ་གནས་པའི་སྲིད། ལྷ་བས་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པོ་སྟེ་འཕྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་
 བས་གནས་པ་དང་འབྲེལ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བའདད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བའདད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བའདད་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་བའདད་པ་ལ་ལྷ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་
 ལྷ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 མི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱེན་གྱི་

དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤུལ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་
པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ། །

ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་
སྤུལ་ཚོགས་པ་དང། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིང་། སད་པར་མ་ཟད་
མི་ལས་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྟེ་དེས་མ་གོས་
པའོ། །འདི་ནི་ཙུང་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་གྱི་འཆལ་ཁྲིམས་མིན་གྱི།
བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་
འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མ་ལེན་པ་དང། བཅས་པ་དང་
འགལ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིང་ན། བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་
འགྲོད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེའི་སྐད་དོད་ལྡི་ལ་
ལ་ལྡི་ཉི་བསེལ་བ་དང། ལ་ཉི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིང་པོ། །ཡང་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་
ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། འདི་ཡང་དེས་ཚིག་གི་
བཤད་པའོ། །དེ་ནི་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་དག་གི་འཆལ་ཚུལ་བདུན་སྟོང་བའི་
སྟོང་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། མ་ཆགས་པ་བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང།
གཞོད་སེམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང། ལོག་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི།

སློང་བདུན་ཀུན་ནས་“སློང”¹་བར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། ཉག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་སློང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་གྱི་སློང་
བ་བཅུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་བྱང་སེམས་དེ་ཚུལ་གྲིམས་ཇི་ལྟར་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོག་པས།
ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷན་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་ཀུན་
སློང་གསུམ། སད་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྷུང་བ་ལྷ་མོས་ཀྱང་དག་པར་
ལྷུང་པས། དམ་པ་སྟེ་མཚོག་གི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མ་ཆོང་བ་མེད་པར་སོག་པར་
བྱེད་དེ། དག་པོའི་ལས་ལམ་དང་པོ་སྟོག་གཅོད་སློང་བ་སོགས་གསུམ་ནི་ལྷན་གྱིས་
དང། བར་གྱི་བཞི་ནི་དག་གིས་དང། ཐ་མ་གསུམ་ཡིད་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
སོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་དགག་བཅས་ཀྱི་མཚམས་ལས་སྟོག་པར་མ་ཟད། ཚུལ་གྲིམས་ལས་
བཅུ་མས་པའི་སྐབས་བཅས་ཀྱི་སྟོགས་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་གྱིས་
ཀྱང་བཅུ་ཆར་ཆོང་བར་སོག་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། །དེས་ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་དག་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞེས་བཅུ་ཆར་ཡང། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ལ་
ལྷགས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལྷན་དུ་བྱུང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་བཞི་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ས་དང་པོར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ལྷན་དུ་ཡོད་པས།
སྦྱིན་པ་ལས་གཞན་པའི་པར་སྦྱིན་ལྷག་མ་དགའི་ནང་ནས། ཚུལ་གྲིམས་ལས་

1 མཚན། ༥༣བ་ནས། སློང་ ལྷན་ ༥༧ནས། སློང་

བརྩམས་པའི་ཉམས་མེན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོད་ཅེས་བཞེད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་གསུངས་ཀྱི། བར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་
 འོ། །དགོ་བརྩམས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚོན་
 རྱེད་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་མཚམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅན་དེ་ནི། ལྷོན་ཀའི་ལྷ་བ་ལ་ཚ་གཏུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
 དཀར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་མེར་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ཉག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རྣམས་པར་དག་པར་གནས་པ་དེ། དབང་པོའི་སློབ་སྦྱེམས་པའི་ཞི་བ་དང་། ལམ་མེར་
 གསལ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དགོ་སློང་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལྷ་བ་མི་སློང་ན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་དེས་དགོ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་
 ལྟེ། དགོན་མཚོག་བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལ་དགོ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པས་བསྐྱེམས་ཤིང་གནས། ཚོ་ག་
 དང་སློང་ལུལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་བོ་བ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ལ་འདང་འཛིག་པར་
 ལྷ་བ། ཡང་དག་པར་གྲངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་དག་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་
 དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་

ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཙུགས་པ་དང་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་
འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་
ཡང་། དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་རང་འདྲིན་པ་དང་འཕྲིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་
ལོ། འོད་སྤངས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཙུགས་པ་བཞི་པ་
སྟེ་ ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་དམིགས་པར་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ར་དང་འཕྲིན་པ་ལ་
གནས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་འདྲིག་ལྟ་ལ་མི་བུའི། ར་དང་འཕྲིན་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པ་མི་སློང་བ་ལ་བུའོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལ་སྟོག་ཏུ་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པར། །མཐོང་
ན་དེས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཚོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྐྱུང་བ་ལེགས་
སོ། །དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་མི་སློང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་
པ་བ་དེ་ནི། ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སློང་བ་དང་། སློང་གཉེན་གང་ཞིག་
བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སློང་བ་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་སོགས་
པའི་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་འདྲིན་པའི་སློབ་རྒྱ་
བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་ཏེ་སློང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་པོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཟང་གས་པ་བཟུན་པ།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ལྱིན་འགྲུས་པ་དེ་འགྲོར་སློང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ།
ལྱིན་འགྲུས་ལ་སླེ་བ་བརྒྱད་མར་སློང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བསྟན་པ། སྤྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་
རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
གཉིས་ཀའི་རྒྱར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
པར་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུན་སུམ་
ཚོགས་ཀྱང། སྤྱིན་སོགས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང། ཡོན་ཏན་སུན་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པར་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིན་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་
སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས། ལྷ་མིའི་ནང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པའི་ལོངས་སྟོན་སུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དག་འབྱུང་རྒྱ་དེ་ནི། འགྲོ་བ་ངན་པ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཉི་ཆེ་བའི་
དཔྱལ་བ་དང། བ་ལང་དང་རྟ་དང་སྐང་པོ་ཆེ་དང་སྟེུ་ཅུ་དང། ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡི་
དུགས་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ། ལོངས་སྟོན་སུན་སུམ་ཚོགས་
པ་སྤྱི་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱི་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་བ་ཉམས་པ་སྟེ་བྲལ་བ་ལས་
འབྱུང་ངོ། །

དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་དེས་སྤྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོན་
ནམས། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་སྤྱིན་པར་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བར་
བསྟན་པས། སྤྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་འདོད་ན།
སྤར་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་པོས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་སྤྱིན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱིན་པ་
དང། རྟེན་དེ་ལ་སྤར་གྱི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་ལྡན་

བས་གསར་དུ་སྦྱིན་སོགས་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་ལྗོད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འདུ་
བ་སྟེ་རྩ་བ་ལ་སྦྱང་བས་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། སྦྱོན་གྱི་སྦྱིན་འབྲས་མ་ལུས་པ་ལོངས་
སྦྱོང་བ་སྦྱིན་ཆད་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །

དེ་ནི་དཔེར་ན་ས་བོན་ཉུང་དུ་བཏབ་པ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པའི་མི་
དེ་སྐྱར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ནི།
འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བས་མ་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱི། གང་ཞིག་ལྷན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ས་བོན་ཅམ་ཡང་མི་འདེབས་པར་ལོངས་སྦྱོང་བ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་མ་ཆད་པར་
འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐྱང་བ་ཆག་བས་ལོངས་སྦྱོང་རྒྱན་པར་འཕེལ་
བ་རྟེན་དཀའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱུང་གི། རན་འགྲོར་སོང་བས་རན་འགྲོ་ནས་ཐོན་པ་
ཡང་ཕིན་ཏུ་རྟེན་དཀའོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་ཆེད་པའི་པོ་མ་མུན་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་རང་གི་འདོད་
བས་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་། མ་མུན་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ་ན།
གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་བདག་ཉིད་རན་འགྲོར་ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པར་མི་བྱེད་ན།
དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་དེ་སྐུལ་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། རན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་
བས་རང་ལ་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཆེ། རན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་
ལས་སྦྱིན་ས་ཏེ་དགའོད་གང་གིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་དོ། །རན་
འགྲོའི་རྟེན་ལ་ནི་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ཕིན་ཏུ་དགོན་ལ། སྤྲིག་པ་སོགས་ལ་ཕིན་ཏུ་སྐྱ་
བས་ན། རན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱུད་དགོས་སོ། །

དེ་ཉིད་གྱི་སྲིད་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྲེས་ན་
ཡང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཉིས་སྦྱབ་སྟེ། ཞེས་མིར་སྦྱེ་བ་དཀའ་བར་གསུངས་
སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་ལྷོད་མི་སྦྱང་བར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་བ་བྱེད་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

བཞི་པ་ནི། གང་གི་སྲིད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་རྣམ་པར་ལྷོད་པ་སོགས་
ཉེས་བ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དེའི་སྲིད། སྤྲིག་བ་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་པའི་
རྒྱལ་བས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུད་མི་བ་བར་བྱ་བའི་སྲིད་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་མཛད་ནས། དེའི་མཚུགས་སོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟེ་
སྦྱབ་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་རོ། །ཞིང་དེར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན། རྒྱ་སྦྱིན་སོགས་དང་འབྲས་བུ་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་
བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པའི་
སྟོན་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་དུས་རིང་པོར་ཡོངས་སྟོན་པར་རུས་ཀྱི། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་སྲིད་རོ། །

དེས་ནི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་འབྲས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་སུན་ཚོགས་
འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཅིས་མི་གཏང་བར། ཡོངས་སྟོན་དེ་ལ་གང་གིས་སྟོན་པའི་ལུས་
རྟེན་སུན་ཚོགས་ཀྱི་ཅིས་དང་། ཡོངས་སྟོན་དེ་སྦྱེ་བ་དུ་མར་འོང་བའི་ཅིས་ཀྱང་
གཏང་དགོས་ལ། དེའི་ཐབས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཤེས་
དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་
བཙུན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སངས་
རྒྱུ་ས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ཏེ་བྱེད་དགོས་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་
འགོའི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་འབྲས་སྦྱིན་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དུ་མར་འབྱུང་དགོས་
ལ། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་
བ་ལ་སློབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ལོ། བདེ་འགོའི་ལུས་དང་རྟེན་དེ་ལ་སྦྱིན་འབྲས་ཡུལ་རིང་དུ་སྦྱོང་བ་
གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དེས་ལེགས་འཚོབ་པ་ལ་ཡང་མེད་
མི་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་འདིས་སོ་སོ་སྦྱོར་བོ་ལམ་མ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
མཚོའི་རྒྱ་དང་། ལུབ་པའི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་དེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྤྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་
གྱི་དེས་བར་ལེགས་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་ལོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །

དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གཞན་གཙོད་པ་ནི་མིན་ཏེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་མིན་པའི་རྒྱ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་མཚོ་ཁྱད་
བར་ཅན་དང་དེས་ལེགས་འབྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེས་བར་འབྲེལ་བ་དགོས་
ཀྱི། དེ་དོར་ན་གཏན་མི་འབྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ཡང་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། སློབ་གཙོད་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བརྩ་པོ་རེ་
རེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་། ཚུང་དུར་སྦྱེ་བའི་རེ་རེས་རིམ་བ་བཞེན་དུ་དཔྱུལ་བ་
དང་། དུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་སུ་འབྲིད་པ་དང་། མཐར་གཤམ་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྦྱེས་ན་

སྲོག་གཙོད་ཀྱིས་ཚེ་སྤང་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་དགུའི་རེ་རེས་
ཀྱང་མི་འདོད་བ་གཉིས་གཉིས་སྐྱུ་བ་བ་དང་། དགོ་བཅུས་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་
སྐྱེ་བ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།

དེའི་གོང་མར་དགོ་བཅུ་འདི་དག་རང་གཅིག་ཤུའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཉི་ཚེ་
བའི་སེམས་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱག་པའི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཤིང་། སྙིང་རྗེ་
ཚེན་པོ་མེད་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱི་རྣམ་པས་སྦྱངས་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །

དེའི་གོང་མར་སྲིད་བ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འདོག་བ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། ཐབས་ལ་
མཁས་པ་མེད་བ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་སྦྱངས་ན།
རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་མར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་བ་དང་། ཐབས་ལ་
མཁས་པས་བསྐྱུས་བ་དང་། ལྡོན་ལམ་རྒྱབས་ཚེན་པོ་བཏབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་
པས་སྦྱངས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་བ་དང་། སར་སྤྱིན་དག་པའི་སྦྱོང་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །

བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་གྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམལ། །མ་
འདེས་མ་སྐྱགས་བ་དག་བསྐྱེན་པར་མཛོད། །གྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞེན་དུ།
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སྦྱོབ་བ་གལ་

ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྐབས་ས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། བྱེད་བ་བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་བྱ་དགོས་བའི། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཀུན་སློང་ནས་ཀྱང་མི་རྒྱ་
བར་སློམ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློམ་པའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ནི་འཁོར་ཏུ་གལ་ཆེ་བར། སློན་
བས་ཡོངས་སློད་དག་ལོ། ཞེས་བ་ནས། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སེམས་བ་དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རེས་གྱིས་མི་
དམིགས་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་བ་ལ་སྐྱུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གོ་བ་
ཙམ་དང་ལན་ལགའ་བྱང་ཙམ་གོམས་བས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་བས། རྒྱན་ལྟ་བུ་
དོན་དེ་རྣམས་སེམས་དགོས་སོ། །

རྒྱན་ལྟ་བུ་གོམས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློད་པ་ལ་སློབ་ཚུ་ལ་དང་པོ་ཐོས་བ་
ནའང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་བ་དང་། སློན་བས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་ཉམས་
སུ་བཞེས་བར་མི་རུས་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། སློ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་བ་ཅིག་འོང་
ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བར་བསྐྱོད་བ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་བར་གྱུར་
ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གཞོན་བ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་སྐྱེ་ཉམས་བཞེས་བར་མི་སློད་པའི། །སློད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་བས་
དུས་སུ་རང་གི་རང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྐད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་
སླེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། ཞེས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་མ་འདྲིས་

པའི་དཔེ་བཟུན་པ།

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྗང་ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་གཙང་སྤྱ་ཅན་ཀམས་གནས་པའི་མཐུས། རོ་གང་ཡིན་རྒྱངས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཕེན་པས། རོ་དང་ལྗང་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བཟ་ཤིས་པའི་ལུན་ཚོགས་དང་། རྣམ་པ་སྟེ་བཟ་མི་ཤིས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དེ་ལྗང་ཉེ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་བ་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། །

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བཟ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྲིམ་དུ་རྣམ་པ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲིར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགྲེལ་ཉེ། དེར་ནི་མིང་དེ་དང་ལྗང་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་དགོངས་ལ། འདྲིར་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་བཟ་མི་ཤིས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཟུན་པ།

བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བུ་གང་ཞིག་སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ས་བོན་འགོག་མི་རུས་པ་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་གཉེན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཤད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་སྤང་བཤད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཆགས་པས་སྤོང་བ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན། འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་མཚུག་བརྟུ་བ།

ལྷ་པ་ནི། རི་ལྷར་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་མ་དང་བྲལ་བས། སྐྱེ་བོའི་གཏུང་
བ་སེལ་བ་རི་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་གཉིས་པ་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཆལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོད་དང་ལྡན་པས། ས་གཉིས་པ་རི་མ་
མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ས་གཉིས་པ་བ་འདི་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་སྲིད་
བ་འཁོར་བ་མིན་ཡང་། སྲིད་པ་ཡི་དབལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤུང་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྲིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱུར་གྱི་རྒྱ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་
ཐོབ་པའི་སྲིད་ལོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྒྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་

ངེས་ཚིག། །ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན། སར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
གྱི་ཚོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནི། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་ནི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།
ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སླེག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་
གཉིས་སྣང་གི་སྐོས་པ་ཀུན། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ཀུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱས་པོ་དེ་ལ་ས་
གསུམ་པ་དེའི་ཚེ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སྟུ། ཟངས་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་རོ། །འདི་ནི་ས་དེར་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་འོད་དམར་པོ་འཕ་དམར་སེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། །

འེན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་
འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་
ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པས་ན། །བཟོད་དང་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་
སྐྱོད། །ལྟ་ཡི་དབང་ཚེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྫོག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཐུང་པར་གྱི་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉེས་པ་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་རི་
ལྷར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ། བཟོད་པའི་
པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སློམ་སོ། །

སྤང་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ནི་འདི་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་
པས། འདིར་ནི་པར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། །ལྷག་
ལྷགས་ནི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཙམ། ལྷག་མ་བདུན་
ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་ཞེས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དག་གི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་གཞི། འདིས་བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་
ལ་གཞོད་པ་སྤང་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བུའི་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའི་དོགས་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁོ་བའི་གནས་མིན་པ་ཞེས་ཐུང་པར་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་འཇུགས་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་
ནི་རྒྱང་བ་མིན་པར་རུས་པ་དང་བཙས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མི་གཙོད་པར་སྤང་རེ་
རེ་ནས། རྒྱན་གཅིག་ལ་མི་གཙོད་པར་སྤོད་ཅིང་སྤོད་ཅིང་དུས་སྤང་བ་ལ་གཙོད་པ་

ཟེན་པར་མི་བྱེད་པར། ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གཙོད་པར་གྱུར་གྲང་། གཙོད་པ་ལོ་དེ་ལ་
སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྱི། སྤྲིག་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དཔྱུལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ། རིགས་མ་སྤྱོད་གཞན་ལས་ལྷག་པར་སྤོང་བར་དམིགས་
པའི་བྱང་སེམས་ལ། གཙོད་བྱེད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པ་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་བའོ། །

འདི་ནི་བཟོད་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཚུལ་ཡིན་པས། རབ་དགའ་སོགས་ས་གཉིས་
སྤུ་སྤུས་བཅད་པ་ལ་རྒྱུད་མི་འཁྲུག་པ་ཡོད་གྲང་། བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པར་
གསལ་བས། བཟོད་པ་ལྷག་པ་ནི་ས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལྷག་པ་ལ་དམིགས་ནས། བཟོད་པ་
ལྷག་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། གང་གི་སྤྱིར་བདག་མེད་མཚོང་བའི་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི་སྤུས་ལ། གང་གིས་གཙོད་པ་དང་། གང་ཞིག་གཙད་པར་
བྱ་བ་དང་། དུས་གང་གི་ཆེ་ཚུལ་རི་ལྟར་གཙོད་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཚོས་རྣམས།
ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་དང་། བདག་
དང་བདག་གི་བའི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དེས་གྲང་། བྱང་སེམས་དེ་
ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་པར་གྲང་གི་སྦྱ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་བསྐྱུ་བར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་མི་འཁྲུག་པའི་རྒྱ་སྤྲ་མར་མ་ཟད། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་གྲང་
བཟོད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིའི་སྤྱིར་ཡང་ཞེས་གསུངས་པས། མཚོང་བ་
དེས་གྲང་ཞེས་བསྐྱུར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁོང་ཁོ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། བཟོད་པ་བརྟེན་པར་

རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁོ་བར་
མི་རིགས་པ། ཟ෍ས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོན་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་
འགལ་བར་བསྟན་པ། སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛོམས་པས་ཁོང་ཁོ་
བར་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁོ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་འདི་བྱང་སེམས་སར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་
འཚོམས་པའི་ཚོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟང་གི། སར་གནས་ལས་གཞན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མི་འཛད་པར་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས། མི་བཟོད་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཁོ་བ་ལས་ལྡོག་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི། གཞོན་པ་ཞེས་པ་
ནས་སྤྱར་བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །གལ་ཏེ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས། དེར་ཉེ་
གཞོན་བྱེད་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་ཁོ་ན། དེའི་ཆེ་གཞོན་པ་བྱས་ཟིན་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་འཕམ་པ་བྱས་པས། གཞོན་པ་བྱས་
ཟིན་པ་ལྡོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཀོན་པ་འདིར་ངེས་པར་དོན་
མེད་དོ། །ཞེ་འཕམ་པ་ནི་ཞེ་ལ་“བརྟུབ”པའི་སེམས་ཀར་ཀར་བ་སྟེ་ཁོ་བ་དང་དོན་
གཅིག་གོ། །དེ་སྟར་དགོས་པ་མེད་པར་མ་བཟང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་
འགལ་བར་འཇུག་ཏེ། ཁོང་ཁོ་ལ་སྐབས་བྱིན་པས་སེ་བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྟོན་ཡིད་ཏུ་
མི་འོང་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་རང་གིས་སྟོན་ཉེས་སྟོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་
བསྐྱལ་ལ་འོངས་སྟོད་བཞིན་དུ། དེ་ལ་གཉི་སྐྱབ་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོན་

1 མ་ཟ෍། ༡༡༡། བརྟུབ ལྷ ༡༡བཞེ། ལྷབ

བ་བྱས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི། གཞོན་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་སྐྱེ་ལ། གཞོན་ལན་བྱས་
 བས་ཕྱིས་དེའི་གཞོན་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་དགྲ་དག་
 གིས་བསྐྱབས་པ་དེ་ནི། སྡོན་བྱས་པ་ཡི་སྲོག་གཙོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 ལྷ། རན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་བྲག་པོ་སྤོང་ཞིང་། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྣག་
 མར་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་
 སྤོག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་སྣག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀོ་སྟེ་ནི། གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ལན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱད་ཁོང་ནས་འབྲུག་པའི་ཁོ་
 བས་སྐྱབ་བསྐྱལ་འདིར་སྤོང་བ་ལས་ཆེས་སྣག་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ། ཕྱིར་ཉེ་སྤང་ཡང་
 སྐྱབ་བསྐྱལ་དེའི་ས་བོན་ཉེ་རྒྱ་ཉིད་དུ། རི་ལྷ་བྱར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་རིགས་ཉེ་མི་
 རིགས་སོ། །དེས་ན་སྤོན་པས་ནད་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གྲུང་བ་གཙོགས་བུ་རྟོན་པོས་
 གཏར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟར། ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་
 བ་སྤོག་པའི་དོན་དུ། འཕྲལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་རྒྱང་དུ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་པར་
 རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དལུས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མི་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡངས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དེས། ལུལ་དེ་བྱུང་སེམས་ཡིན་པར་མ་དེས་པས་སམ། ཡང་ན་བྱུང་སེམས་སུ་དེས་

ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོམས་པ་ཤས་ཆེས་པས། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
བ་རྣམས་ལ། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཉེས་བ་ལྷག་པར་སློབ་བཏགས་ནས། ཁོང་ཁོ་
བའི་བསམ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་
བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། སྲུང་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བར་སྤྱིན་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་འཇུག་ན་བྱང་
སེམས་མ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་བསྐྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སློམ་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་ཚད་སྲང་གི་གྲངས་ཀྱི་དེས་མི་རུས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ལ་
ཁོས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་མཚམས་དེས་པར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ཡི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་
གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ནི། མི་བཟོན་པ་ཁོང་ཁོ་ལས་གཞན་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་ཉེས་བ་ལྷག་པར་སློབ་བཏགས་པ་ནི། རྒྱང་ཏུ་ལ་
ཆེན་པོར་སློབ་བཏགས་པའོ། ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །དགོ་ཅེ་འཛོམས་
པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཇམ་དབལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དབལ་ཁོང་
ཁོ་བ་ཁོང་ཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཉེ་བར་
འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར། ཁོང་ཁོ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །

མདོ་དེ་ལས་ཁོང་ཁོ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་མི་གསལ་
ཡང་། འགྲེལ་བར་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་གསུངས་
པ་ནི། རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་དེ་བྲངས་པའི་གོང་ཉིད་དུ། མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་སུ་
བྱས་པ་བཤད་གོ་སྤྱིའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་

གིས། ལྷོང་གསུམ་གྱི་ལྷོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་། ལུ་ཚུར་གྱིས་
བརྟེན་པ་དེ་ཅུ་གྱིས། བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་ལ་མ་སྤྱང་ཞིང་མས་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་གང་གིས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་གཅིག་ལ། ཐ་
ན་གཞོན་སེམས་དང་། ཐ་བ་དང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅུ་གྱིས། བྱང་ལྷུབ་
སེམས་དབའ་ལ་མ་སྤྱང་ཞིང་མས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན།
བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོན་སེམས་དང་།
ཐ་བ་དང་སྤང་བའི་སེམས་ཇི་སྟེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གོ་ཆ་གཞོན་
ཡང་བགོ་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ལ་
གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་དབའ་བོ་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་
ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་ག་ཤེགས་མཚོན་ལ་སོགས། །ཤེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་
ཡང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་
དགོ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཇི་སྟེད་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷོན་འཇུག་གི་
འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་སྤྲུལ་དུ་མར་བསགས་པའི་དགོ་བ། སེམས་
ཅན་ལ་སྤང་བས་འཛོམས་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་དགའོ། །

སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟེན་ལ་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་
བརྒྱའམ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཡུལ་ལ་ནི། བྱང་

སེམས་དགོས་སོ། །

ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན།
ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཅིག་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བའི་རྟེན་
ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེར་ངེས་ལ། ཡུལ་ལ་ནི་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་ལ་དང་། རྒྱང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་
དང་རྟེན་སྟོབས་མཉམ་བས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ནི་བསྐྱལ་
བ་སྟོང་དུ་མངོན་ཏེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཚོག་
དམན་གྱི་བྱང་བར་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པ་ཡང་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱང་
བར་བྱའོ། །

སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྐྱས་པར་མི་འགྲུར་བའི་བར་གྱིས་ནི། བྱང་
སེམས་གྱིས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཁྲོས་ནས། དག་གིས་གཤེ་བ་དང་
ལུས་གྱིས་བརྟེན་པ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་མ་སྐྱེད་བ་དང་། བྱང་སེམས་
མས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་མི་
དགོས་པར་ཤེས་སོ། །

བྱང་སེམས་གྱིས་བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་ལུས་དག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་
གྱིས་སྤང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་ནི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་བྱངས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱལ་
བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། རྟེན་ནི་ལྷང་བསྟན་

མ་ཐོབ་པར་མངོན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ལྷང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་
ཞིག་གིས། །ལྷང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲིམ་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སློབ་ལྡན་
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚེན་
བོ་ནས། ལྷང་བོར་སློང་ལམ་དུ་འཕོ་བྱུང་བ་ཅིག་གིས། ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲིམ་
ན། ཁྲི་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་སློང་ལམ་དུ་འཕོ་མི་རུས་པར། གཞི་
ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལ་སློང་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་
ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐལ་པར་
ནི། །དམུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟབ་པས་གསུངས། ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་
ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་གངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམུལ་བར་གནས་
པར་གསུངས་ལ། བསྐལ་པ་མང་བོར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པས་ཁྲིམ་ན་ནི་དམུལ་བར་
གནས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་
དགོས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་
སློང་བྱང་བས་ལོ་བརྟན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་བཤགས་ན་
རྣམ་སློབ་དག་གྱང་། བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་སྤྱིར་འདྲ་བསྐལ་པ་བརྟུ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ལྟར། སློ་དུ་མ་ནས་བཤགས་བསྐྱུས་བྱས་ན། ལམ་སྟལ་དུ་སོང་བ་སོར་མ་

ཚུད་ཀྱང། རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་བ་འདག་པར་འགྱུར་བས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་མིན་ཀྱང། ཁོང་ཁོ་སྤྲེལ་ན་དགོ་
ཅ་འཛོམས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྲིའི་གཞུང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྱངས་པ་ལས།
དགོ་སྤོང་དག་དགོ་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྱོད་དང་སེན་མོའི་མཚོན་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་ཉེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཅུན་པ་དེ་ལྟ་
ལགས་སོ། །དགོ་སྤོང་དག་དགོ་སྤོང་འདིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལོ་ལོ་བུ་དཔག་ཚད་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་རྗེ་སྟེད་ཡོད་
པ་དེ་སྟེད་དུ། དགོ་སྤོང་འདིས་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ལོངས་
སྟོན་པར་འགྱུར་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུང་དེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཉོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོ་སྤོང་གི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་
ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་གང་དུ་
བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་
རྗེ་ལྟར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ་མ་སྐྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ནི་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགོ་བའི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་དོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་
བས་ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པར་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི་དགོ་ཅ་ལྟར་ཚོགས་ཆེས་ཆེ་བ་སྟེད་པ་རྒྱུད་དུ་བཏང་བ་

དང་། རྒྱལ་རིང་སྤྲེད་པ་སྤང་བ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་སྤྲེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་བཙོམ་པ་
ཟད་པ་རྒྱང་དུ་ལོ། །བྱང་བ་ནི་ཟད་པ་འབྲིང་པོ་ལོ། །གཏུགས་པ་ནི་ཟད་པ་ཆེན་པོར་
མངོན་ལོ། །

རྒྱ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་མདོ་བཏུས་སུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། བན་ཚུན་གཞོན་པའི་
སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་
དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྐྱོབ་སྤྲེ། །སྤྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཚོན་པའང་སྐྱོབ་མི་བྱེད།
ཅེས་གསུངས་ཏེ་བན་ཚུན་ནི་གོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པའོ། །

རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་དུག་གིས་མི་སྐྱོབ་པ་ནི། །ཁོང་ཁོས་དགོ་ཙམ་འཛོམས་པ་
འགོག་མི་ལུས་པའོ། །གཞོམ་བུའི་དགོ་ཙམ་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་བར་མ་
བཤད་ལ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོན་པ་སོགས་དང་།
འཇུག་པར་སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་བཤད་དེ། འགྲེལ་བར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགོ་ཙམ་
མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྤྲེད་བུ་ལོ། །

འོན་ཏེ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་ལྷང་མདོ་བཏུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོར་རྩལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་
དཔེར་མཛད་ནས། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་ཙམ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོད་པོ་བཞོན་པ་ལས་ཀྱང་། དེལ་རྒྱའི་རིགས་
གསེར་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་པ་སྤང་གཅིག་གིས། ལྷགས་སྤང་སྐྱོད་གསེར་དུ་བསྐྱུར་ཡང་།
ལྷགས་དེས་དེ་ཟད་པར་བྱ་མི་ལུས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པའི་དདུལ་རྒྱུ་ཁམས་མི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟད་
བར་མི་བྱས་པར་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་དང་དེས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་མི་བྱས་སམ་སྐྱམ་ན། དེ་
ཅི་མིན་ཏེ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོ་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷང་སྤྱི་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་སྤྱང་བས་མི་ཟད་བ་ཡིན་གྱི། ཁོང་ཁྱོས་
མི་འཛད་བ་མིན་ལ། གཉེས་པའི་དོན་ཡུང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་
གཏན་ཟད་བྱས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་གྱིས་རྒྱུ་མི་བྱས་པའོ། །དགོ་བ་བཙུག་པའི་དོན་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤར་གྱི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱང་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་བཙུག་
ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ། སྤོན་ལ་ཞེ་སྤར་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་
བ་ཡིན་གྱི། ད་གཟོད་རྒྱུན་དང་སྤར་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་བ་མིན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཡུང་སྤར་བུའི་ས་བོན་སྤོང་མི་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་
པས་ས་བོན་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅི་མ་དེས་ཏེ།
སོ་སོ་སྤྱེ་བོས་གཉེན་པོ་སྤོབས་བཞིས་མི་དགོ་བ་སྤྱངས་པའི་དགོ་བ་ཡང་ས་བོན་
སྤར་བ་མིན་ཡང་། ད་གཟོད་རྒྱུན་དང་སྤར་ཡུང་རྣམ་སྐྱེན་འབྱིན་བ་མི་སྲིད་པའི་
སྤྱིར་དང་། སྤོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་དང་། དན་འགྲོའི་རྒྱུར་
སྤྱང་པའི་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་མ་སྤར་ཡང་། རྒྱུན་དང་སྤར་ན་འདྲ་ལོག་ལྟ་དང་དན་
འགྲོར་སྤྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ལས་གྱིས་འཁོར་བར་ལྷུ་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་

གང་། །སྡོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྡེ་མ་སྡེ་མ་རྣམས་སྡོན་འགྲུལ་ །ཞེས་མཛོད་
འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྡོན་ལ་སྡོན་པ་དེས། དེ་ཞིག་
ལ་ལས་གཞན་དེ་སྡོན་པའི་གོ་བཀག་གྲང་། དེ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་
འཛོམས་པར་གཞག་མི་རུས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་
ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་ཙམ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྲུང་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་པར། མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤངས་
པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་གཞོན་སེམས་གྱིས་དགེ་ཙམ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ །ས་བོན་ཉམས་
པ་རྒྱུན་དང་མྱད་གྲང་སྤུ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་གཞོན་རྒྱུན་དང་མྱད་གྲང་འབྲས་བུ་
འབྲིན་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། །

དགེ་བ་འཛོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁོ་སྦྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགོ་བ་
མིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་རུས་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟད་པ་རྒྱུད་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བཤད་པའི་གང་གཞོན་པ་བྱས་ཆོད་དེ་སྤྲང་སྡོན་མི་རུས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཞོན་པ་སྦྱེལ་ཚུལ་ལ་ལམ་གསར་པ་སྤྱར་པོར་སྦྱེ་བའི་རུས་པ་
བཅོམ་པ་དང་། བདེ་འགོ་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་གཉིས་
སོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་། གུན་སྡོང་དན་པས་སྤྲད་པ་ལ་ཉེས་
པ་སྤྲུ་མེད་པ་མདོ་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྤྱེད་པ་ལ་ལས་
དང་། ཁྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་འབྲ་བར་གསུངས་པས། ཁོང་ཁོ་སྦྱི་
དང་ཁྱད་པར་དུ་ཆོངས་པ་མཚོངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་
ཁོང་ཁོ་འགོག་པ་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

ནམ་སྟོང་གི་མདོར་རྩ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་
དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། རྟེན་བཀྲུང་ལ་སྟུག་པར་ཞེན་པས་བྱིས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་། ཚོས་སྟོང་བས་ཀྱང་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་
བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྲུང་བར་གསུངས་པས།
དགེ་རྩ་འཛོམས་པའི་རྒྱུན་རྩོམ་པར་བྱས་ནས། སྟུག་པར་ཡང་སྟོང་དགོས་
སོ། །འདིར་ནི་མདོ་ཅན་སྟེ་མདོ་བརྟུས་དང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་རུས་པ་མེད་པས་ནི། རང་ཉིད་ཁོ་ན་
འཛོམས་ལ། རུས་པ་ཅན་སྟོང་རྗེ་མེད་པས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་འདི་
ནི། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་མི་སྟུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། དམ་པ་མིན་པར་
བཀྱི་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་མིན་པའོ་སྟུམ་
པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྱོ་ཡིས། སེ་བའི་འོག་ཏུ་
སྐྱར་དུ་རབ་འགྲོང་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ལ། ཅི་ནས་
ཀྱང་ཁོང་ཁྱོ་བ་ལ་སྐབས་མི་སྦྱིན་སྦྱོམ་པས་ཁོང་ཁྱོ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་དང་། རོན་བསྐྱུས་
ཉེ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཉེ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་
དག་ཡིན་ན། དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་པ་
བསྐྱོམས་པས་ནི་སྐྱར་བ་འད་ཟེན་པའི་ཁོང་ཁྱོ་ལ་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་
བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་པངས་ཤིང་གཅེས་པ་དང་། ལུགས་ཉེ་རིགས་པ་དང་ལུགས་

མིན་པ་མི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང། ཤི་བ་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མི་ལྟ་
དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང། ཁོང་ཁོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟང་པར་
འགྱུར་བ་རྣམས་བསམས་ལ་བཟོད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། སྤར་བ་འད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཁོས་པའི་སྐྱོན་ཉེས་
དམིགས་དང། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་
བཟོད་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་ཉག་ཏུ་སྦྱེ་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་བ་ནི། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་འདྲིག་ཉེན་ལས་མ་འདས་པ་དང། འདས་
པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ།
སྤར་བ་འད་པ་ལས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་དག་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང། དེས་མཚོན་ནས་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་དང། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
དང། མིན་ཅེ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོངས་འཇུག་བཞི་དང། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་
དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོངས་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང། རྩུ་འཕྲུལ་དང། ལྷའི་ན་བ་
དང། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང། སྟོན་གྱི་གནས་འཇུག་པ་དང། ལྷའི་མིག་གི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དག་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་པ་འདི་དག་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཀྱང། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི། འདྲིག་

རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་
 ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་འཛོལ་མོད་ཀྱང་། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 ལྷ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཛོལ་བས། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེའམ་སྐྱམ་
 པའི་དོགས་པ་ཆེ་བས་སྣོས་སོ། །ས་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཟད་པར་འགྱུར་
 བ་འཛོལ་བོ། །དང་གི་སྐྱེ་ནི་ཀྱང་གི་དོན་ཉེ་མ་སྣོས་པ་གཉི་སྟུག་ཟད་པ་ཡང་བསྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཟད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཉེ། མདོ་ཉིད་ལས། འདོད་པ་དང་
 གཟུགས་དང་། སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱང་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། འདི་གཉིས་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མ་སྐྱུས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཉེ། ལྷར་བཤད་པའི་མདོན་གྱུར་
 སྤངས་པའོ། །དེས་ན་བསྐྱབས་པ་ཞེས་གསུངས་པར་མདོན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡང་
 མདོན་པ་ནས་བཤད་པར་མདོན་ནོ། །

འདིར་མདོ་ལས། དེའི་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་ཐ་མ་གསུམ་མཐོང་ལམ་དུ་སྤངས་པ་ལ་
 འཆད་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཀུན་བརྟགས་ལྷ་ས་དང་པོར་སྤངས་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་པ་ལས་
 བྱི་དེ་ནི་ཐོག་མ་མོས་པས་སྐྱོད་པའི་ས་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མོས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་མདོ་ལས། འོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
 སྟུག་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཞིག་འདུམ་སྟུག་དུ་མར་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ས་འདིར་

སྲོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་སྲོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་སྐོམ་སྤང་གི་ཉོན་
 མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་བྲལ་ས་གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྲོང་པའི་ས་
 འདིའི་སྤང་བྲ་ལ་དགོངས་སོ། །འབྲེལ་པ་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བརྟགས་ས་
 དང་པོ་ནས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ས་གཉིས་པ་ནས་སྲོང་བ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་མེད་པ་དང་།
 བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཛིག་ལྷ་མི་
 འཛད་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཀྱན་སྲོལ་གསུམ་སྤངས་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་པས། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་འཛིག་ལྷ་ལ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོགས་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྲོང་བ་ན། བདེན་འཛིན་རེའི་ས་བོན་སྲོང་དགོས་པས་ས་བོན་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་རེ་
 ཡང་གཏན་ཟད་མི་རུས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་མི་
 སྲོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྲོང་ངོ་། །

ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། སལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཉན་ཏུ་འཛིག་ཉེན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
 ཆགས་འཛོམས་པར་རུས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཙོ་མོར་གྱུར་པས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྤྱ་
 བོ་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཉན་ཏུ་སྲོང་ཞེས་འགྱུར་བ་

ལྷན་བཤེས།

ཡང་སྤྱིན་དང་ཕོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལོ་སྤྱིན་དང་ཕོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་
 གྱི་རང་བཞིན་དང་། འགྲུས་བྱ་གང་འགྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སྤྱིན་སོགས་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལྷན་
 དཀའ་སྣ་ལ་སྟོན་ནས་ནི། བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཚོས་གསུམ་ཕོ་དེ་དག་ལྷན་པར་སྣ་བས། བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་གསུམ་རྟེན་དེ་
 ལ་བསྐྱབས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་
 གསུམ་པ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་
 ལྷ་ཡི་རྒྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེར་ནི་
 སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བཟོད་པའི་ཚོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ། །ཁྲིམ་པ་ལ་བཤད་
 རྟེན་རྗེ་ཡི། །སྤྱིང་ཕོ་ཅན་དེ་བརྟན་གོམས་མངོད། ཅས་སོ། །བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་ལ་
 ཚོས་གསུམ་བསྐྱབས་སྣ་བའི་སྤྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམ་པའི་སྟོགས་གྱི་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཚོས་ལ་དེས་སེམས་གཙོ་
 ཚེས། །བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་
 རབ་བསྐྱབས་སྣ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་སྣལ་ལ་གཞན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་ཚོས་སྤྱིང་རྒྱ་
 དང་། བཙོན་འགྲུས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱའོ། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་མཚུག་བརྟུང་བ།

བཞི་པ་ནི། ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་
ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ། འོན་དམ་པའི་ས་འདི་འབྱུང་
བའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས། ས་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་པར་
གསལ་བར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་འགོ་བ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི། ས་གསུམ་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་
མངོན་པར་འདོད་དོ། །

བྱང་སེམས་དེ་ནི་ས་གསུམ་པ་འདིར་ཉེས་པའི་ཐུན་པ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་
བྱེད་པ་བཙུག་པས། ཉི་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྡོག་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་སྲིར་དང། ལྷིང་རྗེས་རྒྱུད་
སྐྱུམ་པར་བྱས་པའི་སྲིར་རོ། །

དབུ་མ་ལ་འཚུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
འོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པ།

བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་སྟེག་
པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་པའི་ཆོག་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །

ས་འདིར་བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པར་བལྟན་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ས་འདིར་སར་སྤྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བཙུན་འགྲུས་ལྷག་ཅིང་
 ལྷག་མ་དུག་ལས་དམན་སར་བལྟན་པ་ནི། དགོ་བ་ལ་མི་སྣོ་བ་ལ་ནི་སྤྱིན་སོགས་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས། ཡོན་ཏྲན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། སྤར་
 བ་ཤད་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་བསགས་བཤམ། སོག་པ་ལ་སྣོ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་
 འི། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏྲན་འཕེལ་བ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སར་འགྱུར་བས། ཡོན་ཏྲན་མ་
 ལུས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་དང་སྣོ་གྲོས་ཉེ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བ་
 འཆང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་སར་ལྷག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ས་དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆེས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་དེ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ། ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 ས་འདིར་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སར་སྤྱིན་ལྷག་པའོ། །

སའི་རེས་པའི་ཚེ་ག་བལྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བཙུན་ཅེ་ན། ས་གཞི་
 པ་དེར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱས་པོ་ལ། རྫོགས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཚོས་སོ་བདུན། སྤར་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ།
 ས་གསུམ་སར་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་
 སྤྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་

ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་
བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྲུང་བྱིས། །བྲང་ཚུབ་སྟོགས་མ་ཐུན་མ་ལུས་པ། །ཁྱད་
བར་དུ་ནི་བསྟོམས་པའི་བྱིས། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ན། །རབ་འཐབ་བལ་གནས་
ལྷ་རྒྱལ་འབྲུང། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་རབ་འབྲུང་བ། །ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇུག་པར་ཡང་བཀོད་པའོ། །བྲང་སྟོགས་སོ་
བདུན་ནི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ལམ་སྟེ་ཚན་བདུན་ནོ། །

བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་བྲན་པ་ཉེར་
གཞག་གོ། །ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི་དག་བའི་ཚོས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་དང་།
སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦེལ་བ་དང་། མི་དག་བ་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པ་དང་། སྦྱེས་པ་ཡང་
དག་པར་སྟོང་བའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་།
སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་བའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་
བ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། བྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་
པོའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སོ། །བྲང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་
བདུན་ནི། བྲན་པ་དང་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་དགའ་
བ་དང་། ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྲང་ཚུབ་
གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡང་དག་མན་ཆད་ལྔ་མ་དུག་གི་མཐར་ཡང་སྦྱར་རོ། །འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་། དག་དང་ལས་གྱི་མཐར་
དང་། འཚོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་། བྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་རྟོག་པ་མན་ཆད་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཡང་དག་

པའི་འབགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་པ་སྲ་མ་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་རོ། །

དེ་ལ་ས་དང་མོ་ཞི་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། བསྐྱབ་པའི་ངོ་མོ་ལ་གཉིས་པར་ལྷག་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་བ་ནས་
དུག་པའི་བར་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འདོག་པ་ལ། ས་
འདིར་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་རགས་པ་དང་སྐ་བ་ལ་ཆེས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

སྐྱངས་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། རང་སྟེ་སྐ་བའི་འདིག་ལྟའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདིན་པ་
རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འདིན་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྦྱེ་
མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྐང་བྱང་གྱུར་པའི་བདག་འདིན་གཉིས་ཀྱི་ས་
མོན་སྐངས་པ་ཡིན་གྱི། བམས་ཅད་ཟད་པ་མིན་ནོ། །མདོས་ཀྱང་འདིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ།

ལྟ་བུ་ས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལྟ་བུའི་དེས་པའི་ཚིག་
བཤད་པ། བསམ་གཏམ་ལྟག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །

ས་ལྟ་བུའི་དེས་པའི་ཚིག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འདིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྣེའི་བྱའི་བདུན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་པམ་
བར་བྱ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདུན་གྱི་བཀའ་ཉན་པ་བྱ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཅི་སྣོས། དེའི་སྤྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྐྱེད་དཀའ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་དཀའ་བ་དུ། །ཀྱེས་ཀྱིས་
ལྟ་བུ་སྐྱེད་དཀའ་བའི་སྤྱིར། །འབགས་པའི་བདེན་སོགས་སྣ་མོའི་དོན། །ཤེས་ལ་མཁས་
པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སློབ་པས་ན། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་སྣ་སྐྱེས་
འབྱུང་། །ལྟ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་སྣ་གནས་སྣོན་བྱེད་པ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏམ་ལྟག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་

པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། ས་ལྟ་བུ་འདིར་པར་སྤྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏམ་གྱི་པར་སྤྱིན་
ཉིད་ཆེས་སྣག་པར་འབྱུང་པོ། །དེ་སྟེང་བསྟན་པ་ན་སྤྱིན་པ་ནས་བཅོམ་འབྲུས་ཀྱི་པར་

ཕྱིན་བཞི་ལྷག་པར་འགྱུར་བ། སྤོན་ཉིད་ནས་ཐོབ་ཐེན་པར་ཤེས་པས། ལྷག་མ་ཟུག་གི་
ནང་ནས་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏུན་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཚུན་
སྤོགས་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གཏུན་མི་བརྗེ་བ་འདིར་ཐོབ་པ་འདྲ་བ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སོགས་ལ་འདིར་མེད་པའོ། །བསམ་གཏུན་ལྷག་པར་མ་ཟང་སྐྱོ་བཟང་
སྐྱེ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཉེ་རང་གི་རོ་སོ་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
དགོས་པ་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྱོམ་པས། འདིར་བདེན་པ་རགས་
པ་དང་སྤྲོ་བ་ལ་མཁས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ས་བཅུ་པ་ལས་ས་ལྔ་པ་བ་དེས་སྤྲུག་ཀུན་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་
གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ། ལབ་སྤྲས་མཇལ་བ་དང་། དབྱ་མ་ལས་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གསུངས་པས། བདེན་གཉིས་ལས་
ཐ་དད་པར་བདེན་བཞི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་ལན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་
པའི་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་ཀུན་ཉོན་གྱི་སྤོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་དང་།
སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྲས་བུ་དང་། སྤང་བྱ་རྣམ་བུ་གི་སྤོགས་ལ་ལམ་བདེན་རྒྱ་དང་།
འགོག་བདེན་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདེན་བཞི་བཤའ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྤྲུག་
ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་
འགྲེལ་བ་ལས་བཤའ་དོ། །

རེགས་པ་ཟུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྤང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཉེ་སྤང་འདས་ནི་འགོག་

བདེན་ལོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་འགོག་བདེན་མངོན་སྲུང་
 ཏུ་ཤེས་པ་སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་
 དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རྩལ་བ་དང་། རང་ལུགས་ལ་
 འགོག་པ་མངོན་སྲུང་ཏུ་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤང་ནས་བསྐྱབས་པས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 ཡིན་ན་རྣམ་བཞག་དེ་དག་གཏན་མི་རྩལ་ཞིང་། ལྷང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབད་བ་ཏུ་མས་
 བསྐྱབས་པས་ན། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། མཐའ་མ་ཚོད་པའོ། །

གཞི་འགའ་ཞིག་གི་སྤང་ཏུ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཅད་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་
 གྲེད་ཀྱང། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་
 པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། སྲིད་
 པ་གསུམ་ཏུ་རྣམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ལ། །དེ་ཉིད་སྲུད་པ་
 བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་སྲུང་དན་འདས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་
 ཚོས་ཉིད་ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་བྱི་མ་སྐྱུངས་པ་ན། ལྷང་འདས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་
 གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཇི་མར་གསུངས་པ་ཏུ་མ་ཞིག་
 ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཉིད་ཇི་བྲལ་ཏུ་སོང་བ་མི་སྲིད་ན། དཔལ་བ་འབྲས་མེད་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། སྲིད་ན་དེའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །དཔེར་
 བ་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང། དགག་བྱ་

ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་བཀག་པའི་བྱམ་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་ཏུ་འཛོག་ལུས་
པ་བཞིན་ལོ། །

དག་མ་དག་གི་ཚོས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནི།
བདག་གཉིས་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་བཀག་པ་ལ་བྱེད་
ཀྱང་། ཚོས་ཅན་རིམ་གྱིས་རྗེ་མས་ཇི་དག་ཏུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་མས་
ཇི་དག་ཏུ་འགོ་བས། ཚོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི། །རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མས་ཀྱང་དག་
པ་རེ་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་ལོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ས་འདིར་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མིང་འདོགས་མང་ཏུ་
བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་མིན་ལོ། །

དབྱུང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱག་པའི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ས་རྒྱག་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་རེས་ཚིག་དང་
ཤེར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་བསྟན་པ། ཟབ་མོ་ཉེན་
འབྱུང་གཟེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་ས་
མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས།
ས་ཏུག་པ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་སྟེ་གྲུང་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་སྤུལ་དུ་
གྲུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་
ཅམ་གྱི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་གུང་སེམས་ས་ཏུག་པ་ལ་གནས་པས་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤུལ་དུ་གྲུང་བ་ལ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་
འབྱུང་གྱི། དེའི་སྣ་རོལ་ས་ལྷ་པ་སོགས་སུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་
སྤུལ་དུ་གྲུང་བའི་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྣ་སྤུལ་དུ་གྲུང་
བ་ཅམ་གྱིས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྟོན་ས་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བའི་ཚོས་ཉིད་
མངོན་དུ་གྲུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་
འདི་ལ་མངོན་དུ་གྲུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པའི་དོན་ནི་འབྲེལ་བ་འདད་ལས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་
དམིགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྲུང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་བདེན་ལ་
དམིགས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཐ་མ་སྟོས་པས་ན། དེར་བདེན་བཞི་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་
ལ་མཁས་པ་འཐོབ་པས། ས་ཏུག་པར་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་
རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དང་པོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྤུགས་འབྱུང་དང་
སྤུགས་སྟོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པས། ཤེས་རབ་

ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་གཉེས་རྫོགས་པའི་སྐྱོན་སྔ། བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་དོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་
གནས་རི་ཚམ་བྱུང་ཞུགས་པ་ཚམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་དེ་ཚམ་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་
འགྱུར་ལ། ས་ལྡ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱིན་སྤུལ་དུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འདིར་ཤེས་སྤྱིན་སྤུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྣོན་ས་
པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། །

རིན་ཚེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་མངོན་སྟོན་གས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལ་མངོན་སྟོན་གས་སྟེ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་
པས་རྒྱས་པའི་སྟེ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་ན། །སྣ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྲུལ་
འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས། །ལྷག་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད།
ཅེས་གསུངས་ཏེ་རབ་འབྲུལ་ནི་འབྲུལ་དགའ་ལོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་སྤྱིན་གྱི་བསྐྱེད་པ།

གཉེས་པ་ནི། ཤེས་སྤྱིན་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས།
འབྲས་བུའི་སར་བཟོད་པ་ཤེས་སྤྱིན་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། རི་
ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱི་ས་བྱ་མིག་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས། མོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ཏེ་
མཐའ་དག། །འཕྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྲིང་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྐྱོ་སྟེ་ཤེས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་
ཉམས་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐངས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་སྟེ། རྒྱལ་

བ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགོ་སྟེ། ཤེར་སྤྱིན་ནི་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མིན་
བ་གཉིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་
རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འཇུག། །ཤེས་རབ་མེད་ན་
མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་རིག་པར་ལུས་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། རོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་
སྤྱན་པར་ཁྱབས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་སྤྱང་བས་སྤྱིན་
བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོ་གསེང་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་སྤྱང་བས། སྤྱིན་བ་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ ཉིད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་
པའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ། སྟོན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
ལ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ། ཉན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།

དང་པོ་ནི། ལྷན་ས་རྒྱག་པ་བས་རྟེན་འབྲུང་མཐོང་བཀ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
འབྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ངེ་ལྷན་འབྲུང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ་འགྲེལ་བར་
དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཏོག་འཇུག་པོས། ལྷོའི་མིག་མ་ལུས་པར་
གཡོགས་པའི་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་ཡི། རྒྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་
གནས་པའི་ཡུལ་དུ་འབྲུང་བས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་
ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཏོག་འཛོམས་པས་བསྐྱས་
པའི་ལྷོའི་སྐྱེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱི་ཡིང་ཏོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་སེམས་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྦྲ་བར་བྱའོ། །

འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་འདྲི་ན། དེ་ནམས་ལ་ངེས་
ཤིག་ཅེས་སྟོན་བས། མིག་སྒྲན་བསྐྱས་པས་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡི། མིག་འདོན་བ་
མིན་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་བསྐྱས་པས། ལྷོའི་མིག་གསལ་དུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་འདོན་བ་མིན་བར་ཤེས་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་དུ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་རན་བས་མི་གོས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བརྟུ་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ནམས་ལས། ཤེར་སྐྱེན་ལ་
སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། དེའི་སྤྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པ་
ངེས་པ་ཡང་དགའ་བའི་སྤྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་
པར་མི་རྒྱས་སོ། །རང་དབང་དུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་གྱི།

དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱས་ཤིང་། དེས་
 ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་བྱས་
 པར་སྟོན་པ་ནི། ས་བྱག་པ་བ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་རི་ལྟར་
 རྟོགས་པ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོན་པས།
 དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་མདོ་སྤེའི་ལུང་དང་། དེར་མ་ཟད་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་
 རིགས་པ་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཚོས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
 པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས། དེ་ལོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་
 བསྟན་པ་དེ་ལོ་ན་ལྟར། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་
 རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཅི་སྟེ་འཕགས་པ་སྐྱ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་
 རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་སྐྱོགས་བེ་ཏའི་
 དུལ་དུ་ནི། །དགོ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐྱ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་
 དང་མེད་པའི་སྐྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་ཏེན་དུ། །སྐྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་
 བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་
 ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གསེར་ཡོད་དམ་པ་ནས་བཤད་པ། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་
 ཀྱི་ལི་ཅ་གྱི་གཞོན་ལུ་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིན་ཆེན་ལས། གཞོན་ལུ་འདི་ར་སྐྱ་དན་ལས་འདས་
 བས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་འདི་བསྟན་པ་

རྒྱལ་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐག་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ། ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པར་འབྲུང་རྟོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང། འབྲུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འབྲེལ། ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་མི་ཙ་བྱི་གཞོན་ལུ་འདྲི་གཞེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ། ལྷོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགོ་སྤོང་དུ་གྲུང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱལ་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སྤོང་དཔོན་འདིའི་ལུང་བསྟན་དུ་གནས་བཞུན་གྱིང་བཟང་དང་། རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་མི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་སྐྱབ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞེན་པའོ། །རྩ་བོ་ཆེ་ལས་དགོ་སྤོང་དེ་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ལྷ་མ་རྣམས་འགལ་བར་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ལ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣང་ངོས་བཟུང་བ།

གཉེས་པ་ཞེ། དེས་པའི་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྤར་གོ་མས་པར་རྒྱད་ལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་ཐོན་བཞག་པ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་འི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལྷོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཉན་དུ་ཟེན་གྱིང་། ལྷོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པར་

འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྲུར་ཚུལ་ནི། དེས་འགའ་ནི་མི་
མཁས་པས་སྣོང་ཉིད་སྤངས་ནས། དན་འགྲོར་འགྲོའོ། །དེས་འགའ་ནི་རང་བཞིན་
གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་སྣོང་པའི་དོན་ནི། ཚོས་འདི་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པར་བརྒྱད་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དེ་མི་གཏོང་བར་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །

སྣོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྲུར། །རི་ལྗར་
སྐྱལ་ལ་བརྒྱུད་ཉེས་དང་། །རིག་སྒྲགས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་
ལ། །གཞུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང་།
དོན་དམ་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ལ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་
ན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། །དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་
རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་ལ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ན་
ལོག་པར་ལྟ་བར་གསུངས་པས། །མེད་པ་དང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚིག་གི་ཁྱད་
པར་ཡོད་ཀྱང་། །མེད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཞིབ་པར་གཏད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི། །གཅིག་ནི་དན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་
ཉིད་དུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཚོས་
ཉན་པ་དེ་ནི། །སྤངས་པ་དང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་དན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ།
ཞེས་གཉིས་ཀ་དན་འགྲོར་འགྲོ་བར་བཤད་དེ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྣོང་པའི་

དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་པའོ། །

དེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དོན་འབྱེད་པའི་སློབ་མཁུ་མེད་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་
མངོན་པའི་དུལ་ཅན་གྱིས། རང་གི་དབང་པོ་དང་མི་འཚམས་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་
ཚིག་ཅམ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྤང་དུ་གསུམ་བུ་བར་བྱེད་པ་ནི། དོན་མ་ཡིན་པ་ཚེན་པོ་
འདྲེན་པར་བྱེད་པས་གནས་འདི་དག་ལ་ཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ནི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །གང་ཟག་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེས་
པར་དགའ་བ་འདི་ནི་ལྟར་དེས་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་
གྱིས་དེས་བྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ནས་འདྲེན་པ་ཉིད་
གྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་ན། དེ་ཐོས་པ་ནས་ནང་དུ་གཏམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚེ་
མས་མིག་བརྒྱན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་སྤང་བ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ།
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མཁུ་མེད་མི་རྟོག་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་སྟོན་ཅི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཚད་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་མི་གོ་བ་མིན་པ་
གཉིས་ཚོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྤང་ན། ཉགས་མི་འབྱུང་བ་
ཡིན་གྱི། དོན་མི་གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་མཚན་མ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ན་རེ་ཞིག་ཟབ་མའི་
སྟོན་དུ་དེས་མི་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་མ་དམ་པའི་བསྐྱོད་པ་ལས་མི་འདའ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་རིགས་བྱས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྟོང་དུ་རུང་རོ། །

དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྲུང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། སྐར་བཤད་པའི་ཉན་པ་ལོ་དེ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་
 མེད་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་པ་ལོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྲུར་བ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་འབྲས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་ཚུལ་གྱིས་འབྲུང་རོ། །འབྲུང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོང་ལྡན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་གཏོར་རྗེད་པ་དང་འབྲས་བུ་སེམས་ཤིང་། ལྟ་བུ་སྟེ་བ་གཞན་དུ་
 ཡང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཏག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་
 གནས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ངན་འགྲོར་
 ལྷུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཆད་པ་རང་འགྲུར་རོ་སྟམ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས་ཏེ་
 མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྤངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ཡོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པས་བདེ་འགྲོར་སྟེས་གྲུང་།
 དབུལ་པོར་གྲུར་ནས་བཟའ་བ་རུང་དང་སྐྱན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་གྱིས་པོངས་ན། དེ་འཚོལ་བ་ལྷུང་ལེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་དང་། དེའི་
 དོན་སྟོམ་པ་སོགས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྲུར་རོ་སྟམ་ནས། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་
 མར་གྱི་ཞིང་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོར་བར་འགྲུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྐར་བཤད་པའི་
 ལྟར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་

ཡིན་པའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་བ་སྤྱི་ཚེ་ཆེན་པོ་ལ་གོ་མས་པ་སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བོས་ཞི་
བཟང་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དགེ་བ་འདོད་པ་ལ། མདོག་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུག་པ་འཛོལ་བར་
བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འབགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྐབས་ནས་
བཟོད་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །

ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པར་ཡང་ཡང་མ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁོ་བོས་པ་ཞི།
སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱལ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། རྒྱལ་ཁབ་ཁོ་བོས་པ་
སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོམ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་ལ་སོགས་
པ་གཞན་དག་གིས་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་པོ་བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་བྱས་པར་
མཚོང་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཁོ་བོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་
དོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཞི། ལྷར་བཤད་པ་
དེ་ལྷ་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་རྣམས་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤོགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་
ཏུ་གྲུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འབྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་
གང་། །རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། །མད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྟོན་མི་དུང་གཉིས་པོ་མི་མོས་ནས་སྟོང་བ་དང་། མོས་པ་ལྟར་སྐྱང་
ཡོད་ཀྱང་རིགས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་གོ་བའི་སྟོན་གཉིས་སྤངས་
ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

ཆེས་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་འོང་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཡུགས་སུ་བྱས་པ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། རི་བོང་གི་རྒྱའི་གཉེར་མ་བཟང་པ་
བཞིན་དུ་སོང་ནས། དེ་འདྲ་བ་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲིར་ཡིན་གྱི། རེས་
དོན་གོ་བ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བྱེད་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འདྲིན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ་སྣམ་དུ་འདྲིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གི་ཏུ་
ཤར་ལྟར་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འདོམས་ལ། ཁ་ཅིག་འཇུག་འོང་རེ་ཞིག་ལ་སྤང་དོར་
བྱེད་ཟེར་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་བདེན་འདྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་ལ།
གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནི་ལྟ་བ་དང་སྲོལ་སྲོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བ་ཚ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྲིར་དང་། གཞག་པའི་འཇུག་རོ་དང་།
འདོག་མཁན་དང་དེར་འདོག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་འདོག་ས་མེད་པ་ལ་དེ་སྐད་སྐྱ་བ་ནི་
ལུན་སྐྱེལ་ཡིན་པས། རྣམ་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྲོགས་སུ་མ་ཉིད་འདྲིན་པའོ། །

རྣོད་རྒྱན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ།

བཞི་བཞི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཡུན་རིང་བོར་བར་མེད་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྲོགས་ཀྱི་
དགོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྐྱེའི་སར། རེས་པར་བསགས་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་ས་ནི་ཟོབ་པར་འགྱུར་བས། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བའོ། །

དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་
 གུས་པར་འགྲུར་ན་དེ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་སློབ་སྒྲིག་ས། རི་ལྟར་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
 འདོད་པས། ཡང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྦྱིན་པར་དཀའ་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྐྱ་བ་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་འདི་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱེ་
 བོ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཚོས་འདི་འབད་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོན་མིན་ཀྱི་སྟོན་
 གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལའོ། །མོས་བ་ཡོད་པའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གོ་བ་ལ་ཡང་། རྟེན་
 འགྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འཆད་པ་པོ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཉན་པ་པོ་སྟོན་རུང་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལ་འཆད་
 པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་
 མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་
 དུ་འདི་གཉེན་པ་དང་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། ཁྱེུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་
 བཅས་པས་ཉན་པ་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་སྦྱེད་ན་གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་

བར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་ཡི་གེར་གྱིས་ནས་ལྷུང་འཕོགས་པ་དང་འཆང་བ་དང་།
གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་མཚན་གཙོ་བོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣེ་ལྟེ་ རབ་འབྱོར་
འདི་རི་སྟོན་ཏུ་སེམས། གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟེ་མ་སྟེད་གང་རི་སྟེད་པ་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟེ་
སྟེད་ཏུ་སྐྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་སྐྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་
ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་སྟེད་ཏུ་སྐྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་
བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མར་སྐྱུར་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྣེ་ལྟེ་ རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་
བྱུང། གཞུང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འདི་གཉེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་
པའམ་བྱུང་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་
མང་ཏུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་
སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣེ་ལྟེ་
གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཅེས་
བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཏུ་སྐྱེད་
དོ། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་གྱི་མདོ་ལས་མི་
དགེ་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བགྲངས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཚོས་
ལ་འཇུག་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དཔེ་སོང་ཏུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུན་འདུལ་བའི་ལེ་ཏུ་

ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་བར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་
 བའི་འགྲོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཞོན་ན། ཚོ་
 ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཐོབ་ཚེགས་ལྟ་ཅི་སློས། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་
 བས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྐྱེའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་ཟབ་མོ་
 ལ་མོས་པ་དང་སེམས་པའི་བན་ཡོན་ནོ། །

བཤད་པའི་བན་ཡོན་ལེགས་པར་འཐོབ་པ་ལ་གཉིས་དགོས་ཏེ། རྟེན་བཀུར་
 དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཞིག་དང་། བཤད་རྒྱུའི་ཚོས་
 དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ།
 སློན་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་དང་ལྡན་པས་བཤད་ན། བསོད་ནམས་མང་པོའི་བར་
 ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་སྤྱིར་གང་
 དག་ཚོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་
 བཀུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 ཚེན་སོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །ཉན་པ་
 མོ་ལ་ཡང་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་དང་། དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བ་གལ་ཆེ་བས།
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་འཆད་ཉན་གྱི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

རྟོན་འཇུང་གི་དེ་ཉིད་རྩི་རྩུབ་པའདྲ་པའི་རྣམ་ལ།

ལྷ་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལྷང་གིས་བརྟན་པའི་རྣམ་ལ། ལྷང་གི་དོན་དེ་
རིགས་པས་བརྟུན་པ། དེས་ལྷུབ་པའི་རྩི་རྩུབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བའདྲ་པའོ། །

ཡང་དག་པའི་དོན་ལྷང་གིས་བརྟན་པའི་རྣམ་ལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་དགོང་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཞེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །

ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ལ་དགོང་པ།

དང་པོ་ནི། ས་བརྟུན་ལས། ས་ལྷ་པ་བ་དེ་ས་བྱུག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། ཚོས་མཉམ་
པ་ཉིད་བརྟུན་འཇུག་གོ། །བརྟུག་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་
བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། སྐྱོས་པ་མེད་པ་དང་། སྦང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་བར་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལས་དང་། མིག་ཡོར་དང་། རྒྱག་ཆ་དང་། རྩ་རྩེ་
དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྐྱུ་ལ་ས་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རབ་བཞིན་ད་ལྟར་རབ་ཏུ་ཉོགས་པ་ལ། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་
ལྷང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྦང་དོར་མེད་པའི་བར་ལ་སྐྱོར་

བའོ། །དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མ་སོགས་བདུན་ལྟར་མཉམ་བ་རྣམས་
མཉམ་བ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །མཉམ་བ་ཉིད་
བཅུ་ལྔ་འཛིན་ཞེས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་
བར་སྐྱང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལུགས་འདི་སྟོང་བ་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་བས་
འདིར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཞེས་མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྐྱང་བ་རྣམས་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་མེད་པར་ཚོས་ཀུན་འདྲ་བའོ། །

དེ་ལོན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་སྟོབས་རོས་བཟུང་བ།

གཉིས་བ་ནི། ཚོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེར་བཟུན་བའོ། །གཞན་བརྒྱུད་ནི་སྐྱེར་བཟུན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་
བར་དུ་བྱེན་ས་སྟོན་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་བ་ནི་མ་འོངས་བ་དང་། མ་སྐྱེས་བ་ནི་དུས་
གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀུན་ལ་མཉམ་བ་འཕྲུལ་བ་ནི་གཞན་
རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབེན་བ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་བས་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
བས་དབེན་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཕྲུལ་དུ་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་བ་མིན་གྱི།
གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་བ་ནི་དུག་བའོ། །བདུན་བ་ལ་གཉིས་
སྐྱང་གི་སྟོས་བ་མེད་བ་ནི་དང་པོ་དང་སྐྱར་ལ། སྐྱར་དང་རྣམ་ཉོག་གིས་སྟོབས་མི་ལུས་
བ་ལ་ནི་གཉིས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་རོ། །བརྒྱུད་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་
སྐྱར་རོ། །དགུ་བ་ནི་སྐྱར་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་དེས་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམས་

གངས་མང་པོའོ། །བུ་བཞི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འབྲ་བའོ། །རྣེ་བཞི་ཤེས་རབ་ལྷུང་བའོ། །རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པ་ཞི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་སྟེ།
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐབས་སྟོབས་གྱིས་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་སྐྱང་
ངོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ལྷུང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ས་
རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ས་
རྒྱལ་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་བུམ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་བྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ། བདེན་
པར་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཇིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་
ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེས་པར་འཕྲུག་སྟེ། ལྷོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་
དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇིན་མ་ཡིན། ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་
པོ་སྟེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་སློབ་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལེགས་པར་
འཇིན་མི་ཉུས་པར་གསུངས་པས། མེད་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་གིས་སྟོང་པའི་
དགག་བྱའི་རྣམ་པ་སློབ་ལུལ་དུ་རྗེས་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་ངོ་
བོ་ལེགས་པར་དེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབས་འབྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་
འཇིན་ངོས་ཟིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པ། གྲུབ་མཐའ་སློབ་སྦྱང་མ་བསྦྱང་གཉིས་“ག”ལ་ཡོད་པའི་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེན་

1 མ་ཟི། ༡༡༥ན། ག ལྷ། ༡༣༧ན། ༡

སའི་དོན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཇུག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཀུན་རྗེས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
མཐོང་བའི་དངོས་སོ་བརྗེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྗེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སློབ་མ་མེད་པའི་འཇུག་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སློབ་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་སའི་བདག་
ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་དངོས་སོ་བརྗེན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡན་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཇུག་བའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྗེས་ནས་སྤྱིར་དོའི་བར་ནི་
ཡང་དག་ཀུན་རྗེས་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་རྗེས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་
ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་
པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་
འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ནས་བྱུང་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདེན་འཛིན་དེ་
ལྟར་སྐྱེས་སུ་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སློབ་སོ། །སློབ་
ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་
སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་
དངོས་སོ་བརྗེན་པ་ནམས་ཀུན་རྗེས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ནི། དངོས་ནམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྗེས་
ཏུ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་སྤང་བའམ་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་
སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་
དེར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །

འོན་སྤང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་དང་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་ཉེ་
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཉེ།
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྤར་བཤད་
པ་སྤང་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དང་། སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་
ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་དམ་
དང་། དེའི་དོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། སྤྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་
ཡང་མི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཀྱང་།
སྤྱི་མའི་ཡོད་འཇིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཇིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཇིན་ལ་ནི་སྤྱི་
མའི་ཡོད་འཇིན་དགོས་སོ། །འདི་མ་སྐྱེད་པར་དགག་བྱའི་ཚད་འཇིན་རིགས་པས་
དབྱུང་བཟོད་དང་། དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་
བཞེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཚོར་བ་
མང་དུ་བྱུང་སྤང་དོ། །

འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་།
ཡང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྐྱ་
བ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་
ཤེས་པ་ལ། ལྷ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབས་པས་དེ་བཤད་ན།
ལྷ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་སོགས་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱལ་བ་ན། ལྷ་མ་མཁན་དང་མིག་བསྐྱང་
བའི་སྟངས་མོ་བ་དང་། མིག་མ་བསྐྱང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ཚེ་
ཡོད་ཀྱི་དེར་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལ། དེར་སྐྱང་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད།
གསུམ་པ་ལ། ཏྲ་སྐྱང་གི་སྐྱང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །སྐྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ན།
དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་དེའི་དོར་ཐག་པ་སྐྱལ་ཡིན་གྱི།
སྐྱིར་སྐྱལ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་འཇུག་དོ་ཚམ་དུ་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་
ཡིན་གྱི། སྐྱིར་སྐྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐྱང་དུ་མི་སྐྱང་ཞེས་བྱུར་མི་རུང་གི། འཇུག་པར་དེ་ལྟར་མ་
སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བར་ཁས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱང་བ་
ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱལ་གཞི་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བར་
འཇོག་ཀྱངས་པ་དེ། །སྐྱལ་མཁན་སྐྱར་ན་སྐྱོ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་
འཇོག་གི། །དེ་ལྟར་མིན་པར་སྐྱལ་གཞི་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་པ་
མིན་ནོ། །སྟངས་མོ་བ་ལ་ནི་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་དེ་ནང་གི་ལྷོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་
འཆར་གྱི། གཞི་གང་དུ་སྐྱང་བ་དེར་ཏྲ་སྐྱང་མཚན་ཉིད་པ་ཅིག་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་མནན་
ནས་བསྐྱང་བར་འཇིན་ནོ། །དེ་ནི་དཔེའི་སྟེང་ནས་ལྷོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་

བཞག་པར་འདྲིན་པའི་ཚུལ་ཏེ། གཞི་དེར་སྤང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤོང་
ལུགས་སུ་འགོ་བ་དང་མི་འགོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལེགས་པར་གོ་ན་ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞག་བྱ་འདྲིག་པ་ལ། ཚད་མ་ཡང་
སློ་ཡིན་པས་དེས་གཞག་བྱ་འདྲིག་པ་ཡང་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས།
དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཞེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲོ་བ་
དུ། ལྷོགས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་སྤེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞག་བྱ་
འདྲིག་པ་ནི་གཞག་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས།
དེ་དང་སྤྲོ་བ་གཉིས་གཏན་མི་འབྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་སྤང་བ་ནི་རྣམས་འགྱོར་སྤོང་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་
མངོན་སུམ་དང་། ལྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་སྤོགས་སམ་བར་
སྤང་ལྟ་བུའི་གཞི་འདྲིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྤང་བ་ལྟར་དུ་
མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མིག་མ་བསྐྱད་པས་མཚོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་
མཚོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ཞེགས་པ་ན་དེར་སྤང་དང་དེས་སྤོང་
གཉིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་པ་ན། གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་སློང་རང་དགའ་བ་
ལ་སྤོས་པའི་བརྒྱན་པར་འགྲུབ་པས། དེ་དང་གཞུགས་བརྒྱན་གང་དུ་སྤང་བས་སྤོང་བ་
གྲུབ་པའི་སློན་ཉི་རིགས་ཤེས་སྤྲ་རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འོང་རོ། །

ཐ་སྤྱད་པའི་སློང་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཡང་།
དེར་སྤང་བྱུང་ན་དེས་སྤོང་མི་འོང་ལ། དེས་སྤོང་བྱུང་ན་དང་དེར་སྤང་མི་འོང་བས། །དེ་
གཉིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་ན་སློང་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱན་པ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་མའི་ལྷན་མོ་བ་མིག་བསྐྱད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱིས་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྤང་བ་ན། སློ་ལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མེན་པར་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ལུགས་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ནི། རོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལོ། །

རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྷན་བཞག་པ་ནི། ཐམ་འཕྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སློ་
ལ་སློམ་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས། སྤ་བའི་བདེན་འཛིན་སྟོན་སྐྱེས་ནི་མིན་ལོ། །ནམ་ཞིག་
བདེན་འཛིན་དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཞེགས་པ་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་
བཞིན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ལ། ནང་གི་སློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྲོད་
ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར། སློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་
པར་འཕྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི། སློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་
པར་མི་འདོད་དོ། །ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་སློའི་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་། སྐྱ་གྲུ་རང་
གི་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། སྐྱལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཉ་
མྱེད་དུ་སྤང་བ་དང་འབྲས་སྟེ། དེས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྤང་བའི་སློའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་པས། དེ་
ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་མ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེ་མ་ཉ་མྱེད་དུ་སྤང་ཡང་
དེས་སློང་བ་བཞིན་དུ། ལུས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལུས་སོགས་སྐྱ་སྤང་ཡང་ལུས་
སོགས་ཀྱིས་སློང་བ་ནི། སྐྱེ་མ་དང་ཚོས་གཞན་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱོར་བའི་དོན་
གཏན་མིན་ཉེ། །དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འཕྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་

ཡང་དེར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་ཞིག་མཉམ་གཞི་གྲུ་སྤང་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་དོར་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མིག་མ་བསྐྱད་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འབྲེལ། །

འོག་ནས་རང་རྒྱུད་པས་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་སྟོན་པས། འདིར་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་གོ་སྐྱོ་བར་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བཤམ་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་ལ་དུས་སྡེ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤམ་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པར་བསྐྱུས། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་དོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་སྟོན་དུ་མེད་པས། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་དང་དེས་སྟོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ནས་དེ་འདྲ་དེ་སྟོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་བའི་བརྒྱན་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་སྟོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་བཤམ་པའི་བདེན་བྱུབ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་བྱུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱན་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་འགོ་དགོས་པས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་

གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་གྲུབ་ན་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགོག་ཀྱིས་ཉེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་
འགའ་ཞིག་ལ་ཁྲབ་པ་ཁས་སྦང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཤར་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་དང་
སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་ཁས་སྦང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་
ཁྲབ་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་། རྫོང་སྤྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ།
འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བས། ཆ་དུ་མ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
མི་རུང་བས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་བརྟེན་པ་ལ་རུང་གི་བདེན་གྲུབ་ལ་མི་རུང་
བས། སྤར་བཞིན་བཀག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་བ་ནི་སློབ་པའི་ཚུངས་པའི་སྦྱོར་རོ། །ཤུབ་མཐས་སློབ་བསྐྱུར་བ་
ལ་གྲགས་པའི་བརྟེན་པ་ནི་དབུ་མ་པ་འདོད་པའི་བརྟེན་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས་
སློབ་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཅམ་ལ་སློབ་
བཞག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སློབ་ལ་སྤར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྣོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་།
དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྣོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་
པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགའ་བས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློབ་པོར་མི་འབྲ་
བ་ཆེན་པོ་འོང་དོ། །ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལུགས་འདིའི་བདེན་པ་དང་བདེན་འཇིན་
གྱི་ངོས་འཇིན་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ལ་ལེགས་པར་བྲིད་

ནས། དེའི་ལོག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བསྟན་ན་ལྟ་བུ་དམིགས་ལེགས་པར་སྲུང་
བར་མཚོང་ནས་འདྲིར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་
གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་སྲུང་ཏུ་
ཤེས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས། ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་
ཚུལ་དང། དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་བཞོར་གྱིས་ལུས་པ་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཉོག་ཁ་
སྲུང་ཞིང། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་
འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་
འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་
གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ། །

རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་བ་ལས་ཀྱང། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་སྲིར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་སྲིར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་
ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཛིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་
བོས་མ་སྲུབ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཤད་ཅིང། །བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང། རྟོག་པ་
མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་
པ་ཞེས། །རྒྱོད་ལྡན་པ་སྲུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང།
རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་

མི། མོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་
བྱུང་བར་ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བའོ། ཉོག་
པ་ནི་དེ་ལ་“བལྟོས”ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །འབྲེལ་བ་དེར་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་
དུ་བཏགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་
པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཉོག་པས་བཞག་པར་འཆད་པའོ། །

དེ་ལ་ཁྱེད་མཛོད་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྐྱུལ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལུལ་མི་གསལ་
བར་སྐྱང་བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་
ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྐྱུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས།
དེའི་སྐྱུལ་ནི་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་
སྐྱུལ་བ་འབྱུང་བ་ན། སྤྱང་པོའི་སྤྱང་ནས་སྤྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་
པའི་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་
རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་ངོ། །དེའི་སྤྱིར་དང་སྤྱང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཛིན་རྒྱ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ར་དེ་ནི་ཉོག་པས་སྤྱང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མེད་ངོ། །

འདི་ནི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྐྱེས་བུ་ས་མིན་རྒྱ་མ་
ཡིན། མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནས་མཁའ་མིན། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། དེ་ལས་
གཞན་ན་རྐྱེས་བུ་གང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཐག་དང་སེམས་ཅན་དང་ར་

1 མ་གྲི། ༤༦ནེ། བལྟོས སྐྱེ ༤༤བཟུ། ལྟོས

དང་བདག་གོ། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
དྲུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། གུན་མིན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་
འཛོགས་པ་བཀག་གོ། །ཚིག་ཐ་མས་ཁམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོགས་པ་
བཀག་གོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གང་ཟག་ཁམས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ལ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
སོགས་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མིན་པས། འགྲེལ་བ་མཛད་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་
འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །

གང་ཟག་རྫོགས་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྫོགས་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྲོད་
གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གུན་ལ་སློབ་སྦྱར་བྱ། ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་འདྲ་དེ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཚོས་གུན་ཤེས། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྦྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་
དུ་མིན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཀར་བ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྦྱེས་བུ་ཁམས་
དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཀར་བ་གསུམ་པ་དང་
བཞི་པའི་དོན་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་མེད་པ་མི་སྲིད་པས། ཁམས་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཆ་དུ་
མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཏུ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
མིན་པའོ། །

དེ་ཡང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་

དེ་དེའི་གཞིར་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་ཡང་དེའི་གཞིར་མི་
སྲིད་པ་ལོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཙམ་
ཞིག །ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱམ་སོགས་རྣམས་དང་
ཐག་པའི་སྐྱལ་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་བྱ་བ་བྱེད་པར་ལུས་མི་ལུས་སོགས་ནི་གཏམ་མི་
འབྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལ་
གཞོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་སྲིད་དོ། །

རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་
འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སྟོབ་
དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ལོ། །དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀའ་ས་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་
སྲིད། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་ལོ། །འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་
སྲིད་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྲུང་
བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་ཁམས་དུག་བདག་མེད་
དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྐྱད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་
འབྲུང་བའི། །འདི་གཉེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་
པ་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་
ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་
ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་

བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་དབང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆེས་གང་ཡོད་པར་འཛོག་ནས་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འཛོག་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་དང་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཚད་དོ། །

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲེལ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པ་སོགས་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དེ་ཞིག་ལ་བདེ་ཚལ་ཏུ་ཉོགས་མི་རུས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཉོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་

བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་
རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་
གསུངས། ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སློབ་མ་མ་སྟེ་བར་གཞི་ཚོས་ཅན་
ཀྱིས་འབྲེད་པར་བཤད་དོ། །

བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ནི་རྩ་བར་སྤང་བོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་
བཀག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་
པས། ངའོ་སྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཅམ་དང་། གང་ཟག་ཅམ་ཞིག་
ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྣམ་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས། འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་ང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་
རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ང་དང་ངའི་སྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་ལྟ་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྣམ་པའི་སློང་ངག་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས། ལྷུང་གཞན་
ཀྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱང་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མིན་ལོ། །

ང་དང་ངའི་སྣམ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ཞེས་པས་ནི་ང་ཅམ་དང་ང་ཡི་བ་ཅམ་

འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་ཚུལ་ལཱ་ལུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
ལྷན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །

བདག་གི་ར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་སྟུན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ར་ཡི་བ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་བརྟུང་འོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་
ལ་དམིགས་ནས་ར་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་པའོ། །འོ་ན་
བདག་གི་འདི་ཞེས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྟུལ་ཏུ་རང་
འཛིན་པའི་ལུས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་
སྟུལ་ཏུ་ཞེན་པ་བདག་གི་ར་འཛིན་པར་བཤའ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུལ་ན། དེ་ནི་མིག་
སོགས་རྣམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་
མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་
འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟུན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་སྤང་སོགས་དང་། མིག་ན་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ལ་
སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤང་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་
དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ལས་སྦྲེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་
རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡང་ལག་བརྩུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་

དམིགས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུབ་པར་འདྲིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་
གསུངས་ཏེ། ཚོས་གྱི་བདག་འདྲིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་གྱི་མ་རིག་པ་
འབྱུང་བས། དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

མ་རིག་པ་དེ་ལྗོགས་པ་ལ་དེས་རྗེ་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པ་དང་། རི་ལྟར་བཟུང་
བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །ཡང་དག་
མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་
འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་ །ཅེས་དང་། ཚོས་དབྱིངས་
བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། །བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འདྲིན་པས། །རྗེ་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་
བརྟགས་ས། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་
འབྱུང། །ཞེས་དང་། མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྟོང་གུང་པའི། །ཚོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་
པའི་ས་བོན་འགག་པར་འབྱུང། །ཞེས་དང་། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །གཉི་སྟག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འབྱུང། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ནི། །མཐོང་ན་གཉི་སྟག་འབྱུང་མི་འབྱུང། །དེ་ཕྱིར་འབད་བ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་
དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཉི་སྟག་ནི་དུག་
གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཉི་སྟག་ངོས་འདྲིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྗོགས་པ་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

འབྲེལ་པ་མཚན་པས་ཀྱང་། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་

བྱེད། ཅེས་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱེན་སྦྱང་བའི་རྩལ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་
 བར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱེན་མ་སྦྱང་བར་དེར་ཡུལ་ལ་
 ཡིད་པར་འགོ་བ་རྩུབ་བསྐྱུས་བ་ཅེས་བྱས་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་
 འཛིན་མི་ལུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་
 བ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། དེ་གཉིས་
 གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་
 མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་གཉིས་ལ་མ་
 ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། རྫོང་སྤང་བོ་གསུམ་བ་ལ་
 གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་གྱི་སྤྱིང་དུ་ངོས་བཟུང་ནས། རང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྗེ་སྣང་བཟུང་
 བ་སྣང་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབ་དགོས་ཀྱི། དེ་སྣ་མིན་པར་ཁ་སྲིད་སྣའི་དགག་
 རྒྱབ་ནི། རྒྱུན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤང་ལ་རྩད་གཅོད་པ་དང་འབྲ་བས་གནད་
 དུ་མི་འགྲོ་ལོ། །

དེ་སྣང་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་
 རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལས་བརྩམས་པའི་བཤད་དགོས་པ་མང་
 དུ་ཡོད་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་མང་སོར་བཤད་ཟེན་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ལོག་ཏུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ། །

ལྷན་གྱི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། ཉེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཉེག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་ཀར་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་ལོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།

དང་པོ་ལྷི། སྤར་བཤད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་སྤྲོ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉེས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་

བཞོན་དོ། །ནམ་ཡང་དང་གཞན་ཡང་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བའི་སྐྱེ་
འགར་ཡང་གི་སྐྱེའི་རྣམ་གྲངས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྟོན་པ་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི།
ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤམ་དོ། །གཞི་དེ་གསུམ་དུ་གང་ཞེས་མི་སྐྱེ་
བའི་གང་དག་གིས་སྐྱེ་རྟེན་པའི་ཚིག་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་
བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་
དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་
སྐྱེ་རྟེན་བཤམ་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་དང་
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱེ་
དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་ཅེས་བསྐྱེར་ཡང་འགྲུར་འདི་
ལེགས་སོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞེས་ཉུ་གུར་ཀུམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་
གྱི་དབང་གིས་དུས་འགའ་ཞེས་གི་ཚེ་ལོ་ཉོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ། ཡུལ་
དུས་གང་ན་ཡང་ཞེས་བས་འགོག་བས་ནམ་ཡང་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་མེད་པ་མིན་
འོ། །དབྱེ་མ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་
དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྟམ་པ། གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་བས་འགོག་བས། དངོས་པོར་
སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་འོ། །

རང་འབྲེལ་ལས་འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་དང་རང་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་གི་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། ལྔ་མ་གཉིས་

གྲིས་ཉྱགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མི་གཙོད་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྐྱེལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྐྱེལ་ལོ། །རང་
བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་ཅུང་ཁས་སྐྱབ་
དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་སྟོམ་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ན་རང་
བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་འབྲུགས་གྲིས་འབྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་
བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་མེད་མི་འབྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཚིག་ཐ་མའི་དོན་ལོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་སྐྱབ་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཉྱགས་སུ་
བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པ་མི་ཅུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི། ལྟར་ལྟར་སོ་
སོར་གཙོད་པ་གཞུང་དེའི་དོན་མིན་ཞེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལུལ་དུས་བྱུབ་པའི་
མཐའ་འགར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྐྱབ་བ་དང་། ཚིག་གསལ་
ལས་ཀྱང་། རྒྱན་ཉིད་འདི་བ་ཅེས་གྲིས་ཀུན་རྫོབ་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་
ཁས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་
ཐལ་བར་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་ཐ་སྙད་
མིན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱུབ་པའི་
གཞན་ལ་བསམས་ནས་བྱས་པས། དེ་ཁས་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་
བར་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཅེས་གཞན་
སྐྱེའི་དོན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་རེ་རེས་ཀྱང་རོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇིན་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ་བོ་བྱུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བའི་རོ་བོར་མི་འདོད་

བ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་
མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འབྲ་བས། རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་
མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་དེ་ནི་སྐྱེད་སྐྱེ་ཡོད་
པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན།
མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

རང་འགྲེལ་ལས་དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
བཀག་པ་ཉགས་སུ་བྱས་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མཐའ་དེའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཚིག་
གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དབག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅམ་གྱི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་པ་རོལ་
པོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་གྱི། །དེ་ལས་
གཞན་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་ཅམ་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་གྱི། གཞན་གྱིས་
ཡོད་པར་བཏགས་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་པ་འགོག་སྟེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་

དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་པ་རོལ་ལོས་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ཅམ་
 མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ན་ནི་སྤང་གསུམ་མེད་
 པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་སློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
 གྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བསློག། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་
 བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྲུབ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །

དེ་འབྲ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་ལེན་གྱང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟེན་པས་མ་སློས་སོ། །འོ་ན་
 དགག་པ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྲིད་དགག་པ་ནི་སློས་དགག་བྱ་
 དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་
 ལོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་
 བུ་སྐྱས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་གྱང་དེའི་དོན་སློ་ལ་འཆར་བ་ན། སློས་པ་བཅད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་
 དགག་ནི་སློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའམ་མི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཕྲུང་དུ་རྒྱང་མི་རྒྱང་རྗེས་པ་ན། ཆང་མི་བརྒྱང་
 རོ་ཞེས་པ་ནི་ཆང་འཕྲུང་བ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 བརྒྱང་བ་བརྒྱང་རོ་ཞེའམ་མི་བརྒྱང་རོ་ཞེས་མི་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

མ་ཡིན་དགག་ནི་སློབ་དགག་བྱ་བ་ཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་བའམ་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་པ་ནི་འདི་བྱམ་ཟེ་མ་
 ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་བཀག་པ་ཅམ་མིན་གྱི་བྱམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ། དེ་ལས་ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་གཞན་
 འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་སྐབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི།
 བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་
 གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་
 ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་
 རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ནི་མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་
 མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྱམ་ཟེ་
 གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་བྱམ་ཟེ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཏུ་
 བངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ཅོ། ཞེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ།
 བྱམ་ཟེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བྱམ་ཟེས་ཚང་མི་འཐད་པ་དགག་བྱ་བ་ཅད་ཅམ་ཡིན་པ་མི་
 འགོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་
 པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ཅོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཚོགས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་སོ་
 ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་བའི་གཞི་

ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་ཚོས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་དམ་
བཅའ་གཞི་འདིར་བཀོད་པ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་
དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག་
སྟེ་དེ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་
པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ངོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་ན་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྲལ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་
ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཚོགས་པོ། །

དེ་རིགས་པས་རྒྱབ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མཚན་
པའི་རིགས་པས་དགག་པ། ཅེ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པར་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་མཁམ་གྱི་ཡུགས་དགག་པ།
བྱུང་མཐའ་སྐྱོ་མ་བསྐྱར་པའི་མ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉིས་སྐྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ངེས་

ལེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་སོ་སྟུ་གྲུ་དེ་ནི། དེའི་རང་གི་རོ་སོ་ལས་
འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏེན་ལྷག་སོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་གྲུའི་རང་གི་རོ་སོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་སྐྱུའི་དུས་ནས་སོ་བ་ཟེན་པའི་སྐྱིད་རོ། །

འདི་ལ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་པན་ཚུན་སོ་སོ་ཐད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་
བུ་རྒྱན་མོང་བ་གཅིག་ལེ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
གཙོ་སོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། རྒྱ་ནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ་ཡང་། རྒྱུན་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་གྲུའི་རང་
བཞིན་དང་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་ཡིན་ཚུང་ཡིན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་
འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །

དེའི་སྐྱིད་ས་སྟུག་པན་ཚུན་ཐད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་སྐྱུ་གྲུ་སྐྱུ་གྲུ་ལས་སྐྱེ་
བར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྐྱུ་གྲུ་ནི་ས་སོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱོ་བ་ན། རང་
བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུ་གྲུ་མི་
གསལ་བ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་སྐྱེའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །

གངས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྐྱོ་བར་རྒྱ་ལས་སྐྱར་མི་
གསལ་བ་སྐྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འབྲེལ། །འདི་ས་སྐྱི་གསལ་ངོ་མོ་
གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་སོ་དང་བུམ་པ་ངོ་
སོ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འབྲེལ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུ་གྲུའི་རོ་སོ་ལས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ས་སོན་གྱི་དུས་སུ་
ཡོད་ན། སྐྱུ་གྲུའི་རོ་སོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྐྱུ་གྲུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱིད་པས་

རྒྱ་ཏུས་ནས་རྒྱ་གུའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོར་མ་ཟད། རྒྱ་གུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་
བས། དེའི་ཆེ་དེ་སྐབ་པའི་འོག་ཏུ་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟེན་བར་གྱུར་བ་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ལྷབས་
ནས། སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འང་གི་སྦྲས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་པའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་སློབས་འཛིན་ནའང་
འབྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱ་ཏུས་ནས་ཡོད་ན་ནི་ཁས་སྦྲངས་དང་འགལ་ལ། མེད་ན་ནི་
འབྲས་བུའི་གསལ་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཟ་དད་དཔུང་ལ་དགག་
གོ། །བདག་སྐྱེ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བ་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་བས་དེ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ས་བོན་སྦྲར་ཡང་ལྷབས་ནས་སྐྱེ་བར་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ས་བོན་ལྷབས་
ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། རྒྱ་གུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྦྲར་ཡང་ས་བོན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་བས། རྒྱ་གུ་དང་ལ་སོགས་པས་སྦྲོང་བུ་དང་སྐབས་འཆའ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཛིག་ཅེན་འདིར་གཏན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྟོན་གཞན་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་བར་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིར་
རོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་
མ་ཆད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རྒྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་བན་འདོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཆུ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་
ཏུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ས་བོན་སྦྲང་རོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེད་

ཅིང་། ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་གྲུ་ཡང་རང་སྐྱེད་པ་པོ་ས་བོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 གནས་པར་འགལ་བའི་བྱིར། ས་བོན་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་འགྲུང་བས་རིགས་པ་དང་
 འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པའི་སྐྱབས་མེད་ལ། ས་ལྷ་གྲུ་ཀྱང་རང་བཞིན་
 བས་འོ་བོ་གཞན་པ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། འདི་ཡང་
 མི་རུང་སྟེ་གང་གི་སྲིར་ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 གཅིག་ཡིན་པས་རི་ལྟར་ན་ལྷ་གྲུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་
 བར་འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་ཉེ། ལྷ་གྲུས་ལྷ་གྲུ་འཛིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་
 བསམས་སོ། །

འདི་འདྲ་བའི་གནོད་པ་མཐོང་ཡང་མི་སྟོག་པ་ནི། ལྷ་གྲུས་ས་བོན་འཛིག་པ་ནི་
 རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཛིག་པ་དང་གཞན་འདྲ་སྐྱམ་དུ་
 སྐོལ་བ་སྐྱབས་པས་ཡིན་ལ། འོ་བོ་འཕ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་
 སོང་ན་རྣམ་འགྲུར་སོ་སོར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་གནོད་པ་སྤང་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་
 བས་དགག། །དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག། །གནས་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་
 ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་
 ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷ་གྲུའི་རིང་ལུང་སོགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་དང་། སྤོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། མངར་སྐྱར་སོགས་ཀྱི་རོ་དང་
 རུས་མཐུ་དང་། སྐྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་བྱོད་ལ་མེད་པར་འགྲུར་ཉེ། ས་ལྷ་གྲུ་

གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་བར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཀུན་ནས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྐྱོག་པ་འཕེན་པ་མཚན་
 དེ། བསྐྱོག་པ་འཕེན་པ་དང་བསྐྱོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་
 ཆེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་མཐུ་ནི་གཞང་འབྲུམ་གྱི་སྐྱེན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ནད་དེ་
 སེལ་བ་དང་། ཅི་སྐྱེན་སོགས་འགའ་ཞིག་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
 བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་རྒྱུན་མི་འབྲ་བ་ལས་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་བར་འགྲུར་བ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ལོ་མས་བཅུས་པ་སོགས་ལས་སྐྱུ་རུ་ར་དང་། བི་བི་ལིང་སོགས་ལ་རོ་
 མངར་བོར་འགྲུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་སྤྱི་གཉིས་གནས་སྐབས་
 གཞན་དུ་གྲུར་བས། ས་སྤྱི་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྲིད་ས་
 བོན་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཉིས་འགྲུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་གི་
 དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས། གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་གཉིས་
 སྐབས་ཀྱི་རོ་བོར་འགྲུར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ས་བོན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་
 སྤྱི་གཉིས་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེའི་རོ་བོ་ལས་
 རོན་གཞན་པའི་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་ས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རོ་
 བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མི་དད་བར་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་ས་སྤྱི་གཉིས་
 དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། རྗེས་ཐ་མི་དད་པས་མི་འགའ་ལོ་སྐྱེས་ན། དེ་ནི་

མི་རིགས་ཉེ་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་ས་སྐྱུག་གི་རྗེས་ཀྱང་མི་འདྲིལ་བའི་
ཕྱིར་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ས་སོན་དང་སྐྱུ་
གུའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་འདྲིལ་ཉེན་འདྲིལ་ངོ་བོ་གཞན་ས་སོན་པ་མ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་སྐྱུ་
གུའི་གནས་སྐབས་སྐྱུ་ས་སོན་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་གུ་ཡང་གཟུང་དུ་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲུལ་ལས་ལང་ན་ས་སྐྱུག་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྣམས་བ་ཀྱུར་ཏུ་
གཅིག་པས་རི་ལྟར་སྐྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་སྐྱུ་གུ་ཡིད་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། ས་སོན་དེ་ཡང་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། མེད་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་སྲོང་བར་འདོད་པས། ས་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་
མེད་པ་འདི་ནི་ཁས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ།

རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་ངོ་
བོ་ཐ་དད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུང་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྐྱུ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་
དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་
ཀྱི་ལུགས། སངས་རྒྱལ་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་སྐྱེ་བཀའ་
ནས། ལྷན་པའི་ལུགས་གཞན་དུ་སློབ་སྦྱངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་།
བདག་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་ས་
སོན་ཞིག་ནའང་ས་སོན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་སྐྱུག་དེ་དག་ངོ་བོ་

གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདི་ག་ཉིན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྲིད་དོན་དམ་པ་དང་འདི་ག་ཉིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེའི་སྲིད་ཀྱི་ལང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི། དེ་ཉིད་དོན་
དམ་དང་ནི་འདི་ག་ཉིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་འཕགས་
པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་
བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྲིད་བཀག་གོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
འབྲེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པའི་སྲིད་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་
པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་སུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན།
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་སུ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་ལས་
དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་གཅིག་
ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་
འདི་དང་ཅ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་པོ། །

དེ་ལ་སློན་དང་པོ་ནི་ཅ་ཤེ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་པོ་པོ་གཅིག་ན་པ་དང་སུ་དག་གསལ།
མིག་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སློན་གཉིས་པ་ནི་

ཙུ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྲུག། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན་པ་དང་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ལ། སྦྱིར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཟེར་ན་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་སྒྲིམ་མོད་ཀྱང་།
སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་རྣམ་འགྲུག་ཡང་གཅིག་ཏུ་
འཕུལ་བུས་པའི་རིགས་པས་སྒོར་མི་བུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་རྒྱན་བཤམ་པའི་སྒྲོན་
གྱིས་འཇིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས།
བདག་སྐྱེ་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་
གཅིག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དངོས་
འགལ་ཡིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ན་ངེས་པར་ཁས་སྒྲང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣོགས་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ན་ངེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་
མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རྒྱ་མེད་ནི་
གཅིག་ཏུ་ཐམས་པར་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན། གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག་
ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་གྲུར་པའི་
རྒྱུན་བཞེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་ནས།
མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །རྒྱུན་བཞེ་པོ་དེ་གང་
ལ་འཇོག་པ་ལ། སྤེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ནི་མཚོད་ལས། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྟ་
ཞེས་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི། དམིགས་པ་ཚོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་ལུས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལྟེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་
 མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་སྟག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་
 བྱུང་སྐྱེས་རྣམས་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ལྟེ། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་
 བཤད། ཅེས་བྱེད་རྒྱ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་ལས། བྱེད་རྒྱ་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་བ་དང་། །ཀྱུ་ཉུ་འགྲོ་དང་
 རྣམ་སློན་དང་། །རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། ཅེས་སོ། །སྤེ་པ་ཁ་ཅིག་ལྟེ། རྒྱལ་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ལྟེ། གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ས་
 བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱའི་རྒྱུན་ལྟེ། །ཀྱུ་པོ་ལྟར་བ་ལྟར་སེམས་
 སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་ཉེན་འཁར་བ་དང་འབྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་
 སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལྟེ། །རྒྱ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྷུ་གུ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུན་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །

རང་འགྲེལ་ལས་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྷུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྷུ་གུའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ལྷུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་བཀག་ལ། སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེའི་
 བདག་པོའི་རྒྱུན་ལོ། །ཚིག་གསལ་ལས་སྐྱེད་སྐྱེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་བྱིས་

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་རང་འབྲེལ་ལས་
 གྲང་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སློབ་མ་ལས། སྡེ་
 བ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུན་མཐུན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་
 ཞེས་བསྐྱར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་
 འབྲེལ་བ་ཤད་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མཐུན་དུ་སྐྱེས་པའི་
 རྒྱུན་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐུན་དུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་རྒྱུན་
 འོ། །ཡོད་པའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་འོ། །མེད་པའི་རྒྱུན་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུན་ལ་བཤད་དོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཅམ་མི་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་
 བརྟགས་ན་བཞི་པོ་འདིར་འདུ་ལ། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་
 རྒྱུན་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ངེས་པར་འཇིག་ཏེ་མངོན་ལས། བཞི་ཡིས་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སློབས་པར་འཇུག་རྣམ་
 གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །དབང་ལྷུག་སོགས་མིན་ངེས་སོགས་
 ལྟེན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས།
 བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་
 སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་ཐག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱི་བཞིར་དབྱུང་ནས་

གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །སྐྱོན་སྐྱོང་གི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང། དེ་དག་གི་མཐའ་
དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་འདི་ནི་གཞན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་
དང་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །སྤྱི་མ་ནི་ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་
ལྷ་གུ་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ལུང་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུ་མང་པོ་དང་འགལ་བའོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། གཤམ་ཉེ་
རང་གིས་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་འབྲས་
བུ་གཞན་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོན་ཏེ་སེལ་བྱེད་མེ་སྤེ་རབ་ཏུ་
འབར་བ་ལས་ཀྱང་བསལ་བུ་སྤྲུལ་པ་འབྲུག་པོ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང།

གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། གང་གི་སྲིད་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལའང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་དང། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གཞན་
གྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་སོ། །ཐལ་
བ་དེ་གཉིས་བཤད་ན་རི་ལྟར་ས་ལུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་རང་འབྲས་ས་ལུའི་རྒྱ་གུ་ལས།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་རྒྱ་གུ་སྐྱེད་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང། ཉས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་ལུའི་རྒྱ་
གུ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་

ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །

གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ལས་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་སོལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་དེ་ལྟར་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ། ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ལུས་སྣམ་སོགས་ཀྱང་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཅ་ཤེ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གསུངས་པའི་དེགས་པའོ། །ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱོག་པ་འཕེན་པ་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་བས་ཁྲབ་ཅིང་། གཞན་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་དེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལ་ཁས་ལྷན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་བསྟོན་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཚོལ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་བོད་མང་པོས་རྟོག་གི་བས་དུ་བ་ཁྲད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་དང་། ལུས་པ་ལ་མི་རྟོག་པས་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པ་ན། དུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

བཟུམ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ནི་ཚང་མར་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚེ་བ་
 གཅིག་གི་སྤོང་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་བྱུང་བ་གཉིས་
 རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྤོང་དུ་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་
 རྟགས་གྱིས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འབྱུང་
 ལོ། ཞེས་ཟེར་དོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་ངེས་ཤིང་རྟོག་གཤེད་འཇུག་པ་ལ་རྣམ་
 བ་མ་ཤར་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་བྱུང་བར་བ་དང་བྱས་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་གྱིས་
 བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར། སྤྱིར་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བསྐྱབས་པས།
 མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལོག་གྲང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་མི་ལྡོག་པ་
 མིན་དམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ལེགས་པར་གཅོད་ལུས་ལ། ཚེས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་
 ཡིན་པ་ལོག་གྲང་གཞན་ཅམ་ཡིན་པ་ཞུགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་
 མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་གཤེད་ལོད། དེས་ན་འདི་ནི་དབྱུང་འབྱུང་ཞེས་པའི་མིང་ཉིད་
 གྱིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སུན་འབྲིན་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་
 ཅམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི། ལྡོགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པའི་སྐོན་ས་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ན་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་པམ་ཚུན་
 ལྡོགས་པའི་སྤྱིར་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་

དང་བཅས་པར་སྤང་བར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་
 ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སྤྱོད་གས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་
 གྲངས་ན། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པས། གཞན་སྐྱེ་ཁས་
 གྲངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཅམ་
 ཞིག་ཁས་གྲངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཅམ་ཞིག་མིན་གྱི། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་གྱི། གཞན་
 ཅམ་ཁས་གྲངས་པ་ལ་འཕེན་པ་གཏན་མིན་མོ། །འོག་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྡེ་མི་ཐ་
 དང་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་
 དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། སྡེ་མི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་
 དང་འདི་གཉིས་རིགས་པ་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
 ཡིན་ན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་ཏུ་ས་ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་སོང་ན་འབྲས་
 ཏུ་གཅིག་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་
 གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་ཏུ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་ཏུ་མིན་པའི་འབྲས་ཏུའི་དངོས་
 སོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའོ། །

དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་མི་གོ་བཞི། སྤང་བ་འདད་པ་ལྟར་གྱི་
 འདི་འདྲ་ཅིག་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འདྲིན་པའི་ཚད་འདྲིན་དང་། འདི་ཅམ་ཞིག་ཁས་
 ལེན་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ་སོར་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་

ཡིན་པས། དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་བཤད་བ་ཅན་
བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྲུང་བཤད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་
ཁས་ལེན་ན། ཚིག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་
རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བམེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་དང། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབས་པར་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་
བ་ལ་ཐལ་བ་བསྐྱབས་པ་ན། ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབས་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་
བ་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲང་སྟམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དབུ་མ་པས་འཕངས་
པའི་ཐལ་བ་ཀུན་ལ་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ཡིན་ནོ། དེའི་
ཐལ་ཚོས་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཅམ་མིན་གྱི། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ། ཐལ་ཚོས་དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི་གངས་ཅན་ཁོ་ན་འདོད་གྱི། རང་ལ་དེའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའི་
དོན་ཏེ་ཕྱང་དང་པོའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གིས་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
ཅེས་ཡང་གི་སྐྱ་སྐོས་ཤིང། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྐྱ་སྐོས་ལ། འདིར་ཡང་
སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་

སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་བཅས་འགལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་དབུ་མ་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་བ་གྲངས་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་ཤད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་འབངས་པ་ན། རང་ལ་བསྐྱོག་དོན་འཕེན་པ་ཁས་ལེན་འདོད་མེད་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མིན་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ལས་བསྐྱོག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཚོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྐྱབས་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྐྱབས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་སྐྱབས་མེད་བསྐྱབས་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱབས་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ནི་ཐལ་བའི་བསྐྱོག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་ལ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫོན་རྫོང་གི་ལན། ལན་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཚོང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་དངོས་སོ་གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱ་བར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འབྲས་

བྱེད་པའི་ལོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟེལ་པ་དང་མི་མ་སྐྱེན་ནོ། །རྒྱ་གང་ཞིག་ལྟེས་བྱེད་
 རྒྱུད་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་རོ་བོས་བྱུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 དེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ཁྱད་པར་བཞོན་ས་རྒྱ་ལྟེས་སུ་འདོག་གི། །གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 གཞན་ཅམ་གྱིས་ནི་རྒྱ་ལྟེས་སུ་མི་འདོག་གོ། །གཞན་ཡང་ས་ལུའི་སྤྱི་གྲུ་ནི་རང་དང་
 རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྤྱེའི། རྒྱད་མི་གཅིག་པ་ནས་གྱི་ས་
 བོན་སོགས་ལས་མི་སྤྱེའོ། །རྒྱད་གཅིག་ཀྱང་སྤྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་སྤྱ་
 མ་མི་སྤྱེད་པས། རྒྱད་གཅིག་པའི་སྤྱ་མས་ཕྱི་མ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྤྱེ་བ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། ས་ལུའི་སྤྱི་གྲུ་ནི་ནས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནས་གྱི་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱེ་བ་དེ་
 ལྟར་སྤྱེ་བ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱེའོ་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་ནི། ས་ལུའི་ས་རྒྱལ་སོ་སོར་དེས་པ་འདི་“གོ”རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
 ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ལྟེས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤྱི་བ་འདི་ལ་འདི་བར་བྱའོ། །རྒྱས་པ་
 དེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེས་པ་མཐོང་ཞེས་དེ་ལྟར་
 བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེས་པ་མཐོང་རོ་
 ཞེས་དེ་ཅམ་ཞིག་སྤྱི་བ་འདི་ས་ནི་དེས་པའི་རྒྱ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་ཡིན་ཀྱང་དེས་པ་མཐོང་བ་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་བསྟན་པས་སྤྱོན་སྤོང་
 གི་ལན་མིན་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་ཉིད་རྒྱ་ལྟེས་ཡིན་མིན་གྲུ་ལ་

1 མ་ཕྱི། ༡༠༢༧ལྗ། གོ་སྤྱི་༡༠༢༧ལྗ། གོ་

མུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད། མྱིར་
 རྒྱལ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་ནས་
 དང་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཟེ་ཕུ་འབྲུ་གེ་སར་དང་ཀེང་ཕུ་ཀའི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་མྱིར། ས་ལུའི་མུ་གུས་སྐྱེད་པར་གྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་
 དང་། ས་ལུའི་མུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འབྲེལ་པའི་སྣ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་
 ས་བོན་ཡང་ནི་ས་ལུའི་མུ་གུ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་མིན་ཉེ།
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱིར་དོ། །འདི་ཡང་འབྲེལ་མེད་
 དོན་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཞག་པར་མི་རུས་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། རྒྱ་འབྲས་སྣ་མྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེད་གཤམ་པ། རྒྱ་འབྲས་དུས་
 མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེད་གཤམ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉེས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཀའ་
 བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཞིག་མྱིར་རྒྱལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་བརྗོད་ནས་སུན་འབྲིན་གྲས་སོ། །ད་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་གཉེས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ། འདི་ན་བྱམས་པ་
 དང་ཉེར་སྤྲས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས། འདི་ནི་འདི་ལས་ཞེས་
 གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་གི། རྒྱ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ས་
 བོན་རྣམ་པར་མ་འགྲུར་བར་མུ་གུ་མེད་པའི་མྱིར་དོ། །ས་བོན་ལ་མུ་གུ་ལས་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ། དེ་མེད་པར་ས་བོན་མུ་གུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་

འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་རོ། །དོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་
ལས་སྐྱེས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག །

འདི་ནི་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ནམ་ལང་ལྷ་
གྲུ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྲུར་བ་ལས་དེ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་
གྱི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་
ལ་གཏུག་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱེས་པ་
ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་
དང་ནི་ཅིག་ཤོས་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་
པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལྷ་གྲུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
ལྷ་གྲུ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། སྲང་གི་དཔེས་ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འདྲིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཉོག་ན་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྲང་གི་དཔེར་མགོ་མཇུག་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཡིན་པས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་ཆེ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་
ན་འདྲ་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དངོས་འདིར་ནི་ས་ལྷ་གྲུ་དུས་གཅིག་པ་མེད་པས་མི་

རིགས་སོ། །རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྲིད་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་
ཞེས་པ་དེ་ནི། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྲོགས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་གུའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་
པའི་སྲིད་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཛིགས་ལ་མངོན་དུ་
སྲོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་སྲིད་ད་ལྟར་ཡོད་པའོ། །

གང་གི་ཆེ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྲོགས་པའི་དུས་སུ་ས་བོན་ད་ལྟར་བ་དང། ལྷ་གུ་མ་
འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ས་སྐྱུག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་གི་མཐོ་དམན་
གཉིས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲང་གི་མགོ་མཚུག་གཉིས་ནི་ད་
ལྟར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་ཀྱི། ས་སྐྱུག་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་སྲིད་པོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་
པ་དང། དེའི་དབེར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་བཞོད་པའི་དབེ་མ་གྲུབ་པར་
བསྟན་གྱི། བྱ་བ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་པ་སྲིད་ན་དུས་དེར་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་དེས་
པར་དུས་མཉམ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ས་སྐྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་
པ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་
ཚོལ་བ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ལས་བྱ་བ་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་སྐྱེད་པའི་སྲིད་དང།
འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད་
པོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གུ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་
སྲོགས་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། དུས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེར་དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་

ནི་ཡོད་པར་རིགས་པའི་རོ་བོ་འང་མིན་པས་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་
སྲིད། བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཤམ་ཉེ་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། སྲང་མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་ཚུལ་
དུ་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འགགས་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་གུ་སྐྱེའོ། ཞེས་སྲང་གི་
དཔེ་འདི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྲིང་ས་སྐྱ་གུ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཚོ་
དམན་དང་འབྲ་བར་འདོད་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་
ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྲིང་ཡང་མ་ཡིན་
འོ། ཞེས་གསུངས་པས། གཤམ་ཉེ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་རང་གི་རོ་
བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཚམ་བཀག་གི། །ས་བོན་ལས་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ཚམ་འགོག་པ་གཏན་
མིན་འོ། །འོ་ན་མདོ་དེ་ལས་ས་སྐྱ་གུ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་སྲང་མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་
ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་ན། དཔེ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཅི་འབྲ་ཞིག་ལ་དཔོངས་ཞེན། འབྲེལ་བར་
ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་གྲ་
བའི་སྲིང་དུ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་ནི།
བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཉེ། མདོ་དེར་སྲང་མདའི་མཚོ་དམན་
དཔེས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་སྟོན་དགོས་པ་ལ། ས་སྐྱ་གུ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ལ་
བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིང་རོ། །

དེས་ན་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་གཉིས་སྲིང་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་འོ། །དེ་ལ་
སྐྱེ་བ་འདོད་སྲིན་ཆད་རྒྱ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྐྱོགས་པ་གཉིས་

དུས་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་བ་ལ་
མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་། རོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་བ་
ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་
ཡང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ། སྐྱ་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

འདི་རྣམ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་བ་པོ་རྩ་གུ་སོགས་
ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་རོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་
རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དུས་ནས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་བྱ་བ་རྟེན་དགོས་
པས་རྩ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་སྲོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་རྩ་གུ་
ཡོད་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པས་
མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྐྱད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ལན་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་འགོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྩ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི། རྩ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྲོགས་པའི་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྩ་གུ་གཉིས་སྦྱིར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་
སུ་རྩ་གུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྦྱིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཞིགས་
ན་འབྲེལ་པོ་ལྗོག་པ་དང་། ས་བོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་རྩ་གུ་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྩ་
གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་ཀྱང་རྩ་གུ་མི་ལྗོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་པས་པར་ལ་བཀག་པ་དང་། བཀག་པའི་རིགས་
པ་རང་ལ་མི་ལྗོག་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དབྱེ་མའི་ལུགས་སྐྱོན་མེད་འཛོག་ཤེས་

ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་ཆེ་ལྷོ་རྣམས་འབའ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། དེ་ཉིད་ཚུང་ལ་
བརྒྱུག་པའི་ཆེ་བསྟོན་འདིངས་པ་ལ་རེ་བ། ཁོ་མོ་ཅག་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་
ཚོད་དོ། ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བུའོ། །

གཉེས་བ་ནི། འདིར་སྐྱེས་པ་ས་སྐྱུག་དུས་མཉམ་པ་མེད་བས། རོ་མོ་ཉིད་གྱིས་
གཞན་ཉིད་མེད་པའི་སྲིད་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་
ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་
དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་
སོགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཅོཾ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྐུའོ། །

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་
མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན། དེའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་“བསྟོས”ནས་གཞན་ཉིད་
ཡོད་དུ་རྒྱག་གྱང་། རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུང་ཡང་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོན་སྲུང་བར་
འདོད་ནས་རྒྱ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་ལ་རོ་མོས་
གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྲུང་བ་འད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་འདིས་ནི་
རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ།

1 མ་གྲི། ༡༠༥༧ཟ། བརྗོལ་སྐྱ ༡༡༠ནན། རྗོལ

དེའི་སྲིད་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་བར་སྟོན་ཞིང་། རིགས་པ་སྐྱ་མས་ནི་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་སྲིད་གཞན་སྐྱེ་མི་
སྲིད་བར་སྟོན་ལོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་
སྟོང་བས་སོང་སོང་ནས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་འབྲས་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་བར་
འགྲུང་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་
ན། རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་ཀྱང་སྟེ་བརྟག་གོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་
དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེས་ཡང་སྐྱེ་བར་
འགྲུང་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་ལའང་
རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བྱའི་དུ་ལྟར་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལའང་རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྦངས་ནས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྦང་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་སྦྱང་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྦང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པའི་
ཚོན་པ་དང་། དེས་མི་གཞོན་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཏུ་རིགས་པ་གང་སྐྱུས་པ་དེ་ནི།
 བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྱ་བ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་སློབ་གྲོས་ཀྱི་མེས་མ་ལུས་པར་
 བསྐྱེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སློང་པའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱུས་པ་
 དེས་ཚོག་གི་ད་དེ་བསྐྱུས་མི་དགོས་སོ། །འོ་ན་རིགས་པ་མ་བསྐྱུས་པར་གཞན་སྐྱེ་
 འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་
 ལས་གྲུབ་པ་དེར་ནི། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འདིག་རྟེན་གྱི་
 མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གིས་འདིག་
 རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བུ་ཞོ་ན་ལ་གནས་ནས། འདིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་
 མར་འདོད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་
 ལས་འགྲུས་བྱ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པར་འབྱུང་ཏེ། རིགས་པའི་འཐད་པ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་པ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་
 གྱུར་གཉིས་ལས་གཉིས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་
 གྲུབ་པའི་སྲིད་དེ་ལ་འཐད་པ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྲིད་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདིར་ནི། དེ་ཡོད་པར་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་
 སྐྱུས་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་གཞན་
 མེད་པར་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱུས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ།
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
 སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་། འཁོར་བ་སྐྱོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་

འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སློན་པ་ལས་ལྷུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པའི་མཛའ་པོ་དང་བལ་བ་སྟེ། འབྲུག་
བར་གྱེད་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚོས་པ་དང་བལ་བ།
འདྲིག་ཉེན་གྱི་གཞོན་པའི་དོན་ཐབས་ཉེ་སྒྲ་བདོལ་ལ་བཞེན་པ་འདི་ནི། འདྲིག་ཉེན་གྱི་
ལྷུང་ཚུལ་མང་པོ་ཅིག་མ་བཤད་པར་འདྲིག་ཉེན་གྱི་གཞོན་པའི་སྒྲ་བདོལ་ལས་
བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པས། ལུལ་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་ལ་འདྲིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་དོ་ཞེས་
དེའི་གཞོན་ལུལ་ཁྲད་པར་ཅན་དང་། ལུལ་འདི་འབྲ་བ་ལ་འདྲིག་ཉེན་གྱིས་མི་གཞོན་
དོ་ཞེས་མི་གཞོན་པའི་ལུལ་ཁྲད་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་ལྟ།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་།སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྲར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་
ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀའ་བཤད་པ་ལ་འདྲིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་བསྟན་པ།
འདྲིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་པའི་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་
སྤྱད་གྱེ་བས་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ། འདྲིག་ཉེན་ལ་“བསྟོས”ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
ཞེན་ལུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ལུལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཁྱེན་པའི་
བཙེམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་གྱེད་སེམས་པ་སོགས་ནང་དང་སྤྱ་གུ་སོགས་ཀྱི་
ངོ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཐབས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་

1 མ་གྱི། ༡༠་ནལ་ན། བསྟོས་ ལྟ། །།།བཤད། རྩོམ་

ཀྲང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་དོན་ལེ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་
ལུགས་ཉམས་སྲུ་འཇུག་པའོ། །

དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀྱང་རྫོང་པའི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱི་མིང་ཉོག་གིས་སྒྲིའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗེན་པ་
མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས། བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྙེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཐོང་བའི་ལུས་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་
བོ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྙེད་པ་ལ་རྙེད་མཁན་འཕགས་པར་གསུངས་པ་ནི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལྟར་གྱིས་ཀྲང་མི་
རྙེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཀྱང་རྫོང་རྙེད་པ་ལ་རྙེད་མཁན་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ལ་
གསུངས་པ་ཡང་། ཀྱང་རྫོང་པའི་མཚན་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་
པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་
སྟོང་པའི་ཚད་མས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མི་རྙེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །

ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་དབྱུ་མའི་ལྟ་
བ་མ་རྙེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྲང་། གཞི་དེ་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་
མས་རྙེད་པ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་
ཀྱང་རྫོང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྗེན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཡིང་། བརྗེན་པར་དངོས་སྲུ་
འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བརྗེན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དགའ་བ་དེ་

ནམས་ཀྱིས་བརྟུན་པ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གིས་བརྟུན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་ལྷན་མོ་བས་སྐྱུ་མའི་ཏྲ་སྲང་མཐོང་བ་ན་བརྟུན་པར་མཐོང་ཡང་།
སྲང་བ་དེ་བརྟུན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོག་གྲེད་བརྟུན་པ་མཐོང་བས་རྗེད་པའི་དོན་ནི།
ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་སྐྱུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྗེད་པའོ། །སྲར་
བཤའ་པའི་རང་བཞིན་ནམས་རོ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་
སྟེ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤའ་
པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྗེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྗེད་པའི་གཞི་གཉིས་
སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྗེད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་
ཀྱང་། འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་སྟེ་ལབ་སྤྲས་མཇལ་བའི་མདོ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་དྲངས་པ་
ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྤྲུགས་སུ་
རྗེད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་
ཡང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་རབ་རྟུ་གཟིགས་རབ་རྟུ་མཐུན། ལེགས་
པར་མཛོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང་། འདིར་ཟད་དོ་ཞེས་པས་
བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

ཐུགས་སྲུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁུའི་པར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་
བ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་
བར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྲུ་འབྱེད་པ་ནི་དགེ་
བའི་ངོ་བོའོ། །སྤྱི་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཉིས་
ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཚོས་ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་
སྤྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་
འབྱུང་ངེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀྱང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་
ཉིད་ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་
ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །སྤྱི་བ་སོ་སོའི་
ངོས་འཛིན་ནི་སྤར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འདི་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་མ་ཐུན་པར་འཆད་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་

རྫོང་དང་ཅི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་
ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ལྷན་བཤའ་
བར་བྱ་ཞེས། དེ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ།
བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། དོན་དམ་
ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དང་། ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ཀུན་རྫོང་ཅེས་པ་
གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །

རྒྱུ་བ་སྟེ་མས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་རྒྱུ་བ་བྱི་
མས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་སྤང་ངོ། །དེས་ན་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འདི་ནི་ཡབ་སྲས་མཛལ་བ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་
ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་ནི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་སྟོང་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་
སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ།
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་
པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོང་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤའ་པའི་དོན་ནི། འོག་
ནས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་བྲངས་པའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྷན་
དུ་སྟོའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷན་མི་འཛོག་པར་སྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་
མིན་ན། རྒྱལ་བས་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་
མདོན་དུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འཛོག་པར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཏེ། འོག་
ཏུ་ཡང་མང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །

ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པའི་རྩོམ་འདྲི་ལ་ཞུ་བ་དེར་འདྲི་བ་པའི་དོན་མིན་གྱི་
སློབ་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདི་གཞི་ལྟར་གྱི་སློབ་པར་ཞེས་གསུངས་པས། འདི་གཞི་
ཉེ་མ་སློབ་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱུན་པ་འཇུག་པའི་སློབ་པར་ཉེ་སློབ་ལུས་དུ་ཉེ་བའི་དོན་
ཡིན་པས། སློབ་ལུས་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །

ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཅི། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་
བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཉེ། འདི་ལ་ལུང་ནི་སྤར་བྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇུག་བ་དང་།
འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ནི་ཉེ་དེས་བར་བསྟན་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་
ཀྱུན་རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་
གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་དེས་བར་བྱའོ། ཞེས་ས་བཅུ་བ་ལས་བདེན་པའི་མིང་ཅན་མང་དུ་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་བཞག་
པའི་སྒྲུབ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ་བཞག་པའི་སྤྱིར་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་
དེས་པར་བཞེད་དོ། །

རིགས་པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྒྱུན་པ་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་
སྤྱི་བའི་དེ་ཁོ་ནི་ཉེ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སྤྱི་མི་སྤྱི་ནི་མན་ཚུན་
སྤངས་ཉེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
བར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཉེ་དབུ་མ་

སྤང་བ་ལས། བཞུ་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དག་ནི། ཅིག་
 འོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའི་ཚོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། བཞུ་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་
 གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པ་བཞུ་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་
 དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྤང་བོ་གཞན་སེལ་
 བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་འགལ་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤང་གསུམ་སེལ་པའི་དངོས་འགལ་ཅིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་ན་ནི། ཡོད་མེད་དམ་
 གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་བརྟག་
 པ་བྱས་ནས་འགོག་ས་མེད་ལ། ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་འགོག་པ་ནི་ཅིག་འོས་
 སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་
 བྱི། དགག་གཞན་གི་རྣམ་གཞན་མ་ཆགས་པའོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་ན་ཅིག་འོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་འོས་སྐྱབ་
 དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཁྲབ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྗེ་བ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཛིག་ཉེན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྲེ་བར་མ་ཟད་བརྒྱན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང།
ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
རྒྱུས་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་པོ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང། དབང་པོ་སློབ་
ལྡན་ཏེ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱུས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དང་ལྡན་
པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལགས་པར་གྱུར་པ་
སྟེ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱུས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས། ལོག་པའི་ཤེས་པར་
འདོད་ཅིང། སྤྲ་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདིན་པར་འདོད་དོ། །

འབྲེལ་བར་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབྱ་མའི་ཡུགས་མིན་གྱི་འདིག་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་
སྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྤྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཡུལ་ཡང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱུའི་གཞོན་པ་མེད་པར་དབང་པོ་
དུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འདིག་ཉེན་གྱིས་
ཉོགས་པ་དེ་ནི། འདིག་ཉེན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི།
འཕགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འདོགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབྱ་མའི་ཡུགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དོན་
འདྲའོ། །ལྷག་མ་སྟེ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གཞོན་
པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་དུ་སྐྱང་བ་དེ་ནི། འདིག་ཉེན་ཉིད་ལ་“བསྟོས”ནས་ལོག་པར་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། །

ཉིད་གྱི་སྐྱེས་ནི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བར་འདོགས་པ་ལ་ནི། བ་སྐྱད་པའི་ཚང་

1 མ་གྱི། ༡༡༡བཅུ། བསྟོས་ སྐྱེ། ༡༡༦བཅུ། ལྷོས་

མ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་གི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་
གཞོན་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་ཡོད་པའི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་རྩ་
ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དུ་རྩ་རྩི་ཐང་སོམ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཐོས་ན་ཐམས་ཅད་
གསེར་དུ་སྒྲུང་བའོ། །སོགས་པས་ཉི་རིམས་ལ་སོགས་པ་བསྟུན། །

དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུན་སྲིན་ཡོད་པའི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་ལ་སོགས་
པ་ནས་སྐྱ་བཙོན་པ་དང་། སོས་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་
གྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཉི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་མེད་ཀྱང་།
རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་དང་སྟེག་རྒྱུ་ལ་རྩུ་ལ་སོགས་པར་
འཛིན་པའི་རྒྱར་འགྲུར་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་
བའི་སྒྲགས་དང་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞོན་
པ་ཉི་སྒྲགས་དང་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་བྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་དང་། གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དང་གཉིད་ཀྱི་གཞོན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིད་ཉི་དབང་པོ་དུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་གསུངས་པས། མི་ལམ་
དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ཅེས་པ་ཉི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་
པོའོ། །དེ་ལྟར་ན་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱད་པའི་གཞོན་པ་ཉི་འདིར་གཞོན་པའི་རྒྱར་མི་གཟུང་
གི། །སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་གཟུང་
ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་གིས་གཟུང་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་
དང་། དེ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛོག་པ་ཉི་འཛིག་ཉེན་

པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་
བ་ལ་འདི་ག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་སྲིང་རོ། །

འཕགས་པ་ལ་སྟོན་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། རི་ལྟར་གཟུགས་
བརྟན་ལ་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡང་། སྤང་
བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་སྲིང་རོ། །དེའི་སྲིང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་
ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །

འོན་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འཇུག་གྱི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་
སྤང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་པས། མི་ལས་
དུ་མིར་སྤང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འདྲིན་པ་དང་། སང་དུས་སུ་སྐྱུ་མའི་རྟ་
སྤང་གི་སྤང་བ་ལ་རྟ་སྤང་དང་སྟོག་རྒྱ་རྒྱར་སྤང་བ་ལ་རྒྱར་འདྲིན་པ་རྣམས་སྲིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་པར། འདི་ག་རྟེན་པའི་སྟོང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ལ་
གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བརྱུང་བའི་དོན་རྣམས། འདི་ག་
རྟེན་པའི་སྟོང་དགའ་བས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འདི་ག་རྟེན་ཉིད་ལས་
ལོག་པར་རི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞོན་པ་ནི།
ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་གཞོན་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། གྲུབ་མཐའ་ངན་
པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོབ་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་མོ་
སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདི་ག་རྟེན་པའི་སྟོང་དགའ་བས་མི་
རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཛོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་

བར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །

བདག་འཇིག་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཞོན་པ་མེད་
པའི་དབང་པོས་བརྒྱུད་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་
ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་སའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོང་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་
བས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཅིའི་སྲིར་མི་
འཇོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོང་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་སྲིར་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོང་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འཇུག་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིར་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་བཤད་ཟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་བ་
སྲིར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། མཚན་གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱབ་པའི་སྲིར་བཤད་པ། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སུ་
སྟེགས་ཅན་ཡིད་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་
གི་གཞོན་པ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་བོ་མ་
བྱང་བ་གནག་རྗེ་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཚད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་།
འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བརྒྱུད་བར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་
ལུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་འཇོག་པས་ཡལ་ག་སྲི་མ་
མ་བརྒྱུད་བར་སྲ་མ་བཏང་བར་ལྟར། ལྷང་བ་ཚེན་པོས་ལྷ་བ་ངན་པའི་རི་སུལ་དུ་ལྷང་
བར་འགྲུང་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་ཐར་བ་

ཐོབ་པར་མི་འགྲུང་ངོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྲུ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འགྲུང་བའི་
བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྟགས་པ་ནི།
འདི་གཉེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འདིས་ནི་ལུགས་འདིས་སློ་
འཇུག་པ་ཞིག་གི་རོང་ཡོད་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོག་ཟེར་བ་ལེགས་པར་
བཀག་གོ། །དེ་བཞེན་དུ་སློ་མ་དང་སླིག་རྒྱ་དང་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉ་
སྲུང་དང་། རྒྱ་དང་བྱད་བཞེན་སོགས་སྲུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་།
འདི་གཉེན་ཀྱན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྲུད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་འབྲ་
བའི་ཞེན་ལུལ་རྣམས་ཐ་སྲུད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་སྲུང་ལུལ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་
དོ། །ད་ལྟ་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་ལྟ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དབང་ཤེས་ལ་
སྲུང་བ་ནི། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་
བྲག་ཆ་སོགས་སྲུང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ། སྲུང་གས་ཅོ་མ་གཏོགས་པ་སྲུང་
ལུལ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། སྐྱོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་དང་། གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞེན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བྱད་བཞེན་དུ་
མེད་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡོད་པ་བཞེན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་
ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་
གཞུགས་བརྟན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་གཞུགས་
བརྟན་གྱིས་དེ་སྲུང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །རྩལ་དེ་དག་ནི་

མིག་ལ་ཉ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱེ་མ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ།
ལྷགས་དམ་པ་འདི་ཡི་རྣམ་བཞག་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་མི་འཛོག་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྷ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་མི་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་སྦངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་
འོ། །གང་གི་ཆེ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་ལྷན་པར་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ་དེའི་
ཆེ། ཇི་ལྷང་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས།
རབ་རིབ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་མི་སྦྱང་བ་ལ་གཞོན་པ་མིན་པ་
ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཇི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦངས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་
སོ་སྐྱེའི་སློམ་རིག་པས་བསྐྱད་པས། མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་ཇི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་
པའི་སློམ་གཞོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་
ཉེན་པའི་དོར་གཞན་སྐྱེ་བྱུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་གཞོན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་པ་ནི་དམ་པ་
མཁས་པ་དག་གིས་བཞད་གང་དུ་བྱ་བར་འོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་བདེན་ལ་གང་གི་
དོར་མི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྦྱང་བ་དང་མི་སྦྱང་པའི་
ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ཉེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྐྱུ་
མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །

གྲིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། སྒྲུང་བ་ཤད་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྲིན་ཅི་མོག་གི་ཀུན་རྫོབ་
པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་སྟུང་བ་དེས་
གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྒྲུང་གི་མདོ་དེར་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་གསུམ་པོ་
གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་
དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་བྲམོ། །

རྟོན་འབྲུང་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ཚུང་བྲད་ཅིག་ནི་བརྟུན་ཡང་མ་
རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ལ། སྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་སེམས་
དང་ཚོར་བ་སོགས་ཚུང་བྲད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྒྲུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་
གྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་“རྣམ”པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲུང་
ངོ། །དེའི་སྲིར་རང་བཞིན་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྟུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན་ཚུང་བྲད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི།
ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྟུར་བ་སྟུང་བ་དེའོ། །

གཟུགས་བརྟན་སོགས་བརྟུན་ཡང་སྒྲུང་བ་ནི་བརྟུན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
བྲད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་དེས་སྟོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བརྟུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་
བདེན་སྟོང་ནི་བྲད་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་བདེན་སྟོང་གི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་གཟུགས་བརྟན་
བྲད་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་

1 མ་གྱི། ༡༡༥ནུབ། རྣམས་*རྣམ སྟེ། ༡༩༠བ། རྣམ

བར་འདྲིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རོར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་འགའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 དེས་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྟན་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་མི། བར་ལ་བྱང་བའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་རོར་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ། བྱང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་པས་དེ་
 ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མཐོང་བ་བརྟན་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པས་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འདོག་པ་
 ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་པར་འགའ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུབ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། བདེན་ལྷུབ་འགྲོགས་པ་དང་བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་
 ཏུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་འགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་སོགས་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་
 འབྲུལ་བར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅ་མ་
 མོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། འདིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་པའི་
 བདེན་བརྟན་དང་། དབྱ་མ་པས་འདོག་པའི་བདེན་བརྟན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་
 གཏམ་ཏུ་སྤང་རོ། །

རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྤང་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྲུང་ཏུ་རྟོགས་
 པར་བཞེད་པས་ན། མ་རིག་པས་བསྤྲད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ལ། འཕགས་པ་
 སྟོབ་པའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས། མ་རིག་

བ་དང་དེའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྤང་ཡང་། སྤྱིར་
དོན་དམ་བདེན་པ་སྤང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ནི། ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་འཇིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འཇིན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་ཤེས་སྤྱིབ་
ཏུ་མི་བཞེད་དོ། །

མ་རིག་པ་བདེན་འཇིན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཇོག་ཅེས་པ་
ནི། བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་འཇོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱམ་སྤམ་སོགས་བདེན་འཇིན་དེས་འཇོག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ།
བདེན་འཇིན་དེས་གཞག་པ་ནི་རང་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་
དོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་གྱི་བདེན་པ་གང་གི་དོར་འཇོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་
མིང་མཚུངས་པས། དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་མང་དུ་བྱུང་སྤང་བས་ལེགས་པར་
བྱེད་པར་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་སོགས་འདི་རྣམས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་དོར་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོར་མི་བདེན་
པ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེ་ཡང་།
ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་

ག་ལྷགས་བརྟན་སོགས་དང་འདྲ་བར་ག་ཟེགས་པ་རྣམས་ལ་ཞི། བཙོས་མའི་རང་
བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན། གང་གི་དོར་མི་བདེན་པའི་གང་ཟག་ནི་
གསུམ་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་སློབ་པ་ནི།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ག་ལྷགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་ཡང་དེར་
སྣང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གཅིག་གོ། །

དེ་ཙམ་ནི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་མན་ཚད་དང་། ཉན་རང་འབགས་པ་སློབ་
པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་
སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དག་པ་སའི་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་
གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་དོར་མི་བདེན་པའོ། །

གང་ཞིག་མི་བདེན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་པ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་སོ། །མི་བདེན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདེན་པར་རྫོམ་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་
གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དོར་
བདེན་པར་མ་བྱུབ་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་དེ་རྣམས་གྱི་དོར་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་ཡེ་མ་བསྐྱབས་པར་བདེན་པ་མིན་ཞེས་བསྐྱབས་པ་
ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྐྱབས་པར་འཛིན་པ་ནི། ཏ་ཅང་ཡང་སློབ་
འདུག་པ་ཅིངས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔོངས་པ་རང་གི་སློབ་ཏེ་མས་སྐྱགས་ནས་

འཆད་པའི་ལུགས་ངན་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལ་མིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་རོར་བདེན་པ་
མིན་པ་གང་ཟག་གཞན་བདག་ཅག་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །གང་ཟག་དེ་
གསུམ་མིན་པའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཞི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་
གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱི་རོར་གང་ཡང་བདེན་པར་མ་ལྟུབ་པར་སྐྱབ་མི་
ལུས་སོ། །སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་དག་གི་རོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་
པ་བསྐྱབ་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་དེའི་རོར་གཞི་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞི་དེ་བརྟུན་པར་འགྱུར་དགོས་པས་དེ་ལ་བདེན་
ཞེན་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པ་ནི་བཞད་གང་གྱི་གནས་སོ། །

ལྷོ་དེའི་རོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞི་དེ་བརྟུན་པར་
འགྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུས་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་
ཟུར་གྱི་བདེན་པ་འཛོགས་པ་ན་ལྷོ་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོགས་
པས། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་
ན། བྱད་པར་དེ་མ་སྐྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཅིང་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་
དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རོས་འཛིན་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་
བ་ཤད་པ་དང་མི་མ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་བར་
སྤང་བས་དེ་བ་ཤད་ན། དེའི་སྟོབ་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་འཛིན་
གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤུངས་བཞེད་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་

ཉོ། །བདེན་འདྲིན་དེ་འདྲུག་འགྲེལ་དང། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་གིས་
སྤངས་པ་དང། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཚོབ་པའི་བྱང་
སེམས་གིས་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་མོའི་ཉིད་རིག་
པའི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྲོགས་དང། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཅམ་དང། དེ་ལས་གཞན་པ་
ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། འགལ་སྐྱེ་མི་མ་སྐྱུན་སྤྲོགས་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བར་སློབ་འདོགས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པར་འདྲིན་པ་དང། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པ་
གཉིས་འདྲིན་ལྟར་འདྲིན་པ་ཅམས་མཛོན་པ་བ་དང་མི་མ་སྐྱུན་ནོ། །མཛོན་པ་བའི་
ལྷགས་གིས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་
རྒྱ་སྐྱུང་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་འདྲིན་ལྟ་རང་འདྲིན་དང། བདག་གི་བ་
ཅམས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱུང་འདྲིན་པ་ནི། འདྲིན་ལྟ་བདག་གིར་
འདྲིན་པར་འདྲིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་མ་སྐྱུན་ནོ། །

གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདྲིན་པ་ནི་བྱུང་མཐས་སློབ་པ་བསྐྱུར་བ་
ལ་ཡང་ཡོད་མོད་བྱང་། གང་ཟག་སྤང་མོད་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་པའི་གཞན་ཏུ་
ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ནི་བྱུང་མཐས་སློབ་པ་བསྐྱུར་བ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐར་
འདྲིན་པར་ལྟ་བ་ཡང་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྲིས་ལྷུང་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྷུང་སྐྱུ་བ་ཅེ་ན། གང་ཟག་དང་
ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུང་པ་ནི། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྲིས་ཁེགས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཞེན་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་འཛིན་ཏུ་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྷུང་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་བདེན་ལྷུང་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་
གཉིས་སུ་འགྱུར་པོ། །

དེ་རྣམས་ལྷུང་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་
མ་སྐྱུན་སྤྱོད་པ་སུ་འགྱུར་བས། མ་རིག་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་བར་ཏུ་འཛིན་ལྟ་
ཡང་མི་འཛད་པར་སྐྱུ་བ་རྒྱས་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདོག་ཤེས་པ་ལྡིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་པོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉི་
སྤྱུག་ལས་འཇུག་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་
ཏུ། གཉི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཉི་སྤྱུག་ནི་དེ་
རྣམས་རྗེ་ལྷུང་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དངོས་པོ་བདེན་
པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཉི་སྤྱུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་
ན་ལ། ལྷུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་སྐྱོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། གཉི་སྤྱུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉི་སྤྱུག་ལ་
བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉི་སྤྱུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

བཤད་ན། འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་དུ་སྟོན་ནོ། །

ཆགས་སོགས་རྣམས་གཉི་ཟུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཉི་ཟུག་
དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བལ་བར་མི་འཇུག་པ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་ལོ་
ཆགས་སོགས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱུང་བར་སློབ་འདོགས་པ་ནི་ཆགས་སྣང་
གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་
སྣངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཉི་ཟུག་གིས་ཀུན་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་
སོགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སློབ་འདོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆགས་སྣང་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །གཉི་ཟུག་གིས་བཏགས་
པའི་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་
པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
དམིགས་པ་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཉི་ཟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དང་། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། ཆགས་པ་དང་སྣང་བར་
འགྲུར་བས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་བྱངས་པའི་འདོད་མི་
འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུ་ཞེས། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྣང་དུ་འཛོག་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་ཚུལ་མི་འདུའོ། །

གཉི་ཟུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྲུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་

ལྷུ་བ་པར་འཛིན་པའི་གཉི་ལྷག་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའི་དོན་
 ལོ། ། ལྷུ་ལ་ལྷུ་ས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་སོ་གཞན་བཞི་ལ་ལྷུ་ས་དབང་རྒྱར་
 དུ་བཞག་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉི་ལྷག་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་མི་འགྲུལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་ལོ། ། དེས་ན་གཉི་
 ལྷག་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས། འདིའི་
 གཉེན་སོ་རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བ་པས་སྟོང་པའི་གཏམ་ཉིད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་
 བར་གསུངས་སོ། །

དངོས་སོ་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དབུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་རུང་
 བའི་གནས་རྟེན་ན། ཉོན་མོངས་སྐྱལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་
 གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 གཏང་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱལ་གྱིས་འཛིན་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ། གནས་དང་བཙུག་པའི་སེམས་
 ལྷན་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྲུང་། ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་འཕགས་
 པའི་བཞེད་པ་དམ་བཤོ། །

ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྟོར་དུ། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་
 ལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 ཞེས་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་སོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱམས་ངེས་པར་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་
ངོ། །འི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་
ཆེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བརྒྱུག་པར་དགའོ། །

ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་ཆིག་པ་ཟ་བ་བརྒྱུག་པར་
དགའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུལ་དེ་ཡིད་དུ་ཁོང་མི་ཁོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་
ནའང་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས།
ཡང་ན་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་དེ་གཉིས་མིན་ནའང་གཉི་སྟུག་གི་རིགས་འདྲ་འཇུག་པར་བཞེད་
ལ། སྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་
ནི་གནས་པར་འབྱུང། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
འབྱུང་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྟོགས་འདི་
ལ་སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་འཕགས་པའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

འདིའི་གནད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་སྲུང་ན་ལས་
འདའ་བར་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་རུས་ལ། རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་
འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ་ཆིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སློམ་སྲང་ཆེ་
འབྲིང་དགྲུང་བྲས་ནས། གཉེན་པོ་སློམ་ལམ་དགྲུང་དང་སྐྱོར་བ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་
རྩིས་ཐང་དང་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སློམ་སྲང་ཆེ་འབྲིང་དགྲུང་བྲས་ནས། སློམ་
ལམ་དགྲུང་དང་སྲང་གཉེན་དུ་སྐྱོར་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ལ་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་ལྟ་རགས་གཉིས་ཀ་རྩོགས་བར་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་
ཞིག་གི་དོར་གསུངས་པའི་བྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་
དུ་དེར་སྣང་བས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་སྣང་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་
ལ་ནི། བཙུན་མར་གྲུང་པའི་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་
ཀུན་རྩོབ་ཚམ་དུ་འགྲུང་གྱི་བདེན་པར་མི་འགྲུང་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཚམ་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་
དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོད་ལུལ་ཅན་གྱི་རྩིས་
ཐོབ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི། །འཕགས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་
ལུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བ་མིན་འོ། །

འོན་ཕྱགས་འདིས་ཤེས་སྤྱིབ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྲུང་བ་ཡིན་ལ།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་རྒྱུ་དག་གི་འཇུག་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་
དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་འགྲུང་གྱི།

གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་པ་
ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱེས་མོ་ཞེས་ཟེར་
བའི་ལུས་དག་གི་གནས་དེ་ལེན་སྟོན་པས་བཀག་གུང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་ལོགས་སུ་
ཡང་བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སློབ་ཡིན་ཉེ། དེའི་འབྲས་
བུ་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ས་བོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སློབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྟེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་སློབ་སྟེན་པའོ། །

སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སློབ་ཀྱི་མ་དེག་པ་མ་
སྐྱེས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བཅས་ཀྱི་ཉོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་ཏུ་
འགྱུར་བའི་དེས་འཛོག་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྗེས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཉེ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པར་རྗོགས་པར་
ཉེ་མ་ལུས་པར། བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་
ཉོག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལོག་པས། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་
ཉོག་པ་ཡོད་མེད་དེས་འཛོག་པ་མེད་དོ། །གཏན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་འཕགས་པ་
གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པ་ནི་དེས་འགའ་བར་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་
དེས་འཛོག་པ་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མིན་གྱི། མཉམ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེས་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱུ་བ་ཤེད་
 འོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་
 ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཞོ་ན་
 ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་
 ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད།
 འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ལ།
 དེའི་རང་བཞིན་སྣོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྣ་མའི་དོན་ནི། སོ་སྐྱེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་པའི་བྱམ་
 སོགས་དེ་ཉིད། སྣང་བཤད་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 འོར་བདེན་པ་ཅམ་གཙོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་མི་གཙོད་ཅིང་། སོ་སྐྱེས་
 བྱམ་སོགས་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་འོ། །

གཞུང་གི་མའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟོན་པས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཅིག་ཉིད། སོ་སྐྱེ་
 ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་དོན་དམ་སོ། ཞེས་གཞུང་

ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱོད་ལྟེ་སྐྱེ་བ་ལྟེ། སློབ་གང་གི་དོན་ལྱུང་རྒྱུ་བ་བདེན་པར་སོང་བ་
དེའི་དོན་བདེན་པ་ཁེགས་དགོས་པ་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་སོ། །

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
གཙོད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མཉམ་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་
མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྗེས་སོ་བ་ཏུ་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདྲི་བ་ལྟེ་སྐྱེ་
རེས་འདྲི་བ་མིན་པར། དུས་རྒྱུ་ཏུ་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་
བདེན་བྱུང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞིགས་པའི་དོན་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་གནས་པ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲུབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་བདེན་
པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་སྐྱེད་དང་། སྐྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཉན་འདོད་པ་རྣམས་
ལ། དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེད་དུ་སོ་སྐྱེ་རང་གིས་སྐྱོང་བའི་དཔེ་
བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་
པར་མི་རྒྱས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དེ་ཡང་ནག་ཚེའི་འགྲུར་ལས་མཛོན་

སྤྲུལ་དུ་བསྟན་པར་མི་བྱས་ཞེས་འབྲུང་བའོ། །

དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་
པའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པས་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རབ་
རིབ་མེད་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྟོགས་
པར་བྱ་བ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཀྱི། ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་
རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྱེ་ཤད་མེད་དེ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་
འདྲ་བའི་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
ཀྱང་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ལོ། །

དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་བསྐྱད་པ་
དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྤྱི་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་
མིན་པར་བཞེད་པས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་
ལྷང་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དག་གིས་བརྗོད་མི་བྱས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་མི་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་
མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མ་གྲུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་གི་
བསེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བཏུང་གི་སྟོན་གྱི་ནང་དུ། སྐྱེ་ཤད་དང་ལ་སོགས་པས་
སྐྱང་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྱེ་ཤད་དང་སྐྱང་མ་སོགས་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ལོག་པ་
གང་ཞིག་རྣམས་པར་བརྟགས་པ་ན། དེ་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྟོན་དེ་ལ་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བསྐྱེ་བསྐྱོག་གྲེད་པའི་ཚེགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། མིག་དག་པའི་རབ་རིབ་མེད་
བས་དེའི་གན་དུ་སྤྱིན་ནས། སྐྱ་ཤད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་
མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། སྐྱ་ཤད་
དེའི་རྟེན་ཅན་ཉེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གང་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། སྐྱ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་
རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསམ་པར་
འདོད་བས་དེའི་ངོར་བྱས་ནས། འདི་ན་སྐྱ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་
ཚིག་སྐྱ་མོད་ཀྱང་། སྐྱ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྱ་ཤད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མེད་དོ། །རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་
ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་ནོ། །

དཔེ་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཤེས་
པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་སྟེ་སྐྱོ་བསྐྱད་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་
པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་ནི། སྤང་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་དམིགས་པ་དེ་དག་ཉིད། མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཤེས་སྐྱིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མིག་གིས་སྐྱ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ། སྤང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དུ་
གཟེགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་
 མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྐོ་ལ་སྤང་བའི་
 སྤང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་ན། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་
 མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 གང་ཟག་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་ཚུལ་
 བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁུན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤང་སོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཁུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྤང་ཡང་
 རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། སྤང་ནས་
 མཁུན་དགོས་པས་རི་སྟེན་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རོང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙམ་
 གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེན་བ་མཁུན་བ་དེ་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ནས་སྤང་སོགས་སྤང་བ་མིན་ཀྱང་། གང་ཟག་
 གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལ་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་དགོས་ཏེ།
 སྤང་བ་དེ་མེད་པར་མི་རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་ན་རི་སྟེན་བ་མཁུན་པས་དམིགས་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རབ་རིབ་ཙམ་ལ་སྤང་
 བའི་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་། སྤང་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་མི་

འདྲའོ། །གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཚགས་མ་ཟང་གི་བར་དུ་རི་ལྷ་བ་དང་། རི་སྡེད་
བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇམ་བ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་བྱས་པས། མཉམ་རྗེས་རེས་
འཛོག་ཏུ་འཇམ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྡེད་ནས་དེ་གཉིས་
འཇམ་བ་མི་འོང་རོ། །འབྲུལ་པའི་བག་ཚགས་མ་ལུས་བ་སྒྲུངས་བ་ན། ཡེ་ཤེས་སྐྱད་
ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྡེད་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་ཚད་པས།
དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇམ་མི་འཇམ་གྱི་རེས་འཛོག་མི་
དགོས་སོ། །

དེས་ན། མཁྱེན་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཀུན་ཁྲབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྗོས་པའི་མཁྱེན་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་
ཅུང་ཟང་ཀྱང་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཉག་གཅིག་གི་ཁྱད་ཚོས་སུ་
འདུག་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་གཅིག་སྤུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁྱེན་ཚུལ་དུ་
བྱས་ནས། རི་སྡེད་བ་མཁྱེན་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གསུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཞེས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རི་སྡེད་བ་མཁྱེན་བ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བ་
དང་། ཁ་ཅིག་རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་བ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅེས་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་སྒྲུང་རོ། །འདིའི་ལྷག་མ་འགལ་ཞིག་འབྲས་
བུའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བྱབ་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་
བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་རི་ལྷ་བ་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་བ་

གཟིགས་ཤེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་འོང་གཉིས་སྒྲུབ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
ཀྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དེ་དག་
གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འདི་ཚེད་པའི་ལན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་མ་འབྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལུང་
སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང། ལུང་སོགས་རྣམས་
གཟིགས་འོངེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ལུང་སོགས་མ་
གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་
འགྲུལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་
དུ་མངོད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མ་འབྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཚོས་ཉིད་
འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཚུད་པར་གསུངས་ཉེ་ལུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་
དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་
མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། ལཱ་བཤའད་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་
སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འཛོག་པས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་
ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཀའ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་
དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་

མཁའ་རི་ལྷ་ར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྷ་ར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་བརྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་
 ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྤྱི་ཤེས་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ལ།
 དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྦྱིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
 མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་
 སྦྱིབ་ཐོགས་སོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བ་ནི་རྐང་པ་ཐ་མས་བཀག་གོ། །མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་
 བེ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་
 སྟན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། གྲེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྦྱིས་པ་མ་འགགས་པ། སྦྱ་བར་
 བྱ་བ་དང་སྦྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དངས་པའི་མདོ་སྡེ་མའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་རོང་དོན་དམ་པ་དེན་པ་དེ།
 ཕྱང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། ཕྱང་
 སོགས་ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་

འགྲུར་ན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་སློབ་པ་དང་མ་བུལ་བས།
དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགྲུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སློབ་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལོ། །མངོ་
གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་ནི། དོན་དམ་བདེན་
པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཁྲུང་པར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མེད་པའོ། །ཤེས་པ་གསུམ་ནི་གོ་
སྟོན་ལོ། །གཟིགས་དོ་དེར་སླབ་པའི་བྱ་བྱེད་དང་བུལ་བ་ནི་སྟོན་ལོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། དོན་
དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཛོག་སྟེ་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་
དང་བུལ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་སློ་ཁོ་ནའི་དོར་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་
འཛོག་ཀྱས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་དོར་མི་འཛོག་པ་
བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་
ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཉེ། ཇི་
ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་ཉེ་སླུ་བའི་ཚོས་སོ། ཞེས་བྲངས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་
ཉེའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་པར་བརྟན་པ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནས་མ་ཡིན་ལོའི་བར་གྱིས་
སྟོན་ཉེ། ཇི་ལྟར་འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སླུ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་
རྟོག་པ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ཅིང་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ཅིང་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ་
 བམས་ཅད་དུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ཅིང་གི་
 སྐབས་སུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་གཞོན་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་འཛིག་ཉེན་ཚད་མིན་ཞེས་པས་
 ལུགས་འདིས་ཚད་མ་གཏན་མི་འདོད་པར་སྟོན་པས། ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 འོ་ཞེས་སྒྲིབ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྟོབ་
 དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་
 ཟད་དེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ཅིང་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མིན་པར་
 བརྟན་པ་ལ། སྤྱིར་ཚད་མ་མི་བཞེད་པར་གོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་
 གྲུ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། ལྟོས་
 འཛོག་གི་ཚད་མ་དང་གཞལ་གྲུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་
 འཚད་པར་འགྲུང་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། འོ་ན་ངི་ལྟར་འཛིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྲུང་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་
 ཉིད་ལས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་
 སེལ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁ་
 ཅིག་གིས་འདི་རྣམས་སྟོགས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་ཅིག་གིས་དེ་ལ་
 དྲིས་པ་རྣམས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བྱམ་པའོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལ། གཞན་དེས་བྱམ་པ་ནི་
 རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་གྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་འོ། །ཞེས་སུ་
 འབྲིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱིས་གཞོན་གྱི། གང་གི་ཚེ་
 འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟན་ཏེ། སྤྱི་བོ་དོན་དམ་ལ་མཁས་པ་ཚད་

མར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏམ་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཚེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

མཁས་པས་སློབ་པ་འདིས་གཞན་ཡང་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ར་
ནི་བྱམ་པའི་བདག་པོ་དང་ལྷན་གྱིན་ནི་འཕྲོག་མཁས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རའི་
ཞིང་སྟེང་དུ་སྐྱེས་སོ་བྱས་པ་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་སྐྱུ་གུའོ་ཞེས་བྱས་པ་ན།
སྐྱུ་གུ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་
དང་སྐྱུ་གུ་བཞིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་ད་ལྟ་དུ་མའི་རིགས་པ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་བརྟན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྦངས་
ནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྦངས་ཏེ། ད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་
གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་དགག་པར་
འདོད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་མེད་དོ། ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། ལྷ་
མཚན་གང་གི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་པོའི་དབང་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ན།
སྤྱི་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་པ་འདིས་པོའི་
དབང་པོ་ཅན་ཞིག་རང་གི་ལྷས་ལས་བཏོན་ནས། སྤྱི་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱི་དེའི་ལྷས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་གཙང་བ་ཅ་མ་ཞིག་
མ་དེའི་མངལ་དུ་བཏབ་པ་སྟེ་སྐྱུ་གུས་པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་པ་འདི་སྤྱི་དེའི་ལྷས་ཀྱི་སྐྱུ་
སྐྱུ་གུས་ནས་རང་གི་སྤྱི་སྟོན་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་། ས་བོན་དང་སྤྱི་གཉིས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་

གསལ་བར་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བུ་གཉིས་དང་། ཉན་གྱི་
ས་བོན་དང་ལྷ་གྱུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་འཛིག་ཉེན་
ལས་ཀྱང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི། གང་ཟག་
གཞན་ལྟར་བུ་དེ་བསྟན་ནས་འདི་ངས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཤིང་སྤོང་བོའི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་དེ་ལས་ཤིང་སྤོང་སྐྱེས་པ་ན།
ཤིང་སྤོང་འདི་ངས་བཅུགས་སོ་སྟེན་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན། འཛིག་ཉེན་གྱི་རོང་གཞན་
སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱར་དོ། །བཏབ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཤིང་སྤོང་
དང་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བཏབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཤིང་སྤོང་དང་བུ་སྐྱེས་པ་ན།
དེ་གཉིས་བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་འཛོག་ཀུས་ཏེ། ཉན་བ་དང་སོས་
པའི་ལག་པ་གང་ཟག་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་
བ་དང་སོས་པར་འཛོག་ཀུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ལ་གཞན་
སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མཐོང་བས་འགོག་ཀུས་པ་མིན་ཏེ།
རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་
གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་
ཡིན་གྱི། རོ་བོ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་འཛིག་ཉེན་གྱི་རོང་མ་
གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། འཛིག་ཉེན་རང་

དགའ་བས་ས་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལྗངས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་
 སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ཉེན་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གཤམ་
 གཉིས་སྐྱ་སྐྱ་བ་ལ་ཡང་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གཤམ་
 ཉེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་བཙོན་ལྡན་འདས་གྱིས་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་
 གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ལྷོགས་བཞེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་།
 ལྷོགས་བཞེའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལྷོགས་འདི་ལ་
 གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ནི། ལྷོགས་འདི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་
 བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རི་

སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། ཉེན་འགྲུང་ཉལ་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྐོན་ས་ཉལ་ཆད་
 གི་མཐར་མི་སྐྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་སྲིད་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱ་གྲུ་ས་བོན་
 ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཟེ། ས་སྐྱ་ག་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་
 རུང་བའི་སྲིད། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱ་གྲུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་
 འགྲུང་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ས་སྐྱ་ག་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་ནས། སྐྱ་གྲུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་
 རིགས་བརྒྱད་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་སྲིད་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་
 ལེན་ས་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་
 བ་རྣམས་གྱིས་རང་ཉིད་གྱི་སྲིད་པར་འཁོར་བ་རྒྱན་བཅད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་
 བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིད་སྐྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་སྲིད་
 སྐྱ་གྲུ་ཡོད་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་ལ་སྟེ་དེའི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པས་ཆད་པ་སྤངས་
 སོ། །སྐྱ་གྲུའི་དུས་སུ་ས་བོན་འགགས་པ་ལན་མང་དུ་བཤད་པས། ས་བོན་ཞིག་པའི་
 རོན་འབྲེལ་པས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ས་བོན་མི་འདྲིག་པ་བཀག་
 བར་གསུངས་པས། ས་བོན་གྱི་རྒྱན་ཆད་པ་ཞེས་པ་དེའི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པ་ལ་
 བཞེད་དོ། །གང་གི་སྲིད་ས་སྐྱ་ག་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་
 ཉིད་སྐྱ་གྲུར་འཕོས་པ་མིན་པའི་སྲིད། སྐྱ་གྲུའི་དུས་ན་ས་བོན་མི་འདྲིག་པ་བཀག་པ་
 དེའི་སྲིད་ཡང་། སྐྱ་གྲུའི་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བས་ཉལ་བར་ཡང་
 བཀག་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱ་

གུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཉག་མིན་ཆད་མིན་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྲུར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ལྷ་གུ་ཡང་རི་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་སྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
མི་རུང་བས། ས་ལྷ་གུ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་གོ་སྟེ་མ་ན། ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་
ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཀྱང་ས་བོན་དེ་ཉིད་ལྷ་གུར་འཕོས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། ལྷ་གུ་དེ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་
བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅང་ཡང་
བཀག་པ་ན་ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་
བྱས་སོ། །

དོན་འདི་ཉིད་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་
བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་བ་སྟེ། །རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་བྱ་བས་བཤད་དེ། རྟེན་པ་དང་ཕོས་ནི་འདུ་
བྱེད་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པས་ནི་འདུ་
བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གསུམ་པས་ནི་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་བསྟན་ལ། བཞི་བས་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། གཡོ་བ་ནི་མདོན་པར་
འདུ་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་གྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །མདོ་དའི་དོན་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེལ་ས་ཀྱང་། གང་

ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འགྲུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞེས་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་
བ། །དེ་སྲིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་
པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འདིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་
བས་དགྲུད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག། །དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེས་པར་ཐལ་བས་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འདི་
ངེས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ཞེས་སྐྱེ་བར་རིགས་གྱི། འདི་ལ་ཁས་ལེན་གཞག་ཏུ་མི་
རུང་དོ་ཞེས་བརྗོད་ལྟེ་སྐྱེ་བར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་དེ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན། རྒྱ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བར་འགྲུང་ན་ནི། རྣམ་འགྲུང་པས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྲུང་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་
མ་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་
གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིད། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་
མེད་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་སྤར་ཡོད་པ་

སྤྱི་མཐུན་པའི་འདུག་པ་སྟེ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་དེ་སྣང་འདུག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་རྒྱུར་འགྲོ་དགོས་པས། མོ་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷོང་པ་ཉིད་
མཚོང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འདུག་པ་དང་དེ་ལ་སྣང་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
ཁས་སྐྱང་བར་མི་བྱའོ། འདི་ལ་དབྱུ་མ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་
ཁས་ལེན་པ་རྣམས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་
འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པས་དམིགས་མི་དགོས་སོ། ཞེས་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། དེ་
ཅུ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་བཤད་ཅིང་། སྣང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་རིགས་པས་ཉེས་པ་སྣོང་མི་ལུས་སོ། །

འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། དཀོན་བཅེགས་ལས་འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་
ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་
རྣམས་སྣོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
མཚན་མེད་དང་སློན་མེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་
བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་བྲངས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ཚོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྣོང་བར་མ་སོང་བས་
ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྣོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འབྲང་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་

བ་མ་བཀག་པར། གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྐོན་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པས།
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བ་དང་འགལ་བས་དབུ་མའི་
ལམ་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཚོས་རྣམས་རང་ངོས་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

མདོ་འདིས་ནི་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་
མི་སྟོང་བ་དང་། དེ་གཟུང་འདྲིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྟོང་ཞེས་བ་ཡང་“བཀག་”
ལ། བརྒྱ་བ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟོན་མཐོང་མིན་ཏེ། །ཟུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས། ལོག་ལྟས་སྤྱང་ན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས། ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །དེས་པར་
འབྲིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཤང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྐྱུབ་ཏུ་མེད་
པར་གསུངས། ཞེས་པས་ཀྱང་སྤྱད་གྱི་མདོའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་དོ། །

ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་བསམ་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
བྱམ་བ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་པར་བདེན་པས་སྟོང་བ་ནི། གཞན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱམ་བ་
བྱམ་པས་སྟོང་བ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱབ་བའི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་བ་
བྱམ་པས་སྟོང་ན་བྱམ་བ་ལ་བྱམ་བ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སྐྱབ་ལ་
ཡང་མེད་པས་བྱམ་བ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དངོས་སོ་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་མཁན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྟོང་
བ་དང་འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

1 མ་ཟླ། ༡༣༡ནང་། བཀག་སྐྱུ་༡༣༡བ་ན། བཀག་

དེ་ལྟར་བའི་སྣོད་པ་དེ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། གཞན་དག་ཆད་སྣོད་ཏུ་འདོད་
བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བལ་བར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྐས་
གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

ཁྱད་པར་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་སྣོད་པར་གཏུན་
ལ་འབེབས་དགོས་ཟེར་ནས། དེ་ཆད་སྣོད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྷ་བ་
མཐའ་བཞི་ལོ་སྤུ་ཡང་ལྷ་བ་དེ་ཆད་ལྷ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་
བར་བྱེད་པ་སྤུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། གཞི་དེ་དགག་བྱས་
སྣོད་རྩལ་ཡང་ཡིན་པས་སྣོད་པར་འབྲ་བཞིན་དུ། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོད་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྣོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྣོད་རྩལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྣོད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྣོད་རྩལ་སྲ་མ་ཆད་
མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ། ལྷ་བ་མཐའ་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་
དོན་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་སློབ་འདོགས་སྦྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆད་
མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་། ལྷ་བ་མཐའ་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་ཏུ་སློབ་
འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐྱས་པ་དོན་དམ་པར་སྦྱིབ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་
ལས་སྦྱིབ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཆད་མ་གཉིས་གྱིས་
དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྦྱིབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་

ནང་འགྲུང་རྡོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་ལ་
ཅི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པར་སྦྱང་བས་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་
ནང་འགྲུང་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ན་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྲུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་བདེན་
པ་གཅིག་ལུང་འགྲུང་ཞེས་པའི་དོན་གོ། །དེའི་ལན་ཏུ་འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་
ཅི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་དག་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་འདི་ནི་
གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དམ་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ་ཞེས་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས།
མི་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྲུང་བས་དེ་འདིར་བདེན་མོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་
དམ་པར་ཅི་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །བདེན་པ་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་དོན་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

དོན་བརྟུན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་
བརྟུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འགྲུང་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་

སྟོགས་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྣང་གི་ལུང་གིས་སྣང་འདས་གཅིག་བྱ་བདེན་གྱི། འདུ་བྱེད་གཞན་
བརྟུན་པར་གསུངས་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
སྣང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྣམ་
ན། དེའི་བདེན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་མི་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་སྣུ་
བའི་དོན་དུ་བཤད་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྣ་མའི་བདེན་པ་
མི་སྣུ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །

རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྣང་ནས་
གྱིས་པ་སྣུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྣང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྣང་ནས་མི་སྣུ་
བས་སྣང་འདས་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པར་བཤད་
པས། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྣུ་མི་སྣུའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་བར་
འདོད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་སྣང་འདས་ཀུན་རྫོབ་དུ་
བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྣང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་
པའི་འོར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྣང་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྣུ་བ་མ་དཔུང་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་
གྱིས་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །

འདི་ལྟར་གང་གི་སྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་

བེ། ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གས། ཅིག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས། ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་
 བ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་
 མི་བྱ་བར། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་
 ཞིག་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཁས་སྲང་
 བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། རི་ལྟར་སྐྱོ་སྐྱད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་
 དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། ཚ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་
 འགྱུར། ཞེས་དང་། ཅོད་སློབ་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་སྲངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་
 བར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་དབྱུང་མ་དབྱུང་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་མ་དབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 དཔྱོད་ལུགས་རི་ཅམ་ཞིག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་
 བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གྱིས་ནི། ཐ་སྙད་གདགས་པས་མ་
 ཚིམ་པར་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ཚོལ་བ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱིས་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་དང་ནང་

གང་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་རྣམས་དང་གཏན་མི་འབྲ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཇོག་གི། །སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འབྲ་བའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་མཚམས་ཀྱང་མི་འབྲ་བ་གཉིས་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔེར་ན་གནས་འདིར་ལྟས་བྱིན་དོན་ལ་མ་འོངས་པ་ལ། དང་སོ་འོངས་པར་འབྲུལ་དེ་ནས་འོངས་མ་འོངས་བརྟགས་པ་ན། མ་འོངས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ནས། མ་དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་དང་། དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མ་ལོག་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱ་ཚད་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་མ་དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྲུང་བའི་སྲིར་ངོ་། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྤོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀྱུན་རྗེ་བ་བ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ན་ནི། འཛིག་ཏེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ན། བྲེད་ལ་འཛོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཀྱུན་བྱང་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། རྣམ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཅིག་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་སྟོབ་པ་ལ་ནི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་

སྲིད་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། ཇི་སྲིད་བཤམ་
 པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་གཟུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་
 པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་
 པས། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་“ཅར”ཏུ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། མཚན་སྲོད་དུ་རྗེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བཤམ་
 ཅིང་། དོན་བསྐྱར་སྲུང་སྲིད་བཤམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་
 བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཅམ་ལ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་
 དོན་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་ན། དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཞིགས་པར་བཞེད་པ་
 བྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཅམ་ནས་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་
 དུ་ཞེས་སྐྱར་མ་སྐྱར་འདྲ་བར་བཞེད་པའོ། །

དེ་སྲིད་ན་དགག་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དང་།
 རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་མདོ་
 སྐྱེ་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་འདྲིའི་གཞུང་ལས་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་

1 མ་གྱི། ༡༣༧ན། ཅར སྐྱེ། ༡༣༧ན། ཚར

འགོག་པའི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་གས་སྲུང་བྱས་པ་ནི་སྲུང་བ་འདད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནས། དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཐ་སྙད་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དབུད་པ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འཛོགས་པ་བཀག་པ་ན། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པར་འཛོགས་པ་ཅིག་ལ་འཕེན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡོ། །

འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྲུ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བཏགས་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྐད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་བཀའ་ཞིང་བཏགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱོད་གས་སྲུ་སྐྱབ་ནི། སྲུང་བས་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་སློབ་ཀྱིན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྐྱོ་སོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྐྱར་རོ། །བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་ཏུ་བཀའ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྐྱུར་ན་འགྲིག་གོ། །

འོན་ཟེ་མའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཙམ་ཏུ་འགྲེལ་བ་རྣམས་གྱིས་འཕགས་པའི་

གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྷོ་ལ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་
སའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ལྷོ་ལ་པ་ཡིན་
ཞེས་གསལ་བར་མི་སྤང་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་པར་དགོངས་
ལྷོ་ལ་ཀྱི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་ལྱིན་ཀྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་འཆད་པར་སྤང་བས། དེ་
བཞིན་དུ་འཆད་པར་མངོན་ཏེ་འཕགས་སའི་གཞུང་འགོག་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། ལྷ་རི་
བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེས་ལྱིན་ཀྱི་མདོ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་
ཅིང་། ལྷ་རི་བཞིན་པ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་དུ་འཆད་དགོས་
སའི་ལྱིང་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྐྱ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འགྲུབ་པས། ལྷ་
རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་སའི་ལྱིང་། བྲང་དོན་དུ་ལྷོ་ལ་མི་རུས་པ་ལ་དགོངས་
ནས། བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་གྲུབ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་རི་བཞིན་སའི་
བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། བྲང་ཐད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་སྟོན་པ་
ནི། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་འདིར་མདོ་
ཅམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་
“ཅར” དུ་ཡང་མེད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདིག་ཉེན་དུ་

1 མ་གྱི། ༡༣༥བཤན། ཅར། ལྷ། ༡༤༣བཤན། ཆར།

དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེ་འོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ལྟ་ལ་མཚན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བཤད་པ། དངོས་པོ་སྟོང་བ་སྟེ་བརྟུན་པ་གཟུགས་བརྟུན་དང་ལ་
 སོགས་པས་སྐྱ་བརྟུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་བལ་ལུག་
 དང་། སྐྱ་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་བརྟུན་ལ་སྐྱེ་བ་
 འདིག་ཉེན་ལ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་འདིག་ཉེན་ལ་གྲགས་པ་
 དེར་ཞི་གཟུགས་བརྟུན་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་སྟེ་“བརྟུན”པ་ལས། མིག་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྟུན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།
 བརྟུན་པའི་གཟུགས་བརྟུན་ལས་བརྟུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ནའང་། དེས་སྟོང་
 པའི་རྒྱ་དག་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པོ། །

འདིར་གཟུགས་བརྟུན་ལས་མི་དེ་འདི་ལྟར་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས།
 གཟུགས་བརྟུན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཞི། ལྷི་རོལ་གྱི་
 རོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤྲང་བ་དང་རྒྱ་མ་སོགས་དང་། ལྷ་
 བརྟུན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འབྲས་པ་ལ་སྤང་བའི་བྱད་དང་རྒྱ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་
 སོགས་ཞི། དབང་པོ་ལ་འབྲས་ལ་གྱི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་སྤང་བའི་རང་གི་

1 མ་གྱི། ༡༣༦ནམན། བརྟུན་ ལྷ། ༡༣༧པ། ལྷན་ *བར་མ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་།

མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ། །བྱད་བཞིན་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྤང་བ་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྤང་བ་དང་འབྲེལ། །གཟུགས་
 བརྟན་དང་སྐྱ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བས།
 དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་མི་འདོག་ཀྱང་དེར་
 སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་འདོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་བརྟན་སོགས་
 བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་མི་འདོག་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤྱི་
 རྩལ་ཏུ་འདོག་སྟེ་དེ་གཉིས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་འདོག་མི་འདོག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་ཅམ་གྱི་བརྟུན་པ་ནི། སྣོད་ཉིད་སྣོན་
 པའི་ལུང་རིགས་གང་ལ་ཡང་སློབ་ཁ་མ་སྤོགས་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་གན་པོ་བརྟུན་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་ཉོགས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་རགས་པ་ཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་གཟུགས་བརྟན་བརྟུན་པར་
 གྲགས་པ་དེ་གྲུབ་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་བཞག་པའི་བརྟུན་པར་མི་འགྲུབ་པས། ལྷ་མ་དེ་
 སྤྱི་མའི་དབེར་རི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་ན། ལྷ་པས་འདིར་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དབེར་
 བཞོད་པ་ནི་འདིག་ཉེན་པས་གྲུབ་ཟེན་དབེར་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་བརྟུན་
 པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཅིག་དབེར་འགོད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྣོད་ནས་
 ཆ་འདི་ཅམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ལ། འདི་ཅམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྤང་རོ་ཞེས་
 བློ་བཟང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་མི་བྱས་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གང་སྤང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 བློ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྣོད་ཡང་། རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟུན་ནས་སྤྱི་བ་མི་འགལ་བ་

དཔེར་བུས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྡོམ་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ན་
 ཡང་། སྡོམ་པོའི་སྤང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་མི་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་དཔྱེར་
 མེད་པར་སྤང་ལ། དེ་སྤང་སྤང་བ་ཡང་གང་སྤང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་སྤང་དུ་
 ཡོད་པས་སྡོམ་ཡང་། རང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྲེད་པ་དང་རང་གི་ས་འབྲས་བུ་བསྤྲེད་པ་མི་
 འགལ་བར་སྤྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བཞིན་“གྱི”ག་རྒྱལ་ས་བརྟན་ལ་དེར་གང་སྤང་གི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་སྤང་དུ་མེད་ཀྱང་ག་རྒྱལ་ས་བརྟན་མེད་པར་མི་འགོ་བ་ཅིག་
 འཛོག་ཤེས་ན། སྡོམ་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 ནས་སྤང་བ་སྤང་གི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། སྡོམ་པོ་ཡོད་པར་དེས་པར་འཛོག་ལུས་པ་
 ཅིག་འོང་འོ། །

ཞེས་མའི་སྡོམ་ག་རྒྱལ་ས་སོགས་ཀྱི་སྤང་ནས་འདི་འགོག་འདི་མི་འགོག་ཅེས་
 པའི་ཚུལ་བ་གཉིས་ག་རྒྱལ་ས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སྤང་ནས་སྤྲེད་པ་ལོ། དཔུ་མའི་ལྷ་བ་སྤྲེད་
 པ་པ་མེད་མི་དུང་དུ་དགོས་པས་ཚེ་སྤང་མི་ཉན་ལོ། །

དེས་ན་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ག་རྒྱལ་ས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་
 ལུ་ཚུལ་པར་བཞག་པ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞེས་ག་རྒྱལ་ས་དང་ཚོར་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཚུལ་ལོད་པ་ཅེས་
 ཞེས་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེས་པར་བྱེད། དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་
 དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེད་པ་མེད་འོ། ཞེས་ཡོད་ཅེས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དང་། སྤང་སྤྲེད་པར་བསྟན་ལ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེད་པ་མེད་པར་བསྟན་

1 མ་གྱི། ༡༣༧ན་༣༧། སྤྱི ༡༤༣བཅུ། གྱི *གྱི

བས། སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །

དེ་དག་མ་སྐྱེད་ན་དངོས་སོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང། རང་གི་
ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་སོ་དངོས་སོ་ཡོད་པར་སྐྱ་
བའི་ལྟར་ན་ནི་ངེ་སྲིད་དུ་དངོས་སོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
དངོས་སོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་
སུ་སྐྱ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་
དགའ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །

དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང། དེ་ཉིད་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཏུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་
སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
བཀའ་བའི་ཁྲུང་ཚོས་སུ་སྤང་བས། ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་ཆེ་ཡོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་
བ་ལས། མེ་མོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ངེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བརྟུན་པའི་དཔེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་ཡང་སྤང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤང་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་དང། ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ནི། གོང་གི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་གསུགས་བརྟན་ལྷུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དོན་
དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཕམ་གཉིས་”ཅར”ཏུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། གསུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཉག་པ་
མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བྱེད་ཆད་པའང་མིན་ཏེ།

ཆད་པ་ནི་སྤྲུག་ཆེ་ས་པོན་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྷ་སྤྱིར་ཆད་པ་
དང། ཅ་ཤེ་ལས། རྩོན་བྱུང་ད་ལྷུང་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་སྤངས་པས་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
པོ་སྤྱིས་མེད་པའམ། ཞིག་པའི་མི་ཉག་པར་འདོད་ནའང་ཆད་ལྷུང་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལས་ལེན་ན་དེ་ཉག་མི་ཉག་གང་ཏུ་འདོད་ཀྱང། ཉག་
ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྷ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ། །

འདིར་འབྲེལ་བར་ཅ་ཤེ་ལས། རྩོན་པས་སྤྱུལ་བ་ཞིག་སྤྱུལ་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་
ཞིག་སྤྱུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་དེས་བྱས་པ་ལྷམས་ཀྱང་དེ་
ལྷམས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལྷམས་སྤྱི་བར་བརྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པས་ཆད་ལྷ་མེད་པར་རྩོན་པའོ། །

འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་ཤིག་ཏུ་མ་བའི་

1 *གོང་མཚན་ལས།

བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས། འིན་ཏུ་ལྷ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་
བྱུང་ཀའ་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །

དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁེགས་ན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བར་མི་
ལྷུང་བར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བའི་རྗེ་མས་མི་གོས་པས་ན།
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱོང་སྐྱོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་
ཁས་སྐྱོང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་
དཔེ་བསྟན་པ་དང། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཚམས་སྐྱོར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང། ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང། དེ་ལས་
འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་
ཆད་པར་ལྷ་བ་རྒྱུད་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་རིང་ཏུ་བསྐྱིངས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་འིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ལོ། །

འཕགས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་
མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཚོག་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་སྟུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་
དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ།

དེ་གང་ཞེན་རེ་ཞེག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་
པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཞོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱེད་པ་ཁས་མི་
ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྲུང་
དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་།
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞེག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་
ནོ། །དེའི་དང་བོ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ལྷན་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་
པ་དེ་ལ་ལྷན་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤའ་བྱེད་ལ། མདོར་བསྟུས་ཤིག་འདིར་
ཡང་འཆད་དོ། །ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ལྷན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་བ་
ཡང་འདི་ལ་ལྷན་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་མོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་བཤའ་བ་སྟུང་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་རི་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་ལ་ནི་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རི་བཞིན་པ་ཡང་རྫོགས་དགོས་པའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
ལ་སྲ་རགས་གཉིས་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཅམ་ཀྱིས་གྲོལ་མི་གྲོལ་
ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། །ཤེས་སྲིབ་མཚམས་གང་ནས་སློང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

འོན་དང་པོར་ཐེག་ཚེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་གཏན་
ལ་མེབས་པ་ཅིག་དང་། ཉན་རང་དུ་སྦྱང་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབྱེ་མ་བ་
གཉིས་ཀས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
བསྐྱོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་
ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་ལམ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སློང་བ་
དང་། བདག་འཛིན་དེ་ལྟ་སྤྱེས། དེའི་སྐྱོམ་ལམ་ནས་ཀྱང་སློང་བ་འདོད་དགོས་པས།
དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་
ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་ལམ་དེ་
ལྟར་སྐྱོམ་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་སུམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འོང་ཡང་།
ཚོགས་མཐུང་ལས་པ་བསགས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་

སོགས་ཀྱི་ཡང་ས་སོན་སྤངས་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སློབ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་ལ་སྤངས་པ་ཉན་རང་ལ་སྲིད་ཀྱང་། ས་སོན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྐྱ་དགོས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས། དེའི་ས་སོན་སྤངས་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཚགས་ཀྱི་ཤེས་སློབ་སློང་བ་ལ་ནི། གྲོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སློང་མི་རུས་པར་བཞེད་དོ། །སྤང་བ་ཤད་པ་དེ་དག་གི་གོ་བ་ཚགས་ན་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་བས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་སློགས་ལ། གུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་སོང་ཚོད་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་སྤེ་བ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་སྤ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པར་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི། མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་སྤ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་སོར་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཟུང་བའི་ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཅིན་པའི་སྤ་ལོགས་ཀྱི་ལས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་

ཕྱོགས་པའི་ཚེ། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་སྟེ་དེའི་ཡི་གེ་དང་ལྷ་བའི་
ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་ལ། རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པ་
ཞིག་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་
བའི་ལྡན་མིན་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་
བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་
སྤྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀྱུན་
གཞི་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པས་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་
རིགས་འབྲ་བརྒྱད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྲིན་པས་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
བརྒྱད་པ་ལས་འབྲུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་འགའ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་
ཡིན་པར་སྦྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་
ལས་གཞན་པ་ཞིག་གོ། །གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ནང་ཚན་གཅིག་གོ། །བཞི་
པ་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་དང་བསྐྱུན་ན་མདོ་སྟེ་བ་
དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

ཁ་ཆེ་བས་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐོབ་བུའི་ཚོས་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྦྱིད་
པར་མི་འདོད་ལ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཅིག་སྟེ་གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པའི་དོན་
གོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱིས་པ་

དེའི་ལྷ་རྒྱུ་ལོ། གང་གི་སྲིད་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་སྲིད་ཀྱི་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྲུངས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་སྲིད་མེས་མེས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལར་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགགས་ནས་ལྷན་རིང་པོ་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྲས་བར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་སྲོགས་འདི་ལ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྲིད་བཞིན་བརྟན་པའི་ལན་སྟེ་བ་པོ་བཞི་གས་ཀྱང་། ལས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ལས་བྱས་པའི་ལོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་འདྲ་བའི་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་མེད་པའི་སྲིད་པོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །

ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཇགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་གི་སྲིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྷ་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་དེའི་སྲིད། །གང་གི་སྲིད་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་སྲིད་རྒྱུ་ཟུར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་ཅེ་ལེར་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། ལས་བྱས་པའི་ལོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་ཉོག་པ་རིགས་

བ་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རིགས་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་
ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་མདོ་ལས།
མི་ཡི་ཆེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་འཚོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་ཕུང་པོར་སྦྱངས་
བ་མེད། །སྦྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྦྱས་དང། །ལས་ཟད་
ཅེས་ནི་གང་སྦྱས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྦྱད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་
བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟད་པའམ་འགག་པ་
མེད་པ་དང། དེ་གཉིས་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཁྱེད་སོ། །ནག་ཚོའི་འགྲུང་
ལས། ལོ་རྒྱུས་ཕུང་པོར་སྦྱངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཚོགས་པ་
འདི་ཡང་བལྟ་བར་གྲ། ཞེས་འབྲུང་རོ། །དེ་རྒྱུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ་
ཞེས་དགག་གྲུ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱང་ནས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་
འཛོག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་
ལྷགས་ལ་ཡང་ལ་ལར་ལས་འགགས་ཞེས་དང། འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་
མིན་པའི། ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྦྱད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་
གྲུས་པའི་འོག་ཏུ་ལས་དེ་འགགས་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་འགགས་པ་ནི་
དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱང་མི་

འདོད་ན། ལས་འགན་ནས་ལུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་འཐད་
བར་བརྟན་པ་སོན་གནས་པས། སྲར་གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཚོག་གོ་ཞེ་ན། སློན་
མེད་དེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་
གྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་སྲིས་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་འབྲུབ་པས་ལན་རྩར་
བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་འདོད་
པའི་དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱུང་བའི་གནད་དོ། །

ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི། ལྷ་གུ་ལྷ་བུའི་དངོས་པོ་ཅིག་ཞིག་པ་ན། ལྷ་གུའི་ཆ་ཤས་
གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ། ལྷ་གུ་ལས་གཞན་པ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་
དེ། སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཚེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་
རང་གི་ཆ་ཤས་གྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ཞོ་སྣམ་པའོ། །

ལུགས་ཕྱི་མ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་སྤྲས་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་
གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཉེར་སྤྲས་གྱི་མཚན་གཞིར་
འདོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགག་བ་
བཞིན་དུ། ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མ་སྟུན་པའི་དངོས་
པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་དངོས་པོ་།

དེ་སྐབས་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་
 བཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ལི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ལི་བའི་གང་ལི་བའི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་ལ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་
 འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྲིན་པའོ། ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་
 དང་། ལི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས། ཞིག་ལ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་
 པ་དང་། ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱིས་ལི་བ་ཉེ། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་ལ་ཡིན་ཡང་
 རྒྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ལ་ལ་ཡང་འབྲས་ལ། རྒྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱུར་ཡང་བསྟན་འོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ལི་
 བ་གཉིས་དང་རྒྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དང་། རྒྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་
 བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་འཛོག་དང་། རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་ནས་
 མཚུངས་སོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཅ་ལེ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།
 ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་
 བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སྐྱུ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་ལ་དེའི་དངོས་
 པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་། སྐྱུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཟད་པའི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་
 འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་

འདོད་བར་བྱའོ། །

སྐྱད་ཅིག་དང་མོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་
རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་
སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤེའི་རྗེས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་
ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་སྤྱི་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགོ་མི་དགའི་བག་
ཆགས་འདོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སྤྲིན་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་
དགོས་ཏེ། འདུག་འགྲེལ་ལས། རོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་
བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་། དེ་འབྲ་བ་
གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བག་ཆགས་འདོག་པའི་གཞི་མེད་
པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ངའོ་སྤྲུལ་དུ་དམིགས་པའི་གཞིར་རྒྱུར་པའི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་
ངའོ་སྤྲུལ་པ་ཙམ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་སློབ་པའི་གཞིར་
བཞེད་དོ། །

འོན་འདུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
རྒྱུད་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འབྲེལ་དེའི་

རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་རེས་ལགའ་བའི་བག་ཆགས་སྒོ་བའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །
 མ་རེག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོ་བར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བག་
 ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤར་སྤྲུག་པ་དང། གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཉིལ་
 མར་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང། ལུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་དང་སྤང་བས་ཡོན་ཏན་སྤོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དགོ་མི་དགའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་གཞི་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱར་རོ། །

འོན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་
 མོད་ཀྱང། སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་
 གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་རྩ་
 བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་
 གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་སྤམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ་དེའི་ཆེ་ང་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་
 རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལུགས་འདིའི་གང་ཟག་གི་འདོག་ཚུལ་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་
 དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་འབགས་པའི་

རྒྱུད་ལ། འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། འདྲིལ་
 རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྗོངས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་
 དང་། སྲིད་ཅེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སྲིད་ཅེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་ལྗོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེའི་གནས་ནི་འགྲོ་བ་
 དེ་གཉིས་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཞོན་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་
 ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་
 བཞག་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྲོགས་སྣ་མའི་ལུགས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་དང་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་རོ་
 བོ་མ་སྐྱབས་ལུང་མ་བརྟན་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་པའོ། །ལན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་འབྲ་
 བས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་
 མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱི་དགོངས་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་འདོག་ཤེས་པའི་ཤིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་རྣམས་ལ་དབགས་ན་
 ཀུན་གཞི་སྤྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་གཞོན་པར་
 མངོན་ཏེ། རྩོ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅད་གཅད་པར་གྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དན་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འགྱུར་བར་བཞག་པའི་དོན་
 དེ་ཉིད་དཔའི་སྐྱོན་ས་བཞག་པ། མི་ལམ་ན་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ལུལ་
 དག་མཚོང་ནས་ནི། དེ་ནས་གཉིད་སད་ཀྱང་སྟེ་སད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་པོ་ལ་

ད་ལྟ་ལགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལགགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི། ལས་གྱི་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་
 བརྟན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྤིང་བ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་
 བར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་བྲན་ན། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་སྣམ་དུ་སེམས། འོན་གང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་
 བཟང་མོ་བྲན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ད་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་འདས་མི་ལམ་གྱི་
 བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། མི་དམིགས་པ་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་
 ལྷན་སྤྱོད་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་ལགས་སོ། ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་སྟོན་པའོ། །

དེ་དོན་དང་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་ཐོས་
 པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་
 བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། མདོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་
 པ་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། གཉི་ལྷག་ལས་བྱུང་བའི་¹ ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་མདོན་པར་

1 མ་ཟི། ༡༤ (ནོན་སྐྱུ་ཟུ་ཟུ། *འཇང་། རྗེ་དགོ། ལྷ་ས། ལྷ་ར་ཐང་བཀའ་འབྱུང་རྣམས་སྤྱུ། ལས་འདུག་བས་འདིར་ལས་ཆད་སྐྱུས།

འདྲ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདྲ་བྱས་པར་གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་
ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལོ་ན་
ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དེ་བཞེན་
ཞེན་ལོ། །ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀ་
དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། གཉི་ལྷན་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་
ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དོ། །ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་
དང་། ལྷག་མས་ནི་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཅི་ཅེས་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཚོ། དེ་དང་སྐལ་བ་འབྲ་བའི་ལས་དེའི་ཆེ་འཕེན་བྱེད་ཟད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
མ་འགག་པའི་ཆེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་
མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་དོ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྐལ་བ་འབྲ་བ་སྟེ་བྱང་པོ་རིགས་མ་ཐུན་ཆེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་
ནས། ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་
གྱི་མངེས་མ་བྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་ཕྱོགས་པ་བཞེན་དུ་འཆི་ཁའི་ཆེ་ཆེ་སྤྱི་མར་གང་
སྟོན་པའི་ལས་གྱི་རུས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བྲན་པ་
མིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་། སྤྱི་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་ན་ནི་ཡི་དྲགས་

རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐ་མ་
 འགག་པ་ནི་ཆེ་འདིའི་ལོ། །སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་
 ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བར་སྲིད་འགོ་བ་དུག་པོ་མིན་པས་
 སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་
 གསུངས་པ་མང་བར་སྤང་བས། གཙོ་བོར་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་
 ལུ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བཞེད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
 པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྲིན་པ་སྲོང་བར་འགྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་
 དང་སྐྱལ་བ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཚོས་གང་
 ཡང་འཛིག་ཉེན་འདི་ནས་འཛིག་ཉེན་པ་ལོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་
 སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
 འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་
 སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགགས་པའི་ཆེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་
 འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་གང་ནས་
 གྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་སྲིར་
 དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་
 དོ། །འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་དོ། །ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་དོ། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་དོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་
 ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྐྱུར་བའི་སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ཅིག་སློང་བས། དེ་སློང་བའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་སེམས་དང་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་
 ཏུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དེའི་རྒྱ་མཚོན་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཞེས་པ་
 བོ། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐྱུར་བ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་སོགས་རང་རང་གིས་སློང་པར་
 གསུངས་པ་ལ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་
 བཟུང་གིས་དོགས་ནས་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་བ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་སློབ་སྤྱད་མེད་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་།
 ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་མེད་པས་རྣམ་
 སློབ་འབྲུང་བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་སློབ་ཟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་
 སློབ་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་མེད་པའི་སློབ་ཏུ་འགྲུང་རོ་སྟམ་ན། རི་ལྟར་ཏེ་
 དབེར་ན་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་
 གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྐྱ་འདུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཚོང་གི། །དེ་ལས་གཞན་
 པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་པོང་བུའི་དུ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 མཚོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མིན་པར་
 མཚུངས་བཞིན་དུ། སློབ་མ་ཟེན་པ་ལས་སློབ་པ་དང་། སློབ་ཟེན་པ་ལས་སྤང་ཡང་
 སློབ་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དཔེ་འདི་ལས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་
 པར་འགྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། དག་མི་དགའི་ལས་ལས་ཡིད་ཏུ་འོང་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྐྱ་

ཤད་སོགས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དེའི་
 མིར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་
 འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་མིར་མི་སྤྲིན། རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
 བོ། ཉག་པོའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་སློབ་ཅན་ཉེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་
 འབྱུང་རོ། །

དེའི་མིར་རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལས་འབྲས་
 བུའི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་
 བར་ངེས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་བ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་བ་
 ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འབྱུང་དུ་འོང་སྟུང་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་
 སེམས་པ་སྟེ་དབྱུང་བའང་དགག་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྐོ་མང་
 བོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟོར་དུ་དོགས་ནས་སྐོ་དུ་མ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་
 པ་སྐྱེད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཀྱང་དེའི་
 ངེས་པ་བརྟན་པའི་གོགས་བྱས་པའི་སྟེང་ནས། ད་ངེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིར་དུ་ཕྱིན་པ་
 སྟོང་ལོག་ཏུ་མི་འགོ་བ་ལ་འབད་པར་ཕྱོས་ཤིག །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་འགལ་སྟོང་བའི་ཆོག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་

གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་
པར་འཛོགས་ཀྱིས་ན། འོན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་དགོངས་
འབྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་
བ་ཞེས་པ། དངོས་པོའི་ཚོས་མཐའ་དག་པའི་རྒྱུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་པོན་
ཐམས་ཅད་པ། རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་ས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེའི་རྣམ་གཞག་
འཛོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་
པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ས་ནི་
དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་གདུལ་བའི་དོར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པས། རང་
གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྟོན་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོངས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
དགོངས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གསུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ལུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་
བོ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་རྒྱུ་དུ་དག་སྟོང་དག་
ལུང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱར་རོ། །ཁྱར་འཁྱར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་པའི་

ངོར་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཁུར་འཁུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས།
ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གང་
ཟག་རྗེས་སུ་མེད་པའི་སྤང་པོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་
བའམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ཤིང་། ལོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་སྤྱི་མ་ལ་
མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་བཤད་པའོ། །

འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པ་ཅན་
རྣམས། ཇི་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། དེའི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལུལ་མ་
བཀག་པར་སྤང་པོ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ན་སྤང་པོ་བདེན་པར་དོན་གྱིས་
སྟོན་པའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་
འོ། །འདིར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་འདི་
དག་འབའ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཅམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། ལྷར་བཤད་པ་
དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་དག་ལུན་རིང་
པོར་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་
ལུས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། །བདག་གི་
ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། །བྱིས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་
ཉིད་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ན་སྐྱབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འབྲ

བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སློབ་ཤིང་མི་འདྲུག་པས་དོན་ཆེན་
སོ་སྐྱབ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་རྒྱག་པ་ལ་བསྟན་བར་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡུང་སོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་སོ་འདྲེན་བར་འགྱུར་ཞིང་
ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་བར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་སློང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏྲ་
ཁོན་འབྱུང་གི་སློབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བརྒྱ་བ་
ལས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་སྤྱད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་
བ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སློད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་ཏུག་
ལས་ངོ་སོ་ཐ་དང་བའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི། ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་
པས་གཟུང་འདྲིན་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་སློང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ཞིག་གི་སློད་དུ་
རུང་ལ། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱང་། ལས་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདྲོག་ཤེས་པ་མིན་པས། ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་
འགྱུར་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་སོགས་མང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་སྟོན་བ་
ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་བཤད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་པའི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པས། མདོ་སྟེ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་
བཀའ་སྟེལ་བ་བཞེན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འབྲེལ་

བ་ལ། དབུས་མཐའ་དང་མདོ་ཕྱི་རྒྱན་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 བར་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སྐྱོགས་བཤའ་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་།
 རྒྱད་སྐྱེལ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་
 པའི་སྐྱོགས་བཤའ་དེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱད་སྐྱེལ་འདི་
 དགོངས་པ་རྣམ་རེག་ཅམ་གྱི་ལུགས་སུ་ཡེ་མ་བཤའ་བར། དབུ་མའི་ལུགས་སུ་
 བཤའ་ལ། ཐེག་བསྐྱེས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཚོས་
 མདོན་པའི་ལུང་། རྒྱད་སྐྱེལ་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཁམས་གྲུབ་པ་སྤྱིང་བོར་གྱུར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་
 ཉེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་སེམས་
 ཅན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པས། སློབ་དཔོན་འདིས་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྤོང་ཉིད་དུ་བཤའ་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར།
 ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་པའི་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། དགོས་
 པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་དུ། རི་ལྟར་ཁབ་ཡོད་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་
 རྒྱར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཉེ། །སེམས་དང་ལྡན་བཞིན་
 ལྡང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་
 བློ། །གང་ཆེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྲིད་པ་འདྲིན་བར་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་

མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་སྲིད་པ་
 འཛིན་པར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་
 བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་
 གསུངས་པ་ནི། གྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བརྟན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
 གྱི། དེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན་པ་དང་། རྣམ་འགྲོར་སྟོང་པ་བ་རྣམས་གྱིས་གནས་གྲུང་
 པའི་སེམས་གྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྟོང་
 དུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་བཀག་པའི་ཆེ་སེམས་བདེན་པ་མེད་ན་འཛིན་ཤིང་སྔ་
 མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་
 ལྷན་པའི་ཚོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལུགས་དང་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་
 ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྤང་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གཞུང་
 གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཚོགས་
 རྒྱལ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་གྲུང་གི་ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་
 པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་
 སློན་པ་ལས་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
 པར་ཁས་སྤང་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་

མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་
འདོད། ཅེས་སྤྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་
གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་གཞུང་འདིར་དོན་ཤེས་
གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་
གང་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་
དང་ཁྱད་མེད་པས་ན། ལྷི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་
མིན་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་
གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཚམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་
པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཉེ། སེམས་སྤྱི་ཚམ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དབུ་མ་སྤྱིར་པོར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྤྱི་རི་བཞེན་པ་བཀག་ལ། སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་
སྤྱིར་པོ་ཡང་། ལྷི་རོལ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། །ལྷི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་
པའི་སེམས་ཚམ་པ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྤང་ལ། ལྷི་
རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་ལྷི་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་སློ་ཁོ་ན་ནི་
སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །རི་སྐད་དུ་ཡང་།

ཆད་དང་མཚམས་སྐྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་པས། །སློབ་དཔོན་ཆེན་
 བོ་ཞི་འཚོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཨ་བྱ་ཀ་ར་ཡང་དེ་
 དང་འབྲེལ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་གཞན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་། མིང་ཅམ་མ་རྟོགས་པ་དོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་སྤང་ལ། དོན་ལ་
 དབྱུད་པ་ཚོགས་བྱུག་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་བཞེད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་ཞིང་། །ལྷགས་དེ་
 ཡང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
 བཏགས་པའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་ཀྱང་མང་བས་
 འཛིགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་འཛིགས་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བཞག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བས། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་འཛིག་རྟོག་གིས་ཚོས་ཀྱི་
 དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟོས་ཀྱིས་ང་
 དང་ང་ཡི་ཞེས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྟེ་ཀྱང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི།
 །འཛིག་རྟོག་གི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ལོ། །

བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་ང་ཡི་འོ་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་ན། །དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཡོད་
 པ་ལྟར་སྤང་ནའང་། །རྟོག་པ་མེད་པ་དེས་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཚོས་
 རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་དེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཐ་སྲུང་གི་རྣམ་གཞག་འདིག་
 རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་
 ལུ་བཅད་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་རྣམས། །འདིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་
 འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་
 འགྱུར། །ལུང་བོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་
 ལ། །ཁམས་གསུམ་བོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། །མིང་མེད་པ་ཡི་ཚོས་གྱི་རྣམས། །བསམ་དུ་མེད་པས་མིང་དག་གིས། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་
 ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། །དངོས་མེད་
 འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དོན་དང་དོན་
 མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་
 གསུང་བ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་
 ལ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་གྱང་། །སྤྲེག་པའི་བསྐྱལ་བ་སྟོན་མཛད་
 པ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་
 པ། །འདི་ནི་འདིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ཀ་ཐ་མས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་བོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་

སའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ། ཤར་རིའི་སྤེ་བ་ནི་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལས་
རིམ་གྱིས་གྲུས་བ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་ན། ཉན་སྐོས་གྱི་སྤེ་
སྟོད་དུ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཅིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ། །

གཉིས་བ་སེམས་ཅམ་སའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྷི་རོལ་
མེད་སའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག། །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུབ་སའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག། །སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་སའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་སྤེ་
དོན་འགོག་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྐྱབ་དབྱུ་མ་སའི་ལུགས་རི་རྒྱན་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་།
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པས། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྦྱར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་
སྟོན་པ་དོན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས། རང་གི་གཞུང་ལས་རི་རྒྱན་དུ་བཤད་
སའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྟོགས་སྣ་མ་སྐྱས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་ལྷག་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ས་དུག་པ་བ་དེས། རིགས་བ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱག་པར་སྟོམ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་
མཐོང་བ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་སྦྱར་ངོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་སྤེ་
རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉེ་དོན་མེད་པར་རྟོན་འགྱུར་གི་དངོས་པོ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་

རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ། །ཡང་ངེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འདིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་འདིས་ནང་གི་
 བག་ཆགས་སློན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་
 བས་སེམས་ལ་རང་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 དེ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤིང་པ་ཁམས་གསུམ་སོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཙམ་སོ་ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཉེ་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་
 བོང་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་དངོས་སོ་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 རྟེ། དེའི་སྤྱིར་སྟོན་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ས་ཏུག་པ་བས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཉེ་འདི་དག་གི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་གྱི་
 རོལ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་སེམས་ཙམ་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱས་པ་ངེ་
 ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བ་སྟེ་
 ཀུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས། སྤར་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས་ཚུའི་
 རྣམས་རྣམས་“འགྲེན”པའི་སྟོན་ས་བདག་གི་ལུས་རྟེན་པ་ལྟར། ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་
 རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་ཀུན་གྱི་ས་སོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འགག་བཞིན་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་རུས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སློན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་

1 མ་གྱི། ༡༥༣བ། ལྟེན་ ལྷ། ༡༦་ཅན་ལྟ། ལྟེན

དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ། གྲིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱུངས་ཚད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་
རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

འདི་ནི་དཔེར་ན་དབང་རླུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྐྱབ་རྣམས། བཞི་བ་སྐྱབ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱ། །རྩ་ཤེས་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །རྒྱག་ཤེས་ལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ལ། །དེ་ནི་
ལུས་ཙན་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་དབང་རླུག་ལ་སོགས་པ་འགོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་བ་
བཞིན་དུ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱབ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་རླུག་
རྟོག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆེ་
རབས་གཞན་མང་པོར་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་པོ་མས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་བཤུང་པས་
འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་འགྲེལ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། སྤྱི་རོལ་མེད་ཅེས་པ་
མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྐྱོས་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་
རྟོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་
པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱར་སྤྱར་བ་བཞིན་སེམས་
ཙམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདོད་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་སྤྱད་དབང་པོ་
གཟུགས་ཙན་སྤྱི་མེད་ཅེས་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་ཁས་སྐྱུང་རྒྱ་ཡིན་སྐྱུམ་ན། འགྲེལ་

བ་འདིར་བྱུང་བར་སྐྱར་མ་སྐྱར་གཉིས་ཀ་འདུག་ཀྱང། སྐྱེ་བ་འགོག་བ་ལ་དགག་བྱ་
 ལ་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་མང་དུ་བྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་འབྱེད་
 བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཚོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཐེག་
 བསྐྱུས་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སྟེ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་ཆེ་འི་སྲིད་པར་རྗེས་སྟེ་འཇུག་གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་དག་མ་ཞེས་པར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱན་མོང་ནི་
 ལྗོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་པ་
 འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལྗོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་ཆོར་
 བ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་
 གཟུགས་འབྲུབ་པར་བཤད་པའི་མིང་སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་འབྲུང་བ་
 འབྲུང་འབྲུང་གི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་
 ཁམས་གཞན་གཉིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་སེམས་ཅོམ་གྱི་ལུགས་ལ་
 གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་སྤང་ངོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅོམ་གྱི་སྐྱབས་སྟེ་གཟུགས་སྤང་གི་སྟེང་ནས། དེ་ལྟར་
 གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གསར་དུ་མ་བཅོས་པ་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་སྤང་ལ། དེ་འདྲ་

བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་རླང་བར་མཐོང་ཡང་ད་དུང་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་
ནི་འབསགས་ལུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སྐྱེ་ལ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །

ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་གྱི་ཤེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་
ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་རྒྱུ་རྩུ་མི་འདོད་གྱི་ནང་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
འོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཚུལ་པས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཁས་ལེན་ན། དེ་སྤྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་
འགོག་པ་མིང་ཚུལ་ལ་རྩོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུ་རྩུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་
ཉིད་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་རྩུ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དང་དབྱེ་བ་པས་གཟུགས་སོགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་འཛོག་པ་ལ། རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་མིང་ལ་རྩོད་པའོ་ཞེས་པ་དང་འབྲ་
སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་བཀའ་ཆེན་པོར་སྣང་བས། དབྱེ་མའི་ཚུལ་དཀའ་
བར་མ་བཟང་སེམས་ཚུལ་པའི་སྤྱི་གས་འདི་ལ་ཡང་། སྤྱི་རྒྱུ་རྩུ་བཀག་ན་གཟུགས་
སོགས་གྱང་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་སོགས་བཞག་ན་སྤྱི་རྒྱུ་ཡང་བཞག་
དགོས་པར་མཐོང་བར་འདུག་པའི་སྤྱིར་ངོ། །འདི་དག་དཀའ་མོད་གྱང་མངས་པས་
འཛིགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གང་གི་སྤྱིར་གསུང་རབ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྣང་བ་འདད་པ་འདི་ཡིན་པར་
གྲགས་པ་དེའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་སོ་གང་ཡིན་པ་
འདི་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་ཁས་སྤྱང་བར་གྲ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་གསུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་
བཏགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་གྱི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་

མ་ལུས་པའི་རྒྱ་སྟེ་གཞིར་འགྲུར་བར་འདོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྟེ་ལ། རུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་སྟོགས་སུ་སྟེ་བར་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་དུ། སྲི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པ་སྲི་རོལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་གཞི་རིམ་བཞིག་གི་རྒྱ་ཅན་དུ་འགྲུལ། དེའི་སྲིད་གདོན་མི་བ་བར་སྲི་རོལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མ་དག་གཞན་དབང་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། སྤང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲུབ་འབྲས་གི་འཚོང་གོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དབུ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ། ཞེན་ལུལ་དེས་སྟོང་བར་བསྟན་བ་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ལས་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལུལ་སུན་སྤང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་དུ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་བ་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་སྤང་བས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བས་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་དབང་གང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་པ་སྤང་བ་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་བ་གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་གྱུར་བ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པས་འདི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་

གྱི་དོན་གྱི་ལེགས་པར་གསུང་བར་འགྱུར་རྟོ། །འདིར་སྐྱོགས་སྤར་མཛད་པ་ནི་བྱང་
ས་དང་དབྱུང་མཐའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་སྤར་
སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་འབྲེལ་པར་གང་ཞེས་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་བཟུལ་བ་ནི། སྤུ་མ་གཉིས་དང་གཏུན་མི་འདྲ་བར་དབྱུང་མའི་
འབྲེལ་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གཞན་དབང་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གསུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་
ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་འདིའི་ལུགས་གྱི་དོན་དམ་
པར་སྐྱོ་རྟོག་གི་སྐྱོས་པ་ཀུན་ཉེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་
དེ། སྤྱི་ནང་གི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་
སྤྱིར་རྟོ། །མདོན་ན་གཞན་དབང་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱི་རོལ་མེད་པར་
འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་
པོའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་དབང་
ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་ཅེས་མིན་གྱི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཉེ། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱོ་བརྟན་
གྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་འདི་དེས་
པ་འོག་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
མཐུག་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག། །བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བའི་དོན་དགག། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་སྐྱོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྐྱ་ཤད་མཚོང་བའི་དཔེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་དུས་སྤྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་
གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པར་འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཚམ་པ་བྱེད་ཕྱི་རོལ་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པའི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་འདིའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་
ཅེས་འདི་ཉིད་དབྱད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཚམ་པས་སྦྱས་པ། དཔེར་ན་ཁང་མིག་ཤིན་
ཏུ་རྒྱུང་དུའི་ནང་དུ་ཉལ་ཞིང་། གཉིད་གྱིས་ལོག་པས་སྤང་བོ་ཆེ་ཚྱོས་པའི་ལྷ་མིས་
པའི་སྤང་བོ་ཆེ་ནི། ཁང་མིག་དེར་རི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདི་ངེས་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་སྣང་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། དཔེ་དེ་ཉིད་འདིར་བསམ་པ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཡང་དབྱད་པར་བྱ་
བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་གི་ཆེ་མི་ལམ་ན་ཡང་བཤང་ཚྱོས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་སྤང་བོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་ངའི་
ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་
པའི་བྱེད་གྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་

མོ། །འདིར་མི་ལམ་ན་སྒྲར་བའི་སྒྲར་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་
 མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མེན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་
 དེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྒྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པས་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་
 གཞན་དབང་ཁས་སྒྲངས་པ་ལོ། །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། དགག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན། མདོར་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་
 བཞིན། ལྟོ་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་རང་
 གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་།
 གཞན་ཡང་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་འདི་འདྲའི་རིགས་འགོག་པའི་ཆེ། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་
 པར་སྒྲུར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་སྤྱིར་གསུངས། ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་
 གྲེད་འདུ་གྲེད་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རང་གི་འང་ལུགས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ན། རྣམ་ཤེས་མེད་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་དོགས་པའི་
 གནས་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་
 བམས་ཅད་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་མེད་ན། དེའི་སད་པས་མི་ལམ་གྱི་
 དུས་གྱི་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སྤྱིས་བྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཤེས་པ་ཡི་མེད་པར་བསམས་པའི་རྩོད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་རྩོད་པ་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་
 སྤོང་བ་བྲན་པ་ལས། མི་ལམ་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། མི་ལམ་གྱི་

སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྩོམ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་
འགྲུར་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྤོད་གྱི་སད་པའི་ཆེ་ངས་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
མཐོང་སྟམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྲན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་
གྱི་ཆེ་ཡུལ་འདི་མཐོང་སྟམ་པའི་ཡུལ་སྤོང་དེ་འདྲ་བ་སྤྱི་རྩོམ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཡང་བྲན་པ་
ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་ཁས་
སྒྲུང་བར་བྱའོ། །

འོན་མེད་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་
གཉིས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་འགྲེལ་བར་མི་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་བྲན་པ་དང་།
མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་བྲན་པ་གཉིས་བཤད་པས། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་ན། དཔེར་ན་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་
ན་དེ་སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བཞིན་སྤོང་བ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་
སྟོས་པའི་ཡུལ་སྤོང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་སྤོང་བའི་ཡུལ་
སྤོང་མེད་ཀྱང་། དེར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་སྤོང་ཡོད་པས་ཡུལ་བྲན་ཟེར་ཡང་ཡུལ་དེ་སྤོང་
བ་བྲན་པའོ། །དམིགས་སྤོང་སོ་སོར་འབྲེད་པ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་
འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རྩོམ་གྱིས་སྤོང་བའི་གཞན་
དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་འཛོག་པར་མི་རུས་ཏེ། དེས་གྱི་དཔེ་ཡང་
མི་སྲིད་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེས་གྱི་དཔེ་མེད་ཀྱང་། སྤོང་བའི་
འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཅན་པ་
འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན། དེ་
 འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མི་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྲུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉེད་
 ལོག་པ་ན་གཉེད་ཀྱིས་དགྲུགས་པ་ལ་མིག་གི་སློབ་སྟེ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས། སྒྲུང་པོ་ཆེ་
 ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སླེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ།
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་སྲིར་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྲི་རོལ་དེའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ཅམ་ལ་སྲི་
 རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་འགྲུང་དོ། །

མི་ལམ་དུ་སྲི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་འགྲུང་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 དུ། སང་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤར་གྱི་དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་
 ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་པའི་སྐབས་སུ་སྲི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་པོ་
 ལྷན་པའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགྲུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་མེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་
 མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ན་འང་མི་སྲིད་པས། སྲི་
 རོལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉེས་ཚོགས་པ་དེ་དཔེར་མི་
 རུང་ཞེས་པའོ། །

འདི་ལྟར་རི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྲི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དོན་མི་ལམ་དུ་མ་སླེས་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སླེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་
 རི་ལྟར་སང་པའི་ཆེ་གཟུགས་མཚོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་
 འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་

བར་རྫོམ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷ་རྩེ་ལམ་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་
གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རྗེ་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་མིག་གི་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །འདིར་སོགས་པའི་སྐྱུས་ནི་སྐྱ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
བསྐྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་། རྒྱའི་
ནས་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བཞི་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་སྣང་
མིག་གི་གསུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རྗེ་ལམ་ན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་
པར་སྣང་བས་བརྟུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་རྗེ་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བས་བརྟུན་པའོ། །དེའི་སྲིད་རྗེ་ལམ་ན་དབང་ཤེས་
ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་བ་བྱེད་པ་ནི། རྫོ་ལྷོས་ཀྱི་
འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བས། རྫོགས་སྲིད་ནམ་མཁའ་པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་
བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཁས་
པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། འདི་འདྲ་བའི་བྱུང་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན། རོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རགས་པའང་མ་གོ་བར།
དེ་རྣམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་གཟུང་ནས།
སེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བར་སྣང་བས་བག་ཡོད་

བར་སྐྱོས་ཤིག །

འདིར་སེམས་ཅམ་བས་གཤམ་ཉེ་གཉིད་ནང་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤམ་བ་བཞིན་
 དུ་རང་ལུགས་བཞག་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་
 ལན་མཛད་བ་ན། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་གྱི་ཤེས་བས་
 གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅིག ། རྗེ་ལམ་ན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་
 འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ལ་དེ་ཡང་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཉེ། མི་
 ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་
 ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཉེ། དེ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་དཔེ་
 ལས་གྲུང་བ་དངོས་གྱི་དོན་བརྟུན་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་ནི་མི་ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
 གཟུགས་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤམ་རྒྱུ་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཆེ་གཟུགས་དེ་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ལ། དེ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་
 མི་འགལ་བས། གཟུགས་དེ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་བར་གསལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱའོ། །

ཅི་སྟེ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དོན་
 གཞན་མེད་པ་ལ། མི་ལམ་དཔེར་འཛོག་པ་དེས་སེལ་རུས་བས། དེ་བསལ་བའི་
 སྲིར་གཟུགས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དབུ་མ་བས་

བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་དོ། །

མི་ལམ་དེ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཉེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཉིད་གྱིས་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་མཚན་པའི་དངོས་གྱི་དོན་བརྟུན་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ག་བར་ཏུ། བདེན་མེད་སྐྱབ་
པའི་ཉུགས་ཚོས་དཔེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་རང་གི་
ལུགས་གྱི་མི་ལམ་ན་གང་སྤར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་
པ་ཆེས་ལེགས་སོ། །

འོན་རང་ལུགས་གྱིས་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤར་བ་རྣམས་ཚོས་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་
པས་ཡུལ་ཡུར་སྤར་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤར་བས་ན། དེ་ལ་གཟུགས་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྟ་བུ་ལེགས་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་གྱི་དོར་ཀོང་རུས་གསལ་བར་
སྤར་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་འདོག་པ་དང་འབྲ་བས། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་
ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འབྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་སུ་སྤར་བ་གསུམ་
ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར། མི་ལམ་བདེན་མེད་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ས་
ཚོས་གཞན་བདེན་མེད་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སང་པའི་ཆེ་ན་ཡང་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།
ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྟུན་པ་དེ་

བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟུན་པ་ཡིན་པས། སེམས་
 དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྲོད་ལུལ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
 འོ། །དེའི་སྲིད་མདོ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། །སྣང་ཡང་དེ་
 ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ། །དེ་ལྟའི་ཚོས་ནི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་དང་། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་
 སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་
 དབྱ་བ་ཚུ་ཤིང་འབྲ། ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤམ་པར་འགྲུང་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ལ། སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སོགས་ནི། དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། ཞེས་དགག་
 བྲ་ལ་ཁྱད་པར་མཛད་པ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །མདོ་དེ་དག་གིས་མི་ལམ་གྱི་དབེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་བཤམ་པ་དེ་དབྱ་མ་ལ་འགྲིག་གི། །སེམས་ཅན་ལ་
 མི་འགྲིགས་པས་ལེགས་པར་བཤམ་པར་འགྲུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་སྲིད་འདི་གཞེན་འདི་ན་རི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་མི་ལམ་མི་བཞིན་པས་དམིགས་པའི་
 རོར། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རི་སྲིད་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་མ་སད་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་རོར་ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིད་སད་པར་གྱུར་བ་ན། མི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཉི་

ལྷག་གི་གཉིད་ཟད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་བྱངས་སྤང་བ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་
སྤུང་དུ་མངོན་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷོ་གཞིགས་པའི་རོང་ནི་
གསུམ་པོ་མི་སྤང་ལ། རི་སྟེང་པ་གཞིགས་པའི་རོང་ནི་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་
ཤེས་པ་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་རྣམས། དེ་ལ་སྤང་བའི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱུ་
ལ་སྤང་ནས་མཐེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་
བཅས་པ་ལ་སྐྱོ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱ་ཤད་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ན།
གང་ཟག་དེའི་སྐོ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་སྐོས་ན་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་
སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གསལ་མཐོང་བ་སྟེ་
རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་སྐོས་ན་ནི་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་དང་། དེ་སྤང་
བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའང་བརྗེན་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཅ་མ་གྱི་ཡུལ་ཡང་
མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་
ལྷོ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྷོ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཤེས་བྱ་
སྐྱ་ཤད་མེད་པར་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་

1 མ་གྱི། ༡༦༠ནེན། ལའདད་ *ཤད་ ལྷོ་ ༡༦༠ནེན། ཤད་

ན་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤང་དེ་མཚོང་བའི་ལུས་དེར་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་སྟེ་གཏང་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་རབ་རིབ་ཅན་དང་ལྟ་བུར་སྐྱེ་ཤང་མཚོང་
 བའི་ཚོལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ། གཞན་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་
 བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ། ལུས་སྐྱེ་ཤང་མེད་པར་
 མཚུངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མཚོང་བ་སྐྱེ་ལ། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་མཚོང་བ་
 མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དེ་རབ་རིབ་ལ་མི་སྟོན་པར་འདུལ་བུས་པས་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྲིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤང་དུ་སྣང་བའི་ཚོལ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉམ་
 ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་སྲི་རོལ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་
 མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སློན་མ་སློན་ཉིད་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་
 སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་བ། སྣང་ཡང་སྲི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་
 བ་དགག་བ། སེམས་ཅོམ་གྱི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གི་གཞོད་པ་མེད་པར་བརྟན་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཤང་དུ་སྣང་བའི་སྐྱེ་ཤང་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་
 ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་
 དེ་ནི་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྣང་བཞག་པ་དེ་སློན་པ་
 དང་མ་སློན་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིར་
 གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྣང་བ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་

ཆགས་སློན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི། །གང་
གི་སྲིད་རབ་རིབ་མེད་པར་ཡུལ་མཚོང་བ་དག་ལ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྒྲང་བའི་སྣོ་ཡི་རྒྱས་པ་
བག་ཆགས་ནི་སློན་པ་མེད་པ་དེའི་སྲིད་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ཤད་མཚོང་བའི་སྣོ་
སྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་སྐྱ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་
སྣོ་དེ་མི་སྲུང་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །མ་
འོངས་པའི་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །འདས་པ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི།
དེའི་ཚེ་རྒྱས་པ་དེ་སློན་པ་སློན་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཡོད་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་།
རྒྱས་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པས། འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མི་
འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱས་པ་འདི་ཉོག་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གསུམ།
རྣམ་ཤེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་
ཞིག་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་རོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རེ་
ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་
དུས་མཚུངས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་རྒྱག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་
པས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲས་

བྱ་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང། ལྷ་བྱ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ས་
བོན་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་བྱས་
པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དགེ་ལྷ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རྒྱའི་བྱས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བྱས་པ་ཞེས་སྐྱུར་བ་ན། བྱས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་སྐྱུབ་
པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་བྱས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དགག་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །གང་གི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་
པ་ད་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཆེ། བྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་བྱས་པའོ་
ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་བྱས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྲས་པ་ཅན་གྱི་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལའང་དེའི་བྱས་པ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་སྣང་ལ་བསམས་ནས།
རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་བྱས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་བྱས་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་

བ་འབྲས་ཚན་ཚོས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ལྷམ་མ་འདི་ལ་རས་ལུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་
 འབྲུང་འགྲུང་གི་འབྲས་ཚན་དང་། ལྷམ་བྱ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྐྱུ་པ་དང་།
 མཛོད་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོ་སྐྱུར་དང་རང་བྱུང་
 གཉིས། ཞེས་འཁོར་སྐྱུར་སོགས་སུ་འགྲུང་རྒྱ་ཞིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ། དེ་དག་
 མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་བཞིན་འབྲུང་བར་འགྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་
 བས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྣང་པོ་མེད་དེ།
 རེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྲུང་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐོད་འབྲུང་བར་འགྲུང་
 གི། ཏྲག་ཏུ་དུས་ནམ་གི་ཚེ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་རེས་པ་མོ་གཤམ་གི་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། ད་ལྟ་དང་དུས་ཕྱིས་གང་དུ་
 ཡང་མི་འབྲུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་
 ཤེས་འབྲུང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པས། དེ་སྟེད་པའི་རུས་པ་གཏན་མེད་པ་དེའི་ཚེ། མོ་
 གཤམ་གི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟེད་པའི་
 རུས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྲུང་བར་འགྲུང་བ་
 མེད་དོ། །

དབུ་མ་པས་སྐྱ་གུ་སྟེ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་
 མང་པོར། སྐྱ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟེ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 སྟེ་བར་འགྲུང་རོ། ཞེས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྐྱ་གུ་ནི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་དུས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པས། གཞི་མ་གྲུབ་

དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱོད་གྲུ་ས་ལོན་གྱི་དུས་ལ་མེད་
 གྱུང་སྐྱེ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེས་འགོག་པ་གཏུན་མིན་ལོ། །རིགས་པ་
 འདིས་ནི་འབྲས་ཚན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟར་
 བ། འབྲས་ཚན་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་གཏུན་མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་འདོགས་ལ། རྣམ་པ་ལས་རྣམ་
 ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འདོགས་ལ། བན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་མཐུན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་གྱིས་གསུང་
 སོ། །འགྲེལ་བར་རིང་གྱུང་དང་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་ལྟ་བུའི་ལྟོས་འགྲུབ་རྣམས་ནི་བཏགས་
 བར་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་གྲུབ་
 པ་སྤྱིར་འགོག་པ་མིན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་འགག་བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་རང་དང་མ་སྐྱུན་པའི་
 འབྲས་བུའི་དོན་དུ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་གྱི་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་
 བཞག་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་
 ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་
 འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་

རྒྱལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྲ་སྲི་པན་ཚུན་
 རོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་གྱི་བྱིངས་ལས་ཉ་བུ་ནི་
 རྒྱས་པ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་གྱི་པས་བརྒྱད་པས་ན་རྒྱལ་ལོ། ཞེས་པར་འབྱུང་ཉེ།
 ཚུ་ལྟར་གི་རྒྱལ་ལྟར་རྒྱལ་ཆགས་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པ་ན། སྲི་
 འཆི་བརྒྱད་པས་བར་སྟོང་མེད་པར་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གང་གི་
 ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྲ་སྲི་བར་མ་ཆད་པ་ཅན་མིན་ལོ། །

དེ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། རྒྱལ་གྱི་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཤས་
 དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་དེའི་ཡིན་པས་རྒྱལ་ལ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་པའི་མཚུངས་མགིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་དེ་དག་པན་ཚུན་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་
 དད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྦྱངས་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལས་གཞན་
 འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཉེ་དེ་ནི་འདོད་པའི་སྲིར་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེའི་
 སྲིར་དཔོན་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་དཔོན་པོ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་རོ། །

གལ་ཉེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེར་ནི་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་རྣམས་པན་ཚུན་རོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དེ་གཞན་ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟར་ལྟོད་ཅིག་སྤྱི་བ་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་མི་ཐ་དང་པ་མེད་པ་སྟེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱི་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོན་ཞེ་ན་
 སྤྱི་བ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་སྤྱི་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་ལན་དངོས་
 གཞིའོ། །སྤྱི་བ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་གྲུབ་པ། སྤྱི་བ་མེད་
 ཏུ་རྒྱལ་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་གྲུ་
 བ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་བ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དང་རྣམས་ལ་ཐ་མི་
 དང་པའི་རྒྱུན་ཉེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་བྱམས་
 པ་དང་ཉེར་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཞན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྤྱི་བ་གང་དག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྤྱི་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བ་འཕངས་པའི་སྤྱི་བ་སྤོང་ལ། ས་ལུའི་ས་སྤྱི་བ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ་ནས་ཀྱི་ས་སྤྱི་བ་
 དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་བས། །

སྤྱི་བ་སྤོང་མི་རྣམས་པའི་གནད་པ་རོལ་བོས། རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
 ཁས་རྒྱངས་པ་ལ་སྤྱི་བ་དང་བསྟན་པས། གཞན་ཅོམ་ལ་འཕེན་པ་མིན་པར་གཞན་ཏུ་
 གསལ་བ་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕུལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཅེས་གསུངས་པ་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་སྤྱི་བ་ལ་མ་གོ་བས།
 དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤོང་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞག་
 བས་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བརྟོ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤོང་བའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་བརྟན་པ་ཡིན་དང་སྐད་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་རང་གི་
 ལུགས་བརྗོད་པ་གཙོ་པོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་
 འེང་སྤྲོས་པ། མིག་གི་སྒོ་སྟེ་ཚུལ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་གི་རུས་པ་བག་ཆགས་
 གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ། ཚུལ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་འགག་བཞིན་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 འཛོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་སློན་པ་ལས་དུས་སྤྱིས་སྤྲོ་མ་དེའི་ཚུལ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
 མིག་གི་ཚུལ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟེ་མིག་གི་ཚུལ་ཤེས་དེ་རུས་པའི་
 སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་རུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ་དེ་ལ། གཉི་ལྷག་གིས་འཛིག་རྟེན་ཚུལ་སྤབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་
 འོ་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། ཚུལ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་ཡོད་པ་མིན་འོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲུལ་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། མིག་གི་
 དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུན་འོ། །འདིར་མིག་དབང་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 དངོས་རྒྱར་བརྟན་པ་ནི། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སློན་པའི་སྐབས་ལ་
 དམོངས་ཀྱི་མིག་དབང་གང་ཡིན་ལ་མིན་འོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་
 སེམས་ཅན་བདག་ཚུལ་རིག་། སྐད་པའི་ཚུལ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་དེ་དོན་
 མེད། ཅེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དབང་པོ་ལྟར་སྐད་པའི་ཚུལ་
 ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ཚུལ་ཤེས་ཡིན་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་བརྟན་
 ཀྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚུལ་སྤབང་པོ་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས།

སེམས་ཙམ་བ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་སོ་གཟུགས་
 ཅན་དུ་སྤང་བ་མིག་དབང་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
 དབང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་
 གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྲུས་པ། འདིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་སོ་ལྡེ་ལས་
 ལྷུང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟ། ལྡོག་སོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་
 རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྤྲིན་པ་ལས། ལྡོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་
 ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། ལྡོ་སོ་སེམས་སྤྱི་སོགས་སུ་སྤང་བ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུང་བར་ཁས་ལེན་བ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་སྤྱི་རོལ་མེད་དོ། །བཤད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་
 དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་སྤྲིན་པ་ལས།
 གཟུགས་སྤྱི་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སད་
 པའི་སྐབས་ལའང་འདིར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། རི་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་མི་ལམ་དུ་སྤྱི་
 སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ། མིག་དབང་མེད་པར་རྣམ་
 ཤེས་རང་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་ནི་སྤྲིན་པ་ལས། སད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡང་མ་ལོང་
 བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཚོང་བ་སོགས་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྤྱི་སྟེ་མི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་
 ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ཡང་སྤྱིའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ལྡོ་ན། མི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་

སད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་
 གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འབྲུག་བའི་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིར་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་
 ཡོད་པ་དེར་དེ་འབྲུག་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་
 ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་སད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་ན་རྒྱག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པ་ལ་མེད་
 བར་བྱུང་ན་རྒྱག་པ་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་སོགས་སུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྒྱས་པ་
 སྒྲིན་པ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ལོང་བ་ལ་མེད་པ་འི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཚེ་མེད་
 ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་ལུགས་
 སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྒྲུབ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཀྱང་
 ལྟར་ལྟར་སྒྲུས་པས་ཚོག་གོ། མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ནི་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལྟར་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་ལོ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་
 གི་དབང་ལོ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
 སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ལོ། །

དེའི་སྲིར་མིག་མེད་པ་སད་པའི་ལོང་བ་འདི་ལ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་
 རྒྱུ་མིན་པ་འི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་
 པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྐྱེ་ན་བག་
 ཆགས་སྒྲིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་གི་སྲིར་བག་ཆགས་བརྒྱན་པ་ལས་མི་
 ལམ་གྱི་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་བརྒྱན་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། མི་ལམ་དུ་ཡང་སད་པའི་

སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བརྒྱུན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་རྟོགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་སྟེ་རྟོན་ཏུ་གྱུར་
པ་ཁས་སྲོང་བར་བྱའོ། །

འདི་ནི་འགྲེལ་བར་མི་ལམ་ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་
དམིགས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མི་ལམ་ན་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
དང་མིག་དང་། དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ལྗེའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་མེད་ཀྱང་། མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་དེ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་
ཡོད་པས་མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་
གསུམ་སོ་ཁས་སྲོང་བར་སྟོན་གྱི། དེ་གསུམ་མིག་སོགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མིན་
ཏེ། རྒྱ་མའི་རྟ་སྲང་དང་རྒྱ་མའི་མི་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྟ་སྲང་དང་མིར་འདོད་མི་
དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །

དེའི་སྲིད་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་དབྱ་མ་བ་ལ་ལན་ནི་གང་དང་
གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི། དམ་བཅའ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་
མཚོང་བས། ཚོད་འདི་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་འདི་སེམ་བ་སྟེ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་ན་དབྱ་མ་བས་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་
མི་ལམ་བཞིན་ལོ། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སེམས་ཙམ་བས་སད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྲིད་པ་
གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ལོ། ཞེས་

དང་། སང་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྲང་གི་གཞི་གཞན་
 དབང་མེད་ན་ཀུན་གྲང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྐལ་གྱི་སྤྱི་ལོས་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱཏོ། ཞེས་པ་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོར་བ་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་གྲང་གི་རྟེན་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་སྐྱབ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཅམ་མེད་པ་མ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསམས་ན་ནི་མ་དེས་པཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་
 གཞོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གིས་གཞོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་
 པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་འགར་
 ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་
 མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་
 བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་
 རྟོག་གི་བ། །རོ་དང་འབྲུ་བས་འདི་དག་བཏགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐང་བ་དང་
 པོས་སྲིད་གསུམ་གློས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། རྐང་བ་གཉིས་པས་
 བེ་དེའི་རོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་

བས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་སློབ་བཟང་གས་པ་ཅམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་མ་རྟེན་པའི་རྟོག་གཤམ་པས་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། བཟང་གས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོན་ལོ། །

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྦྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། གྲེ་བཀ་ཏུ་སྟེ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི།
རྩ་བ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་གཟུགས་
ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །དངོས་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་
པོ་ནི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་རོ་བོ་
ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་རོ་བོ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་
གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

རོ་དང་འབྲེལ་ལུ་མ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་རྒྱས་པའི་སེམས་མེད་པའོ། །ལྷང་དེས་ནི་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཀག་གོ། །གལ་ཏེ་
ལྷང་དེ་དག་གིས་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀུན་བརྟགས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པས་མི་གཞོད་དོ་སྟམ་ན། དེ་འབྲེལ་ནི་ཡང་དག་
པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་གོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་སྦྱིར་ཡོད་པ་མིན་ཞོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྦྱིར་ ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

བདག་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་ནག་ཚོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་སྟོང་བ་འདི་དཔེར་བརྗོད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བཙུན་ལྷན་ལངས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་མངོན་ཞེན་བརློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་དབང་འདི་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གཞན་དབང་འདི་གཟུང་འདྲིན་རྗེས་ཐ་དད་པར་མི་བདེན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བ་ལང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བ་ལང་ལྟར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །

དེས་ན་དབུ་སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་སུ་སྤང་བ་འདི་དག་ལ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་སྟོང་བར་སྟོན་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་རློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལང་འདྲ་མོད་ཀྱང་། ཞེན་ཚུལ་ལ་མི་མ་གཅིག་ཉེ་སེམས་ཅན་པས་ནི་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ། གཟུང་འདྲིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤང་བ་གཞན་དབང་འདི་ཚོས་ཅན་དུ་བསྐྱུང་ནས། གཟུང་འདྲིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །

དབུ་མ་པ་སྟར་ན་ཞེན་ཚུལ་ནི་སྤང་བ་ལ་ཐ་སྟར་པའི་སྟོན་བཞག་པ་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤང་བ་འདི་ཚོས་ཅན་དུ་བསྐྱུང་ནས།

དེ་ལྟར་བའི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱིས་ཞེན་པ་ན་གཞི་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་དོན་གཞན་ཏུ་
 ཡོད་པར་འཇིན་པ་མིན་པར། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེའི་རོ་བོར་ཞེན་པའི་སྲིར་དང། ལྟོང་
 པ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཡོད་པས་ལྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པའི་སྲིར་
 རོ། །དེའི་སྲིར་ད་ལྟར་གྱི་སྣང་གཞི་རྣམས་བདེན་པས་ལྟོང་པ་ཆད་ལྟོང་ཏུ་བྱས་ཏེ།
 འདི་དག་བོར་ནས་སྣང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་ལྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པས་
 ལྟོང་པར་མི་སྟོན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པས་ལྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི། དབུ་སེམས་སུའི་
 ཡང་ལུགས་མིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་མངོན་ཞེན་ལ་དེ་ལྟར་
 བའི་དགག་བྱ་འཇིན་པའི་སློབ་འདུག་མི་འདུག་ཀྱང་ཁ་ནང་ཏུ་ལོག་ལ་རྟོགས་
 ཤིག། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས། འདི་ལ་འདར་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་
 ཡོད། །དེས་ན་ངན་པའི་སྟན་པས་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
 བདོ་བའི་དུས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས་དབང་བོ་ཉིར་གཉིས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བྱངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་མིང་ཏུ་གདགས་པར་
 བས་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་དབང་བོ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་པ་དང། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཚེས་པ་སྟེ། ཞེས་
 ཚོས་རྣམས་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་གྱི་དོན་དམ་པར་དང། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 མ་མཚེས་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་སྟོར་བ་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་
 བྱངས་པ་དང། རང་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་མིང་ཏུ་བཏགས་

བ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་ལམ་ན་དགའ་ཅེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་
 རྣམས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྙེད་ན་སང་པའི་ཆེ་ལྷ་ཅི་སློམ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་དེ་འབྲམ་བས་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་། སང་དུས་ཀྱི་མི་ལ་མི་ཡིན་མིན་ཁྲུང་བར་
 མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ཞི། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དགའ་ཅེད་ཀྱི་སློབ་གསུང་བྱེད་པའི་སེམས་ཙན་
 དེ་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ཙན་དེ་དག་ཏུ་མ་རྙེད་བར་གསུངས་ཤིང་།
 སང་དུས་སུ་དེ་དག་རྙེད་བ་གཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་མི་ལམ་དུ་མིག་
 ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་བ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྒྲ་བ་ཞི་ཞོར་བ་ཆེན་པོར་
 ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙན་བ་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་བར་བྱུབ་པའི་མཐར་ཐུར་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་བ་ཞི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་མེད་བར་གསུགས་སྒྲ་སོགས་གསལ་བར་
 རྒྱང་བའི་ཤེས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་བ་མེད་ན། ལྷ་མའི་མན་ངག་ལས་མི་སྤྱུག་བ་
 ལྷོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀའ་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་
 རི་ལྟར་འཐད་དེ། ཀའ་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་དོ་སྒྲུམ་ན། མི་སྤྱུག་བ་ལྷོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་ལྷ་མའི་མན་ངག་ལས།
 ཀའ་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་གང་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་བ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་
 ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་བར་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་
 ལོག་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བར་བསྟན་བ་སྟེ་མཛོ་ལས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་དོ། །ཀའ་རུས་རྒྱང་བའི་ཤེས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན། དེའི་རྒྱང་བ་ཡང་
 དེ་ལྟར་འགྲུར་བས་ཡིད་བྱེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་འགྲུར་དོ། །འདི་ནི་

གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྦྲང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མྱོད་ཀྱི་སྐྱོས་གར་ཀྱི་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྷུ་ལ་དེར་
མིག་གཏང་པ་རྣམས་ལས་འདི་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་སྐྱོ་མིག་གི་རྣམ་
བར་ཤེས་པ་ལྷུ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དེ་ལས་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྟར་
མོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་དུ། མི་སྤྲུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣམ་
འབྱོར་པ་ལྟར་ཅིག་ཤོས་ཉེ་རྣམ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་འབྱོར་བས་ཀའ་རུས་
མཐོང་བའི་ལྷུ་ལ་དེར་སྐྱོ་གཏང་པ་སྐྱེ་གང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུ་ལ་ལྟ་འདོད་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཀའ་རུས་ཉོགས་པ་སྐྱེ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཉེ། སྐྱོན་པོ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །

འདིར་འགྲེལ་བ་དང་བསྐྱུན་ན། མྱོད་ཀྱི་དབང་སྐྱོའི་ལྷུ་ལ་གཏང་དེ་ལྟ་བུ། །དེ་
ལྟར་མི་སྤྲུག་ཡིད་ཅན་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷུ་ལ་དེར་སྐྱོ་གཏང་ཅིག་ཤོས་རྣམས་ལ་
ཡང་། །སྐྱེ་འགྱུར་དེའི་བརྟུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྱུར་ཅིག་ཐོབ་པར་
སྦྱང་ངོ། །ཉིང་དེ་འདྲིན་འདི་བརྟུན་པར་ཉེ་ལོག་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་ངོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིན་མིན་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པ་ཡིན་ན་ཀའ་རུས་ཀྱི་མན་ངག་སྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོས་པ་འགོག་རུས་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་
མཚུངས་པའི་སྐྱེ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་
ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྟ་འབབ་པའི་སྐྱུང་ལ་ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་རྣག་ཁྲག་གི་སྐྱོ་སྐྱེ་
བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྡན་ཉི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཏུ་བཞེད་
 ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་ཀའ་རུས་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྐྱབ་བ་ལོ། གཟུགས་བརྟན་དང་
 འབྲ་བར་གཟུགས་ཅན་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་བ་ཡིན་
 པས། གཟུགས་བརྟན་བཞེན་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་
 ཅན་ལྷག་མ་དགུ་ཡང་མིན་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་བཏགས་པ་
 ཞེས་འབྲུང་བའོ། །མིག་ཤེས་ལ་སྐྱབ་ཤིང་ཏུ་སྐྱབ་བ་ལོ་གཟུགས་བརྟན་བཞེན་ཏུ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དུགས་ལ་ཚུ་སྐྱབ་ཞག་ཞག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ལོ་དེའི་མིག་
 ཤེས་ལ་སྐྱབ་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་གཞག་དགོས་སོ། །

ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དུགས་དུང་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་གང་ཡིན་དང་།
 སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་བཤད་སྐྱུར་དགོ་བསྟེན་བཅུ་ན་
 པས་མཛད་པར། ཚུ་སྐྱབ་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་དབང་
 གིས་ཡི་དུགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུང་
 འགྲོ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 མངར་བ་དང་དྲངས་བ་དང་བསེལ་བའི་ཚུར་རྟོག་ཅིང་ལྷུས་བྱེད་དོ། །འབྲུང་རོ་དེར་
 འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་རོ་

ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་འདི་སྐྱམ་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚོང་བ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚང་མ་ཡིན་ལ།
གཞི་གཅིག་མི་མ་སྐྱུན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཚང་མས་གྲུབ་ན་ཚུགས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིག་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་མི་འགའ་ཞིང་། ཚང་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་གཞུང་དོན་དེ་ལྟར་གོ་བས་དེ་བཞིན་ཏུ་བཞག་ན་ཚང་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་
འགྱུར་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འདི་ན་རྟོག་ལྡན་གྱི་དེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོ་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟུང་ནས་ཚང་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུན་ནི། དོན་འདི་ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བ་གཅིག་ཀྱང་གཞག་
ཏུ་མེད་ཅིང་། ཚང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་ན་འིན་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །

འོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་གས་
པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རག་ཀྱང་མི་འཚིག་པའི་རེག་སྐྱགས་དང་ལྡན་བ་ཞིག་གིས།
ལྷགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་སྐྱངས་པ་ན་ལུས་ཤེས་གྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འདྲིན་ཀྱང་།
དེ་ལ་རེག་བྱ་དེ་འིན་ཏུ་ཚེ་ཞིང་སྟེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རེགས་སྐྱགས་
བརྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ལག་བ་བཀུས་པ་སོགས་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རེག་
སྐྱགས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་འིན་ཏུ་ཚེ་ཞིང་སྟེག་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་འོ། །

དེ་ལྟར་ན་མི་སྟེག་པ་དང་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཏུ་
དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚང་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་
རེག་བྱ་ཅིག་སོས་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚང་མར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་།

ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཚུ་སྐྱང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཚུ་སྐྱང་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་
ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚུ་སྐྱང་གི་
ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་མི་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མི་སྐྱང་བའི་བུང་བ་
དང་། རླུས་ཀྱི་ཚུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཚུ་སྐྱང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་
དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་
དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་བརྗོད་པ་སྤྱོད་པ་སུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་
ནི། །ཆོ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡི་དྲགས་རྣམས་
ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོས་ཀ་ཆོ་འོད་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་། དགུན་གྱི་ཆོ་
ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་གང་བར་སྐྱེ་ཡང་། ཆོ་ཉིའི་འོད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་མི་ལ་གང་བོའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཆ་བར་གཞལ་བའི་རེག་
བྱ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གང་བར་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་ཆོ་ཉི་གཅིག་གི་
འོད་ཀྱི་རེག་བྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས་གཞུང་
དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱེད་པར་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཤར་བ་ན་དེས་ཚིམ་པའི་ཐག་གཅོད་མ་
སྤྲ་ཞིག །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛོད་བསྐྱུ་ན་ཤེས་བྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྫོ་

ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིང་གཅེས་
གསུངས་པས། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའདུག་མེད་ན་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་།
སྐྱེ་མ་ལ་ཉུང་བའི་ཞེན་ལུལ་མེད་ན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་
སོགས་མི། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཏུན་མིན་ལོ། །

འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཤེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་
མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག་ །རང་བཞིན་
མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མ་དང་
མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་
བཞིན་ཉེ། །དེས་པར་སྐྱེ་མའི་དངོས་དང་འབྲ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། ཤེས་པ་འདི་འབྲ་
ཞིག་གིས་ཞེས་འཛོག་རྒྱ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ལུལ་དུ་འཛོག་མི་རུས་སོ། །འདིས་ལུལ་
འདི་འབྲ་ཞིག་ཤེས་ཞེས་འཛོག་རྒྱ་མེད་ན་ཤེས་པར་ཡང་འཛོག་མི་རུས་པས། ཤེས་
བྱ་དེ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟོས་འཛོག་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་
པས། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པའོ། །

བྱང་ལྷན་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་
པར་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤང་བའི་བསྟོན་པ་དང་དོན་འབྲ་
བས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་བྱུང་བ་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཚུལ་
 པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉེས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ལ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 ལྷན་འགོག་པ་གཉེས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་
 སྐྱབ་བྱེད་འི་ས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་
 པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས།
 ད་ནི་བྱི་རོལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཚུལ་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའི་སྲིད་བཤམ་པ། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་
 མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་འཇིག་རྗེས་ཐ་
 དད་པ་གཉེས་གྱིས་སྣོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་འདི་ཡི་
 ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྲུང་ཞེས་བྱི་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་
 རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་པའི་སྲིད་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་
 ཉིད་མི་གཙོད་ལ། སོར་མོའི་ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ཤེགས་པར་
 བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་རྫོང་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྐྱབ་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་
 ལུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་

བཤད་པའི་གཞན་གྱི་ཡུགས་ཁྱད་པར་བཞི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཚམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་
གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་
པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
སེམས་ཚམ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཚམ་པ་ལྟར་བྱས་
ན་དེ་ལྟར་འཇིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་ལ། ཤེས་པས་མ་བརྒྱུང་བར་ཡང་ཡོད་
ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དབྱེ་བ་ལས་སྦྱས་པ་ན། སེམས་ཚམ་པ་ན་དེ། གལ་ཏེ་
ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཇིན་ཀྱང་རང་རིག་གི་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་
རིག་ཁོ་ནས་གཞན་དབང་དེ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སེམས་ཚམ་པས་རང་རིག་གི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟོགས་སྲ་མའི་སྲུངས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཚམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། རང་
སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པར་གྱུར་ནས། རང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་
ལན་དུ། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་བའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། ཞེས་
ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་བ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་མཐོང་
ངོ། ། ཞེས་བཤད་པས་སེམས་ཚམ་པས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་རང་

རིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཤིང་འདི་དེ་རིག་གྲུ་དང་རིག་གྲུ་དང་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་
མེད་པར་འདོད་དོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་ནི་
གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་
འབྱུང་གི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་སྲིར་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅམ་
པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྣོང་པར་
བརྒྱབས་པ་ན། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་སྣང་གིས་དབེན་པའི་རོ་བོ་རིག་པར་
འབྱུང་བའི་རང་རིག་གྲུ་བ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་
ཤེས་གི། དེ་ལྟར་སྣོན་ཏུ་གཞི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཞིར་བརྒྱང་ནས་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྣོང་པ་མི་འབྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་
གི་སྐྱབ་ལྟེན་གཉིས་སྣང་དང་གྲུ་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུ་བ་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་འབྲུབ་
ཅེས་བཀག་གོ། །

དེའི་སྲིར་དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་བཀག་པས་རྣམ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་རང་གིས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་བཀག་པ་དང་། འདི་གཞི་ཉེན་པས་ངས་ང་རང་རིག་
ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་གི་དོན་གྱི་རང་རིག་བཀག་ཟེར་བ་ནི་ལྷན་པའི་གཏམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལྷན་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷན་པ་དེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཏེ་སེམས་ཅམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་སྤྱོད་ལས་
ལྡངས་ནས་རང་རིག་བརྒྱབ་པའི་སྲིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྤྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་དང་གྲུ་བ་
ལ་སོགས་པ་དག་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་གསལ་བ་ལ་མི་འདྲུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་

བར་བྱེད་ལ། བྱམ་བའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱེ་རང་ལ་དམིགས་པ་དང། དེའི་དོན་བྱམ་པ་
ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་
གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
སྲིད་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཞོན་པོ། །

གང་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་ལྡན་དགོས་
ཏེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་སྐྱར་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་སྲིས་ཡུལ་བྲན་པ་དང། སྐྱར་
ངས་མཐོང་ངོ་སྣམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་ཡུལ་ཅན་བྲན་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

ཅེའི་སྲིད་ཞེ་ན། སྐྱར་ཉམས་སུ་མ་སྲོང་བ་ལ་བྲན་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་བྲན་པ་ནི་
སྐྱར་གྱི་ཉམས་སུ་སྲོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། སྲོང་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་
སྐྱར་གྱི་སྲོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུས་སུ་ཉམས་སུ་མ་སྲོང་བས། སྲིས་གྱི་
བྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བོ། །

འདིས་ནི་སྐྱར་གྱི་སྲོ་འཛིན་དེ་ལ་སྲོང་བ་ཡོད་པར་སྲིས་དེ་བྲན་པའི་རྟགས་
ལས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་གྱི་སྲོ་འཛིན་ལ་རང་སྲོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྐྱབ་
ན་ནི། གཞན་ལ་སྐྱབ་པའི་དབེ་མི་རྟེན་པས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་བོ། །སྲོ་འཛིན་ལ་སྲོང་བ་
ཡོད་པར་སྐྱབ་ན་ནི། དེའི་སྲོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྲོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་
ཚོན་བཅད་ནས་དང་པོ་སྲོང་ལ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་གྱིས་བཀག་པ་ན་
སྲོང་བའི་བྱབ་བྱེད་ཞེགས་པ་ན། སྲོང་བ་ཅམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་
འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བྲག་ཤོས་ཡིན་ནོ། །

སྲོ་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྲོང་བར་མི་རིགས་ཏེ།

དེ་རིགས་ན་གཙོད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། སློན་པོ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་གཙོད་ན། དེ་ལ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་དགོས་སམ་མི་
དགོས། མི་དགོས་ན་ཤེས་པ་སྲ་མ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་ན་དེ་ལ་
ཡང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སློན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་ཏུ་སོང་ན་
ནི་སློ་འཇིག་དང་པོ་ལ་སློང་བ་མི་བྱུང་བའི་སློན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་སྲ་མ་གྱི་
མས་གཙོད་ན་ནི་གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་
འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལུགས་ཏེ་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་སྲ་
མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱུང་བ་མ་དེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་
སྲ་མ་སྲ་མ་ཤེས་པ་གྱི་མ་གྱི་མས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ན། སྲ་མ་དེ་གཟུང་དོན་ཏུ་བྱས་
ནས་གྱི་མ་དེ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་ཉེ་བའི་གཟུང་དོན་ཐོར་
ནས། རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སློ་འཇིག་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྲ་མ་གཙོད་པའི་སློ་འཇིག་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་མ་
དང་སློན་པོ་གཙོད་པའི་སློ་འཇིག་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས། ཡུལ་
གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སློན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་
མཐུན་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ་མེ་
རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདྲིར་འགྲེལ་བ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷུན་པ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་
 ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་འདྲ་གིས། གར་མཁའ་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་ན་
 གར་མཁའ་གྱི་གདོང་དང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལུལ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མི་སྤྱེ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུལ་ལྟ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་འབྲུང་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱིར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བར་མངོན་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རིག་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྤེལ་དང་སེམས་
 ཅོམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །རུས་པ་
 རེས་པར་འབྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་
 དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྤྱེ་བ་ལ་འདོད་གི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་
 ཅར་དུ་མི་སྤྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཐོད་མང་པོས་ཟེའོག་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་
 མ་ཅིག་ཅར་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་
 ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་
 རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པ་
 ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་
 ཡང་མ་ཤེས་པར། ཁྱ་ཐོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་སྤང་ལོ། །

དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བར་བཅད་པའི་ལན་དུ། དེ་

ནམས་འཇུག་པ་སྐྱུར་བས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད་
དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་རང་རིག་སྐྱུབ་མཁའ་དེ་གཉིས་གྱིས་འཇུག་པ་སྐྱུར་
བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། གཞུང་འདི་
དེ་གཉིས་གྱི་ལུགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ་སལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་
ཡིན་ནམ་འོན་ཀྱང་སློ་བྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་དང་། དུལ་གཞན་མི་གཅོད་པའི་སྐྱོན་སྣང་བའི་
ཕྱིར། གཏོན་མི་བ་བར་རང་རིག་ཁས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ལས། སྣང་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡུལ་སྟོང་བ་དང་
ཡུལ་ཅན་སྟོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་སྟོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་
ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་འགྲུབ་པས། འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་
གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་པས་བྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་སྤྲོད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དངོས། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་
མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཉེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་གྱི་དུས་གྱི་
དྲན་པ་ལས། དྲན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྣ་མ་རང་རིག་པར་འགྲུབ་ན། ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་རང་
རིག་མ་བྱུབ་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྗོད་པ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་མ་བྱུབ་པ་འདི་ནི། རང་རིག་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱུབ་
པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་

མི། རང་རྒྱལ་པའི་འབྲས་བུའི་བློ་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་སྲུབ་
 བ་དུ་བཤེས་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་སྲུབ་བཤེས་པར་
 བ་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་སྲུབ་ན། བློ་བ་ལས་རང་རྒྱལ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་
 ཞེས་ན། རང་རྒྱལ་དེ་དུང་དུ་ཡང་སྲིད་ཚོལ་ལ་མ་སྲུབ་པས། རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 རང་རྒྱལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བློ་བ་ག་ལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་
 པའི་དཔེ་ནི། ལྷ་ཙམ་དང་མེ་ཙམ་མཚོང་བ་ལས་ལོར་བུ་ལྷ་ཤེས་དང་མེ་ཤེས་དཔོག་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་
 བ་སོགས་ལས་ལྷ་དང་མེ་དག་འགྱུར་བའི་སྲིད་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་
 རྒྱལ་མེད་པར་བློ་བ་འི་སྲིད་འགྱུར་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལོ། །

དགག་བ་འདི་ལ་ལན་དུ་བློ་བ་དང་རང་རྒྱལ་མེ་དུ་བཞིན་དུ་ལྷ་འབྲས་སུ་
 བསྐྱབས་པའི་སློབ་ལས། བློ་བ་ས་རང་རྒྱལ་དཔོག་བ་མིན་གྱི། ལྷ་བ་ཤེས་པ་སྲིད་བློ་
 བས་སྲིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྲོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་ལ། དེ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་
 གྱིས་སྲོང་བ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་བཀག་བ་ན། རང་གིས་རང་སྲོང་བ་འགྲུབ་མོ་
 ཞེས་སྲིད་ཡང་ཤེས་པས་རྒྱལ་བ་ལ་མཛོད་སྲིད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་བཞག་བ་དེ་
 གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པའི་སྲིད་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་
 ཡང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲོག་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་སྲོགས་སུ་མས་འདོད་པ་སྲིད་
 དུ་རང་གིས་རང་སྲོང་བར་མི་བྱེད་ཡང་དེ་ལ་སྲོང་བ་ཙམ་མི་སྲོག་པའི་སྲིད་ལོ། །

གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྲོག་སྲོག་པས་
 རང་གིས་རང་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྲོག་སྲོང་དུ་བུམ་བ་མི་མཚོང་བ་

བཞིན་དུ། ལུན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས། མར་མེ་
རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །ལུན་པ་འང་རང་དང་
གཞན་གྱི་དངོས། །སྦྱིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང། །ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་
རིག་པ་དང། །ལུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་སྟེ་གྲུབ་ཏུ་རྩལ་ཀྱང།
འན་པའི་ཤེས་པས་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དེ་དག་འན་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལྷིས་ཀྱི་
འན་ཤེས་དང་སྲར་གྱི་ལུལ་ལྗོང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཉིད་དུ་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པའི་ལྷིང་རོ། །

འདི་ལྟར་གྲུམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ལུལ་ལྗོང་བ་ནི། སྲར་ཉམས་
སུ་མ་ལྗོང་བས་ཉེར་སྦྲས་ཀྱི་ཤེས་པས་འན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྲར་མ་ཤེས་
པ་སྟེ་མ་ལྗོང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་
པའི་ལྷིང་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ལྷིས་འབྱུང་བས་
ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ལྗོང་བའི་ལྷིང་འན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་
པའི་ལྷིང་འན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་སུ་མ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་
ལྷིང་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ལྷིང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་འདི་ས་ནི། རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དེ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་
འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སྲར་གྲུམས་པ་ཉེར་སྦྲས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཚོར་གྱི་ལྟར་བྱ་བ་སྐྱེ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་སྲིད་སྲུང་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡུལ་སྲོང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་ཤེས་པ་འདི་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་བཤད་བྱེད་ལ། ས་ལྷུག་ལྷ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ། འདི་གཉེན་གྱི་སློབ་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་ཡང་སྲུང་བཤད་བྱེད་པས་སྲུང་གྱི་ཡུལ་སྲོང་དང་སྲིས་གྱི་བྲན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡང་། འདི་གཉེན་པའི་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་མེད་དོ། །དེ་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྲུང་སྲོ་འདྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་སྲིས་བྲན་པ་ན་འདི་ངས་སྲུང་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །

དེའི་སྲིད་སྲོང་བྲན་གཉེས་དང་དེའི་དུས་གྱི་ཡུལ་གཉེས་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འདྲིན་པ་འདི་གཉེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་རྒྱད་གཞན་གྱི་སྲོང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་བྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་སྲུང་ཡུལ་ཉམས་སྲོང་གི་ཤེས་པས་སྲོང་བ་དང་བཅད་པ་དེ། སྲིས་དེ་བྲན་པའི་ཤེས་པས་མ་སྲོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྲུང་ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་སྟུང་དུ་བྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འདི་གཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་ནས་འདྲིན་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྙེད་པའི་བརྒྱུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་

གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །

རང་འགྲུལ་ལས་རྗེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་བྲན་པ་
བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཚན་གྱི་བྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་དོན་དམ་དུ་མ་བཟང་ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་རང་རིག་བཀག་ལ། རང་རིག་པ་མེད་པར་བྲན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་
ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་དོ། ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྲོང་བ་ལས་བྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་
རྟོགས་འདིར་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྟམ་དུ་བྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
འདི་མཐོང་སྟམ་དུ་བྲན་པ་ནི་ཡུལ་བྲན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤང་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་
ང་རང་གིས་བྲན་སྟམ་པ་ནི་བྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ལ། བྲན་པ་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྤང་
བྲམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྲོང་བར་གསལ་
ཏེ། བྲན་པ་ནི་སྲོང་བ་རི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྤང་བའི་བྲན་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བྲན་ཚུལ་དེ་
ལྟར་འོང་བ་དེ་སྤང་གྱི་ཡུལ་སྲོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྤང་གྱི་སྲོང་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་བྲན་པས་ཀྱང་གཙོད་
པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྲམས་པ་འདི་སྤང་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་བྲན་པ་
སྐྱེ་ལོ། །དེས་ན་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་བྲན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ནི་རང་
གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤོང་བྱས་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་གཞན་དུ་འཛོག་པས། སྤོང་བྱས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དེ་
གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོས་ཀྱང་དེར་འཛོག་མི་ལུས་པ་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་
ཟེན་རྟོ། །བྱམས་པ་འདི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་སྐད་སྐྱེད་དུས་ཀྱི་དུས་དང་། དེའི་དུས་སྐྱེ་
གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམས་པ་སྤར་མཚོང་སྐྱམ་དུ་མི་
འཛིན་པར། བྱམས་པ་ཚམ་ལ་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་སློང་ལ་བཟུངས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་བྱས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཚེན་པོ་གཉིས་ཡོད་
པའི་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ནི། སྤོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་
ན། །རྣམ་ཤེས་བྱས་པར་དེ་ལྟར་འགྲུབ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །འདིའི་སྤོགས་སྐྱེ་
མའི་ལུགས་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་རོ། །

སྤོགས་སྐྱེ་མའི་ཐལ་བ་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་ཁུབ་པ་མེད་པའི་ལན་
འདེབས་པས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ལས་གཞན་གསུང་བྱའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྐྱོས་སྤོང་བ་ན། ཡུལ་སྤོང་
པའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་བྱས་པ་འགྲུང་བར་འགྲུང་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་སྤོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་བྱས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡུལ་སྤོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་
བྱས་པ་སྐྱེ་བ་ན། ཤེས་པ་སྤངས་ནས་བྱས་པ་མིན་གྱི། སྤར་གསུགས་འདི་མཚོང་རོ་ཞེས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སྐྱེ་བྱི་བས་ལུས་ལ་སྐྱུགས་པ་ན། བྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་

ཀྱང་མུགས་པ་སྐྱོང་གི་དུག་མ་སྐྱོང་ངོ། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱོན་པ་ན་
 མུགས་པའི་ཆེ་དུག་ལྷགས་པར་འདུག་སྐྱེས་དུ་བྲན་ཀྱང། སྤར་གྱི་ཆེ་དུག་མ་སྐྱོང་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གྱི་བས་མུགས་པ་ཞི་སྡོ་འཛིན་གྱིས་ལྷུལ་སྐྱོང་བ་བཞིན་
 བོ། །མུགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ལྷགས་པ་ནི་ལྷུལ་བརྒྱང་བ་དང་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ལྷུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ། །དེའི་ཆེ་ལྷུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་
 སྐྱོང་བ་ནི། མུགས་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ། །ཕྱིས་མུགས་པ་བྲན་པ་ནི་
 ལྷུལ་སྐྱོང་བ་བྲན་པ་དང་འབྲེལ། །ལྷུལ་སྐྱོང་བྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་གྱི་ལྷུལ་ཅན་ཁོ་
 རང་གིས་ཁོ་རང་མ་སྐྱོང་ཡང་བྲན་པ་ནི། མུགས་པ་བྲན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྤར་
 ལྷགས་པའི་དུག་མ་སྐྱོང་བ་བྲན་པ་དང་འབྲེལ། །

འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་བྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་
 མཛད་པ་ལྷུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤར་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་གི་བཤའ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རི་བཞིན་དུ་མ་ཐོན་པ་འབྲེལ། །འདི་ནི་སྤྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྲན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྤར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་བྱུང་
 མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྐྱོད་འཇུག་གི་དཀོངས་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་
 རིག་འཕོག་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་རྗེས་དཔག་ལ་ཚོད་པ་
 སྤར་བ་དང། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་ཚོད་སྤར་ངོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་ལྷགས་ལ་སྡོ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པར་འདོད་དཀོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་

གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡང་
སྲོན་དུ་འགྱུར་རྟེ། སྲོ་འཛིན་དེ་རང་གིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་རང་རིག་ཁས་སྐྱེང་
དགོས་ལ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
འབྲུག་ལྟུང་དཔེར་སྐྱེད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་ཉོག་སྟེང་།

དེ་ལ་ཡུལ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡང་འབྲུག་པས། ཡུལ་ཅན་འབྲུག་པ་བྱུང་བ་
མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྲོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྲོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲོན་པོ་འཇམ་
བྱེད་འགྲུབ་ཀྱི། སྲོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་སྲོན་པོ་འཇམ་བྱེད་འགྲུབ་ཚུལ་
མི་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་སྲོན་པོས་སྲོ་འཛིན་ལ་རང་འབྲུའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས།
སྲོན་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ལུགས་གཞན་དང་ཡང་འབྲུའོ། །འོན་ཀྱང་མི་འབྲ་བ་ནི་སྲོ་འཛིན་
དེ་འགྲུབ་པ་ན་གཉིས་སྐྱང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་སྲོང་བའི་རང་རིག་
གི་སློན་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་བར་ལུགས་གཞན་
དག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་དང་བདེན་གཉིས་ཅུ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་དེ་འབྲ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པས། དེ་སྲོང་
བའི་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། སྲོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཡུལ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི། སྐར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་
གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྲོང་བའི་དབང་གིས་འབྲུག་པ་དེ་འགྲུག་པ་མིན་
པ་དང་འབྲུའོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འདུག་པ་གཞལ་
བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་
གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་
པའི་སྲིད། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
དབང་གིས་འཛོག་པའི་སྲིད་དང་། ཚད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་
གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཛོག་ལ། ཅམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་
སེམས་ཅམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་རི་འབྲ་བ་དེ་འབྲ་བའི་
རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ལ། དེ་ནས་ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྲ་མ་
ལས་ཟུར་དུ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་
བ་སྲོང་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོ་བཤེ། གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་
པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་
ལ་མ་ལྟོས་པར། །སྲོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་གྲུར་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་
འགྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་
ལྟར་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། ཞེས་
བཀའ་པས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པར་འགྲུགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །

ལྷན་ཞུགས་ཚོགས་སྐྱོད་ལས་འོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཞུགས་མི་བཞེད་པས། དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་
 གཉིས་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལམ་དཔེས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བཞི་
 བཤད་པ་ནི་ཚོད་རྫོག་ཅུལ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཚད་མ་སྲི་མ་གཉིས་ནི་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་འདུ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ལུགས་གཞན་ནས་བཞི་བཤད་པའི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་བཀག་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ།
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚོས་མངོན་པ་ནས་གཞུགས་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ཞིང་
 དབང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། ལྷན་
 པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ལྷན་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་
 ཀྱི་ལྷན་པ་དངོས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ལྷན་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་
 ལྷན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྷན་པར་
 ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་
 ཤེས་བཞེད་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་བྲན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སྲུང་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞུགས་དང་སྦྲེལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྐྱོན་ས་ཡོངས་སྲུབ་ཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འདུག་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སྤོང་གིས་ཡོངས་སྲུབ་གཙོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་ནས་ཁས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་མང་བ་འདིར་ཡང་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་བ་དང་མི་མཐུན་མོད། །དེ་ལྟར་ནང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོར་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་འགྲེལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཚོར་བ་དང་། བྱེད་པ་འདིས་ཚོར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཚོར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ་སེམས་སྤྱང་ཚོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞུག་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །

འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་གཞུགས་སྦྲེལ་སོགས་ཡོངས་སྲུབ་གཙོད་དེ། དེའི་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བས་བདེ་སྤྱད་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཙོད་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། རྐྱེན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་

ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་བྱུབ་པའི་འདྲིའི་ཆུས་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང། འདིར་ནི་ཉམས་སྲུ་སྲོང་བ་ཁྲད་པར་ཅན་ཚོར་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོ་སྤེར་གསུངས་ལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སྲུ་སྲོང་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། སྲོང་བྱ་དང་སྲོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་སྤྱིར་ན་སྲོགས་སྲ་མའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེ་བ་སོགས་ཉམས་སྲུ་སྲོང་བས་བྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་བྱུབ་གོ། །

ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཀེར་རུས་གསལ་སྣང་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སྣང་བ་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་ཆུས་ཀྱི་ཆུས་པ་ཤར་བའི་སྐོན་ནས་དེས་དེ་ཆུས་སྤྱབ་པ་ན་དེ་འདྲིའི་ཀྱི་ཤེས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་སྤར་དང་འབྲས་སྟེ། དུལ་དེ་ཆུས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་འདོ་ཐོ་ཐ་དད་པའོ། །བདག་འདྲིའི་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེའི་དུལ་ཅན་གྱི་ཆུས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སྲུམ་ཉིད་དུ་ཆུས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ལོ་རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་གཞིར་བསྐྱུར། ཁ་ཅིག་གིས་མཚོན་བྱར་བསྐྱུར་གོ། །

དེས་ན་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་

བཞེད་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མངོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་
ཅད་མཁའ་བས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་
མཚུགས་ཐོགས་སུ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དབུགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྤྱི་ཐམས་
ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་གྱི། སློབ་གྱུར་མིན་པར་སྟོན་པའང་མིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་
འགྱུར་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྟེ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་འཛོགས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེད་དོས་
དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་བཞེད་པའོ། །

ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་
སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདི་གཉེན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་
ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་གཞལ་བུ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གྲུབ་པ་
ན་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་པ་ནི་སྲུང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་
ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་གཞལ་བུ་སྣང་བ་
མངོན་གྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འགྲུབ་པ་སོགས་སྲུང་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྲུབ་པར་འདྲ་ལ།
བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་

ཚད་མར་འགོ་མི་འགོའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རྫོང་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མེན་གྱི་
རྣམ་པར་བཞག་པའང་འགྲུབ་པོ། །ཡིད་ཤེས་སྣང་ལུལ་ལ་ཚད་མར་བཞད་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་ལུལ་མངོན་གྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བྱ་སྟེ། མཐའ་
གཞན་ཞེས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུལ་དེ་ལ་གཉིས་གྱི་སྣང་བ་དང་
བཅས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ལུལ་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་དང་
དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་
སྣང་ལོག་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགོ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་
ཏེ། སྲི་མ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ལུལ་ལུལ་ཅན་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་
པས་ཡིད་ཅི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ།
སྲ་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བལྟས་པ་ན་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ལུལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་
པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་འཆར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཚོས་ཉིད་
གྲུབ་པ་ན། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ལུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་གྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་འཇིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་
པའི་བྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འབྲས་བུའི་
རྣམ་གཞག་སྤྱོད་པའི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་

འགྲུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔེ་བཟོས་པ་ལྟར་ལ་བསྐྱོད་པ་ན། ཚེན་སོ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུགས་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལྟ་མོ་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་ལུགས་དེས་དོན་ཀྱི་ལུང་
 གི་དོན་ལྟ་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལམ་ལྟ་མོ་ནས་འདྲེན་མི་ཤེས་
 བ་རྣམས་ཀྱིས། ཁོ་བོའི་སྤྱོད་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྦྱོན་དུ་མི་འགྲུང་རོ། ཞེས་
 བསྟོན་འདིངས་པ་ཙམ་ལ་རེ་བ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱི་བོ་མཁས་པ་མཛངས་
 ཤིང་སྤྱི་བའི་སྦྱོ་ཙམ་རིགས་པའི་གཞན་སྤོས་སྦྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ལམ་མ་
 མཚོང་བར་ཡིད་མི་ཆེས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་ལུགས་
 དམ་བུ་འདི་སྦྱོན་མེད་པར་འཛོག་པའི་སྤྱོད་ལ་འདིའི་སྦྱོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་པར་སྦྱོན་སོ་མཚོང་རོ་ཞེས་བྲན་པའི་ངན་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྦྱོ་འཛིན་ཀྱི་
 ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ལྟར་བྲན་པ་དེ་སྦྱོ་འཛིན་བྲན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྲུང་
 ལྷན་ན། སྦྱོ་འཛིན་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་སྦྱོན་སོ་མཚོང་མཁན་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་
 ཡང་། ཤེས་པ་དེས་སྦྱོན་སོ་མཚོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཚོང་རོ་ཞེས་འཛོག་པ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པས་སྦྱོན་སོ་མཚོང་བ་བྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངས་སྦྱང་སྦྱོན་སོ་མཚོང་རོ་ཞེས་གང་ཟག་བྲན་པ་དེས་སྦྱོ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་བྲན་པ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ།

གསུམ་པ་ན། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 མེས་མ་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྲུང་ཤིང་གཙོད་
 བའི་བྱེད་པ་བོ་དང་། བཅད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་། ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་
 གཙོག་མེན་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་གཞོན་པ་འབབ་རྒྱལ་ནི་བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ལ་ནི། རྒྱལ་མ་རབ་དག་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་མི་སྤང་
 རོ། །མི་སྤང་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསལ་ཏེ། སྤང་བ་ཤད་པ་སྤང་གྱི་ཤེས་
 པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་སྤོང་ཙམ་ཁོ་རང་གི་རིག་བྱ་དང། ཁོ་རང་དེའི་
 རིག་བྱེད་དུ་འཛོགས་པ་ལ་དེ་ལ་རི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་
 བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྤང་བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་བྱ་བྱེད་འཛོགས་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་
 ལས་དང་བྱ་བ་གཞན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་དང་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཞེད་
 དེ། རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གཞོན་པ་ནི་དགོས་ལ། དེའི་རྣམས་པ་ཤར་བ་
 བ་སློབས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པ་འཆར་ས་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་
 བྱེད་དང་སློབས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །

དེས་ན་དེ་གཉིས་སྤང་ཡང་མ་དེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་
 འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་དེས་པར་མི་ཟེན་སྟེན་ན། དེས་ན་ཅི་དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་མནའ་
 རྒྱ་བརྒྱུད་དགོས་སོ། །ཞེས་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བྱེད་མནའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་
 མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོས་ནི། །རང་
 ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ནི་སྤར་བསྟན་ཟེན་
 ལ། དེ་འཇམ་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། གལ་ཏེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་
 རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་
 མི་རིགས་པ་གཞན་ཏེ་སེམས་ཅམ་པ་ཁྲོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གཞོན་པ་ཅི་ཞིག་
 བསྐྱལ་ནས་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་
 གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོད་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་
 བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།
 ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན། གང་
 གི་ཚེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཐ་སྙད་
 ཀུན་རྗོབ་པའི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་སྟེ་གཞི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེས་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་
 པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པ་འདི་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས། གྲེ་མ་གྱེ་རུད་གཞན་སེམས་
 ཅམ་པའི་ལྟར་ན་དེས་དོན་མཐར་སྐྱབ་པ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་
 གཞན་དབང་གི་རྣམས་ཤེས་ཅམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ཡི་སྐྱོན་ས།

གཞན་དབང་གི་ལུས་པ་སོ་མ་བཏང་བར། ཚུལ་མིན་གྱི་དབྱེད་པ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་
རྒྱགས་ནས། རང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ལེ་ཕྱིར་ཉེ་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་
ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་ཁོན་ལས་ལྷན་པ་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ལྱོས་
ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་གཞུགས་དང་སྤྱིའི་དམིགས་པ་ལས་
སྤྱིས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཚུལ་པ་འདི་ལ་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་སྤིད་པར་འགྲུང་གི། མངོན་
བར་མཐོ་བ་སྟེ་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་ནི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རོལ་བཀག་ན་
སོང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་བའི་རིགས་པས། དེ་རྣམས་སྤྱི་རོལ་ལ་
འབྲེལ་བའོ། །འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་སྤིན་ཅི་ལོག་སྟེ་བྱང་བའི་དོན་ལ་
ངེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བའི་རང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱིར་བའི་ལྷན་གསུལ་གྱི་ལས་ཁོན་ལུགས་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་
པ་སྤྱི་སྤྱི་བཞགས་ཀྱིས་སྒོལ་བྱེ་བའི་ལས་ལས་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྲུང་བ་ལ་ཞི་བ་གྲུང་
འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དོ། །ཅེའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་
གྲུང་བ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ངེས་
པར་ཉམས་པར་འགྲུང་ལ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་གྲུང་དེ་མ་བཏང་གི་
བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ཅེའི་སྤྱིར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་
པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་དམ་
བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྲུང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་

བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་བྱུང་བ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དགེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
ལམ་ངན་པར་ལྷགས་པའོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་མ་
བྱུང་བར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་རི་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱ་
སྐྱབ་ཀྱིས་སྐོལ་སྤེ་བའི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །

ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོས་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལས། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་
ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་
གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་
བདེན་གཉིས་བསྟན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
བསྟན་འོ། །

དེ་ནས། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་
བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་དུ། །འཛིག་རྟེན་མན་སྤྱིར་
ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་འོ། །

སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བུ་གང་བསྟན་བ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་དང་དུད་
འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། །ལྷ་མིན་ངེས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་སེཀླེས་ཀུན་
རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཚོ་བའི་རིགས་རྣམས་
དང་། །སྐྱུག་པོའི་བྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་བྱིམ་རྣམས་དང་། །བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་
བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། །བྱུད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཉིད་དང་། །འགྲོ་བའི་

ཁྱད་པར་རི་སྟེང་གང་ཡང་རུང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་
པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ནས། །འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་
ལ་དེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་རྒྱུད་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། །འགྲོ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་
འགྲུང་ཏེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོད་དང་སྦྱང་དང་བདེ་དང་
སྤྲུག་བསྐྱལ་སོ། །ཐོབ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །མ་ཐོབ་ཡུར་ན་དེས་ཀྱང་འཇུག་
པར་འགྲུང། །གང་གཞན་མ་བསྟན་རྒྱུད་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ནད་རྣམས་བརྒྱད་
ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་གཞོད་པར་བྱུང། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
ནས་དགའ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེས་མནར་ནས་འཁོར་
བར་འཁོར་བ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་མི་བསྟན་པ་
ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྤྲུ་བ། །དེ་དག་ནོར་བའི་སློབ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་འགྲོ་བ་དབྱུག་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་
ཞེས་སྤྲུ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དང་
སྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་བྱུབ་མཐའ་ནོར་བར་གསུངས་སོ། །

མི་སྤྲུག་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་
སྤྲུ་བ་དང་། །མི་རྟག་ཚོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྤྲུ་བའི་ཅིང་། །དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་
གང་གནས་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་སྤྱད་ན། །འཛིགས་ཤིང་རི་
བཞིན་མི་རྟོགས་སྟོང་བར་བཞུ། །དེ་དག་བདེར་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་སྤྱད་

ནས། །སེམས་ཅན་དཔལ་བར་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་བཟང་སྲོང་། །དེ་དག་ཚུལ་མེན་བདེ་
བ་ཚོལ་བཤིད་ཀྱང་། །སྐྱབ་བསྐྱལ་བརྒྱ་དག་གིས་བས་སྲོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བས་
ནི་སྤྱན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་གོམས་བ་དང་དེ་འབྲང་བའི་གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་བ་སྤྱོད་པ་
རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ན་སྲོང་ཞིང་དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་དཔལ་
བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མིན་བའི་ཐབས་ཀྱིས་
བཅའ་ཡང་། དེ་མི་རྟེན་བར་མ་བཟང་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་མས་མཁར་བར་འགྱུར་བར་
བསྟན་འོ། །

འདི་ག་རྟེན་པན་པའི་བསྟན་བ་སྤྱ་ཞིག་གིས། །མ་ལོག་སློ་ཡིས་རྣམ་བར་རྟོགས་
གྱུར་ན། །སྐྱལ་གྱི་པགས་བ་རྟིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྤིད་བ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་
ཞི་བར་འགྱུར། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་བ་སྟེ། །སྲོང་བ་མཚན་མ་
མེད་བ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་ལྷ་མེད་
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྤུང་པོ་དབེན་བར་གཟིགས། །ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་བ་
དག །ཀུན་ཀྱང་སྐབ་བ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་བསྟན་བ་གསུང་རབ་ཟབ་
མོའི་དོན་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་བར་རྟོགས་ན། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས།
རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྟམ་བ་ལ། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་བ་
སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་བ་ན་དགའ་ནས་དེའི་དོན་རྟོགས་ན་བྱང་ཚུབ་འཕྲོག་བར་
གསུངས་ཏེ། །སྤར་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ལ་འདིས་དོན་དམ་བ་བསྟན་འོ། །

ཁམས་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྤྱ་སོགས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་
བ་ཤེས་པས་དབེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཙམ་དུ་སྐྱབ་བའི་དགའི་ལམ་གོལ་པར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

འདིར་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་
བ་མེད་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་
པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པ་སྟེ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་ཉན་པ་དང་
འཆད་དོ་ཞེས་པའོ། །

ཡི་གེའི་རྐྱད་དོད་ཨ་ལྷ་ར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བསྐྱུར་ན་བདེའོ། །སྐྱོ་བཏགས་པ་ནི་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་
ནར་མི་གཟུང་གི་སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །

ཐ་སྐྱད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་
དམ་པ་ཁོང་དུ་རྐྱད་པ་ལས་དོན་དམ་པ་སྤྱང་བ་ལས་འདས་པ་འཛོལ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས།
ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་བར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་
རྟོགས་བར། །སྤྱང་བ་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྐྱད་དུ་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་མེད་པར་
སྐྱེ་ན། ད་ནི་དེད་ཅག་ཀྱང་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་

སློབ་པ་སྲུང་འབྲེན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་
 པས་མི་རིགས་པའི་སྲིད་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་
 བྱེད་ཀྱི། འོན་ཏེ་འདི་དག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས།
 མི་རིགས་པའི་སྲིད་ཁྲོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་
 ཁྲོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷན་གྱིས་བསགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་གི་
 ཚོགས་འཕྲོག་པ་ལོ་ལ། མཇུག་པའི་ཚོལ་གྱིས་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བྱིན་ནས་སྐྱར་
 མོགས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་ལུས་སློབས་པས་མན་བཏགས་པ་ན་དེའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་
 པས་ཁྲོད་དགའ་ཞིང་རངས་པར་འགྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་
 པར་མཐོ་ཞིང་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །

འདི་ལྟར་རི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་ཁྲོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཏེ་ངོ་བོ་སེལ་
 གྲུབ་པ། སྲུང་ཅུ་པ་ལས། དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རང་དབང་དུ་བྱས་
 བས། རང་ལུགས་གྱིས་ཡོད་དོན་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་སོ། །

འོན་ཏེ་ཞེ་ན། སྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་།
 འཛིག་ཉེན་ཁོ་ན་ལས་གྲགས་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་དོན་ཞེས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ངོ་བོ་ནར་
 བྱས་ནས་བདག་གིས་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་ངོ། །

འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྲུང་སོགས་འཛིག་ཉེན་ཐ་སྐྱད་གྱི་ངོར་འཛོག་པ་ལ་རྒྱུ་པ་

གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོལ་བ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཁས་
ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཛོལ་གྱི། །སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛོལ་བ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་གྱི་གཞན་ངོ་ཁོ་ནར་
ཁས་ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བུ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རབ་པ་གཞན་
ལས་སྟོག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་དེས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་གྱི། རང་ལུགས་ལ་
མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པ་ནི། འདིའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་སྤང་བྲངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་
སོ། །སྤང་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་དང་ལྗན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་
ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ་གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་
ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་
བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །

འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་
དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་
དབང་གིས། །གསུངས་གྱིས་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
པར་འཛོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ན་ངི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་
འཛོལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སྤང་བོ་སྤངས་ནས་ལྟག་མེད་གྱི་ཞེ་
བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་

དུ་གལ་ཉེ་འདིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ལྷག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
རྫོབ་པ་འདི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་
སྤྲོད། །དེའི་སྲིར་གཞན་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བདག་
གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱི། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་
ཁས་སྐྱོངས་པ་ནི་མིན་ལོ། །

སྟོན་པར་འདིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེའི་སྲིར་གང་གིས་ཁས་
སྐྱོངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་ནས་སེལ་བར་རུས་པས་ན་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་ཉེ།
གཞན་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་
འབྱུང་བའི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྲིར་ཤིན་ཏུ་ཆེགས་ཆེ་བས་ལམ་སྟོན་
པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཉེ་ཁྱོད་ལ་འདིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན། ཁྱོད་
གྱིས་འདིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག་ །དེ་ཁྱོད་
གྱི་རིགས་པས་འགོག་རུས་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པ་སྟེ་གྲོགས་
བྱའོ། །འདིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཉེ། དེའི་སྲིར་ཁོ་ལོ་ཅག་ཁྱོད་གྱི་
གྲོགས་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྟོངས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །

ཁྱོད་དང་འདིག་རྟེན་པ་གཉིས་འདིར་ནི་ཚོད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བཅད་པའི་སྲི་
ནས་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་
ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་དེ་འདོད་པས་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཉེ་ཁྱོད་འདིག་རྟེན་གྱིས་
པམ་པར་བྱས་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འདིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྲི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པས་སྲི་རོལ་མེད་པར་སྐྱབ་

མི་རྒྱས་སོ། །

འོན་སེམས་ཙམ་པས་རྒྱལ་ཆ་མེད་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་སྤྱི་དོན་འགོག་
པའི་རིགས་པས། རྫོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་མི་ཁེགས་སོ་སྣམ་ན། དེ་དག་ཚང་
མས་མ་ཁེགས་པར་མི་སྤྱི་དེ་ཁེགས་ཀྱང་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་མེད་མི་དགོས་
སོ། །འདིས་ནི་ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་
མི་ཁེགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་རྩོལ་ཆ་མེད་ཁེགས་ན་སྤང་བ་ལ་མ་འཇུག་པའི་
དབང་ཤེས་ཁེགས། དབང་ཤེས་འཇུག་པས་དོན་འཛོགས་མི་རྒྱས་པས་སྤྱི་དོན་ཁེགས་
སོ་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འཇུག་པས་གཞལ་བྱ་བ་དེན་པ་
འཛོགས་མི་རྒྱས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་བ་རྒྱུན་པ་འཛོགས་པ་ལ་དེ་རྫོགས་སུ་སོང་ངོ་སྣམ་དུ་
དགོངས་སོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་པ་སྣ་ཡང་བཞེད་དེ་བརྒྱ་བ་ལས། གཅིག་ཡོད་
གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་མིན་འཇིག་རྟེན་པའང་མིན། ཞེས་དོན་ཤེས་ཡོད་
མེད་འབྱེད་པ་བཞེན་གཉིས་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་སྤྱི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བརྩ་བ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་བཤད་པ། སྤྱི་རྩོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་
པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ཙམ་གྱི་སྤྱི་རྩོལ་མི་འགོག་པ་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་

1 མ་གྱི། ༡༠༠ནལ། ལྷོ་ལྷོ། ༡༤༠ནལ། ལྷོ་ལྷོ།

བསྐྱབ་པ། རོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ། ཅམ་གྱི་སྐྱམ་སེམས་གཙོ་པོ་
ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་འཕྲད་པ་སྟེ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་
དང་བྲམ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་གཞོན་པས་འཛིགས་ནས་ཁོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་
ལྷངས་ན་ནི། ལྷང་གི་གཞོན་པས་འཛིགས་པས་སེམས་ཅམ་ཏུ་ཡང་ཁས་ལྷང་
དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་བ་ལས། དེ་འདི་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་
གི་ཞོར་བུ་ཨུ་རྟིལ་ལས་སྦྱར་བའི་མདོ་སྟེའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ལ། ཨུ་རྟིལ་ཡིན་པ་
དེ་མ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྦྱབའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བར་འབྲུལ་བ་ཁོད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྦྱབའི་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བཅུ་བར་
འདོད་པས། རང་གི་རྫོ་གྲོས་གྱི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤམ་ཞིང་བསྐྱབས་ནས་
ཏུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་སྟོག་པ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་གྱི་བཞད་གང་ཏུ་
བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁོད་གྱི་
རྫོ་ལ་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྤྱིར་
བཤད་པ། ས་བྱལ་བ་མདོན་ཏུ་གྱུར་བ་ཚོས་དབྱིངས་ལ་མདོན་ཏུ་སྟོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཡིས། སྤིད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་པར་གསུངས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅམ་
ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་

སེམས་དེས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ས་བརྩུ་བ་ལས། ལྷགས་སུ་བྱུང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྡོན་པ་བྱེད་པ་སོ་དང་། ཚོར་བ་སོ་མེད་པ་འབའ་
 ཞིག་སོ་འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་སྣམ་མོ། །དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ།
 བྱེད་པ་སོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་སོ་
 མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་གྲང་མི་དམིགས་སྣམ་མོ། །དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་
 ཏེ། ཁམས་གསུམ་“བ”འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། མིན་པའི་ལན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སོ་
 གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་སྤྲེ་བཀའ་སྣམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གྲང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་བ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

མདོ་དེས་ནི་བྱེད་པ་སོ་དང་ཚོར་བ་སོ་མེད་པའི་འབའ་ཞིག་པ་འབྱུང་བ་དང་།
 སེམས་ཅམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་
 གསུངས་པས། མདོ་འདིའི་ཅམ་གྱི་སྐྱེས་དོན་མི་འགོག་བ་དང་། སེམས་ལས་གཞན་
 པའི་བྱེད་པ་སོ་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིའི་སྤྱོད་སྤྲུལ་མ་ནི་སྤྲུལ་ལས། དེ་ལ་ལྷུང་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ས་བརྩུ་བ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་སོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་བ་དང་།
 ཞེས་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་དཔོག་པ་ལ་ལྷུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ལྷུང་དེ་ལ་
 མངོན་ཅིང་། ཉེ་ལྷུ་པའི་རང་འབྲེལ་ལས་གྲང་། ལྷུང་དེ་བྱངས་ཤིང་སེམས་ཞེས་བ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཅམ་སྣོས་པས་དོན་འགོག་པར་

1 མ་གྱི། ༡༤༧༥། བ ལྷ། ༡༤༧༦། བོ

བཤད་དོ། །འདི་སྐར་ལྷར་འགོག་པ་ནི་སྟོན་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ནས་
རྒྱ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། སེམས་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྐྱས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བཅུ་
པའི་དོན་དུ་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྱིར་བཤད་
པ། ཙམ་གྱི་སྐྱས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་སྱིར། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ལུས་པའི་སྟོ་ལྡན་གྱི་སྟོ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྱིར། ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁུན་གྱིས་སྤྱ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་དང་
གཙོ་བོ་སོགས་འདི་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་ལྷ་བ་དན་པའི་མི་བོ་སྟོ་མཚོན་
བོ་འཛོམས་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྗེ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི། མདོ་གཞན་
དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅད་པའི་སྱིར་དུ་སྟོན་པས་
གསུངས་སོ། །དོ་རྗེ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་སྤང་བོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྟུལ་
དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་སྤྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་
དོ། ཞེས་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ནས་དབང་སྤྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྐྱ་
བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་ང་
སྟོའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་སྱིར་བཤད་པ། རི་བཞིན་ཏེ་རི་ལྷར་རང་རང་གི་
བསྟན་བཙུན་གྱི་བྱུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས། སྤྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་
སོགས་པས་རྒྱུན་དང་སྤང་བོ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྐྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོར་མ་
གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞིག་འདི་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། །

ཅུ་བར་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་པལ་ཆེ་བ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། ཚོས་
འདི་བ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སོང་
བཏགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་སོགས་བྱེད་པ་སོང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་
འདི་བ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་དོན་
ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད་རོ། །དེའི་སྲིད་ལུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྲབ་
བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གོ། །

རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ལྷུང་སོང་སྤྱོད་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་གྲངས་
ཅན་ལུག་སྤྱག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག་ །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྤྱོད་
བྱིས། །དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བརྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་
ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བརྟན་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་གང་
ཟག་དང་ལྷུང་སོ་རྣམས་ལྷུང་སྤོད་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་སྤྱོད་པར་སྤྲང་ན་བྱིས་ཤིག་དང་། །དེའི་དོན་བཤད་རྒྱ་མི་འོང་རོ། །དེའི་སྲིད་
བརྟན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་
སྟེ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འཁོར་བ་འདི་ནི་སོག་མ་མེད་པས་འདིར་སྤྲང་དན་རྟོག་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིས་
ཀྱང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་ཡང་སློང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལ་སྤྱང་སོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྷུང་སྤོད་པ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོན་པ་སྤྲང་རོ། །

འདི་ལ་དབེ་ཁ་ཅིག་ལས་སློང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་།
འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྲུང་ལས་དགོ་སློང་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་

དོན་གཅེར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །སློང་བ་བཞི་བསམ་གཏུན་པའི་
མིང་ཡིན་པས་བསམ་གཏུན་བ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རང་སྤེལ་ལུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱིང་བ་
པོར་སྦྲུབ་ཞིག་གོ།

གསུམ་བཞི། དེ་ལྟར་ལ་དེ་ཞིག་གྱེད་པ་པོ་སེམས་ལས་གཞན་བ་བཀག་བས།
ཅམ་གྱི་སྤྱི་དོན་བྱས་ཐེན་པའི་སྤྱིར་ཅམ་གྱི་སྦྲུས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་མི་
ལུས་པར་བརྗོད་ནས། བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་རྣམས་བ་གཞན་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་
བར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་འགོག་བ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།
ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་རྒྱས་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་བ་ན། ཚིག་སྲ་མ་
སངས་ཞེས་བ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་ཉེ་མི་མདོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟན་
བ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། གཞུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་
ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཚིག་སྤྱི་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་མི་མདོན་པར་བྱས་
ནས། མདོ་ལས་འཛིན་ཉེན་ལ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་པ་འདིར་ནི་སྟེ་འདིས་ནི།
གཞུགས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སེམས་པར་
བྱེད་ཀྱི། སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་
གཞུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་བ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ལོ། །

ས་བརྩུ་པའི་མདོད་དོན་འདི་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་གལ་ཉེ་ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། ས་བརྩུ་བ་དེ་

ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་བར་མངོན་ན་ནི། སྤར་ཡང་ས་བརྩ་བ་དེ་ལས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གཏེ་ཐུག་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་
བྱེད་ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་སྲིད་གསུངས་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །

ས་བརྩ་བའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་
གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲུང་དུ་
ཡང་གསུངས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་གསུང་བ་པོ་
འབྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པས། གདུལ་བྱ་གཞན་
དགྱི་བའི་སྲིད་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའམ་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་
མེད་དོ། །དེའི་སྲིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ལྟར།
སྲིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་སྲིད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་
མེད་ན་མེད་པའི་སྲིད་རོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་སོ། །

སྲིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི། བརྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྲུང་གིས་བསྟན་ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་
གིས་བསྟན་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་པ་མང་པའི་རྒྱོན་ཆགས་

ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ན་ཞེས་
རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་
གསུངས་པའི་ལུང་མཚོང་ནས་རྣམ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་རྟག་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བདེན་འདྲིན་གྱི་བྱུང་མཐུན་གྲུས་པར་འགྱུར་རོ། །

།རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་སྲིད་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་སྲིད་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་
ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །གང་ཞིག་འགགས་པར་འགྱུར་
བ་དེ། །མི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱུན་བརྟགས་པར། །རི་ལྷ་བྱུང་ན་གསལ་མི་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
དེའི་ཚེ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ན་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །

སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་སྲིད་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་
གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སེམས་ཅན་
དེ་དག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་སུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་འགོད་པ་སྟེ་
སྐྱེད་དེ། ལྷུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བཤོ། །

དེ་ལ་སྐྱ་བུ་ལ་སོགས་པའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
དེ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ལས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་བཤོ། །བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་འདབ་
མ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་གི་
དབང་གིས་རྟེན། །ནག་པོའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཔུལ་མཐོ་རིས་འཛིག་
རྟེན་དུ། །མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གཉིས་
ཟུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གི་གཞུང་དུ་ཡང་
བཤད་པས་སེམས་ཅན་གི་ལུགས་ལའང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་པ་མིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་
སྐྱངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞོ་ནས་ལས་
གསོག་པའི་སྲིད་ན་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཅན་གི་སྐྱས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པར་བསྟན་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཅན་གི་སྐྱས་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ། བཤད་པ་སྔ་མ་དགག་ཕྱོགས་
དང་སྲི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ལོ། །

དེའི་སྲིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་མིན་པས། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཞིག་གཙོ་
བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་སྡེ་
ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོག་པ་སྡེ་བཞག་གི། །སྲི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ནི་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

འདི་ན་གངས་ཅན་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སོང་།
 སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་སོར་འདོད་ལ། གཟུགས་བྱེད་པ་སོ་
 མིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིད་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་
 སོར་དོགས་པ་སྟེ་བཏགས་པར་བྱས་པ། བྱེད་པ་སོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་བོ་
 ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིད། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དུ་བྱས་པར་
 མཐོང་བས། སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་སོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་
 སོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བཏོན་པའི་རྩོད་པའི་གནས་ཀྱི་
 ཡུལ་གཞོན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་
 རྒྱལ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་རྒྱ་གཅིག་བཏོན་ནས། བཏོན་པ་རང་གི་ཡུལ་
 འཕྲོ་བ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྲིད་སྟེ་བོ་པལ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལྟར་
 དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྲིད། གཟུགས་ལ་གཞོད་པ་
 མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྲིད་དེ་ལྟར་ལྟར་རི་རྒྱན་བཏུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་
 ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལ་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྲུང་བོ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཏེ་སྲུང་བོ་ལྟ་ཆར་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་
 དེའི་རོར་སྲུང་བོ་དེ་ལྟ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་སྲིད་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་
 སེམས་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་

ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཇིན་ཅིག །གང་གི་ཆེ་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་
འབྲུག་པས་དབྱུང་བ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་
ཡོད་པ་འབྲུག་པས་ལས་འབྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་མེད་པར་ཡང་
རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཟླགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདིར་སེམས་ཚམ་པས་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
འདོད་པར་བཤད་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་
གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས། །སྣོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣོས་
ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་བ་ལས། ཚམ་གྱི་སྐྱས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རུས་པར་བརྗོད་
ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གཟུགས་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའི་གཟུགས་
འགོག་པ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚིག་ཟེན་ཚམ་ལ་བྱེད་ན་ཚམ་གྱི་སྐྱས་ཤེས་བྱ་འགོག་མི་
རུས་པ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཚམ་པས་ཚམ་གྱི་སྐྱས་སེམས་གྱི་
ཤེས་བྱ་བཀག་པར་འདོད་དེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཚམ་པས་གཟུགས་ཚན་ཁས་མི་ལེན་ན་སེམས་ཚམ་པས་ཀུན་

གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ན། ཐེག་པ་སྐྱེས་ལས། ཉིང་མཚམས་སྟོར་བ་སྟེལ་
ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་
པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་མིང་དང་གཟུགས་མཛུང་བྱིས་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་
ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཁས་
ལྷངས་ན་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བསྒྲིག་ནས་སྐྱབས་པར་མི་བྱ་སྟེ།
སེམས་ཅམ་གྱི་སྐྱབས་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་
མང་ངོ་། །ལྷུང་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་
དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལྟ་ཆར་ཡང་
མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྤངས་ཤིང་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཚོས་མདོན་པ་ལས་ནི་ལྟ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་གྱིས་ནི་སྤང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
ཕྱི་རོལ་དང་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་རྗེ་བ་རུ་ཡོད་མཉམ་

དུ་ལྷུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་པར་
འགྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་བཞིག་ནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྲོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྗེས་སུ་
གྲུབ་པ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། །ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། གང་གི་སྲིད་སྲུང་གཞན་དབང་
རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལན་དུ་མར་བཀག་པ་དེའི་སྲིད། ཁྲོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རྟོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདིག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་སྲིད། སྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འདིག་ཏེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེས་
པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་སྲུང་བར་སྟོན་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་
བསྟན་པ། མདོའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བྱང་དོན་དུ་ལྷུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་
ཡང་ལྷུང་གཞན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷི་རོལ་སྐྱང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་
ནི་སྣ་ཚོ་གས་རྣམས་སུ་སྐྱང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་
ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཡོངས་

སྤྱོད་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཡུལ་ལྗོད། །གནས་ནི་སྤོང་གི་འཛིག་ཉེན་ལོ། །སེམས་
 ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྤྱོད་ལོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྤང་བ་སྤྱི་བ་ན་ལུལ་གྱི་དངོས་སོང་
 གནས་བ་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་ལོད་ལྟ་བུར་
 མངོན་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མངོ་
 འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་
 ཡིན་ཉེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུན་ཙམ་གྱི་རྣམ་སུ་ཆགས་པ་
 དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་
 རུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་
 ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 དག་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གཟུགས་གྱི་རྒྱུན་ཙམ་གྱི་ཉོན་ལོངས་པ་བརྗོད་པའི་
 སྤྱིར། ཆགས་པ་ཙམ་དག་གི་སྤྱོད་ལྱི་ལུལ་ལ་ཆགས་པ་འཛོམས་པའི་ཀའ་རུས་
 ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱལོ། །

ཡང་ལུང་འདི་བྱང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། སྤྱོད་ལོད་མེད་པར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 བོ། ལྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས་ལུང་ལས་བྱང་དོན་ཏུ་འགྲུབ་ལ། མངོ་
 འདི་ནི་བྱང་དོན་ཉིད་ཏུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་སྟེ་འགྲུབ་ལོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལོད་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དོ། ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཙམ་ཏུ་བསྟན་

པའི་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་ནི་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་གྲེད་པ་
སོ་གཞན་འགོག་ཅེས་སློབ་དཔོན་འདིས་མི་འཆད་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་རོལ་
འགོག་གྲེད་མདོ་དེ་བྲང་དོན་ལོ་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་གྲང་སེམས་ལུས་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པ་གྱི་བ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱུར་བར་སྐྱེ་
བ་ལ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་གྲང་སློབ་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་
བཞེད་པས་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་
སེམས་ཚམ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་བྲང་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྤང་
བཤད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་
ལྡངས་པ་ལས། གཞན་ཡང་ནི་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྲུང་གི་ལུང་འདིས་གསལ་
བར་གྲེད་དོ། །

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་
ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟ། །ས་བོན་ཐམས་
ཅད་ཚུ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །སྤྱིས་པ་རྣམས་
ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་མདོ་དེར་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་
དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྲེད་ལོ། །བདག་གཉིས་

སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལོ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དུ་མ་ཞིག་ཅི་གཞི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །

མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་པར་གཞན་དབང་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དབུ་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྐྱབ་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡང་ལུགས་འདིས་བྱང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

ཡང་མདོ་དེར་ལེན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་འཇུག་ཤེས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་བསྐྱུས་པ་ལ་མདོ་དེར་སྤྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤའ་བ་གཉིས་ཏེ། འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་མཐའ་ཚོད་པར་མ་ཆགས་ན་སྤྱིར་དབུ་སེམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལུགས་འདེའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་བྱང་དེས་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བཤའ་དོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚིག་གང་གིས་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བཙུན་འདས་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི་

སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱི། བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཙན་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ངེས་བཤད་དོ། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

ལུགས་འདིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཚུན་བཞི་ག་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་
དག་གི་གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་བྲང་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ནི་མི་
མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་
གྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལས་གོ་
ཏུས་པར་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མ་སྒྲོམ་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་
མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བྲང་དོན་དུ་ལྷང་
གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་
ལ། །སྤོན་པ་སྤོན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙན་
ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྤོན་
སྤེར་བ་ནི་སྤོན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟན་
དགོས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྤོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་མིན་གྱི། གཏུལ་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལྷང་སྤེ་
མ་བྲང་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་བཛོད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་

འདི་ལྟར་འགྲུང་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམ་བཤངས་
པ་ནི་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་གཞི་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་བར་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་
རོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་རྟག་བརྟན་གྱི་སྡིང་པོ་གསུངས་
པ་བར་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་བར་དོན་དུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
བར་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིང་རོ། །

དེས་རྗེ་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་དུ་སྤྲོ་བ་བར་དོན་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྡིང་པོ་བར་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་
ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་སྤྲོ་བཞིན་པ་མིན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྡིང་པོ་བརྟན་པ་སྤྲོ་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས།
ལང་ག་ཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བརྟན་པ་དོན་
འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱ་ནི་རྒྱུར་མེད་པས་
རྒྱུར་ཞེན་པའི་རི་དུགས་སྤྲོ་བ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་ཚོས་ཀྱང་གྱིས་པ་མགྲུ་བར་བྱེད་
གྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོངས་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྲིད་གྱིས་
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་
དང་། རྩོམ་མེད་མེད་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་
གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་
དེ། ཁོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་དགྱིས་པ་བཞིན་དུ་ལུང་ཁམས་སྤྲོ་

མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དགྲིས་ཤིང་རྗེ་མ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་ཐེང་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་
ན་སྟོང་པོར་སྐྱབ་པ་འདི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྐྱབ་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས་ཞེས་
ལུས་སོ། །

དེའི་ལན་ཏུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མེན་པས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་
དང་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་
སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྟོན་མེད་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འདིགས་པ་སྤང་བ་
དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་། སྟོན་དེའི་ལྟ་
བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟག་
བརྟན་ཐེང་ཟུག་གི་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་
བྱང་མེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་གཟུང་ན་
ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་བའི་
དོན་ནོ། །སྐྱ་རི་བཞིན་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་སྐྱས་ཟེན་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ལུ་
སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་
གཞན་ཏུ་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྫོང་གོས་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་
གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་
ནང་ཏུ་ཚུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱངས་པའི་འོག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་ཁས་

སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་
བར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་བྱང་ས་མ་ཐག་པའི་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཚན་པ་
གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་
དང་། སྲིད་འགྲེལ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོག་།

ལུང་འདིས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་རྟོན་འགྲེལ་ལ་རྟོག་
པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ལོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་
གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཚམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་
སྲིད་ལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། སྲིད་ལོ་བཀག་པ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་
པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ལོ། །

དེས་ན་ཅ་བར་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་ལ་
གསུམ་ལས་སྲིད་ལོ་བཀག་པའི་སེམས་ཚམ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རི་ལྷར་ནད་པ་
ཞེས་པ་བཞིའོ། །ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྟག་བརྟན་གྱི་སྡིང་པོ་བྱང་དོན་དུ་
སྟོན་པའི་ལུང་རོ། །

རྟག་བརྟན་གྱི་སྡིང་པོ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་
དུ་རི་ལྷར་འགྲུབ་ཅེན། རྒྱུ་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་
སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྡིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱེས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མངོན། །སྡིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱུགས་པ་ཡང་། །རྫོ་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱབས་པ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བརྟན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྲུ་ལན་དུ་མར་
གསུངས་སོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྐྱུ་
ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྲིང་པོ་
བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་
སྟོས་ཉེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་བྱང་དོན་དུ་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འབྲུབ་གོ། །

འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྲུ་ཞུགས་པའི་
སྤྲིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱུས་བསྟན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དང་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་
གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་ལྷང་དེས་ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྟོགས་
དགོས་པར་ཡོད་དོ། །སྤོ་སྤོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུད་པ་འདི་ཞེས་
པའི་མཚུག་ཐོགས་སྲུ་མདོ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྤེ་གང་དུ་ཡང་བྱང་སྟེ། དེ་དག་དུ་
དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤེ་བ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རིགས་པས་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསལ་
བར་བྱ་བའི་སྤྲིང་བཤད་པ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ལ་
བདེ་སྐྱབས་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྲུ་རྗེ་ལྟར་ཐོག་མར་སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྟོང་བར་
མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་མོའི་དོན་རྗེས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་

གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་
འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

དེ་འདྲ་བ་ལ་སློབ་དུ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རོལ་ལ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་བ་ཞི། བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་སྤྱི་རོལ་བཀག་པ་ཡང་
བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
དང་པོར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་
མེད་ན་སྟེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་
མེད་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ལོ། །སྤྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
གྱིས་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རེས་
འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །

སྤྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འདྲ་དོན་ཡིན་པར་ནི་གྲང་
རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་
ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །ཀྱིས་རྣམས་སྐྱབས་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྣང་མོ་
ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་
པའི་འདྲ་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ། སྤར་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་འདྲ་རེས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་

སྡེ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན། སྡེ་
 བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་
 གྲུང་པའི་བང་དོན་གསུངས་པའང་བང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བང་བར་བྱ་ཞིང་
 སྟེ། རི་ལྷར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འགྲུང་བ་དེ་ལྷར་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འབྲུང་རྣམས་མིག་
 གཟུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྲུང་མིག་གཟུང་རི་ལྷར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་
 གསུངས་པ་ན། །ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཇིན་པ་བསྐྱོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་
 ལས་གྲང། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷར་སྡེ་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་མངོན་པར།
 འབྲུང་བ་བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་རེག་བྱ་དང། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་འགྲུང་
 ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྡེ་མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྲང་
 དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 བ་འབྲུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱའས། ཡང་ན་ཡུལ་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་
 བར་ཁས་སྲང་དགོས་པར་ཤེས་པ་ན་བཤད་ཚུལ་སྡེ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 སྟོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་དུ་རྟོགས་པ་དང། བཤད་ཚུལ་སྡེ་མ་
 དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པར་ཤེས་པའོ། །ལྷར་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྡེ་མ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྡེ་བ་དང། འཇིག་པར་བསྟོན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་བའོ། །

མདོ་གང་ལས་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ་

དངོས་སུ་བརྗོད་བར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་ལོ་ལས། ལྷོང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་
བ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་
སྦྱེས་བུ་བསྟན། །ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྲང་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་
དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྲང་པར་རྟོ། །གང་ཟག་བསྟན་
བ་ནི་མཚོན་བ་ཅམ་སྟེ་བྱེད་པ་ལོ་དང་། ལས་སུ་བུ་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པར་
སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་བྲངས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་ཉེན་ཁམས་ནི་སྟོང་སྟག་ཏུ། །ང་ཡིས་ཚོས་རྣམས་གང་
གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱས་མ་
ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་འགྲུང་
ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཚོས་མང་པོ། །དི་སྟེད་རབ་ཏུ་བསྟན་བ་རྣམས། །ཚོས་
རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །གནས་འདི་
ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་རྟེན་མི་དགའ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འཛིག་ཉེན་ཞེས་པའི་རྟེན་བ་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་དི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་
དམ་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གཞོལ་ལ། དེ་
ལྟར་མི་སྟོན་པའི་བྲང་དོན་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བས།
དོན་དམ་ལ་གཞོལ་བར་དོན་གཅིག་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཡོད་ཚད་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ལས་དང་
པོ་བས་ཅད་གཅད་པར་མི་བྱས་པས་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་

དོན་ཅད་གཅད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱར་བཤད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པས་ཤེས་སོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཚོས་ཅན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་
བར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམས་ན་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་འགྲོ་
བས་ཚོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སོ་སོར་སྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་དོན་ལོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་བསྐྱོམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་
པ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་པས། ཚོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་སྟོགས་རྣམས་
ལ་གཅིག་གིས་ཚོག་ཟེར་བ་མིན་ལོ། །

ཟླ་བ་སྟོན་པ་ལས། བྲངས་ངེས་སུ་འདོག་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སློ་གྲོས་
མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་མཐའ་ཚོད་པར་བྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྟོགས་ཅམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ངོ་མོ་
ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་བྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འདོག་
ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་པ་ལ་དེའི་སྟོགས་ཅམ་སྟོན་བཤོ། །དཔེར་ན་སྐྱལ་ནི་ཐག་པ་
བསྟོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལོག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་མ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གཤེས་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་
འདུས་བྱས་ལ་ནི་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། རང་

བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་
གཤེས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟུང་བཞིན་པ་སྟེ་
མཐོང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གསུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་གཤེས་སུ་
ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་གཟེགས་པའི་སྡོད་ལུལ་
ལ་ནི་གཤེས་ལུགས་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱད་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་པའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་སྟོན་པའི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་
དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དེས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་
མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སེམས་ཅམ་པས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་བའམ་བརྟག་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཞུས་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཚོད་པར་ནི་བྲང་དེས་རྣམ་
འགྲེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚིག་གསུ་གཉིས་སུ་སྐྱ་བ་

གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ནི་འདི་བའི་ལོང་བུ་དང་དབྱུ་གྲུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐྱད་པ་དང་ཚུ་
 དང་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་བ་ན། རྩ་བུ་འདི་བའི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། རྩ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་རྩ་བུ་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་
 གྱུར་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་བདག་དང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་དང་བདག་གཅེས་པའི་སློབ་དང་། དབང་ལོ་ལ་སོགས་པ་སློབ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཚོས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་ག་
 པའི་ཚོས་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་འཆམ་བྲིམས་འགོག་པའི་སློབ་
 པ་དང་། ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་
 ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་དགུའི་རྣམ་ཞག་བྱས་
 བས་བྱམས་པ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སློབ་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ད་ལྟར་
 གྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སློབ་གཉིས་གཞན་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་
 པ་དང་མ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་གྱུར་སྐྱེ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་
 སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྤར་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་ལོ་
 ཅག་ལ་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་རང་གཞན་

གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་སྲར་
རེ་རེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཆར་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲོགས་ལ་ཡང་
ཐོག་ཏུ་འབབ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། བྱམས་པ་སྲོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན་ནི། སྲར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཀྱིས་དགག་ལ། བ་མ་
སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ན་ནི། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་གོ།

གོང་དུ་ངེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀླུ་རྫོང་དང་། དོན་
དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་
སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མཚུགས་བསྟུ་བའི་སྲིར་བཤད་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་
སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་བ་
མིན་ནོ། །གང་གི་སྲིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འདིར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྐྱ་བ་རྒྱང་བན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་
རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཞིག་
ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ན་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྐྱེད་ས་
པས་སྲོགས་གསུམ་ག་ལ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ཆུ་བ་དང་དེའི་
འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩུབ་པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་
ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྐྱ་ཚོགས་
པ་དག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བ་ན་ས་དང་བལ་བོ་སེའུ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བུ་ཉི་ཉི་རི་

དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་
 བས་གཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མི་དམིགས་
 ལོ། །དེའི་སྲིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 སྐྱེ་ལོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་
 ལྷ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཉེ་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་གི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པར་
 འདྲ་བའི་སྲིད་ལོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲིན་པ་དུས་ཚིགས་
 ལ་སྟོས་ཤིང་རེ་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཉེ།
 དུས་ཚིགས་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དོག་ལ་ཡང་མ་བྱའི་མདོངས་
 ཡོད་པ་དང་། མ་བྱ་ལ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་ནེ་ཚོའི་སྐྱོ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཉེ། དེ་དག་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྲིད་ཉེ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགའ་བ་བརྗོད་
 བས་མཐོང་བ་དང་འགའ་བ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་
 ཆེད་དུ་འཛིག་ཉེན་པ་འདི་པ་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟག་དག་
 གི་སྟོན་སྲུང་བ་སྟེ་སོག་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་སྲིད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱོན་གཞན་ཡང་གཤམ་ཉེ་འགོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་བ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་ན་འགོ་བ་འདི་དག་ནས་མཁའ་ཡི་ལྷ་རྒྱ་ལ་ཡི་བྱི་དང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་
 གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྱ་བའི་འཛིག་ཉེན་འཛིན་
 བའང་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་རང་གི་སྟོན་སྲུང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་

བ་ལྡོག་བར་མི་འགྲུང་རྟོ། ཞེས་སྣ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་བར་བསྐྱོད་བར་
འདོད་ཅིང་བྱ་མོའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་བར་རྟོགས་བར་འདོད་ནས་སྣ་བ་ཡིན་
ནོ། །ནག་ཚོས། འདས་པའི་འཇིགས་པ་འགྲུང་བར་འགྲུང་མ་ཡིན། ཞེས་བསྣུང་རྟོ། །

འདི་ལ་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་སྣམ་པའི་དེས་པ་
འདི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་སྣམ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་
མངོན་སུམ་ཞིག་གསུམ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན།
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་
སུམ་དང་མི་འགལ་བར་འགྲུང་རྟོ། །དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་
པོར་འགྲུང་ཉེ། ཚེ་རབས་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མེད་བར་
འགྲུང་ཉེ་སྐྱོ་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་འགྲུང་བ་བཞི་མེད་པ་དང་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡང་ཉམས་བར་འགྲུང་རྟོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མས་
མ་བཟུང་བས་རི་སྣང་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྣོན་ས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་བར་དཔོག་
བར་འགྲུང། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མངོན་སུམ་དུ་
མ་ཟད་རྗེས་དཔག་ལས་རབ་ཏུ་གྱུབ་པས་ཀྱང་སྤྱིས་བྱའི་དོན་སྣུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་
དཔག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་

ཡུལ་གཤམ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་མོས་གང་སྐྱེ་གཤམ། །དེ་ནི་སྤྱང་
ཀའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་སྐྱེས་བུས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་
དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ཙམ་མཚོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་
བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་འབྲུང་བ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
ཅན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་འཇུག་
པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པའི་འདིག་རྟོག་པ་རོལ་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འབྲུང་ཉེ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །

སྤྱོད་གཞན་ཡང་འདིག་རྟོག་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་དེ་
རྒྱང་བཅན་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདིག་རྟོག་
པ་རོལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟོག་ཉེ། དེ་གནས་པའི་རྒྱར་
མཚུངས་པ་སྟེ་འདྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་གང་
གི་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་བཞིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་འབྲུང་བ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མཚོང་བའི་
དཔེ་བརྒྱུ་བུའི་ཚོས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྲུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དང་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ཉིད་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་ནི་རང་གི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་དབེར་བ་བྱུང་བ་ལ་

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་མི་སྣོང་པ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། རྟགས་སུ་བརྒྱུང་བ་ལ་ཡང་
 འདྲ་ལ། སྲར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་བ་ཤོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པས་དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་
 པར་བསྟན་འོ། །འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་
 སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དེ་དག་རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་སྲར་
 བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཁང་གི་ཕྱིར་བཤོད་དུ་རང་དང་། གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 ཡང་བདག་གིས་སྐྱབ་མོང་དུ་ནི་སྐྱེ་སྐྱིར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་འདི་
 དག་ལྟ་ཞིག་སྐྱེ་གང་ཡང་སྲར་སྐྱེ་འི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པས་མ་བཤད་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ནི་ཡང་།
 རྟགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འགོག་
 པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་
 རྟགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམས་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །ཁང་ཆེ་
 འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དཀག་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་པོ། །

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་མོ་ཅག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ག་
རྟེན་གཞན་གཏོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་སྲིད། །གང་གི་ཆེ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་
དེ་ཆེ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་བཟམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་
བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཚིགས་
དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་ཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བཟམས་ཅད་ཞེས་པ་ལ་ཡང་
སྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེའི་སྲིད་ཚུལ་འདི་ས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་
ཞིག་ །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་དམ་བཅས་
པར་གྱུར་པ་བཞི་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་ལུགས་
བཀག་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་བསྐྱབས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་བའི་དོན།

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྐྱུས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་
དང་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ། འོ་ན་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེན་བཤད་ལ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་
སྲིད། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་
ལས་སྐྱེ་བའམ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་པོ། །

གང་དག་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མངོན་
 བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་
 བའམ། གཞན་ཏུ་གྱུར་བའམ། གཉིས་ཀར་གྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ལྷུག་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྐོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྡ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བར་བཏགས་པ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ། ཞེས་
 སྟོས་སོ། །

འདིས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་ཀྱང་། མཐར་རྟགས་གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་
 གཏན་ཚིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་བཅའོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་
 བ་ལ་རྫོད་པ་ལྗང་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་
 སྐྱེས་པ་སྐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན། སྐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་དུ། གཉི་ཟུག་གི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པ་སོ་སྐྱེས་སྐྱོན་སོ་སོགས་ཀྱི་
འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྣོ་ལྟོས་ཀྱིས་ཉེ་དེ་དག་གི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་
ཉེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི། བསོད་
ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམས་འདིས་གལ་ཉེ་གཉི་ཟུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་འབྲུང་ལ། གཉི་ཟུག་མེད་པར་ལས་དེ་མི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི།
མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་ཉེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོར་མ་ཆག་གོ། །

མཁས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་
བ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི། རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྣོ་བཟང་པོའི་ཉི་མས། ཟུན་པ་སྐྱུག་པོ་དང་
འདུ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམས་པར་བསལ་བ་སྟེ་སྣོང་ཞིང་། ལས་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་
མི་ལེན་ཉེ། ལས་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཉེ། སྤྱད་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་

རབ་འདིས་ཤེས་ཏེ། ཉེ་མ་སྤྲིན་མེད་ཡོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཐུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་
ཐེབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་འགྲུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤམ་ཉེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཐ་སྐད་ཏུ་ཡང་སྡོ་
སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཉེ་དོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
དོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཉེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལོ་སྣམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་
དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒོའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་མ་སྐྱེས་པས་ན། མ་སྐྱེས་པར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་
མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། དེ་ཞིག་སྟོན་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པ་དེ་
དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ནས་ཉེ་རྗེ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེས་སྒོ་
མིག་བསྐྱེབས་པ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཤིང་། གཞན་
གང་དག་རྣམ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་གྲུང་། ཚོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཤད་པ་ལ་སྟུག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤུང་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་

ནལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས། དངོས་སོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེད་སའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། སྤང་སོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །བྱང་ཚུབ་
རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་དབེན་བ་ཉིད། །གང་སྟོང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་སྟེ། །ཡེ་
ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྲུར་
ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྲུར་ནས། །ཤེས་པ་སོ་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་
གྲུར་ན། །བྱང་ཚུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོང་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ནལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་མོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་སོ། །

རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་སར་ཞོག་ཅིག་རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་
ཉིད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཁང་
ཁྱིམ་དང་བྱི་ཟའི་སྐོང་ཁྱེད་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དང་། མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་
སྤྱལ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་སོགས་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་དང་། གཟུགས་བརྟན་
ལ་བྱུད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བྲག་ཆ་དང་སྤྱལ་བ་སོགས་ལ་སྐྱེ་མེད་
དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་རི་ལྟར་
དེ་དག་མཐོང་བ་དེར་འགྲུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་དེར་མི་འགྲུར་བ་དེ་མི་
རིགས་སོ་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་གྱིས་ལ། ཕྱིས་ཁོ་ལོ་ལ་

བཀའ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེའི་སྲིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གཟུགས་སོགས་འདི་རི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་།
གང་གི་སྲིང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་འདི་གཞེན་གྱི་མཚོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྲིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ན་མ་སྟོན་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་མི་
མཚོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་གཏུན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འབྲས་བུ་ལོ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་
རྣམ་མ་བཞག་། མི་ལམ་གང་ལ་དངོས་པོ་མེད། །ལོ་ག་བའི་སློབ་ལྷན་མངོན་པར་
ཞེན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེད་རི་ལྟར་སྤང་གྱུར་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེད་སྲོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་
གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེད་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག། །དེ་བཞིན་བདེ་བར་
གཤམ་གསུམ་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །རྒྱ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། །མཚོང་ཡང་སྟོག་
རྒྱ་ལ་རྒྱ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དགྲུགས། །སྤྱུག་པ་མིན་པར་སྤྱུག་པར་
རྟོག། །མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ལུང་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ།
འདི་གཞེན་གྱི་འདི་ནི་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་
འདི་ནི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པའོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་

དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ནི། རྒྱུ་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་དམིགས་ནས། དོན་དམ་ཏུ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན།
ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མེད་ཅིང་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་འད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་འདི་ཀྱན་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉེས་ཀར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
བར་འདིན་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དབུ་མ་པས། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གཏན་མི་
འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་གསལ་བར་ཡང་སྐྱར་བ་
རྣམས་བྲན་པར་བྱའོ། །

གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
ཚོས་རྣམས་ཀྱན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲམ་བ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བྲན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་
ཏུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུངས་ཚུལ་ནི། དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན།
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་སྤྱི་བྲན་འདས་པ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་
མགོན་པོ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞི་
བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་སྲིད་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་དེ་དག་རྣམས་འགྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་ཁོ་ནར་
མ་སྐྱེས་པ་ནི་མེན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱབས་
སྤུ་ཡང་ཚོས་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པར་གྱུང་
དེ། གདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དང་པོའི་སྐྱེའི་རྣམས་གྲངས་སོ། །

རང་གི་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་བཀལ་བ་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། གང་གི་སྲིད་དེ་དག་གིས་ཁས་
ལྡངས་པ་བྱས་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་
རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འགྱུར་བས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་དོ། །

འདི་ནི་མཚོན་ལས། གང་ལ་བཙུག་དང་སྐྱོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྐྱོ་མི་
འཇུག་པ། །བུམ་རྩ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་པ་སྟེ། ཆ་ཤས་སུ་བཙུག་པས་དེའི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་སྟེ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་སྐྱོ་མོར་བཙུག་ན་བུམ་པའི་སྐྱོ་མི་འཇུག་
པའོ། །སྐྱོས་ཚོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་
དཔེར་ན་རྩ་སྟེ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་སྐྱོས་གཞན་གྲགས་པ་སོགས་པའི་ཚོས་གཞན་བསལ་ན་

ཚུའི་སྒོ་མི་འཇུག་གོ། །གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་སྒོ་འཇུག་ལ། སྒོས་ཚོས་གཞན་
བསལ་ཡང་དེའི་སྒོ་འཇུག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལ་ནི་རྩལ་སྤར་ཏུ་བཅོམ་ཡང་འབྱུང་། སྒོས་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གཞན་
བསལ་ཡང་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་སོགས་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འཆད་དོ། །

ཕྱེ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་སྦྱིར་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་མི་
རིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་བདེན་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བྱས་
བ་དང་། རང་གིས་མཛད་བ་གཉིས་མ་ཐུན་པར་སྟོན་བ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་དབུ་མ་པས་བཤད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
བ་ཤིང་སྟག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། འབྲུང་
འབྲུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམས་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྦྱིར། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་
བཏགས་པ་ནི་རྒྱ་ལྷོ་གཞི་དང་བཅས་པར་རིགས་ན་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པ་ཅོམ་ཁོན་ཡིན་གྱི། བཏགས་པའི་རྟེན་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་
པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྐྱ་དང་འབྲུང་བར་ཐམ་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་
ཏེ། བཏགས་པའི་རྟེན་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་སྦྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་བྱུང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཟུགས་བརྟན་བཏགས་པ་ཅོམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིང་གི་རྟེན་ཅན་ཅགས་

བཏགས་པ་དང་། རི་ལྷོ་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་
སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་སོ་བཏགས་
པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གདགས་གཞི་ཡང་དངོས་སོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
རིགས་སོ། །

རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་མཐར་འཇུག་གི་
ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། གསལ་ཏེ་ཁྲིད་གྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་
བ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་
ལས་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་རི་ལྷོ་མི་ལས་པར་བྱ་ཞེས། དེ་ལ་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། གད་གི་ཕྱིར་ན་སྤར་རི་སྐྱད་བཤམ་པའི་ཚུལ་གྱིས། དངོས་སོ་རྣམས་གྱི་
སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྲུང་བ་དང་། དབང་སྤྲུག་གི་རྒྱ་དང་ལ་སོགས་
པས་དུས་དང་། རུལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་སྲེད་མེད་གྱི་སྲུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་
འབྲུང་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
བར་འབྲུང་བ་ཞིག་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་རྟེན་འོ། །

རི་སྐྱད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་བདེ་ཞི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་
འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གད་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་

འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
 འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་རྒྱང་དུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་
 བ་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ལོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ལེ་ལས་ཀྱང་།
 བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བ་མ་གཏོགས་པར། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་
 བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་གསལ་ཕྱིར་ངོ། །ལས་དང་བྱེད་བ་པོ་དག་གིས། །དངོས་པོ་
 ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མ་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
 འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། །བྱེད་པར་དུ་བྱེད་བ་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱོས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་
 གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པར་བྱེ་ཞིང་། དེ་དངོས་པོ་སྲིད་ཚད་ལ་སྐྱོར་བར་
 གསུངས་པ་དང་།

སྐྱོབ་དཔོན་འདིས་སྐྱིར་སྐྱེ་བ་གཞག་དགོས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་པ་ལ། མཐའ་
 བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལུགས་དེ་དག་ལས་སྐྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 བརྒྱུག་ནས་སྐྱབ་པའི། རམ་རྟོག་གི་འི་མ་འབྲུག་པོས་སྐྱོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རྒྱ་ན་མེད་བརྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན། སྐྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ལུགས་སྐྱ་
 བ་མེད་པ་ལེགས་པར་སྐྱོད་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བ་འདད་པ་ན། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱོ་
 འདོགས་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བྲེད་མི་འཕྲད་པའི་ཚད་པར་ལྟ་བ་དང་། དུས་སྔ་
 མ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུས་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱུང་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱི་སྤྱི་སོ་སོ་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་
 གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའང་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཞན་
 དག་གྱང་། མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ། གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་
 རས་འབྲས་བུ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས།
 དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཕམ་གྱི་གཞན་དུ་མ་
 ཡིན་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་
 རུས་པ་དེའི་སྤྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་
 འདི་ཡིས་ནི། རི་སྐད་བཏགས་པའི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་
 བ་རན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་པའི་དབྱེ་མ་
 བས་ནི། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་སྲུངས་ཏེ། རིགས་པ་
 རྒྱལ་ཚུ་བ་ལས། དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་དོ་བོ་དེར་མ་སྐྱེས། །རང་གི་དོ་
 བོར་གང་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་རི་སྐད་བྱ། ཞེས་བརྟེན་རྣམས་སྐྱེས་པ་ནི་རང་གི་དོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སྐྱེས་པར་རི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་དང་། ཅུ་ལེ་ལས་གྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྲུང་བ་གང། །དེ་ནི་སྣོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གངགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་
དབྱེ་མ་འི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྣོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞེས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྣོད་པར་
བཤད། །གང་ཞེས་སྣོད་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་
དོན་ནི་རྐང་པ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི། །དགག་བྱ་ལ་ཁུད་པར་མ་སྐྱར་བ་མིན་ཏེ། །ལང་ག་ཤེགས་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་
པ་ལས། །སྟོ་སྟོས་ཚེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། །ངས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
དགོངས་པ་རང་གིས་སྒྲངས་པའི་སྲིད་རོ། །

དེའི་སྲིད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས་སྐྱགས་སྟོགས་
ནས། །ཅ་ཤེ་དང་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མར། །འཕགས་པས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྲུང་གསུང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལ།
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱུན་སྐྱུལ་གང་ཅི་ཡང་རྒྱུང་བ་
ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་བྱའོ། །

གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་ཚེ་
རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེས་ཏུ་འབྲུང་བར་

འགྲུང། གཤམ་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ངོ་མོ་
 ཉིད་ལས་སམ་བདག་གཞན་དང་དབང་ལུག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཞིང་། སྐྱེས་
 ཟེན་པ་མི་འདིག་པར་གནས་པས་རྟོག་པ་དང་། འདིག་པས་ཚད་པ་ལ་སོགས་པར་
 རྟོག་པ་འགྲུང་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིད་
 བ་འདད་པ། མཐར་འདིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདིན་པ་ཡོད་ན་འགྲུང་བར་འགྲུང་བ་སྟེ། རི་སྐད་བའདད་པའི་རིགས་ལས་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རི་ལྟར་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་ཟེན་ལ། དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདིན་པ་མེད་པར་མཐར་འདིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་
 འགྲུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བུ་ཤིང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་གོམས་པ་ལས། རྣམ་འབྱོར་བ་
 འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྤང་བའི་སྲོལ་བ་མ་
 གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཚོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་
 བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་སྟོག་པར་
 འགྲུང་ཉེ། དཔེར་ན་མིག་སྟན་བསྐྱས་པས་སྐྱ་འདད་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ལོག་པ་
 ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྲུང་གི། སྐྱ་འདད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་
 ཞིག་དུ་སོང་བའི་སྐོན་ས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྲུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རོས་བཟུང་བ།

བཞི་བཞི། གང་གི་སྲིད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་ཉིད་འདི་སྤར་བའདད་པ་དེ་ལྟར་མི་
 ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་མཐར་འདིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅོངས་པ་དེའི་སྲིད་ཚོས་ཉིད་

འདི་དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ན་རྣམ་འཕྲོར་པ་
འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་སྲིར་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་
ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྲོད་པའི་
འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ། །

བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྣོང་མཐོང་ཡོན་
ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་
ཡིན། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གཤེས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་
བ་མཛེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་རྟོག་
པས་མཐོང་བ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། །དེའི་
ཞེན་ཡུལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྣོ་
འདོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་སྣོ་
འདོགས་པ་ལ་བཤད་པས། །རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་རྟོག་པ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །

མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་མཐའི་སྐྱ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་
གྱི་མཐའ་ཞི་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། །དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
ཡོད་པས་རྟོག་གོ་ཞེས། །མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་རྗེ་ལྟར་

མཐར་འགྱུར་ཉེ། དངོས་སེའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟེ། ལྷུང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདིར་མཐའ་མིན་ལ། ལྷོ་
ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་ལོ། །དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་
ལྷུང་བའི་གནས་ཡིན་ཉེ། འཛིན་ཉེན་ན་བྲག་གཤམ་ལ་མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་
མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སློབ་ལྟར། གང་དུ་གཟུང་བས་འཛིན་པ་སོ་སྣུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་
མཐར་ལྷུང་ཞེས་བཤད་པའོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བ་གཤམ་པའི་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་སོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་དེ་
འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །

ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སྲུས་ཀྱང་
གཞོད་མི་སྲིད་པར། དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
ནི་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་སློབ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ལོ། །འདི་ནི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་
མཐའ་ཡིན་ལ་སྲ་མ་ནི་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྲར་བཤད་པའི་བཀག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི།

དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་
ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐའ་འཛིན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་མཁའ་བཏེན་ཡོད་ཅེས་པ་
ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐའ་འཛིན་མིན་ནོ། །

གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐའ་
བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་སྲིར་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས།
རིགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི། ཚོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་
གཞན་ཟེམ་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་སྲིར་མ་མཛད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རིགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མཛད་པ་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་ནས། ཐར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྟེ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་བྱ་བའི་སྲིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཁྲོད་གྱིས་དངོས་པོར་སྣོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་
ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྲིར་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚོད་པའི་སྲིར་ཡིན་པས། རྟོག་པ་སྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་
འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ནི་ཚོད་པའི་སྲིར་
མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན། གཞན་སྟོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་འཐེན་
མི་འཇུགས་ཤིང་། ལྡང་བ་ཉེ་བ་ན་སྟུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་

བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བཏགས་པ་རྣམས་འདྲིལ་པར་འགྱུར་ན་ཁོ་མོ་
ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཚོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
གྱིས། རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། ཁོན་གྱུར་མེ་ཡིས་བྱུང་གིང་ལྟར། །འདི་
ཡིས་པས་གྱི་ཚོལ་བ་སྲེག། །ཅེས་མེ་བྱས་པ་བཏུང་བ་བསྐོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་གྱི་
ཐལ་བ་དང་སོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱུར། དེ་དག་གྱུར་ཞར་ལ་འགྱུར་བའི་
དཔེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་
མེད་པར་གཞན་གྱི་སྲོགས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་
གི་སྲོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། ཁོ་ཆགས་གྱི་རྟོག་པ་སྟོག་པ་མེད་
དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
སྲོགས་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུད་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་
པས་ཁོ་ཆགས་གྱི་རྟོག་པ་མ་ལོག་པར་འཕེལ་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་
པ་ནི་མིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཚོས་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ།
དེའི་ཕྱིར་རང་སྲོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་སྲོགས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་རྣམས་པར་
བསལ་ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གྱུར། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་
ནི་སྲོགས་མེད་དོ། །གང་རྣམས་ལ་ནི་སྲོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་སྲོགས་གཤེགས་
ཡོད། ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་གྱུར། རང་གི་སྲོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་
སྲོགས་ལ་ཁོད་མི་དགའ་ན། །སྤྱང་ན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། །གཉིས་སྐྱོད་ཞེ་བར་

ཡོད་མི་འགྲུག་ ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཚོས་འདི་
ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁོ་བྱེད། །ང་རྒྱལ་
རྒྱགས་པས་བཙོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱག་བཟུལ་རྗེས་སུ་
སྤོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁོ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱང་དོར་ནས་གཟུ་
བོའི་ལྷོས་མ་དབྱེད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་དཔྱོད་པར་སྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
འཁོར་བར་དམ་དུ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྤྱགས་
བཅེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །བདག་སྐྱེ་འགོག་
པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དངོས་མེད་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
ཀྱང་བར་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གང་ཟླག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བཟུབ་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟླག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བཟུབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་
གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།
བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་
ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །

ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་
དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་
 འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། འདི་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྐྱོང་བར་འདོད་
 པ་ནི། འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་སྟེ། དུ་རྟོག་པར་
 གྲེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 སྐྱོན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ང་དང་ངའི་འོ་
 ལྷན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་སྐྱོ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་ལུས་པར་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ན་འདིག་ལྟ་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྐྱོང་བ་དེ་ཡང་སྤར་ཚོས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་
 བའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་འདིག་ལྟས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ལུལ་སྟེང་ན་མེད་
 པར་མཐོང་བས་སྐྱོང་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འདིག་ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་འདིའི་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟེ། དུ་རྟོགས་པ་ན། བདག་སྟེང་ཞེས་པའི་ང་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་
 བ་འདིའི་ལུལ་དམིགས་པའོ་སྟེ། དུ་རྟོགས་ཏེ། ངར་འདོད་པ་ནི་བདག་གི་ལུལ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཚེ་ཉེས་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྐྱོང་བར་འདོད་པས་རྩ་བ་འདིག་ལྟ་ཉིད་སྤང་བར་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་བདག་གི་བདག་སྟེང་མོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བས། རྣམ་འབྱོར་པས་གང་ཞིག་བདག་ཏུ་

འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་
ཅེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

རྣམ་འགྲུང་པ་ཡིས་བདག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་
ལས། འཛིན་ལྟ་སྤངས་ན་ཉེས་སློབ་ཀུན་ལྟོག་པས་ན། བདག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
འདི་ནི་ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་དོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཇི་
སྐད་དུ། ཞི་བའི་སློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན། ཤིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་
མ་དང་ཡལ་ག་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞི་བའི་སློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་
འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཞི་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དགོངས་པ་མ་སྐྱུན་པས།
ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་པ་དང་། དེ་ནས་
དེའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ན་སྟོང་ཐབས་
གྱི་ཐད་དུ་མ་འཇུགས་པར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་
པར་རྟེན་ནས། དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་
དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་
ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་

ཡིན། ཞེས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་ལ།
འདྲིར་འཛིན་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཉེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་
མ་ཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་
བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྲེད་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
འཛིན་སྤངས་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛོག་པ་ལ་བྲེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཛིན་ལྟའི་རྒྱུར་སློན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་
གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སློན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བར་སློན་པ་ན་རང་
དང་འཛིན་སྤངས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སློན་པ་
ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཉེ། མ་རིག་པའི་རིགས་
འདྲ་སྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱབ་པ་འགོག་པའི་རྒྱལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱལ། །གཞན་སྤེས་བཏགས་པའི་
སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག། །རང་སྤེས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་
བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་མའི་སྤོགས་ཉེན་དང་བཞེན་པ་སོགས་
གསུམ་དགག། །དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག། །བདག་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཞག་
པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སྤོ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །

གཞན་ཕྱི་བཏགས་པའི་ཕྱང་ཕོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་

བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
མི། འཇིག་ཚོགས་ལ་སྣ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་
སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རྟེན་གཤམ་ལ་
སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་མི། རེ་ཞིག་དེ་ཟ་བ་པོ་སྟེ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་དང་།
རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རུལ་ལྷན་སྦྲིང་
སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
ན། བྱ་བ་མེད་པར་ལུ་སྟེགས་གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་སོ། །

དེ་ལ་གངས་ཅན་བ་དག་གི། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྲུར་མིན་ལ། །ཆེན་
པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྲུར་ཞིང་། །བཅུ་དུག་པོ་མི་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་
སྟེ། །སྦྲེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྲུར་མིན། །ཞེས་སྦྲེས་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་
བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །སྐབས་གང་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། །སྦྲེས་བྱའི་འདོད་པ་
མཐོང་བའི་དུས་སུ་འོ། །གང་གི་ཆེ་སྦྲེས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྦྲེས་པ་དེའི་ཆེ་སྦྲེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་དང་སྦྲེས་བྱ་སྦྲོར་ཞིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས་སྦྲེས་སོགས་པ་འབྲིན་ནོ། །

དེའི་ཚུ་ལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཚེན་སོའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་
སོ། །དེ་ལས་དབང་སོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཅམ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སོའི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་
དྲུག་སོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་དེ་ཅམ་ལྟ་ལས་ཏེ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་བ་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཚེན་སོ་
ལ་སོགས་པ་ལྷར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཚེན་སོ་ལ་སོགས་པ་
བདུན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ལོ། །ཚེན་སོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཅུ་བའི་རང་
བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །སློའི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
དྲུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་པ་སོགས་པའི་དབང་སོ་ལྟ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བའི་ཡུལ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སློས་ཞེན་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སློས་ཞེན་
བར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སློབ་འདོད་
པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སློབ་ཅིང་། གང་གི་ཆེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་
སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་བསམ་པ་གཏན་སྒྲིལ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མིག་གི་མངོན་
ཞེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྐོན་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་།
གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཚོ་བར་གྱུར་པས། བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་

འབྲེལ་བར་འགྱུར་རྟོ། །

རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྐོ་
ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། མི་གསལ་བའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་
སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་སྲིད་ལོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་རོ་བོར་གནས་པའི་སྲིད་རྟག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་
རྟུལ་སྟུན་སྟོང་སྟོང་སྐབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་རྟུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་
འརྱུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྟུན་པ་ནི་ལྷི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ལོ། །སྟོང་སྟོང་སྐབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །བདེ་བ་དང་
སྲུག་བསྐྱེད་དང་གཉེན་སྲུག་ཞེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོར་གྱུར་
ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་
བཞིན་ལོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཚེན་པོ་སྟེ། ཚེན་པོ་དང་སྐོ་གཉིས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་
སྲི་ཕྱུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་གོ། །

ཚེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་།
སྟོང་སྟོང་སྐབས་ཅན་དང་། སྟུན་པ་ཅན་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་
ཅུ་ལྟེ། གཟུགས་དང་སྐྱེད་དང་འི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཅུ་དག་ལས་ནི་
འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བུ་བ་དག་གོ། །

སྟོང་སྟོང་སྐབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་བོ་ལྟ་བོ་དག་དང་ལག་པ་

སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་རི་རྗེས་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་དུ།
དེ་དག་གིས་སྐྱུར་བའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་སྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་
འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་སྤྲེས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སློ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་གཙོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
གནས་ཤིང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །

བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་སོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འོངས་
སྟོང་པའི་ཟ་བ་སོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་
བར་ཡང་སྤོའོ། །

བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱུམ་པ་དང་། རྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་
ལེན་ནོ། །རིག་བྱེད་དུ་སྐྱ་བ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནས་
མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པས་བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་སྣ་
ཚོ་གསུམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

འགྲེལ་བར་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་
ལུགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་
བྱེས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་མི་འདྲ་
བ་གང་ཞིག་སྐྱུས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་སྟེ། སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་

ལྷ་སྟེགས་རང་གི་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ་ཁས་སྦངས་བཤོ། །དཔེར་ན་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་
ལྷར་འོ། །

རྟགས་དེས་སྦྱས་པའི་ཚོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སློབ་མེད་པ་ནི་རྟགས་དང་ཚོས་
གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྷར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་
པའི་བདག་འདི་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་
ནི་སྤར་བཞིན་འོ། །

རང་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་ང་ཅམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དངོས་པོར་འདོད་པས་མ་སྦྱེས་པ་དང་འགལ་བཤོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། མ་སྦྱེས་པ་དང་མི་
འགལ་ལོ། །

དེའི་སྲིང་འདིའི་ལུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་
ཞེས་པ་ནི་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགངས་དང་། འཛིག་ལྷའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་
ཞེས་ཏུ་མ་སྦྱེད་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྦྱར་བཤོ། །དེ་ལྷར་བདག་ཡོད་པ་དང་རང་འཛིན་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་
པཤོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པཤོ། །

རྟགས་དང་དཔེ་དེ་གཉིས་གྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འགོག་པར་མ་ཟད་གྱི། གཞན་
ཡང་ལྷ་སྟེགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིར་ན་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་དང་། །བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་
ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུ་སྟེགས་རང་ལ་
བྲག་པ་ལའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་སྲར་
བཤད་པའི་གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཀུན་གྱི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པར་བྱའོ། །

སྲོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་
མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡི་དཔེས། དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
རྣམས་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲིར་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་
མེད་དེ། སྤང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གང་དུ་འཛིན་པ་མ་བྱུབ་
པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་
འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་སྤུམ་པ་མ་བཟུང་བར་སྐྱམ་བྱ་ཡན་གང་དུ་འཛིན་པ་
བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་དགོས་ན། དེ་འགར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྲིར་ཞེས་
པའོ། །དེ་སྟར་ཡང་ཙ་ཤེ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་
མེད། ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སྤང་པོའོ། །

སྟོན་གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་འཛིན་ཉེན་སེམས་
ཅན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རར་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡི་ཉེན་ཏེ་དམིགས་པར་ཡང་མི་

འདོད་དེ། ལྷ་སྟེགས་གྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པ་སྟེ་དེའི་རྣམ་
བར་མི་འཛིན་པ་འང་མཛོད་པར་ཞེན་པ་དེ་ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་
བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

འདི་ནི་ངར་འཛིན་སློབ་ཡི་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ཞེས་སྲུང་བཀག་པ་དང་མི་སློབ་
ཏེ། སྲུང་ནི་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཀག་ལ།
འདིར་ནི་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྲིད་རྟོ། །

ཅི་སྟེ་གང་ཟག་གང་དག་ད་ལྟ་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སློབ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་
དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྐབ་
མཐའ་ངན་པས་སློབ་སྐྱུར་བ་ཁོ་ན་ལ། སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་
འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །

སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྲུང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་
ཡང་འདིར་ངར་འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་
འགྲོར་བསྐལ་བ་མང་པོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྲུང་དེ་ཙམ་སོང་དུ་ཟིན་ཡང་། ད་
དུང་དུ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ཡང་། ལྷ་སྟེགས་
གྱིས་བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
ངར་འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་སྟེགས་
པས་བཏགས་པའི་བདག་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེས་
ན་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའང་མེད་རོ། །ཡང་གི་སྐྱུས་ནི་དཔུལ་བ་

ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །

རང་སྐྱེས་བདག་པ་ལེ་སྤྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་
འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྤྱད་གྱིད་བསྟན་པ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་
གཞན་བསྟན་པ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔོན་མ་པ་བཤད་པ།
གཞན་གྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔོན་གྱི་དོན་དང་།
སྤོན་སྤོར་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་།
ལྷགས་དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་སྤྱེ་བ་དག་ན་རེ་སྤང་པོ་ལས་རོ་པོ་གཞན་པའི་བདག་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྱེ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་རོ་པོ་ཐད་པ་
དང་ནང་གི་སྤང་པོ་དམིགས་པར་འདོག་པ་གཉིས་སྤྱེས་པ་ལས་སྤྲ་མ་མི་ཏུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་ནི་རང་གི་སྤང་པོ་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཟེར་རོ། །རྩོགས་འདི་ནི་
གནས་མ་སྤུའི་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོ་བཀུར་བའི་སྤྱེ་བའའོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟོའི་ཉེན་ཏུ་སྤྱེ་དམིགས་བར་ནི། རང་
གི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་
པོ་དེ་ལས་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྤོང་དག་དགེ་
སྤོང་ངམ་བམ་ཟེ་གང་སྤྱད་པ་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་པ་དེ་
དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དེ་དག་ལ་སྲིད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་གས་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྣང་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་
པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྣམ་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་
པོ་ལྟ་བུ་ལྟོད་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟིའི་དམིགས་པ་སྲིད་པོ་ལྟ་བུ་
ཁས་བྲལ་སོ། །

མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་
ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་
ལེགས་པར་སྐྱུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྐྱར་གསུངས་སོ། །འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། སྲིད་པོ་
ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་སྲིད་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་
བར་གསུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་
བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་སྲིད་དང་འཇིག་པའི་གཞི་སེམས་ལ་
བདག་ཅེས་གདགས་སོ་ཞེསོ། །

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྣང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བདག་གི་སྐྱར་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་
ལེན་པའི་སྲིད་བདག་ཡིན་འོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་
འདོགས་པའི་སྲིད་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་
འཐོབ་པར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་གསུངས་

བས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་ལུང་དང་། ལུང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་
ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་
རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེའོ། །སྐྱོབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་
པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་
དང་འབྲེལ། །

ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་མེད་པར་
རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྗེས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་
འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་རང་གི་
སྐྱོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་
པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་ཡིན་པའི་སྐྱོགས་ལྟར་ན།
དེའི་སྲིད་ལུང་པོ་དེ་མང་བས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་
འབྱུང་རྟོ། །

གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་
དབྱེ་བས་མང་བའི་སྲིད་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འབྱུང་རྟོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས།
བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་སྐྱོགས་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འཕེན་པ་དང་། ཡང་ན་
སྐྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མང་པོ་དང་འོ་པོ་

གཅིག་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས། བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་ཐ་དང་
གཏུན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་པའོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྐྱབས་པས། རོ་བོ་གཅིག་པ་
དང་ཐ་དང་ཙམ་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་བདེན་པར་
ཁས་ལེན་པ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
བདག་མང་པོ་དང་ཕྱང་པོ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་རོ། །དེའི་ཆེ་འདིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་
ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱང་ལས་ན། བ་རོལ་བོས་བདག་མང་
པོར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །

བདག་ནི་རྗེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་འདས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བས། ཐ་དང་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་
པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟོད་པའི་སྤྱིར་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ན། དག་སྐྱོང་དག་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྟོད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ།
གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ལྷན་མཁའ་དང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་
ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་བོ་
རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཙན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ནི་པ་
རོལ་བོས་བདག་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་བོ་དེར་ལྟ་བའི་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྗེས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་
རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱལ་ཙན་ཡིན་པས། སྐྱོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་

ལྷ་མོ་ཅི་ལོག་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྷ་སྐྱོད་པ་ན་རིགས་འབྲ་
ལྷ་མོ་ཆད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་པའམ། ལྷ་མོར་སོགས་ཅམ་
ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལྷ་མོ་འཇིག་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་
སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྐྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་རང་གི་སྤང་སྐྱོད་བདག་ཡིན་ན་ཁྱེད་གྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་གམ་མེད་གྱི་ཕྱ་རན་
ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྤང་སྐྱོ་ལྷ་ཆར་ཆད་པས། དེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཇིག་གྱི་ཆད་པའི་ལྷ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གང་
བདག་ཏུ་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཆད་ཏུ་འཇིག་པ་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྷ་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཕྱ་རན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི། སྤང་སྐྱོད་
ཅིག་དེ་དེར་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་པ་ལྷ་མོ་བདག་གྱུར་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་
སོ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་རྒན་པ་ན་རི་ལྷ་མོ་འདི་ལུས་འདི་སྐྱོན་གྱུར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་
བར་མི་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་སྐོང་ལས་ལུ་ཞེས་བྱ་བར་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་གྱུར་ལུས་
ལྷ་མོ་ཞིག་པས། ད་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདིར་སྤང་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཐ་དད་པའི་བདག་གཞན་སྐྱེས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ལེ་ལས་གྱུར་།
ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་སྤང་བ་རི་
ལྷ་གྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་སོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་སྐྱོད་བདག་ཡིན་

བ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་བ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་གྲིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་མེད་པ་བདག་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྲིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲི་མ་རྣམས་སུ་ཡོངས་སློད་པས་སློན་མེད་དོ་སྟོན་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྲིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་བ་གཞན་གྲིས་ཡོངས་སློད་པའི་སྲིར་རྒྱད་གཞན་གྲིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྲིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱད་ཚོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་སྲད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅ་ལེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ལི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱད་ཟ་དང་། །གཞན་གྲིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྲིས་སོ་སོར་སློང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྲ་སྲི་རང་བཞིན་གྲིས་གཞན་ཡིན་ན་སྲ་མ་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་བས་སྲ་མ་དེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། །སྲ་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་གནས་པས། དེར་མ་ལི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པས་སློན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཏུ་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱད་གཅིག་ཡོད་པས་སློན་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྲིས་ཐ་

དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྲར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉེས་
པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཉེ་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར་དོ། །

ཅུ་ལེ་ལས་ཀྱང། གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་རྟོག་འགྱུར། །གལ་
ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་
བྱས་པ་དང་སྤང་བ་དང་བྱས་པ་རྒྱུད་ཚོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལོག་པ་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་རང་གི་སེམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་རྐྱེད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ལྷ་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ལ་
སོགས་པས་མཐའ་ཡས་མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་རྟོག་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷོངས་མན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་གོ་ཞེས་
པ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སློབ་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་བ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་
བཞེ་པོ་དེར་ལྷ་བ་སྣམ་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་པོ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བར་སྡེ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་པོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲས་ལྷ་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆེ་སྲུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
འཛིག་གྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་མི་རྟོག་པར་ལྷ་བ་སྣམ་

དགོས་པ་དང་། ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩི་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་སོ་རྣམས་མེད་
 པས་འདྲིལ་ཉེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པའི་ཚད་ཡོད་
 པ་མིན་ལོ་ཞེས་ལྷ་འཇགས་དགོས་པར་ཡང་འགྲུང་རྩི། །དེའི་སྤྱིར་འདྲིལ་ཉེན་མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་ལྷ་འཇགས་སྟོན་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར། ལྷ་འཇགས་སོ་རྣམས་བདག་
 གོ་ཞེས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་ཞི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདྲིལ་ཉེན་ཞི་
 བདག་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་བྲེད་པའི་སྤྱིར་བྱ་ལ་བསམས་
 བས་འདྲི་ན་ནི། ལྷ་འཇགས་མ་གྲུབ་པས་ལྷ་འཇགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷ་འཇགས་དུ་མེད་
 རོ། །བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་གི་སློབ་ལྷ་འཇགས་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདྲི་བ་པོ་དེ་
 རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་རྩིགས་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་ཡང་ལྷ་འཇགས་
 བསྟན་དུ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ལྷོད་ཀྱི་ལྷ་འཇགས་རྣམས་འགྲོར་
 པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བདག་
 མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ།
 དེས་པར་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྲུང་བས་བདག་མེད་པ་
 མཐོང་བར་འགྲུང་ཏེ། ལྷ་འཇགས་སོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩི། །དེ་ལྷ་འཇགས་འདོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་སོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ལོ། །

འོན་ལྟར་སོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ལྷ་འཇགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདྲིལ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྲུང་ཏེ། ལྷ་འཇགས་མཚན་པའི་སྤྱིར་རྩི་ཞེ་ན།

འདི་ལ་རིགས་པ་ལྷོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། ས་
 རོལ་པོས་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་མ་
 ལྷན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 བྱུང་བའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བའི་ཆེ་བདག་དེ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པས། ས་རོལ་པོ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་
 སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མངོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་
 འཇུག་ལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་གི། །བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་
 བར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་
 དེའི་ཆེ། ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་
 ལ་འཇུག་ལ། གང་གི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མངོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་སྐྱ་སྟོགས་བྱེད་གཞན་
 གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
 མེད་པར་མངོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲམ་བ་འདུ་བྱེད་
 ཙམ་མངོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕྱང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མངོང་བར་
 འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མངོང་བའི་དུས་སུ་རྟག་པའི་
 བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱོར་བ་སྟེ་མེད་པར་མངོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྐྱའི་དོན་གཞན་ལ་བྱང་དུ་མི་བྱང་བ་དེའི་
 ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་སྟོགས་

ཉམས་པར་འགྱུར་རྟོ། །

ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་
བདག་གི་སྐྱེ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྲོལ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་
མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་ཞི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་
ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་དགུར་
སྐྱོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱེད་པ་བོ་དང་
འབྲས་བུ་མྱོང་བ་བོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། སྤང་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་
སྐྱེ་འདི་འཇུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བུ་བ་འདིར་བདག་གི་སྐྱེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་
མི་འདོད་ན། གཞན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བུ་དགོས་སོ། །ཅི་
སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྐྱེ་སྤང་བོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྐྱེ་སྤང་བོ་ལ་འདོད་པར་བུ་
དགོས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མྱོད་ཀྱི་ལྷར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་
མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཆེ་སྟེ་སྟེགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཅེས་ཞིག་
མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ད་དུང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

ཉེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དཔེར་ན་མེ་ཉོག་གི་ཟེུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྲུག་ཡོད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟེུ་འབྲུའི་
མངར་སོ་ཉིད་རང་གིས་མ་སྲོངས་པར། དེའི་མངར་སོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱོར་པས་སྤང་བའི་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་
བ་ཙམ་ཡོད་དུ་རྟུག་ཀྱང། གཞུགས་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་སྤར་མ་ཤེས་པ་སྲིས་
རྟོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །

ཡང་ཟེུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྲུག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཟེུ་འབྲུའི་ངོ་མངར་སོ་སྤངས་
བཞིན་དུ་ངོ་དེ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང། དེར་གཉོགས་པའི་མངོན་ཞེན་སྤོང་མི་
རུས་པ་བཞིན་དུ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་དམིགས་པས་རྟོག་
པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ། གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་
སྤོང་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །

རྟོག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཚན་གྱི་ཆགས་
སོགས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ། གང་ཟག་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྦྱེས་སུ་བདེན་སྦྲུམ་
ནས་བདེ་བ་སྲོང་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། བྱང་རྟོག་བདེ་སྦྱུག་བསྐྱེད་
བར་དོགས་ནས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་སྤོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་སྲིད་
ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཉེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་
ནོ་སྦྲུམ་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་ལྷ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་
པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་

བཤད་པ། སྤང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བཞོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ།
སྤང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཟུབ་པས་
བདག་དེ་ཁམས་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཙོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་
ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་
མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་སྤང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གཤེ་ཚད་མས་གནོད་
པ་མ་ཡིན་ལ། སྤང་གིས་ཀྱང་སྤང་པོ་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་
སྟོན་པས་དགེ་སྤོང་དག་དགེ་སྤོང་ངམ་གྲམ་ཟེ་གང་སྤུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་
ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ན། མདོ་དེ་ན་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་
བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བརྒྱུད་གིས་
འགོག་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་དགག་པའི་
སྤྱིར་དང། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བདག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

ཡང་འདི་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་པར་གང་

ལས་ཤེས་ཤེས། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མིན་ཞོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །མདོ་
 གཞན་ལས་བཀག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་སྲིད་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
 བདག་མིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
 བདག་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་
 ཡི་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟུང་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་ལྟོའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ལས་ནི། སྤང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་
 ཚིག་གིས་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །

གལ་ཏེ་མདོ་དེས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོ་ཞེས་པས་བདག་དོན་གཞན་བཀག་མོད་ཀྱང་།
 སྤང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟོའོ་ཞེས་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་ལྟོ་བར་གསུངས་པས། སྤང་པོ་རྣམས་
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསལ་བར་སྟོན་པས། མདོའི་དགོངས་པ་སྤང་པོ་བདག་
 ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་སྤང་པོ་ལྔ་བདག་མ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ལྟ་སྟུན་སྦྲེས་ངར་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་
 རྟོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་སྲིད་མདོ་དོན་ལ་གཞོན་པ་མེད་ལ། བརྗོག་དོན་ལ་
 གཞོན་པ་སྤང་པར་དུ་བཤད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། མདོ་སྤང་
 མས་སྤང་པོ་རྣམས་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞོ། །

དེའི་སྲིད་སྤང་པོ་ལ་ལྟོའོ་ཞེས་པས་ནི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་

བདག་དམིགས་པར་སྟོན་པར་གསལ་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་དང་སྤང་པོ་
ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་
ཅི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་འདིས་སྤང་པོ་ལེན་པའི་
སྤང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་སོགས་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་སེམས་པའི་
རྣམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ན། བདག་དེའི་
ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གཟུགས་སོགས་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཐད་པ་
ཉིད་དོ། །

མདོ་སྟེ་མན་ཚུན་གྱི་གྲང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ནས་སྤང་པོ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་
པ་དང་། སྤང་པོ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། བདག་སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅེས་གྱི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རང་གི་སྟེ་པ་གོང་ལོག་གི་
མཁས་པ་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དུ་མས་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་
མ་ཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ། སྤང་རིགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་བཏོན་པ་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འཛོག་ཚུལ་བྱུང་མེད་པའི་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱུས་བཙུན་ལྟོན་གྱི་

དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་གནས་རྣམས་རྗེན་ཆེར་དུ་སྟོན་པའི་མཁས་པའི་དབང་
པོའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་
གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་པོ་ཞེས་
པ་འདི་ནི། ལྷ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྐོན་ས་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་
ནས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེན། འདི་ལྷ་ར་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་ཆེ། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་སྟེ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་
འགྱུར་བས་ཤིང་གི་ངོ་བོ་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གཞན་
ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །

གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྷ་ན་བདག་ནི་མགོན་དང་
འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བྱེད་ལྷ་ན་ཚོགས་པ་རྒྱང་བ་དེ་མགོན་
མིན་ཞིང་། འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཅམ་དེ་ནི་རྣམ་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་དེ་ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །

བདག་མགོན་ལོ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་
གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ངན་པ་གྲས་པ་
ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་པོ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དབང་
པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་

ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྟེ་མགོན་གྲེད་པ་སོགས་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་
རོ་སྟུམ་ན། བདག་གི་སྐྱ་རེས་འགའ་ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་གྲེད་ལ། རེས་འགའ་
ཚོགས་པ་ཅན་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་འདི་ལ། སྐར་དེ་ལྟར་འདོད་དགུར་
བདག་གི་སྐྱ་སོ་སོ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འཚོབ་པོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་
དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་
འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་
སེམས། །མྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་གྲེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་
སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་
བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདུས་
པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཅན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གུས་གསལ་བར་གྲེད་

བ་མི། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་
ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་
ལྗང་བ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་ལྗང་བ་སློན་པོ་ལ་སོགས་
བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅམ་ཉིད་
ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཕྱང་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡང་། ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཚོགས་
བ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
མེད་པས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འདོག་པའི་ཁྱད་པ་མིན་ལོ་སྟེན་ན།
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བཤམ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟེན་དང་དཔེ་དོན་དུ་
སྐྱིག་པ་ན། དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་
དངོས་སུ་མ་བརྟེན་གྱི་དེ་འདོན་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བས་མཁས་པའི་དབང་
པོས། མདོའི་ཚིག་རྣམས་དེའི་རྣམས་པ་འདོན་ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་གོ་ན་སློ་ལ་
དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །

བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་
ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བར་བརྟེན་ཞིང་

བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ས་ནི་བདག་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་
བཞིན་དུ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་ཏུ་
མི་རུང་བ་གཉིས་འབྲ་བར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་ཤིང་རྟམ་ཡིན་ཏེ།
འོན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ན་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཁྲད་
བར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་གྱི་
དབྱིབས་གྱི་བཞེད་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྟེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བདག་ཅེས་
བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། སེམས་དང་སོགས་པས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ལ་ནི། བདག་
ཉིད་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་སྟེ་ལྟར་དུ་བསམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན། ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་རང་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་། འདི་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བས་ན་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སྟེ་ལས་སུ་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལྟེ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པ་
མིན་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཏུ་འཛོག་པར་མི་རིགས་པའོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ལས་

དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འགྱུར་བ་དང་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་གཉིས་དང་། བྱམ་པ་དང་རྗེ་མཁན་གྱང་
གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

རྩ་ཤེལ་ས་གྱང་། གཤམ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་
འགྱུར། ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྦང་བའི་རིམ་པ་
ཀུན། བྱམ་སྦྱམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཤམ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། ཅེས་
གསུངས་སོ། །འདིར་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་
མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་པོ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་སྤང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་དོ་སྦྱར་དུ་སློང་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་
ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་གྱང་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

རྩ་ཤེལ་ས་གྱང་། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་སྲིད་
རྟོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། འདོད་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཉེ་བར་སྦང་བ་དང་
ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །

དངོས་པོ་ལྟག་མ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་
འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བུ་ལྟ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། འགྱུར་བར་

བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་སྟེ། སན་ཚུན་ལྟོས་པའི་བྱུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་
རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྦྱི་དང་། བྱེད་པར་བྱ་
ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་བྱ་བྱེད་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་ཅིང་། ལྟོས་འབྲུབ་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་འབྲུབ་འདི་ལ་གཉིས་ཀ་སན་ཚུན་ལྟོས་པའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོག་ལྷགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པ་འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྷུ་བ་ཏུ་ཞེས་པ་སྐྱའི་བྱིངས་ལ། ལྷུ་
འདི་རྒྱུན་བྱིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་
ཡང་རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ཉེ་བར་སྐྱང་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པར་
འདོག་གོ། །གལ་ཏེ་ལྷུ་འདི་རྒྱུན་གྱིས་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཅེས་བརྗོད་པའི་
ལྱིར། ཉེ་བར་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། གྱི་ཏ་དང་ལྷུ་འདི་པལ་ཆེར་
རོ། ཞེས་སྐྱའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་པལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་། ལས་ལ་ལྷུ་འདི་
རྒྱུན་བྱིན་པ་ན་ཉེ་བར་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །

ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་
མིན། །བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་དེས། ཞེས་བདག་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་
ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་མེད་པ་ཡང་

མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་
ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མདོ་དེ་ལས་ནི།
བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟེན་ནས་གདགས་
པར་བྱ་བ་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་
མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་
ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེ་གསུངས་སོ། །

མདོ་གོང་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འགྲིག་གི། །སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུ་བ་ལ་
འགྲིག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འདད་རིགས་པ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལུགས་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ་འདིའི་གང་ཟག་འདོག་ཚུ་ལ་ལ་ནི། ལུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་
ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོན་དུ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཁས་སྦྱངས་པ་ན།
མདོ་སྤྱི་མས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་
དགོས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྦྱང་བུའི་གསེབ་ནས་མི་འདོག་པར། དེ་དག་གི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་འདོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི། ལུང་པོ་སོགས་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར་སྐྱབ་པས་ཡབ་སྐས་མངལ་བའི་མདོ་ལས་
བདག་དེ་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་།
སྤྱིའི་བྱ་ག་སོགས་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་ཟུག་ལ་བརྟེན་
ནས་དང་། མིག་གི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རེག་པ་ཡི་སྐྱེ་

མཆེད་རྒྱལ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞིང། སེམས་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་སེམས་སུང་གི་ཚོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་ཉེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་
ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཡ་གྲུལ་དེ་རྣམས་དང། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་
ངེ་ངེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འདོགས་
པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་རའོ་སྟེ་སུ་ཏུ་འདོགས་པའི་སློབ་
ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་ལོ། །

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་
རྒྱལ་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་དང། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ནག་ཚོའི་འགྲུང་ལས། ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་རྒྱལ་པ། ཡིད་ཀྱི་
ཉེ་བར་སྒྲོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། །

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པ་དང་གཞི་
རྒྱལ་པ་དང། བཙོ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ནི་ལྷན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ཚོས་དེ་
དག་ནི་ལྷན་ཚོས་དང། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་པའི་ལྷན་གཞི་དང། གང་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་སོ། །

ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། དུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་རྒྱལ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་
བར་རྒྱ་བ་རྒྱལ་དང། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་རྒྱལ་ལ་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱལ་
དང། བར་མ་རྒྱལ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱལ་གོ། ཚོར་བ་བདེ་སྐྱག་

བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱ་བར་
བྱེད་པའི་སྲིད། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྤང་བོ་རྣམས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས། དམིགས་པའི་ལུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་
དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་འགྲོར་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་
དམིགས་པ་ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱང་བོ་དང་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་འཆིང་བ་བསལ་ནས་
ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་པ་མེད་པར་ངེས་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་སྲིད་སྤང་བོ་ལྗེའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་དང། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
གང་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པ་དང། དེ་ལྷན་ནའང་བདག་ལྟའི་
དམིགས་པ་གང་ཟག་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་དང། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་འཛོག་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
འདི་ནི། ཐར་བ་འདོད་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ལ་ཆེས་མངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་
ཡིད་འཛོག་པ་འདྲ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། རོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ལུལ་བདག་གི་བཏགས་དོན་
བཅའ་བ་ན། ཁ་ཅིག་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་དང། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་
བའི་སྲོགས་ལྟར་ན། རི་སྲིད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་སྣམ་པའི་རའི་བཏགས་

དོན་བཅའ་ལ་ནས་འདྲི་བ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་གཞི་སྟེ་
རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྲིད་རོལ་ལོ་བཞུགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པ་མཛོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཆེ་བོ། རྟག་པའི་བདག་ཅམ་ཞིག་སྲོང་
བ་སྟེ་མེད་པར་མཛོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འདྲི་བ་ལྟ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
འདྲིན་གྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འདྲིན་པའི་འདོད་པ། དེའི་སྲིད་
རྟག་པའི་བདག་ཅམ་མེད་པར་མཛོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་པས། རོག་མ་མེད་པ་ནས་
ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་སྲིད་ཏེ་དུངས་ནས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྐྱབ་བའོ། གྲེ་མ་མ་
ལ་ཞེད་ཀྱི་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་རོ། །

རྟག་པའི་བདག་ཅམ་མེད་པར་མཛོང་བས་རོག་མ་མེད་པའི་བདག་འདྲིན་སྲོང་
བར་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཉིད། མན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འདྲི་བ་རྟེན་པའི་དཔེའི་སྐྱོ་
ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིད་བཞུགས་པ། གང་ཟག་སྐྱབ་པོ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་
ཅིག་སྲུང་ན་སྐྱལ་གནས་པ་མཛོང་ནས་འདྲི་བས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་
གིས་ཀྱེ་མི་ཞེད་མ་འདྲི་བས་ཤིག་ཁྱིམ་འདི་ན་སྐྱབ་ཆེན་མེད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསལ་བ་ན། ཁྱིམ་དེར་སྐྱབ་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པས་དེའི་འདྲི་བས་བསྟོག་པར་མ་
བད་སྐྱལ་གྱི་འདྲི་བས་པའང་སྲོང་བར་བྱེད་བའོ། གྲེ་མའོ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གནས་
པོར་ཏེ་བཞུགས་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱལ་གྱི་འདྲི་བས་པའི་རྟེན་ཏེ་བར་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་། ལྟོན་པོ་གཞན་
གྱི་ཆོག་ལས་སྐྱལ་པ་ཡོད་པའི་འདྲི་བས་པ་མ་མཛོང་བས། དེའི་འདྲི་བས་པ་བསྟོག་
ཐབས་མི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལས་བག་པའ་སྟེ་སྟེད་པ་ན་སྐྱལ་

གྲིས་འཛིན་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་རྟུག་པའི་བདག་ཅེས་མེད་
བར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ས། སྐྱུལ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་
འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་ལྡོག་པ་བཟུང་ནས་བག་པས་པས་མི། སྤང་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
འདོད་པའི་རང་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་བསལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེས་པར་གང་
ཟག་འདིའི་འཁོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

འདིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
འདོད་པ་མང་པོས། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རི་ལྷར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྤུན་
འབྲིན་པ་མི་ཤེས་པས། དེ་དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་རྣམ་གཞག་ཟམས་ཅད་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ།
འདི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཞན་ཆེའོ། །

དེ་གཉིས་གྱི་རྟུག་པའི་སྤྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
མོགས་གསུམ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོགས་དགག་པ། བཀག་
པ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། བདག་སྤང་པོ་དང་པན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། སྤང་པོར་ཉེ་དེ་ལ་བདག་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་ཡང་སྤང་པོ་དེ་

ནམས་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་
ན་སྤང་པོ་དང་བདག་འདིར་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན། རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྤྱབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདིར་འགྱུར་ན། རང་བཞིན་
ཀྱིས་གཞན་ཉིད་ཏུ་སྤྱབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱབ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ།

དཔེར་ན་འདིག་རྟེན་ན་བཞར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་རོ་མོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་རོ་མོར་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་མེད་དོ། །

སྤང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པ་རོ་མོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་བདག་སྤང་པོ་ནམས་
ལས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་བཀག་བཞིན་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་
སྤྱིར། བདག་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་
ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡང་ལྟ་སྤྱིན་གནག་སྟེ་བ་ལང་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། གཞན་ན་
སྟེ་རོ་མོ་ཐ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་ལ། ལྟ་སྤྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རོ་མོ་
གཞན་མིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་།
གཞན་ཉིད་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པས། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྱབ་
པ་འདི་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་རོ་མོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱབ་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པས་
 འདྲིལ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པའི་
 གངས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ལ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 དང་། བདག་ནི་གཟུགས་དང་འོ་པོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་།
 གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་
 ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་སྤང་ལ་བཏགས་དེ་ལྟར་འདྲིལ་ལྟས་ལྟ་བའི་ཚུ་ལ་རྣམ་པ་
 བཞིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འདྲིལ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚ་ཉི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་སྤང་དང་འོ་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་པོ་རེ་
 རེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་སུ་བབ་ལ། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྤང་མིན་སྤང་པོ་
 ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྟ་
 མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
 སྤྱིར་ཆ་ཉེར་སྤར་འགྲུང་དགོས་པ་ལ་ཚ་ཉི་ཤུར་རི་སྐྱད་བརྗོད་ཅེ་ན། འདྲིལ་ལྟའི་ཆ་
 ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 སྤོན་ཏུ་སྤང་པོ་རྣམས་མ་བརླུང་བར་འདྲིལ་ལྟས་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་
 ལུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྤོན་ནས་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་
 འབྲུག་པོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཏུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་
 གཞི་ལྟ་བ་སུ་སྟེགས་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འགྲུང་བས། ཆ་ལྟ་བ་མ་གསུངས་སོ། །

ཅ་ཤེ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ལྟ་བ་གསུངས་པ་ནི་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་

པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འདྲི་གཞོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་རྩིས་
བཅོམ་ནས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གང་ལུང་ལས་
གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པར་
འདྲིན་པའི་འདྲི་གཞོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ལོ་འབྲས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་བབས་
པས། ཉིན་རེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོམ་ལེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་ནས་
འབྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ལྷོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་བྱབ་བ། མ་
རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་བ། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ལིས་བཅོམ་པ་སྟེ་བཞིག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲི་གཞོགས་པར་འགྱུར་བ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་རྩ་བའི་འདྲི་གཞོགས་
ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ལྟོན་སྐྱབ་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་ནི།
སྤར་བཤད་པའི་སྤར་བོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་འདི་དག་གོ། །

འདིར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། རྩོམ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
འདྲི་གཞོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩོམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྩ་
བའི་འགྱུར་ལྟར། རྩ་བའི་འདྲི་གཞོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲི་གཞོགས་རང་འདྲིན་སྤར་བཤད་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པས།
འདྲི་གཞོགས་ལྟ་རིམ་ལྟོན་སྐྱབ་པ་གནས་པ། ཞེས་རྩོམ་མོ་ཉི་ཤུའི་འདྲི་གཞོགས་རྩ་བའི་
འདྲི་གཞོགས་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །

གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འདྲི་གཞོགས་ཡང་

ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་
མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འཛིན་སྐྱབས་འབྲུག་ལྟ་བུ་བྱུང་མཐའ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་
པའི་ས་བོན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའོ། །

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་

རྗེས་ཡོད་དགག་པ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྣ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ནི་འབྲུགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་
ཡོད་པར་སྐྱ་བ་བསལ་བའི་བྱིར་བཤད་པ། རང་གི་སྡེ་བ་མང་པོས་བཀུར་བ་བ་ཁ་
ཅིག་ནི། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་བྱུང་བྱིས། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་
སྤང་པོ་ལས་འོ་པོ་ཐ་དང་པ་མིན་ལ། སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
བདག་དེ་སྡེ་འཛིག་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་པོ། །

དེའི་བྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་
ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་
བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་དེ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་
པ་སོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་གི་བུ་བ་སོ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་།
འཁོར་བར་བཅུངས་པ་དང་མྱུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་བ་སོའམ་གྲོལ་བ་སོ་ཡིན་
པའི་བྱིར་པོ། །བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་དེ་ནི་
རང་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་ཏུ་སྐྱ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་

ལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱི་བཏུག་གི་ལམ་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་ཏེ་ཡང་
 བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་སྟེ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏེ་བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ།
 འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཏེ་རྣམས་སྤྱི་བཏུག་པར་གྱུར་ན། སེམས་
 ལྟར་ཏེ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་གཉིས་གང་ཏེ་བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེའི་
 སྤྱི་བཏུག་སྤྱི་བཏུག་སྤྱི་བཏུག་ལྟར་བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པ་ལ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་མི་སྤྱི་བཏུག་
 བསྟན་ནས། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཏེ་བསྟན་པའི་སྤྱི་བཏུག་ལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་
 སྤྱི་བཏུག་གི་སྤྱི་བཏུག་གི་ལམ་སྟོན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱི་བཏུག་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གི་
 ཡན་ལག་གི་གཞན་གང་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་ཏེ་བརྒྱུད་ཏེ་
 མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པས། དེ་བཞིན་ཏེ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་བཏུག་
 ལས་དེ་ཉིད་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཉིད་ཏེ་བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཏེ་
 འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱི་བཏུག་གང་ཟག་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་
 གཞན་བར་མི་བྱུང་།

དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་བཏུག་གིས་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་།
 བཏགས་ཡོད་ཏེ་སྤྱི་བཏུག་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་
 པོའི་རྟོག་ཉིད་ཏེ་བརྒྱུད་ནས། རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་
 འགོག་པར་ཚུལ་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱི་བཏུག་བདག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་ན་ནི། སྤྱི་བཏུག་
 ལས་ཞི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ཞི་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་
 གྲུང་དེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་ཏེ་བརྒྱུད་དགོས་

སོ། །ཡང་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་
བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་སྤང་ལོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དགོས་སོ། །

དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་
བ་དེའི་སྲིར་བདག་ཇི་སྲི་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚོས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་སྲི་
གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །

བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་བཞག་པ་
དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད་པ།

ལྷ་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་ཏུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་
དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ། སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་
པ། དེ་རྣམ་བཤད་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་ཚོད་པ་སྤོང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་
གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་མི། གང་གི་སྲིར་སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་གང་ཟག་
ཇི་སྲི་ལོད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་སྲིར་རང་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉེ་དམིགས་པ་ནི། དངོས་
པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཉེ། རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་བདག་ནི་སྤང་ལོ་ལས་
གཞན་ཉེ་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ། སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་
བདག་མིན་པ་དང་། བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བདག་འདི་ལ་སྤང་པོ་རྟེན་ཏུ་
ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། བདག་འདི་ནི་སྤང་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའང་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་རང་གི་སྤེ་པ་གང་དག་བདག་བཏགས་པར་ཡོད་
ཅེས་པའོ། ། བདག་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་རྣམ་དང་།

སྐྱུ་ས་པའི་རྣམ་པས་བདག་ཁས་སྦང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བདག་འདི་ནི་
 སྤང་སོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །རི་སྐྱར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
 འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་
 བར་བྱ་བའི་སྲིར་ཁས་ལེན་པ་ན། སྐྱུ་མེད་སོགས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། བདག་གི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་སྤང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འདོད་པ་
 ཅ། རི་སྐྱར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་བསལ་ནས། སྤང་སོ་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞེས་འདི་གཉེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་རྣམ་པར་
 གནས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་ཁས་སྦང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་བསྐྱོན་མི་
 ལུས་པར་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །

བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རི་སྐྱར་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་
 གསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར། སྲི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཅིང་བཤད་པ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་
 ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན་ལ། གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྤང་སོ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་མར་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 དག་བདག་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་
 ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་མིན་པ་རི་སྐྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སྤང་སོ་
 གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྐྱོ་བའོ། །དང་ཕོ་
 ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག། །དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་
 དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོགས་སྲ་མ་ལྔ་ནི་སྲར་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་ཚོགས་པའི་རྫོགས་
 དང་། དབྱེ་བས་ཀྱི་རྫོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་
 པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་
 རྟར་འགྲུར་ན་ནི། ཤིང་རྟ་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་གསེས་སུ་བཀུན་པ་ཚོགས་པ་ལ་
 ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་
 འགོག་པ་འདི་སྲར་བཤད་ཟེན་གྲང་འདིར་བཀོད་པ་ནི། སྲར་བསྟན་པ་ལས་སློན་
 གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སློན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
 ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་དག་གྲང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་མེད་
 པར་འགྲུར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་གི་སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་གྲང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཡན་
 ལག་རྣམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འང་
 འདོད་པས། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་མ་གྲུངས་སོ་སྟེ་ན། སློན་མེད་དེ་རང་གི་
 ལུགས་ནི་སྲང་པོའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་གྲང་བྱ་ཡིན་པས། དེ་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་པོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་གི། །ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འཛོག་ལ། སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་
 གྲང་ཚོགས་པ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འང་གི་སློན་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཏེ། “སྟོད་”
 ཚུལ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བས་ཅམ་ཡང་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་མིན་ལ། ཚོགས་པ་ཅམ་

1 མ་ཕྱི། ༡༣༥བཙན། རྫོང་གླུ། ༡༧༧བཙན། ལྷུང་

སོ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཤིང་ཉིད་དབྱིབས་ཅམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་
 འདོད་ན། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དག་གི་ཡིན་ནམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་
 རྟོག་གང་། དང་སོ་ལྟར་ན་སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་
 དག་གི་འཕམ། སྤར་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན། དེ་ལ་
 གལ་ཏེ་དང་སོ་ལྟར་འདོད་ན་འབང་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་
 ཤིང་ཉིད་འབང་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་སུ་
 དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་བསྐྱིགས་ཏེ་ཤིང་རྟར་རྟོགས་པ་སྟེ་
 ལྷུང་པའི་དུས་སུ་འབང་སྤར་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་བསྐྱིགས་པའི་བྱེ་བར་
 གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟོག་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་ཡན་
 ལག་རྣམས་བསྐྱིགས་པའི་ཚེ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་
 ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཅམ་ལ་ཁྱོད་ཤིང་རྟར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ཕྱིའི་ཡན་
 ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉེས་པ་སྟེ་
 དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤར་མ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཕྱིས་འཁྱུང་བ་དེ་ཤིང་རྟར་
 འཁྱུར་ན། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་ཤིང་རྟོག་དུ་ལྷུང་པའི་དུས་འདིར་འཕང་སོ་དང་ལ་སོགས་
 པས་སྟོག་ཤིང་དང་། གཞེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ཉིད་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྷམ་པ་སྟེ་བྱ་བཞི་དང་། རིང་སོ་དང་རྒྱམ་སོ་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་དང་། མི་མ་ལུན་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་ན། ཡན་
 ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མི་མ་ལུན་པ་འདི་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་

འགྲུར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེན་ཏེ། དེའི་སྲིད་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཅམ་གྱིང་
ཉར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

ཅི་སྟེ་འབང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྐྱིགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་གྱིང་ཉར་འཛོག་གོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་
བ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་
ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྲུར་རོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིད་ཁྱོད་ཀྱི་
ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པས། དབྱིབས་དེ་
ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་འབྲུ་བའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམས་ཡོད་ཉེན་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁས་སྐྱབས་པའི་སྲིད་དང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་སྐྱབས་
པའི་སྲིད་རོ། །དེའི་སྲིད་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གྱིང་ཉར་སྐྱབས་འདིར་ནི་གྱིང་
ཉར་འཛོག་པའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ངེ་ལྟར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ། །

འདིར་པ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་སྐབས་པའི་རྣམས་
ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཚོགས་
པ་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་
གདགས་གཞིར་འདོད་ན་འགལ་བ་ཅམ་ལས་མ་མཚན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུའི་ཁ་དོག་
སྐྱེས་བུར་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། གྱིང་ཉར་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

གང་ཡང་ཤིང་རྟར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་སྦང་བུ་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཞེས་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་པ་མི་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱིང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འཛོག་པ་
འདི་ནི་རྗེ་ལྷར་འདོད་པ་དེ་ལྷར་དུ། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་བུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་
ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་དང་སྤུ་གྲུ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་རྣམས་པ་མི་བདེན་པའི་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་
གཞན་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་
སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོལ་བརྒྱ་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱང་གང་གི་ཤ་བཟའ་བར་མི་
རུས་པ། དངོས་པོ་གི་བ་མའི་རི་དྲུགས་ལྟ་བུ་བརྒྱན་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དོན་མེད་པ་འདིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་དེ་ལ་རང་གི་སྟེ་བ་མང་པོས་བྱམ་པའི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་དེ་ལྷར་འདབ་འཕྱོར་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་
བྱམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱམ་པའི་སློང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་
འདིས་བསལ་བས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ལྡར་བཤམ་བྱེན་པས་གཟུགས་
སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ཡི་སྲིད་ཡང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པས། བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྐྱེས་པ་གལ་ཉེ་འོན་ཤིང་རྟ་འདིའི་བཏགས་དོན། སྲུང་
 བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་
 རྟ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཤིང་རྟས་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུ་ཚད་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཉེས་ཤིག །ཚོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་འོ། །དེའི་སྲིང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
 པའི་སྲིང་ན་ཤིང་རྟ་མ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་
 བང་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དགོངས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་འོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐྱེས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་བཏགས་དོན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
 ལྟེ་བཅའ་ནས། ཤིང་རྟ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འགྱུར་པའི་
 ཐབས་གཞན་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་སྲིང་དང་། བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་
 བ། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཇི་
 ལྟར་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་དོ། །

ཚོད་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཚན་པས་ནི་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས་ལ། ད་ལྟའི་བོད་
 ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་ན་ཤིང་
 རྟ་འཛོག་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཚོད་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དེས་ནི་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ལུགས་ངན་རྟོག་གི་བཙོག་རྒྱས་འབད་ནས་སློང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་སྲུང་བཤད་པའི་ཚོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་
 ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པའམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་
 ཀྱིས་བཅའ་བ་ན་ཤིང་རྟ་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འདི་ཤིང་རྟ་འདི་

ནི་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་པར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་
 ལས། སྡོན་པོ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདིར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིང་ས་སྤྲུག་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་
 རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པར་ཁས་སྦྲངས་པའི་སྲིང་། ཁོ་བོ་ཙག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་
 ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། པ་རོལ་པོས་ཀྱང་
 འདི་ཁས་སྦྲང་བར་འོས་པ་ཡིན་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྟའི་བཏགས་དོན་བཙལ་
 བས་མི་འདོག་པ་དབྱེད་པ་འདི་ལུགས་ལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་དང་། པ་
 རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཁས་སྦྲང་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། བར་ལ་འཕངས་པའི་སྡོན་
 རྒྱུང་བསྐྱོག་པའི་ཆེ་ལན་མ་ཐེབས་པ་ན་ཁས་སྦྲང་མེད་ཅེས་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དབྱེ་མ་པའི་སྤྱོད་པ་འདིར་འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྡོན་པ་ཤིང་
 རྟས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། ཤིང་རྟའི་
 མིང་གི་བྱེད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་གྱིས་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པ་མེད་པར་འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྡོན་པ་ཁས་སྦྲང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་སྟོས་ནས་
 ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་ནི་ཆ་
 ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྦྲང་བར་བྱ་བ་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་གསུགས་ལ་སོགས་པའི་གདགས་གཞི་ལ་སྟོས་ནས་ནི། སྤྱི་བོ་རྣམས་

ལ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྲུབ་པོ། །

གང་ལགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ས་ཡན་ལག་
ཚོགས་པ་ཚམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཚམ་དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། ཚོགས་པ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་སྲིར་
པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཉེ་ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཚོགས་པ་ཚམ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱི། དེ་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་སྲིར། ཞེས་
དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེའི་
ལྟར་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡན་
ལག་ལ་སོགས་པ་ཚམ་ཡང་མེད་པར་འགྲུར་བས་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྒྱག་པ་སྟེ་འདིག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

འདིར་རང་གི་སྟེ་བ་གོང་འོག་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་
མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་
པར་མཐོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཀུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འདོག་མ་ཤེས་པས་
དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་
ནས་མ་རྟེན་ན། དེ་རྣམས་འདོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེའི་སྲིར་ཤིང་རྟ་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་རྟ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཏེ། ལུགས་དམ་པ་
འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་དང་། དེའི་ཡ་གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མིང་ཏུ་
བཏགས་པ་ཅན་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཛོག་ཏུ་ས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་
བ། ལུགས་པའི་དགོངས་པ་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དགོངས་ཅན་གྱིས་
དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་འདི་ལ་སྦྱང་བར་བྱཏོ། །

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐུང་འཛུགས་ཀྱི་རྟོག་པ་

སྤང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

ལུགས་ལ་ལྟ། དེས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྦྱར་
རྣམས་དཔེ་དོན་ཏུ་སྦྱར་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་
གཞན་བསྟན་པ། མཁས་ཚོངས་ཀྱི་འཆིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་དོས་གསུང་བཏོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྤང་བ་འདད་པ་དེ་ལྟར་
བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་དབྱེད་པ་ན། ཡོད་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། མ་བཏགས་པ་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། རྣམ་འགྱོར་པས་སྤང་
བ་འདད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་ཤིང་རྟ་འདི་ལ་སྤང་སྤྱོད་རྣམས་པར་
དགོངས་པ་ན། ཆེས་སྤྱིར་བཏོན་པ་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་
རི་སྤང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
བཅོལ་བ་ན་ངེས་པར་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རྟེན་དགོས་པ་ལ། རྣམ་འགྱོར་པས་

ཤིང་རྩ་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟེན་དོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་མི་
རྟེན་པ་གང་དེ་རི་ལྷ་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་ཉེ་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྩ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་རིག་པའི་མིང་ཏོག་
གིས་སློབ་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། ལུ་ཏེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་པ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
དོ། །འང་གི་སྐྱས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་
བསྐྱེད། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྩ་དེའི་གྲུབ་པའི་ལུ་ཏེ་མ་
བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་
དག་གིས་སྲུང་བ་ཤད་པའི་ལྷོགས་འདི་ནི་སློན་མེད་ཅིང་མན་ལོན་དང་བཙས་པའོ་
སྣམ་ཏུ་བསམས་ཉེ་ངེས་པར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་ལྷགས་
སློན་མེད་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་ལྷགས་ཡོད་པ་མིན་ལོ་
ཞེས་གཞོང་བཀུར་བར་མི་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། འདིར་སྐྱས་པ། རྣམ་འབྱོར་པས་སྲུང་ལྟར་དབྱུད་པ་ན་ཤིང་རྩ་མ་
དམིགས་པ་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྣམ་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་
བཞད་གང་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ན། དེའི་ཚེ་
ཡན་ལག་ཙམ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པས། དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་སོ་སོར་ཞིག་པ་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོ་གས་པ་
དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་གྲང་
མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོར་གྲུས་པའི་ཡན་ལག་
ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། སྤར་དེ་རྣམས་ཤིང་རྩ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་
ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལོ་སྟེ་རྩ་རྩལ་སྤྱོད་གས་
གྱི། སྤར་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་འཕང་ལོ་
སོགས་ཀྱི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོན་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
ཉིད་སྤྱོད་གས་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཟག་དེའི་ངོར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྩ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱང་རིང་
སྤྱོད་གས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་དེ་དག་ནི་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྩོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་ལག་གྲང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་ནི། དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་
ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཚིག་ན་ཡན་ལག་རྣམས་གྲང་མེད་པ་སྟེ་མེས་འཚིག་པར་འགྱུར་
བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཙུག་ཤིང་གཙུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
མི་དམིགས་པ་རྩོགས་པའི་སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བྱུང་ཤིང་སྤྱོད་
པའི་ཡན་ལག་དག་གིས་གྲང་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཚུགས་པར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པར་སྟོན་པར་བྱེད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་།

ཀླུ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་
 རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྐོན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་།
 ཁམས་རྒྱག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་རྩ་རྩར་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་ཀི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་འང་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་འཇོག་པ་ན། བརྟེན་པ་དང་མི་
 བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་འཇིག་གི་རྟོག་པའི་རྟེན་མིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་བརློག་པར་སྐྱ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཕྱང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་པ་
 དང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟེན་
 པར་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་ཡོད་ན་ནི། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་
 རུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་གིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་པས་སྐྱ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་
 བར་རྒྱང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་རྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟག་ན་སྐོན་གི་ཆེ་རབས་
 ལྷ་རྒྱུད་པའི་དུས་གི་བདག་དེ་ཉིད་འདིར་རྒྱང་བའི་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཆེ་སྐྱ་མ་དང་
 འདིའི་བདག་གཉིས་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བདག་

གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་སྲིར་རྟོ། །

ཙམ་ལེ་ད། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་ལུང་པར་གཉིས་བཀོད་པ་
སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའོ། །བདག་འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཚན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། ཙམ་ལེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པར་མཛད་པ་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་གལ་ཡོད། ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་འདི་ནི་དེ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་གཞན་ཉིད་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེ་སྐད་ཏུ་མདོ་ལས། མི་ཐད་པ་
ཡི་ཚོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་ཚོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་
ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཐད་འགྱུར་གང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་ཐད་དེ། །དེ་སྲིར་དེ་
དག་ཐད་མེད་གསུངས། ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་མེད་པས་མི་ཐད་པར་
གསུངས་པ་ནི་འདིར་ལུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། གང་ཞིག་བཏགས་དོན་རྣམས་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན། རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་སྲིད་ཅིང་། བདག་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་
མ་མཐོང་ཞིང་། མ་དེག་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་ནས།
འཇིག་རྟེན་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་

འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། བདག་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོམ་བ་ན། ལྷ་སྟེགས་པ་བདག་
 འཚོམ་བ་དེའི་རིགས་པས་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་མི་འཐད་པར་མཐོང་བས། བདག་
 དེའི་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་
 པར་ཞེན་ཅིང་། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་
 མེད་དོ་སྦྱམ་ཞིང་འཇུག་བས། ལུང་པོ་ཚམ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་ལྡན་ས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལྡན་དགོས་སྦྱམ་དུ་བསམས་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་བ་རྣམས་ནི། སྲ་མ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 སྦྱམ་དུ་རིག་ནས་ལན་བརྒྱུ་ལྟེན་ལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་
 དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་ལ། རྟག་ཏུ་
 དམིགས་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སློང་རབ་ཏུ་འཇུག་ཞིང་།
 གང་དུ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་བ་ཉིད་དམ། བདག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དང་། ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར། ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་སློང་འཇུག་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་གྲགས་པའི་ངོར་གཏོ་སྟེགས་སྟེ་
 མི་ཤེས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་པོས་ལྷག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་མོང་གི། འོན་ཀྱང་གཏོ་
 སྟེགས་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་
 འདྲ་བའི་བདག་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ནའང་མིག་ལ་
 སོགས་པ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷག་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་དམིགས་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམས་འགྱོར་བས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་གཞིའི་དངོས་པོ་
འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་ལེ་ལས། བར་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་
བདག་གི་སྣམ་ཟེན་ལ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟངས་ལ་ལྷོ་བ་ཟད།
ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེ་ན། རི་ལྟར་བྱེད་པ་སོ་རྗེ་མཁའ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་རྗེ་
བྱམ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉེས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ན་རྣམ་
འགྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་རྣམས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་སྲུང་ན་ལས་
འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་པ་མཚོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་། ལྷིང་རྗེའི་
གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉེས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་
པས་རི་རྒྱུད་བཞད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འུམ་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། ལྷ་དང་འབྲས་
ལུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

བྱམ་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། རི་སྣང་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གདགས་པ་རྣམས་ཤིང་
རྟའི་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། གང་དག་འུམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་དང་མེ་སྤེ་དང་། དམག་
དང་ནགས་ཚེལ་དང་། འཕྲེང་བ་དང་སྡོམ་ཤིང་དང་། ཁང་གྲིམ་དང་ཤིང་རྩ་སྟོན་དང་།
འབྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པས། རང་
རང་གི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བཅའ་བ་དེ་
ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བར་ཉེ་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཤིང་རྩ་སྟོན་ལ་ཐོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་། །ཤ་ག་གཞི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཉེ་ཤིང་རྟའི་སྣང་
ང་སིག་གསུམ་ཅམ་འགྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཁང་བ་
གཅིག་ཡིན་ཟེར་རོ། །

དེ་བཞིན་ཉེ་དེ་སྣ་ལུའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་གི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་
བོ་འདིས་བསྟེན་པ་སྟེ་མ་སྟེན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མི་བཏགས་པའི་གྲགས་པ་

ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིར་ན་སྐབ་པའི་དབང་པོ་དེ་
ནི་འཛིག་རྟེན་དང་སྟོན་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལ་མི་མ་སྐབ་པའི་རྩོད་པ་མི་མཛད་པར་
གསུངས་པའི་སྲིར་ཉ། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཛིག་
རྟེན་དང་སྟོན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟོན་གཞོན་མེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྣམས། སྐབ་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པར་གསུངས་པས་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པར་མི་བྱའོ། །

གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་བ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་རི་ལྟར་ཐ་སྟོན་འདོགས་
ལེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་སྲིར་བཤད་པ། རི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་གྲོ་མོ་ལ་
སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྟོ་བསངས་
ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་
ནས་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོགས་པར་སྟེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། བྱམ་པ་ནི་མཚན་
གཞི་དང་། ལྟོ་བ་ལྲིང་བ་དང་མཚུ་འཕྲང་བ་མཁྱིན་པ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་
མཚན་ཉིད་དང་། མེ་ནི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་ཤིང་ནི་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡན་ལག་ཏུ་འདོགས་ཉ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་བྱུང་ཤིང་གི་བར་དུ་པན་ཚུན་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་བར་དུའོ། །

འདི་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
འཛོག་བྱས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་

རིགས་པའི་དབྱུང་རྩི་གཞུག་གོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྟེན།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཁ་ཚུན་སྟོན་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་མཁ་ཚུན་སྟོན་ནས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ལེད་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་
མེད་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡིད་པར་
གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་མཁ་ཚུན་སྟོན་
ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་རོ་
རོས་བྱུང་བར་སེམས་ན། རྩེ་རྒྱ་འབྲས་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ལས་སྤར་རྒྱ་གང་ཞིག་གས་འབྲས་བུ་གང་
ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་ཤིག།

དེ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་སྤར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་ཏུས་སྤར་རྒྱའི་
སྟོན་ས་འབྲས་བུ་དེ་བྱུང་དགོས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་སྤར་ལང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མེད་
ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གངགས་པ་ཡང་ཤིང་ཉ་ཉར་མཁ་
ཚུན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན།
འབྲས་བུ་དང་མདན་ནས་སམ་མ་མདན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉར་
ན་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་མདན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་

དག་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་མདུན་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་
སོང་ན་འདི་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའོ་ཞེས་དབྱེ་བར་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་
ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་གང་གིས་གང་ཞེག་སྐྱེད་པར་གྱུར། ཅི་སྟེ་སོ་སོར་
ཉེ་མ་སྤང་བར་སྐྱེད་ན་ནི། འབྲས་བུའི་རྒྱར་འདོད་པ་འདི། དེའི་རྒྱ་མིན་པ་རྣམས་དང་
སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ལྷན་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་
རྣམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །

རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྤང་པ་
སྤང་གི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་ཉེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་
བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ས་
འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཁོ་རྟོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཅི་སྟེ་ཁྲོད་གི་ལྷུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་
རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ན་གལ་ཉེ་འབྲས་བུ་དང་
བྲལ་བ་སྟེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་ལུས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱ་ནི་རྒྱར་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚོན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་ཁྲོད་གི་ལྷུང་ན་རི་ལྷུང་ཡིན་ཞེ་
ན། ཚོལ་བ་གང་གི་ལྷུང་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཚོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་དེ་ལ། རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་བརྟག་པ་བྲས་ནས་སྤོགས་
གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་སྤྱིར་གང་གི་ལྷུང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་

ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྟམ་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་རྒྱ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་
 དམིགས་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་
 འཛོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལྟམ་ཁས་ལེན་
 པ་ལ་བཞོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྩེ་
 རྒྱན་བཤད་པའི་སྤང་མ་སྤང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང། འཛོག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་
 དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་ལྟམ་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། །

འདིར་འགྲེལ་བས་དགག་གུའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟམ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྒྱ་མ་
 ལྟར་སྐྱ་བ་ལ་ཚུར་ལ་བསྐྱོག་ན་མི་འཇུག་ཅེས་སྐྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྤེད་པའི་ལན་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་
 འདེབས་པ་མི་བྱའོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལྟམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་
 མཚུངས་པའི་རྣམ་པ། རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

དང་བོ་ནི། འདིར་རྒྱ་ལྟམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་
 ཅིག་འདི་རྒྱན་དུ་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེད་

ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན། ཁྲིད་ཀྱི་སྲུང་འབྲིན་པ་འདིས་སྲུང་དབྱུང་བྱ་སྲང་
ནས་སྲུང་འབྲིན་ནས། མ་སྲད་པར་སྲུང་འབྲིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྲིད་
ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་གལ་ཏེ་སྲད་ནས་སྲུང་འབྲིན་ན་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་གིས་གང་སྲུང་འབྲིན། འོན་ཏེ་མ་སྲད་པར་སྲུང་འབྲིན་ན་
ནི། མ་སྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྲུང་འབྲིན་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་
ལ། བརྟགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་བརྟགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལྷར་བྱས་ན་ཁྲིད་ཀྱི་སྲུང་འབྲིན་པ་ལ་སྲུང་དབྱུང་བྱ་སྲུང་འབྲིན་པའི་རུས་པ་
མེད་པས། ཁྲིད་ཀྱི་སྲུང་འབྲིན་ཉིད་སྲུང་སྲུང་བ་ཡིན་པས་འཕགས་ཀྱིས་ན་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སྲིར་སྲས་པ། གང་
གི་ཆེ་སྲུང་འབྲིན་ལྷར་སྲང་དེ་རྣང་སྲུ་ཞིང་རང་གི་སྲོགས་ཁོ་ན་ཅས་པར་འཛོམས་པ་
དེའི་ཆེ་ཁྲིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་འཕགས་སྲུང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྲུང་ནི་འབྲིན་པར་རུས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གང་གི་སྲིར་ན་ཚོལ་བ་རང་གི་ཆོག་ལའང་སྲིར་ཚོལ་གཞན་ལ་
འཕངས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཀྱིས་ཏེ་སྲུང་འབྲིན་ལྷར་སྲང་གིས།
རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྲུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་སྲིར་ཁྲིད་ནི་སྲུ་
བོ་དམ་པས་བཞེད་པ་སྟེ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན། མ་སྲད་པར་སྲུད་ན་
མ་སྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྲུད་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་སྲུད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྷར་ཁབ་ལོང་གིས་མ་སྲད་པ་
ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་འཕགས་འབྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མ་སྲད་པ་ཐམས་ཅད་

ནི་མི་འབྲེན་ལ། མིག་གིས་ཀྱང་མ་སྤད་པ་ཁོ་ནར་རྩུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
གཟུགས་མཐོང་གིས། མ་སྤད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུས་ཀྱང་མ་
སྤད་པར་སྐྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མ་སྤད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་
རྩུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སུ་ནི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་བྲམ་ཞིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཚོལ་བ་ནི་སུ་ནི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་བ་ཞེས་བྲུ་ན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སུ་ནི་འབྲིན་དང་སྐྱབ་པ་ལ་འཐད་ཚུལ།
གཞན་གྱི་ཐམ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་
པ་སྐྱབ་ཀྱིས་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཞེ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ། འདིར་མ་བཤད་
པའི་སུ་ནི་འབྲིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་ནི་འབྲིན་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་།
རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུ་ནི་འབྲིན་པས་སུ་ནི་དཔྱུང་བྱ་མ་སྤད་
པར་སུ་ནི་འབྲིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་སྤད་ནས་སུ་ནི་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྤར་སྐྱས་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདིར་ཚོལ་བ་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། སྤད་མ་

སྤང་གཉིས་ཀ་ལ་སློན་བསྟན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བདག་ལ་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གི་ལྷན་ན་སྲུང་དབྱེད་བྱ་དང་སྲུང་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་འོ། །

འགྲེལ་བར་སྤང་གཞན་གྱི་སློབ་པ་ལ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྲུང་བ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་
བརྟག་པ་བྱས་པའི་སློན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། བ་རོལ་བོས་རྒྱ་
འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་ལ། རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་ལྷངས་པ་བཀོད་དོ། །

རྒྱལ་ལོ་ལང་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་སློན་རང་ལ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་འོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པར་
གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲིད་ཅོད་རྒྱལ་ལས། གལ་ཏེ་དམ་དམ་
བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སློན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ལ་
སློན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་སློབ་པའི་བར་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཡང་སྤང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་ལས། ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱ་ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ།
མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱས་སྐྱས་

ལ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་
དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་ལ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་
དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྲིར་འོང་བ་དང་། སྲིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་
ཚེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལ་མ་སྦྱོས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཚད་གྱིས། ཐོབ་
བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྲུང་བས། དེ་
ལྟར་དབྱུང་པའི་ཚེ་སྦོགས་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་
སུ་དབྱུང་པའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་
པའི་སྲིད། མ་བཏགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་ལྡངས་པ་ནི།
འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་
ཏེ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བུའོ། །

དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་འབྲིན་
བྱེད་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་དོན་དམ་པར་སུན་མི་འབྲིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྲིན་པར་
ཤེས་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཁྲིད་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་།

བ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ཉེ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་བྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་
 རྣམས་ཉེ་མ་གཟམས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉེ་མ་
 དང་བྱད་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་གཉེས་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་
 པར་སྐྱེ་ཞེས་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་བ་ན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་
 གྱི། དོན་ཀྱང་ཉེ་མ་དང་བྱད་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཚམ་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་
 དེས་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུའང་། རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་རུས་པ་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 དུ། འདིར་ཡང་གདོང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱི་མ་མ་རིག་པ་སྐྱུང་བར་བྱ་བ་
 ལ། རུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་
 སོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཀྱང་
 གི་སྐྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་སུན་འབྲིན་གྱིས་ཀྱང་
 སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་རུས་པའི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གང་གི་སྲིར་མིང་ཚམས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ། བཏགས་དོན་
 འཚོལ་བའི་གཉེས་སུ་སྐྱབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་བ་
 དང་ལན་སྐྱབ་པས་དབུ་མ་བ་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་མི་རྟེན་དེ། བརྒྱ་བ་ལས།
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྐྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་
 རིང་པོ་ནའང་། །སྐྱོན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།

སྒོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྐྱ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་
ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སྲུང་འབྲིན་བྱེད་དང་སྲུང་དབྱུང་བྱ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱུང་པ་བརྟན་པ་འདིས་
ཅི། རྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་འགྲམ་བྱ་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་
འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱོལ། །

འདིར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་འདིར་རྐྱེད་བྱེད་གི་རྒྱའི་
རྐྱབས་སུ་བབ་གི། །གསལ་བྱེད་གི་རྒྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལ། །སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པའི་
དབྱུང་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་གི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གི་རྐྱེད་བྱེད་གི་རྒྱ་ལ་ནི་མིན་པས། །ཁོ་པོ་
ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྟག་གཅོད་གི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྐྱེད་བྱེད་གི་རྒྱ་
ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཤེས་བྱེད་གི་རྒྱ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱུང་
པ་བྱེད་པའི་དབྱུང་པ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བའི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གི་སྐགས་
དང་བཅས་པ་སྟེ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་ལན་བརྗོད་ན། །པ་རོལ་པོ་མི་བརྗོད་ལ་
རྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བདེན་པ་ཁས་ལྷངས་ན་སྐྱོན་འཇུག་པ་ལྟར། །གསལ་བྱེད་གི་རྒྱ་
ལ་འདང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁས་ལྷངས་ན་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འདིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་
དམ་བཅས་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། །གཞན་གྱིས་སྲུང་
འབྲིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ལྟག་གཅོད་གི་ལན་སྐྱ་བར་བྱེད་པས། །འདི་
ནི་གཞན་གྱིས་སྲུང་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁས་

སྐྱེད་ལྱེད་དང་གསལ་ལྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་སྐྱོན་
མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཏབ་
པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱེད་ལྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཆེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་
རོ་བོ་དང་། དངོས་སྐྱོ་བོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་ལྱེད་རོ་བོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྱུབ་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བསྐྱེད་ལྱེད་སྐྱེད་ལྱེད་སྤང་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་
མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ལྱེད་སྤང་ལྷན་ཆེགས་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་
ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ལ་བཀོད་
པའི་སྐྱོན། དག་པའི་སྤྱོད་ལ་ཁྱེད་གྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་
པར་ཡི་ཚད་བ་སྟེ་ཡིད་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་
ཉིད་དང་། ལྷུ་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་སྐྱེད་ལྱེད་པས། རབ་
རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་རྣམས་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཁྱོད་གྱིས་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་པ་
བཟུང་ནས་སྐྱེད་ལྱེད་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གང་དག་
མིག་དང་ཁབ་ལོང་ལ་སོགས་པས་མ་སྤང་པར་རང་གི་བྱ་བ་ལྱེད་པར་རྣམས་པར་
བཞག་པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་
ཁས་ལེན་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤང་མ་སྤང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུར་བོ་བཏང་ནས། རྟོག་གེ་ངན་

པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་བརྗོད་པས་སྦྱར་བ།
ཡང་དག་པའི་ལམ་འགོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྡོམ་པ། ཉེ་ཐོར་ཉེ་ཤིན་ཏུ་ཆེགས་ཆེ་བ་
འདིས་ཁྲོད་ལ་ཅི་ཞིག་གྲ།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྲིར་ཚོལ་
རང་གི་ཕྱོགས་ལ་འང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས། སྲིར་ཚོལ་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱིས་དངོས་
པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་
རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པར་ནི། ཆེས་སྦྱ་བ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་བ་རོལ་པོ་ལས་
གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་
པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་མི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་
མེད་པའི་སྲིར་ཚོ། །

འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་
གྱིས་ཁྲུབ་པ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་དེས་པར་བདེན་མེད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་
མས་དེས་པར་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཁོ་བོས་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་
མ་ཐུན་གྱི་ལན་ཡང་སྦྱས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེའི་སྲིར་འདིག་རྟེན་ལ་དོན་
མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་བྱ་བའི་སྲིར། འདིར་ཁྲོད་སུ་ཞིག་གིས་བཙོམ་བ་སྟེ་སྤང་ཅིང་།
ཁྲོད་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྲིན་ཏུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་རྟོག་
རན་པའི་སྦྱབས་གྱིས་གཏུམས་པའི་སྟེང་དུ། རྟོག་གི་རན་པའི་སྤང་བུ་མེས་པའི་བྱ་
བས་ཉེ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྤོང་ཉེ་མ་ཀྱང་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། བདེན་འདིན་གྱི་

ཚོད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བའི་བརྟན་
བ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་མཁའ་རྗེས་སུ་དབག་
བའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་དང་། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་པ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ལ་
སུན་འབྲིན་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སམ། མ་སྤང་
བར་སྤྱིད་ཅེས་སུན་འབྲིན་བཤོང་དུ་བརྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱས་
འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སམ་ལ་སོགས་པས་མ་སྤང་བར་སྤྱིད་ཅེས་བཏགས་ཏེ་བཀག་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ། ས་བོས་སོས་སུན་འབྲིན་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་
བཏགས་པ་གང་གིས་སྤྱི་བ་དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་བཏགས་པ་རང་ལ་མི་
མཚུངས་པའི་ལན་གྱི་སུན་འབྲིན་བཤོང་བར་བྱ་སྟེ། སྤང་བརྟན་པ་དེ་ནི་མཚོན་པ་
ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྟན་བཅོས་ཅ་ཤེ་ལས་ནི་དགག་གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ། བདེན་འཛིན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སོ་སོ་
སྤྱི་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
བརྟན་བཅོས་ལ་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་ནི་
རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་ན་སྤོན་བྱུང་གིས་དོགས་ནས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་ཅི་ཕྱིན་

བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། །

འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་དོན་དམ་བར་མེད་དེ། དོན་
དམ་བར་དངོས་སོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེའི་བྱིར་སྲུང་ཅི་བྱིན་དུ་རྒྱུ་བ་ག་
ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་རང་གི་ཕྱོགས་གཞན་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱུ་བ་
དོན་དམ་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི། སྲུང་ཅི་བྱིན་དུ་རྒྱུ་བ་པའི་ཡང་
དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དབུ་མ་པ་སྲུང་རང་གི་ཕྱོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་མ་བཞག་
ཅིང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱུ་བ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས། དབུ་མ་
བ་ལ་སྲུང་ཅི་བྱིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་
སོ། །དེ་སྐད་དེ་དེ་ལྟར་སྲུང་བ་འདད་པའི་སྲུང་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
བ་འདད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མིན་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས་བརྒྱུ་བ་ཉེ། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་སྲུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་
བའི་བར་འདི་ས་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཚད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་
བྱས་སོ། །

དེས་བྱུབ་པའི་སྣང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བའདད་ལ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ།
ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། བཙུག་ལྷན་
འདས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་
གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྣང་དུ་མེད་རྒྱའི་
བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞི་ཚོས་ཅན་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་གང་
ཟག་གི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེས། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པོ་ལྟེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ལོ། །

སྣང་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྣང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་རྣམས་གངས་དང་། དུས་ཀྱི་སློབ་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་རྗོལས་པར་བསྐྱོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།
འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་མོན་སྣོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་
དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་
ལུས་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་

རབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ཉེན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པ་ཡོད་ལ།
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་
གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུང་པའི་དོར་རྣམ་པ་མང་པོའི་
སྐྱོས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཞེན། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལས་སྣོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ནས།
སྐྱར་ཡང་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཞིར་བཞག་ཅིང་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་
སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། འབྲིང་པོའི་དབྱེ་བ་
བཞི་དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

དེ་སྐོར་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཉན་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷི་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷི་ནང་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། སྣོང་པ་
ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
བྱས་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྣོང་པ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྣོང་པ་ཉིད་
དང་། རང་བཞིན་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
སྣོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྣོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་བསྟན་ནས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྣོང་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པས་སྣོང་དོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་དོ། །གཞན་གྱི་

དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྤོང་རྒྱུ། ཞེས་སྤྱད་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་བཞི་བསྟན་
ལོ། །སྤོང་བ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤོང་བ་ཉིད་དམ་སྤོང་བ་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ལྷན་ཟུང་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་བ་ཉིད་སོ་
སོ་བའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྩིས་པོས་ལས། གཤམ་ཏེ་སྤོང་མིན་ལྷན་ཟུང་ཡོད། སྤོང་བ་
ལྷན་ཟུང་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྤོང་ལྷན་ཟུང་ཡོད་མིན་ན། སྤོང་བའང་ཡོད་པར་ག་
ལ་འགྱུར། སྤོང་ངོ་ཞེས་གྲང་མི་བརྗོད་དེ། མི་སྤོང་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་
དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སྤོང་བ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་མས་ནི་
གདགས་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །

སྤོང་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤོང་
ཉིད་བཞིར་སྤོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མཐའ་
ལས་འདས་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་སྤོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་
དང་། སྤོང་ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
ཞར་ལ་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བང་གི་ཚོས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་ནི་མིག་རང་
གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། མིག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣ་བ་དང་སྣ་
དང་ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིད་ན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་
པར་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །

འདིར་པ་ཚབ་གྱིས་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་པ་ལ་
བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་ཚུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་རྒྱད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཉེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་
ཉིད་ནི། བོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་རྒྱག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ཞག་ཏུ་འགྱུར་
དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟུན་བའི་འགྱུར་འཕྲུགས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྟུན་བྱའི་
ཚོས་ལོག་པ་ལ་རྟགས་གྱིས་ཁྲབ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་ནག་ཚོའི་
འགྱུར་ལས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་
གནས་པའམ། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟུན་བ་ལྟར་ལེགས་
པས། སྣ་མ་ནི་དགག་སྐྱེ་འདོན་ལུགས་འཕྲུགས་པར་གསལ་པོ། །

འགྲེལ་བཤད་པས། ཐེར་རྒྱག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་
སྲིད་ཞེས་བཏོན་ནས་མིག་སོགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་རྣམས་འགྱུར་

དང་འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་འགྲུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྲུར་བ་
ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། ཞེས་འཆད་
བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྲུར་བ་ལས་འཇིག་
པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱ་དགོས་ན་དེ་ནི་མདོ་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྲིད་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ཡོ། །

ཐེང་ལྷག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། ཐེང་
ལྷག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ལ། ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཐེང་ལྷག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་ན། མིག་སོགས་དེ་ཡང་རང་དབྱུང་སྲ་ལྷང་
ཟད་གནས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལྡོག་པའི་འཇིག་པར་བདེན་ནམ་སྐྱམ་པ་འགོག་པ་ལ་
འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བསྐྱུ་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་
དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉི་ཟླ་སྤང་བ་ལས་འདི་ལས་ཚུ་ལ་
གཞན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་
ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྲུབ། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དི་ལྟ་བུར་
ན་དུང་བར་འགྲུབ། །རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཡང་ཅེ་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་དུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
 བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རྒྱང་མ་བྱུང་ཡང་
 རྒྱང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། མིག་
 སོགས་འདི་དག་གི་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མེད་པ་
 ལྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

འདི་དག་གིས་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་
 མི་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ལོག་ན་ཤེས་པ་ཡེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 རྣམས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡོད་དམ། དེ་མེད་ཅེས་སུ་
 སྒྲ། གལ་ཉེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཅིའི་དོན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའི་ལམ་སློམ་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་ཉེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་ན་ནི་དེ་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ལམ་སློམ་པ་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཚོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་ནི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སློབ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་བཞིན་དུ། ལམ་ལ་དཀའ་བ་དུ་མ་ཚོམ་པ་ནི། །དབང་པོ་འིན་ཏུ་རྒྱལ་བར་
 སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བཅའ་སྤྱི་
 བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་།
 འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་
 རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུང་བྱ་མེད་ཅིང་། སློམ་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བཅའ་བརྗོད་བྱ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བཅའ་ཉེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ལྷུང་ཡང་རུང་མ་ལྷུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱ་
 དང་ཁ་སྐྱ་སྐྱེགས་ནས་གོས་དུང་སྤྲིག་བཤོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་སྦྱིམ་ནས་
 སྦྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར། སྐལ་མ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྗོད་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་
 འཇིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཤེགས་ཉེ་དོན་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི།
 ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྷུང་བ་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་དོན་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བཅའ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་གསུངས་སོ། །

བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། སློམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནི། རྣམས་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བཅའ་གཤེགས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱ་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་
 རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྟོགས་མི་རུས་པ་མིན་འོ། །

དོན་དམ་བཅའ་བཅའ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་སྤྱོད་པ་

འཕངས་པ་བསྟན་པ་ནའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་སྲར་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པས།
མེད་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བྱུང་བར་འབྲེད་པ་ནི་སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་སྟོན་
པ་ཚུལ་ལོ། །

པ་ཚབ་ཀྱི་འགྲུར་གྱི་དཔེ་མང་པོ་ལས། ལྷུང་ཡང་རུང་མ་ལྷུང་ཡང་རུང་སྟེ།
གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། བཀ་ཚའི་འགྲུར་ལས། མ་ལྷུང་ཡང་རུང་དོན་དམ་
པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི། སྲར་འབྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པ་
ལས། མ་ལྷུང་ཡང་རུང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་
འབྲུང་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ་
ན། འདི་ནི་ཁྱོད་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ།
འདིའི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་མིག་
ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་སྤྱི་ཅི་
ལོག་གི་སློས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཚངས་པར་སྟོད་པ་དོན་མེད་
པར་འགྲུར་ན། གང་གི་སྤྱིར་མིག་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལུགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྟོད་པ་དོན་དང་བཅས་
པར་འགྲུར་རྟོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི་མིག་སོགས་གཤིས་

ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་སྦྱངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་
ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཅམ་
དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས། བཙུག་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་བརྗོད་
དོ། །གང་ཞིག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་
དེ་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་
དོན་དམ་པར་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་བཞིན་ཚོས་
ཉིད་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འབགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
པ་རོལ་བོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་བྱས་པས། རང་བཞིན་འདི་
ནི་བཅད་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཚ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱབ་
དེ་དག་གི་ལྟར་འདོད་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མི་རུང་སྟེ། ཚ་བ་སོགས་ནི་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་བཙུག་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། མིག་སོགས་དེ་བཙུག་མ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་

བྱ་བ་འདིས་མཚོགས་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱལ་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་སྲིར་ཉེ། ཞེས་པ་ཚབ་གྱི་འབྲུང་ལས་འབྲུང་ལ། ཉག་ཚོའི་
འབྲུང་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཚོགས་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྟུན་པའི་སྲིར་རོ། ཞེས་འབྲུང་རོ། །

དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་འབྲུང་བ་ལེགས་ལ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་ཞེན་ལུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཙོམས་མ་དང་གཞན་ལ་སྟོམས་
པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་སྲིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་རང་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་
འདིས། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་
སྟོད་གསུངས་པ་ཀུན། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྡོག། །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་
བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
དམིགས་གཏད་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་གཏད་བཀག་པའི་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཁམས་ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་ནི། མིག་
སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི།
མིག་ནང་གི་བྱེད་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་འདོད་པ་
དང་། སེམས་ཅམ་པས་མིག་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་
མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བས་མི་སྟོང་པའི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་

པའི་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་
འདོད་དོ། །ཕྱིའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྣང་བ་ནི། གང་
གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོད་དང་འི་དང་རོ་དང་
རེག་བྱ་དང་ཚོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མདོར་ཐེང་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འདིག་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་ནང་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་
བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་ཉེན་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
ཤིང་། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་ན་ཕྱི་ནང་གཉེས་ཆར་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་རོ་མོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། བྱི་ནང་གི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ལྷག་མ་སྤར་
བཞིན་ལོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པ་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པས་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དོ། །ཕྱི་ནང་གི་
ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ཡང་སྣང་ཉིད་ཀྱི་རོ་མོས་གྲུབ་པའམ་བདེན་པས་
སྣང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྣང་གཞི་སྣང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྣང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྣང་བ་
ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། སྣང་བ་ཉིད་བདེན་པས་སྣང་བར་གསུངས་པ་ནི་སྣང་
ཉིད་དམ་ཚོས་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྟོན་ཅན་གྱི་བདེན་པར་

འཛིན་པ་བརྒྲུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། གུན་ཉེན་གྱི་སྤྱིར་ལས། བཅས་ཅད་བསལ་བའི་སྤྱིར། །སྤོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྐྱོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་
ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཚོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམ་པར་
བཅད་ཅམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་
ཅམ་མིན་པའི་སྣོ་སེར་ལྟར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ཚོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་
པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤོང་བཅུད་
གཉིས་མེད་པས། མེས་ཅན་དང་སྤོང་གི་འཛིན་ཉེན་ནི་མི་ལུས་པ་ལ་ཁུབ་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྩམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་སྐོམ་པ་ན་སྤྱོད་ལས་
ཀྱིས་ཁུབ་པའི་མེས་ཅན་གུན་ལ་སྐོམ་པས། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མེད་པར་
བཞག་པའི་སྤྱིར། སྤྱོད་ལས་ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་ཉེ་ཚད་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་
སྐོམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱ་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྤྱེ་ཚད་མེད་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་བཅུ་ནི་
ཚེན་པོ་ཉིད་དོ། །

ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཅུ་ཚར་སྤྱོད་ལས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པས་སྤོང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ལས་རྣམས་
ཚེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བརྒྲུག་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་ཏེ།
སྤྱོད་ལས་ལ་སྤིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྤྱ་སྤྱེགས་བྱེ་བྲག་པས་སྤྱོད་ལས་རྣམས་ཉག་

པའི་རྗེས་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་
བྱེད་པ་དང་། དོན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལུལ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་མུ་
དན་ལས་འདས་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། མུང་འདས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་
མཚོག་ཡིན་པས་སོ། །ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷུབ་པས་སྣོང་བ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པ་སྣོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མུ་དན་འདས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ལ་
དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དོན་དམ་མཁའ་བ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་དོན་དམ་པ་སྣོང་བ་ཉིད་ནི་བརྟན་པར་
མཛད་དོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདུས་བྲས་
ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་
པས་སྣོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདུས་བྲས་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཚོས་
གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་སྟེ་འགག་པ་འཕམ་འཛིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྲས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་པས་
སྣོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྲས་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐའ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གང་དུ་བརྒྱུད་ན་ལོག་པའི་གཡང་དུ་
ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྲས་རྟག་པ་དང་དགྲ་བོའི་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྐྱེ་འཆི་
བརྒྱུད་པ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས། གང་དུ་བརྒྱུད་ན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གྱི་གཡང་དུ་ལྷུང་བའི་རྟག་ཆད་དང་། རྟག་ཆད་ཙམ་གྱི་ཁྱུད་པར་བྱེད་པར་
བྱའོ། །གཞི་གང་ལ་མཐར་འཛིན་དུ་ལྷུང་བའི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་

མི། འདིར་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་དེའི་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ནི། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་
བསྟུན་དོ། །

འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་མེད་དང་གཙང་མི་གཙང་གི་མཐའ་
གཉིས་སྤངས་ནས། དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
མཐའ་སྤངས་པའི་དབུས་བདེན་ནམ་སྟུམ་པའི་བདེན་འཛིན་བརྗོད་པའི་སྲིད་ཏུ་
གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཚུལ་པས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་
མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ཡན་ཆད་ཏུ་མ་བྱུང་ལ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐོག་མ་སྟེ་དང་པོ་དང་།
འདི་སྤྱིན་ཆད་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་
མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །

འགོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་
འདི། སྲིད་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དཔེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྣང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་
ནི་དེས་པར་བསྟུན་དོ། །

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འཕོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བརྗོད་ལ། དོར་བ་
དེ་མེད་པ་ནི་པར་ལ་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་དོ་བོ་འགའ་དང་དུས་འགར་ཡང་
དོར་བུ་མེད་པ་སྟེ་དོར་བུ་མི་རུང་བ་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་
བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་རོར་བ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་ནའོ། །

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་
བསྟུང་ཅིང་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིད་ན་འདུས་བྱས་ལ། སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་དང། རྒྱལ་སྐུ་བྱང་
སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང། དེ་གསལ་བར་བྱེད་
བ་ཡིན་ལ། གདོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤེགས་སུ་གནས་པ་དེའི་སྲིད་རོ། །རང་བཞིན་
དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

འོན་ཏེ་འདི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མར་ནི་སྲི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུབ་པས་བདེན་པར་བྱུབ་བམ་སྟུང་བ་
བསལ་བའི་སྲིད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྐུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེགས་སུ་བྱུབ་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་བྱུབ་བམ་སྟུང་བ་བསལ་བའི་སྲིད་གསུངས་པས་མི་སྟོང་
སོ། །དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་བྱུབ་པ་
འགོག་ཏུ་ས་པ་མི་འགལ་བ་འདི་ཤེས་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་སྟོབ་གང་གིས་ཀྱང་མི་
རྟོགས་པར་འཇིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་
ཉིད་དང། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་ལྷག་དང་།
 མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷག་དང་། གཟུགས་ལ་
 སོགས་བ་དམིགས་བ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལྷག་སྟེ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་
 འདུས་ཉེ་རེག་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་བར་རེག་བ་ལྷག་དང་། རེག་བ་དེ་
 ལྷག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལྷག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་བ་
 གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཚོས་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པས་དབེན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 གང་ཡིན་བ་འདི་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
 བེ། གཟུགས་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་
 བ་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་
 པོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཚོས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཚོས་
 ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉེ། དེ་
 ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
 གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་དེས་བ་མེད་པར་རང་རང་གི་

རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའོ། །

ཚོར་བཞི་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོན་པ་གི་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །འདུ་ཤེས་
ཞི་སྤྱིའི་མཚན་མ་སྟོ་སེར་སོགས་དང། རང་གི་མཚན་མ་བདེ་སྤྲུག་སོགས་གི་ཁྱད་
བར་འཛིན་པ་སྟེ། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་གི་སྤྱི་རིས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འདུས་བྱས་མངོན་
བར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་གཞན་པའོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཡུང་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་གི་བདག་ཉིད་དེ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱི་བ་གཏུག་པས་གཞན་ལ་བརྒྱུད་ནས་གཞོན་པ་སྦྱེད་པ་དང་
འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཛིན་པའོ། །

སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང། སྐྱེ་བའི་སྟོར་
སྤྱིར་བ་ཉིད་དུ་གསྟུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་འཁོར་བའི་ཡུང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
དགོངས་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་
རྒྱ་རྒྱེན་གི་འདུ་འཛོལ་གིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ལོངས་
སྟོན་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གི་མཚན་ཉིད་
ནི་ཉོན་མོངས་གི་གཏུང་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་བསིལ་བ་ཐོབ་པའོ། །བཟོན་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི་ཁོ་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་གི་བསྐྱེད་འཇུགས་ལུས་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་
དོ། །བསམ་གཏན་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་དུ་དགེ་

པའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་མི་སྒྲོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་
བདེན་པར་འཇིག་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གཉི་སྤྱག་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱན་ནི་ནང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བཤེགས་པར་
སྤྱི་ལོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ལ་འདུ་ཤེས་དེ་བཤེགས་ནས་སྤྱི་ལོལ་གྱི་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི། སྤྱལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་
པོའོ། །འགྲེལ་པའི་དཔེ་མང་པོ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་
འབྲུང་བ་ནི་མ་དག་པའོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་སྤྱག་པ་སྤྱལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་
སྤྱལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །མཐོང་ཚོས་བདེར་
གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་དང་མ་སྤྱན་པར་གནས་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འདུ་
ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་ཐར་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཚང་འགྲུང་གྱི་སྟོབས་བརྩུ་བོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ནས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུལ་རྣམས་ཤིན་
ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་རྫོགས་པར་ཉེ་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་སྤྱགས་སུ་རྒྱན་དོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པ་དང་། ང་ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ངས་ཆགས་
སོགས་ཐར་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ལ་ནན་
ཏན་དུ་བྱས་ན་སྤྱད་བསྡུལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་མིན་
ལོ། ཞེས་པའི་ཚོས་མ་སྤུན་གྱི་ཚོལ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོབ་པའི་མི་འདི་གས་
པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ལིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་
སྤུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཚོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྐྱོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
རྣམས་ནི། སྐྱོབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཚད་པ་སྟེ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ལོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱད་བསྡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
སྐྱོབ་པ་ནི། སྤྱད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་
མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །

བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་
ཁོང་ཁོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་
ཤེས་པར་བྱལོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི། མ་འདྲེས་པ་བརྟུ་དང་བརྟུད་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་དག་
གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་
སྟོན་པ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་མངའ་བས་དེ་རྣམས་
གྱིས་སྐྱབས་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མི་འཕྲོགས་བ་སྟེ། སྤྱབ་པར་མི་ལུས་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །

མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱུད་ནི་དུག་ཚན་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསུང་
ལ་ཚ་ཚོ་དང་། རྒྱགས་ལ་བསྟེལ་བ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་
ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་
དུག་ནི་དང་པོ་ལོ། །

འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །

ལུས་ཀྱི་ལས་དང་རག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་ལ་མ་
ཚགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །

མ་འདྲེས་པའི་ངེས་ཚིག་ནི་ཚོས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་ཡོད་ཀྱི།
རྟོན་གཞན་ལ་མེད་པས་རྟོན་མ་འདྲེས་པའོ། །འདི་དག་གི་བཤའ་བ་ནི་འགྲེལ་བར་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
མཁྲེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་མཁྲེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་དུ་མཁྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲེན་ཀྱི་
བར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས།
རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་

མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས།
དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྣོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣོང་བ་
ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་མི་གནས་
ཤིང་། བྱུང་ཟིན་འདས་པ་ནི་བྱུང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་
པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དེ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
འོ། །བྱུང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་དང་ད་ལྟར་བ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དང་
མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་འོག་གང་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་མི་
དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པས་ན་མི་དམིགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྣོང་བ་ཉིད་དོ། །

རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་བ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱེན་
འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་
བ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྣོང་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་
སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་
རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྦྱིར་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་

ཡང་མིན་ཏེ། གཞི་མིག་སོགས་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་
གྲུབ་ན་གཞི་གཞན་ལ་སློབ་ཁྲིམས་པའི་ཚེ། གཞན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་མི་
སྟོས་པར་རང་གིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་ཆེ་
བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སྐྱུས་ནི་ཡུང་བོ་ལྔ་
རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྐྱིར་བརྗོད་
དོ། །ཡུང་བོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མདོར་བཤམ་དོ། །སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མདོར་བསྐྱུས་
ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུང་འདས་
རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །

རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་བའམ་སྟེ་འདི་གཞེན་དུ་འབྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱང་
ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རོ་
བོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་སོ། །འདིར་ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། མ་བྱང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་

ཉིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་བར་བསྐྱབས། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་དོན་ནི་མཚོན་དང་གཞན་དང་པ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་
བས། དང་པོ་ལྟར་ན་མཚོན་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །མཚོན་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་
རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཏུ་
བྱུང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྟོགས་
བར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་
ལས་འདས་པའི་སྲིར་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འདིར་
འཁོར་བ་ཟད་པའི་སྲུང་འདས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་
འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བའི་
མཚོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤར་བ་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་ལྗོས་
བ་ནི། འདིར་དབྱེ་སྟོ་འབྲིང་པོའི་དབང་ཏུ་མཛད་པའོ། །

བཤད་པ་སྤེམ་གཉིས་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྲུང་བ་ནི།
ཚོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོའི་གཤེས་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་གཞལ་བྱང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་པར་བྱབ་བོ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཅད་
པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་ཉིད་
དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་དབྱེ་བ་དང་

སྒྲིབ་ལྷུ་ལ་དེ་དག་འདིར་བཤད་པ་དེ་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་སྟེ་བཤད་དོ། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོན་ནས་མཚུགས་བརྟུ་བ།

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱབས་པར་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོན་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་བཤད་པ། སྐར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྐོ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་པ་
འཛོམས་པའི་སྤང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་
སྐྱུ་དུ་རྩོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གཤོད་
མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནི། བ་སྐྱད་
པ་ཀུན་རྗོབ་བདེན་པའི་སྐོབས་ཀྱིས་ཉེ་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་
སྐོམས་པར་འཇུག་གོ། །

འགོག་པའི་ངོ་བོར་སོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ས་ཏུགས་པ་བ་དེ་རྟག་ཏུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་
གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མཐོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་
འདི་ཡི་སྐྱིད་རྗེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་པོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐྱོར་
བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པར་གཏོགས་
སོ། །ས་ཏུགས་པ་བ་འདིས་ས་ཏུགས་པ་དེའི་གོང་དུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་བདེར་གསལ་གསུང་
སྐྱེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་འགྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་

རྣམས་ནི་སློ་ཡི་སྟོབས་གིས་པམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟེལ་གིས་གཞོན་པའང་ཡིན་ལོ། །

ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལམ་གི་རིམ་
པའི་གཡས་གཡོན་གི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་བའི་ངང་པའི་
རྒྱལ་པོ་ས་རྒྱག་པ་བ་དེ་ནི། གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་སྤུལ་དུ་སྤུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་
གིས་མདུན་དུ་བདར་ནས། སྟོན་ལན་མང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་འབྲས་
ཆེན་པོའི་སྟོབས་གིས། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་པ་
རོལ་མཚོག་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གིས་
གྲང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་གཤོག་པས་བསྐྱོད་དགོས་ཀྱི། གཤོག་པ་གཉིས་གང་
ཡང་མེད་པ་དང་། རྫོགས་རེ་བའི་ལམ་གཤོག་པ་གཅིག་ཆག་པ་ལྟ་བུས་མི་ཚིམ་
པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ལམ་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱག་པའི་བཤད་པའོ། །།

རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་པ་དང་།
ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ་དང་། ས་བརྟུ་པ་བཤད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི། ས་བྱུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་
 པ་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དང་། སྐྱད་ཅིག་སྟེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་འདི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐྱད་དུ་ས་བརྒྱན་པ་ལས། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་
 བྱུག་པ་ཡན་ཚད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི།
 སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱུ་ལ་བར་གསུངས་
 ལོ། །ས་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་སྟེ་ཆེས་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དག་ཚུལ་ནི་ལྡང་ས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་
 པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞིར་
 བཞག་གོ། ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་
 བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ས་ལས། བྱུག་ཚན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནང་གི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དུག་ནི། བྱང་
སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་བ་དང་། འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་རྗེ་རྟོག་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མེད་
པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་རྟོག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྗེ་རྟོག་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་འདོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །

ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དུག་ནི།
བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་དུ་རྣམས་འགྲུས་བྱ་ཚད་
མེད་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེགས་རྒྱུང་དུས་དགོ་རྩ་ཆེ་བ་དག་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་རྣམས་གྱི་ཁོང་ཁྱོ་སེམས་བར་བྱེད་པ་
དང་། བརྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་
རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་བརྩུག་ཉེས་མོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཞག་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཞག་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་བཞག་པ།

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་སློན་ལམ་ལྟག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྤོང་ཚུལ།

བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་སློན་ལམ་སློན་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ན། སློན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ལམ་འབྲུམ་ཐལ་གྲངས་
 མེད་པ་ཐལ་བཅུ་བཅུ་པ་དེ་དག་ས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ་སློན་ལམ་གྱི་ཐར་
 ཕྱིན་ས་འདིར་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་གཞག་སྟེ། དགུ་
 པར་རྒྱལ་ཚབ་འཛོལ་ལ། བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབང་བསྐྱུར་རོ། །ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དེ། ས་བཅུ་པ་ལས།
 གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་
 སྟོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་
 ལྷལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྗེས་སུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་
 པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེད་གྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་
 མེད་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅལ་བའི་ཕྱིར་
 སྐྱོར་བ་བྱོས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྟོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་
 འདོར་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་
 ཐོབ་ཀྱང་། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱ་ཚོགས་

ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་གཡེན་སློབ་པ་འདི་
 དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་པ་སེམས་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པ་བྲན་པར་གྱིས་
 ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 རྣམས་བྱུང་ཡང་རྒྱང་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ།
 འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
 པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་ཉི་མོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཚོས་ཉིད་འདི་འཐོབ་པོ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དག་
 གིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་
 པའི་སློབ་པ་སེམས་སུ་གཞུགས་པ་མ་མཛད་དུ་བྱིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་བྱ་བར་
 ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྐྱབ་
 ཐོབ་ནས། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྐྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་།
 ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་
 གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་
 པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཚོགས་གོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཁས་པའི་བབ་ཚེས་

དུས་ལོ།

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྲིད་ས་བརྒྱད་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་
 ལས་སློང་བ་དེའི་སྲིད་ས་འདིར། ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སློན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྲིད། ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་
 མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། ཁམས་གསུམ་ན་
 སློད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུང་རྩ་བ་སྟེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ་སྤངས་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྟེ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྤྲེལ་པར་གྱུར་ཡང་། བྱང་སེམས་འདིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་
 དེར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་མཁའ་ལྷར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་
 མ་ལུས་པ་འཛོལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཚོར་བར་བྱ་བའི་སྲིད་ས་བརྒྱད་པ་བ་
 འདིས་བརྟུན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འོན་ཏེ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ས་བརྟན་པ་
 ལས། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྲུ་རན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སྲུ་རན་
 ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

དབང་བཅུ་ཚོའི་པར་བལྟ་ན་པ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགག་པས། རི་ལྷོར་ན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱུ་གི་རྒྱུའི་ཚོས་མ་
 ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི་འགགས་མེད་ཀྱང་། ས་འདི་ཐོབ་པ་ན་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཞིང་། དབང་བཅུ་
 པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་འདིས་དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྲུར་བས། འདིའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྲུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །

དབང་བཅུ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚེའི་ཚད་
 གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་ཚེ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་ལོ། །ཉིང་འེ་འཛིན་འེས་པར་སེམས་པ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་ལོ། །འཇིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞེད་པ་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཛོལ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློབ་པ་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་
 ལོ། །འཇིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
 འཛོལ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་ལོ། །འཇིག་ཉེན་གྱི་

ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་
 བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་
 དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་
 བྱད་བཟང་པོ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོ་སྤང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
 པས་ཚོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་ས་བཙུ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
 རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་པ་
 རོལ་སྲིབ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་པར་སྲིབ་ལ་
 སྟོབས་བཙུ་བཤད་པ་ནི་སྲབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས་བཞིན་གྱི་སྲིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཚོས་མི་བརྗེད་པ་
 ཉིད་གྱི་སྲིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་
 གྱི་སྲིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འབྲེད་པའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྲར་སྲག་པ་མེད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གྱི་སྲིར་

རྟོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། །སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐྱོད་པ་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་སྟོབས་
 བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པའི་སྐྱོད་པ་
 མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །བྲམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱབ་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་སྐྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་ཏུ་སྟོབས་པར་གྱུར་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྐར་བསྟན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རྟོ། །

སྟོབས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའང་འཕྲོབ་སྟེ། ཚོས་དང་། རོན་དང་། དེས་
 པའི་ཚིག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་བོས་ནི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་

སོ་སོར་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། །བཞི་བས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མ་སྐྱེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་
མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚོས་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། སྤྱི་དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྟོབས་པ་
མི་ཟད་པ་རིག་པ་ལ་བཤད་དོ། །

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །།

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ།

བཞི་བ་ནི། ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་སྟོབས་བརྒྱ་ཀུན་
ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཚོག་
འཛོལ་བོ། །འཛོལ་རྩལ་ནི་བྱང་སེམས་འདིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་
སྤག་བརྒྱ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་བར་མེད་པར་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་ཏུ་འགྱུར་དོ། །དེ་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་
པོའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་
པར་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤག་བརྒྱར་ཚང་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་བརྒྱའི་
འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལྷས་ཀྱང་དེ་དང་འཚོམ་
པར་གནས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་
དོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་

འདྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྐྱུ་ནས། འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་
བསྐྱུར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ས་བརྩུབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱང་སེམས་འདི་ལ་བར་སྤྱིན་བརྩུའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྤྱིན་ལྷག་པར་
མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་དག་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ལོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོས་འདྲིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་སྤྱིན་གྱི་ཁྱད་བར་
ནི། །བྱང་ས་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་
ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་འདྲིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འདྲིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཆར་སྤྱིན་རྣམས་ལས་འདི་ག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཉོག་སྟེལ་བའི་སྤྲད་དུ་ཚུ་ཆར་
འབབ་པ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བུའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཉོག་སྟེལ་
བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་སྐྱེས་ས་བརྩུབ་པ་འདི་ལས་ཀྱང་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་ཆར་མངོན་པར་འབབ་པ་སྟེ་འབེབས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ས་འདི་ལ་ཚོས་ཀྱི་
སྤྱིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཞག་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་པ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུབ་པའི་བཞག་པའོ། །།

ས་བརྩུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གསུམ་ས་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ས་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་
བ། ས་གཉིས་ས་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་བ། དག་ས་ས་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་བཤད་སའོ། །

ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་བ།

དང་པོ་ནི། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ས་དང་པོ་
བ་འདིས་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་གི་ཉན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་སྟེ་བརྒྱབས་པ་ཡང་
བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་ས་དང་། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱུར་གནས་སར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་གྱི་མའི་མཐར་ཡང་
ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ། །

དེའི་རོན་ཞི་སྟོན་དང་གྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བ་
འཇུག་སའོ། །རྫོ་ལྟ་ཉེ་བྱང་སེམས་འདིས་ཉིང་འེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་གཅིག་ལ་སྟོམས་
སར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྟངས་ལ་ཡང་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
སྣང་བར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་
ཅན་བརྒྱ་ལ་གཅིག་སྟོན་སར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ལ་གྱི་བྱངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་སྟེ་བྱངས་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འཕྲོ་བར་འཇུག་བ་དང་།
བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཚོས་གྱི་སྟོ་རྣམས་ཉེ་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་
དང་། ལུབ་དབང་གི་སྤྲོས་པོ་འདིས་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་

བར་བྱེད་བཤའ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་པོ་དེ་དེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་
སྟེ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཤའ་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་བས་
མཛེས་ཤིང་འཕྲོར་བའོ། །

ས་གཉིས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བབད་པ།

གཉིས་པ་ནི། རྫོང་ལྗན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟེ་
བརྟན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ན་ས་དང་པོ་
ལ་བཤའ་བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚོན་བརྟན་
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་
སྡེ་ཚོན་བརྟན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ས་གསུམ་པ། བཞི་བ་ལྷ་བ་དུག་བ་བརྟན་བ་སྟེ་ས་
ལྷ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལྷ་པོ་ཡིས་ནི། རིམ་བ་བཞིན་དུ་
འབྲུམ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་དང་། རྩེ་བ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་དང་། རྩེ་བ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་
བརྟན་གཉིས་དང་། རྩེ་བ་བརྒྱ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་དང་། རྩེ་བ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་
བརྒྱ་རྗོགས་པར་བརྒྱུར་བ་སྟེ་རྩེ་བ་འབྲུམ་བ་བརྟན་གཉིས་དང་། སྐར་ཡང་སྟོང་སྟེ་
ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་བརྒྱུར་བ་མཐའ་དག་སྟེ་ཞུག་ཞུག་འབྲུམ་སྟེ་བརྟན་གཉིས་རབ་ཏུ་
འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བབད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གངས་གྱི་གནས་གྱིས་
བགྱང་བར་མི་ལུས་པས། རུས་ལྷ་རབ་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་བཤའ་བ།

མི་གཡོ་བའི་ས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་
ཆམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་སྣོད་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྣོད་བསྐྱོམས་པ་སྟེ། སྣོད་གསུམ་གྱི་
འདྲིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདྲིག་རྟོན་རྩལ་གྱི་གངས་ཚད་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
ཆམས་དང་གངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚན་དག་ནི་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
དེས། ཡོན་ཏན་སྣང་བསྟན་པའི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དག་གངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྣོད་དུ་
ཡང་དག་པར་བསྐྱོམས་པ་ཕྱག་བཅུ་སྟེ། སྣོད་གསུམ་གྱི་འདྲིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་གངས་
མེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུའི་རྩལ་སྣ་རབ་གྱི་གངས་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

ས་བཅུ་པ་འདྲིར་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྣང་བཤད་པའི་སྟེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་
དག་གི་སྟོད་ལུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་གི་སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་
བསྐྱོམས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་
གྱི་གངས་དག་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཞིག་གི་སྐྱུས་ནི་ས་བཅུ་པ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲིར་བརྗོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་བྱང་བ་
མིན་ལོ། །ཞེས་དེ་ཞིག་སྟོན་ལ་འདྲི་བརྗོད་ཅེས་འོག་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་པའི་གོ་
རིམ་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་འདྲིས་ནི་སྐུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཀྱན་
སྟོང་རྒྱ་བ་མེད་པར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལྷན་གྱི་རེ་རེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
ཆམས་དང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གངས་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་། བྱང་
སེམས་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་ཆམས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཆམས་དང་སྐྱད་ཅིག་

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་པར་བྱས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་ལྟ་དང་སྣ་མིན་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་ཐད་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱེད་ཁུངས་ལྟ་བུ་རེ་རེར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་
བྱས་སོ། །ཤར་གྱི་སྐྱའི་མ་སྟོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མ་སྟོས་པ་གང་སྐྱད་ན་བརྒྱ་
ཕྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འདིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརླུང་ནས་ལྟོན་གྱིས་སྤྱབ་པར་ཚོས་
སྟོན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྐྱད་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་
ས་བཅུ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྟན་བཅོས་གྱི་ལྷན་དངོས་ལས་འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྷ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། སྐྱ་དང་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག །སྤྲུལ་པའི་སྐྱ་བརྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། མངོན་པར་
བྱང་ཚུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་གྱི་བཤད་པའོ། །

དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་
དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་སྤང་བས་ནམ་མཁའ་འདི་མ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་
བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འཕྲོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་
པ་སྦྱོང་བར་མངོན་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བ་བརྟེན་པས། རང་གིས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཚོས་རྣམས་བརྟེན་ལུས་པར་མཁུན་ལྟས། སྐར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ས་བཅུ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་འཛོམ་པ་ལ་འབད་པ་
 མཛད་པའམ་བརྩམས་པར་གྱུར་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པར་
 གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཞི་བ་སྐྱབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་འོག་མིན་ནི་སྟེ་གནས་དེ་ཁོ་ནར་ཁྲོད་གྱིས་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཟུག་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཕུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚིག་རྒྱུ་དང་པོའི་འགྲུར་ནི་འགྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་འོང་
 དགོས་ལ། ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པ་ལ་ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། སྐར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ས་དེར་འབད་པ་མཛད་གྱུར་པ། ཞེས་འགྲུར་བ་ལྟར་ལེགས་
 སོ། །འོག་མིན་ཁོ་ནར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྤར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་
 འཚང་རྒྱ་བའི་ཉེན་ལ་འོག་མིན་པ་དགོས་པར་སྟོན་ལ། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཟིན་གསར་
 དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདོད་པ་ཁམས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ། །

འོག་མིན་དུ་དང་པོར་འཚང་རྒྱ་བ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་
 ལུས་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
 མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྟོན་དེ་དག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེར་ཁྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་

ལ་ནི། སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅོམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་རང་གི་
རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། དེ་དག་ཏུ་གཏོགས་པ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་
དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་མཉམ་བ་སྟེ་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

རོ་མཉམ་དེ་ཡང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་བྱགས་སུ་
རྒྱན་པར་མཛད་པར་གྱུར་པས་ན། མཐུན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་
ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱགས་སུ་རྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྲ་མ་དགོད་བ་དང། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དོ། ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་རྫོས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་ན། གང་
གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེའི་
ཚོ། དུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྲུང་
དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོ་དེ་འཇུག་པ་
ན། རྫོ་དེ་དུལ་ཅའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུལ་གྱི་
རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོ་མི་འཇུག་གོ། །

དུལ་ཅན་གྱི་རྫོ་དུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་དུལ་རྫོས་ངེས་པར་
རིགས་པའང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་

བར་རི་ལྷར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལོ། ཞེས་བྱ་བར་
མི་རིགས་པའི་སྲིར་ཉ། དུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྷར་འགྱུར་
ཉ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་ལོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མ་ཁྲེན་པ་ལོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་སྤྲུགས་སུ་
ཚུད་དོ་ཞེས་ཁྲེད་གྱིས་གཏུག་བྱ་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
རིགས་ཉེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འབད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ།
མ་ཁྲེན་པ་ལོ་མི་འབད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཤེས་པ་
ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་
བརྗོད་དེ། །རི་ལྷར་ཉེ་དཔེར་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་འབྲ་བ་དེ་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
སྐྱེ་བ་ན། བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཉེ་བར་
གདགས་སོ། །

ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་སློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་
བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟེན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཉོགས་པར་འཛོག་པའི་སྲིར་སྲུང་གི་ཚོད་པའི་སློབ་མེད་དོ། །

ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། དེ་ཆེ་དེའི་དེ་ཉིད་ཉོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་འགྲུར་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རང་འགྲུལ་ལས། དེའི་སྲིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་སོ་
ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི། །དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བཏགས་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བ་སྣང་བཞེན་ནས་རིག་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མིན་པར་བཏགས་པ་
ཚམ་ལས་རིག་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཏགས་པ་བར་
འཛོག་པ་མིན་ནོ། །

དངོས་སུ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སློབ་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚམ་ལས་
རིག་པ་མིན་པར་སློ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ།
ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སློབ་པ་སྐྱོ་བ་ལོས་སློ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་
པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སློ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་
དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོ་བའི་ཡུལ་
ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སློ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་
པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སློ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་

བ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སློབ་ལ་འཆར་བ་དང། དེ་ཤར་བ་ལས་ལུལ་དེ་རྟོགས་པར་
འཛོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་སམ། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྦྱ་བ་ནི། འབགས་པའི་རྟོགས་པ་མཚོག་ལ་
སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་སྦྱང་ནས་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་
རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་
དགོས་པར་སྦྱང་བས། མདོར་བསྡུས་པ་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སློབ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚོས་
ཅན་སོ་སོར་སྦྱང་བ་དང། ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཐུན་པ་མི་འོང་བས་དེ་
གཉིས་མཐུན་པ་རེས་འཛོག་ཏུ་འོང་ངོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་སམ། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་
པའི་སྤྱིར་དང། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲུབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་
གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

གང་གི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྗེ་ལྟ་བུ་མ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚེ་
སློབ་པའི་རྩོད་གཉེས་སྤྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྩུ་ལ་རྩུ་བཞག་
བ་བཞེན་དུ་རྩོག་ཅིག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྗེ་སྣང་
བ་མཐུན་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། དུལ་དུལ་ཅན་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་གཉེས་སྤྱང་ཡོད་
གྲང་། གཉེས་སྤྱང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དུངས་སྤྱང་བས་སྤྱང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་
བའི་གཉེས་སྤྱང་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་བའི་གཉེས་སྤྱང་མིན་ཏེ། འདི་མ་འཁྲུལ་བའི་རྩུ་ལ་
གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉེས་ཀ་ཡོད་
པར་ནི་རྒྱུད་སླ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་
དག་སྦྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་སྦྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་
མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་
ལུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྦྱིར། །འོད་གསལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་
སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་སོ་མ་
ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཚོས་
མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
འོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་འདས་པའི་རྗེས་

ཞེས་དུས་སྔ་ཕྱིད་རྗེས་མིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སློབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའམ་བྱུང་བའི་
དོན་ལོ། །

ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེང་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སློབས་འདོག་པའོ། །དེས་ན་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་
མཁྱེན་པ་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པ་མིན་ལོ། །

དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་
བ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ལོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་
དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བྱིང། །གནས་པ་
བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཇི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡང་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་
བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཚེན་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་
འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་སངས་
རྒྱས་རང་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པ་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་གི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་
ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་དགོས་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ།
མཁྱེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་རྩད་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འོན་དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་

བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་
སྟེ་མ་ལ། མི་འགལ་ཉེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བ་འདད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་
དགོངས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁུན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཚད་དང་།
རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་
སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་ཚུལ་ཡང་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་
མཚོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་པ་དང་། དུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་
པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་དུལ་དེ་ལ་རི་ལྷ་བ་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དང་། རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་
དུལ་དེ་ལ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པར་སོང་བའི་སྐོན་སུ། དུལ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་མཁུན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྤར་རང་རིག་འཐད་མི་
འཐད་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱང་བྲན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཐད་བ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་
སོ་ནི། གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་མཁུན་པ་སོ་མེད་པར་གསུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་དུལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་བདེན་མོད་
ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །དེ་རི་ལྷ་བ་ཞེ་ན།

ཚོད་པ་འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་
 ཡིན་ན། ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སོ་མེད་ལ། དེ་
 མེད་ན་ཚོས་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འོག་ཉིད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་
 ཀྱང་ཚོས་སྟོན་པ་འཐད་པའི་ལན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོད་པ་འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་
 བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་བཞུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ། བསོད་
 བམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་སྟོན་དུ་མས་ཟེན་པ་སྟེ་མའོན་པར་འདུ་བས་པའི་བསམ་གྱིས་
 མི་ཁྱབ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་མངའ་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་
 སྟོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པས། སྐྱ་དེ་ལས་སྐྱ་གང་
 ཞིག་འབྱུང་བ་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ལས་འདིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཚོས་དེ་
 ལྟ་བུ་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་
 འབྱུང་རྟོ། །

བསོད་བམས་བརྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག །ལོངས་སྐྱ་
 དེའི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སྐྱེལ་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྐྱེལ་བ་དེ་ཡི་
 མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་རྩ་དང་ཤིང་དང་ཅིག་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་མེད་པ་ལས་སྐྱ་གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འབྱུང་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་སྟོན་པའི་དུས་ད་ལྟ་ཀུན་སྟོང་གི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཚོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་

བའི་རྒྱུར་འགྲུར་སྟུམ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དགོད་པ་ནི། རི་ལྷར་ཉེ་དཔེར་ན་
 འཇིག་རྟེན་འདིར་རྗེ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐོར་
 བའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བས་རྗེ་མཁན་དེའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་
 བའི་འབད་ཚེ་ལ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འད། འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞིང་རྗེ་བྲམ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་
 འབད་ཚེ་ལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། ཚོས་གྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལ་བཞུགས་
 བའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲ་བར། སངས་རྒྱས་ལས་དེ་འབྲ་བའི་ཚོས་ཐོས་པར་འགྲུར་བའི་
 ལས་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་དགོ་བ་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོས་བསམགས་བ་དང། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་སྟོན་བྱང་སེམས་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བཏབ་པའི་མ་ལུས་
 འཕངས་བ་སྟེ་ཤུགས་ལས་ཡིན་བས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་ལས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་ལྷར་འཚམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྷུར་
 མཛད་ཅིང། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ། སེམས་ཅན་གདུལ་
 བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་འབྲ་བར་བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །འདིར་
 དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་མདོ་བྲངས་བ་ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས་འབྲུང་ངོ། །

སྐྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དང། སྟོབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོས་གྱི་སྐྱ་དང། ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་གས་པའི་སྐྱ་དང། རྒྱ་མཐུན་
 པའི་སྐྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་མི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། དུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བྱུང་ཤིང་
སྐམ་སོ་དང་འབྲ་བ་མ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འབྲ་བས་བསྐྱབས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་
རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྗེ་འབྲ་བ་དེ་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་པས།
ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །

འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
ཚོས་ཉིད་ལྟ། །འབྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་
ཤེས་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་
སྟེ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་མཐེན་པ་ནའང་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
མིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་
འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇམ་དབལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་ལྟ་“དགས”སོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་སྟེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་
འགགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

1 མ་གྱི། ༡༧༥ན། དགས་སྐྱེ་ ༡༡༡བ་༣ན། དགས་

གཉིས་ལྟ་ལྟ་བུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེད་མེད་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་ལས་ང་
དེ་ནི་དང་པོར་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བརྟེན་ས་
བར་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ནག་ཚེའི་འགྲུང་ལས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་བྲངས་པ་སྣང་ངོ། །

སེམས་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་ལས།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། །ཡི་གེ་
རྣམས་ལྟ་སྟོན་གྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་
པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས་གྱང་། ཞི་བའི་དོན་སེམས་སེམས་
བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བཤད་ནས། ཞི་བ་དེ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅུས་
པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དབེད། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
བཀོད་པའི་མཐར། འདི་རྣམ་པར་མི་རྫོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་གྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། ཞེས་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་
ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཁྱེད་སུ་འདྲེན་པ་
ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འདེབས་ཆེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་གང་གིས་ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྤོང་འདི་ནི།
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ཞི་བའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་ཅུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་འདི་ནི་འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྲོལ་གྱི་བར་ཏུ་གདུལ་བྱའི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་འགྲོར་པའི་སྐྱད་ཏུ།
རྟོག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཐོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་འདི་ག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཚུལ་འདི་ས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་
སོ། །ལོངས་སྐྱེ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྡོམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རང་གི་ཚོགས་གཉིས་
ལས་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བར་
འགྱུར་གྱི། སྡོམ་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གྱི་
སྐྱེ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དག་གིས་འབད། །འགྲོ་བ་རང་གི་ཕོས་པ་ཡིས། །དབང་
གིས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་འདི་བྱང་། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འཁྲུངས་
པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐྱེ་
དེ་ཡིས། །ཚོས་གྱི་རྩོགས་ལོངས་སྡོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྡོད་པ་ཀུན་སྟོན་
ཚུལ་དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྡོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་
བསྐྱུར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འཕམ་སྤར་བཤད་པའི་གཟུགས་སྤྱིའི་མ་ཕུ་ལས་བྱུང་བ་
ལང་ཏུང་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ལོངས་སྐྱེ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱུར་བ་སྐྱེལ་པའི་སྤྱིའི་རོ་མོ་

ཉིད་ཚོས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གང་དག། །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་
རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ། ལྷུ་བའི་དབང་པོས་ཚོས་ལོངས་ཀྱི་སྐྱེ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་
གཅིག་ལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ད་ལྟ་
འགགས་ཐེན་པ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་
མ་འཚོལ་བ་སྟེ་མན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར། ལྷུ་བའི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་པས་བཟང་བ་
མཐའ་དག། །མེ་ལོང་འིན་ཏུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ལྷུ་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་སྟོན་སྐྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་ན། སངས་རྒྱས་
གང་ལ་བསྟེན་བཀུར་གང་མཛད་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བེདུལ་ལ་སོགས་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཚུ་ཞེང་ཀུན་ནས་ལྷུ་མ་བ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
བརྟན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཛེས་པ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། ལྷུ་བའི་དབང་པོ་བལྟམས་
པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་དང་སྟོན་པའི་མཐུ་
དང་སྟོབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་རི་འདྲ་བ་དང། དེ་དག་གི་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
འདུས་པ་རི་སྟེད་པ་དང། ཚོས་ལ་ནན་ཏན་གང་བྱས་པས་དགེ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་རི་
ལྷ་བ་སྟེ་རི་འདྲ་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གཟུགས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང། ཚོས་གོས་དང་བས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་
ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་རི་འདྲ་བ་དང། ཐོག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྟམས་
ནས་ཚོས་རི་འདྲ་བ་བརྟན་པ་དང། ཞིང་དེར་བདག་ཉིད་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་

རིགས་སྐྱེས་པ་སྐོད་དང་ལྷན་པ་བྲིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་དུ་བྱུང་པ་རི་ལྟ་བུ་དང་།
ཚོས་ཐོས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་ལྡངས་
ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱུད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་དང་
ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་ཚོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཚེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེན་པ་གང་དུས་རི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དང་། ཚད་རི་ཅམ་ཞིག་སྤུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་
སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེན་པའི་པར་བྱིན་ལས་བརྩམས་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་སྟོན་པར་མཛད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་དང་བསམ་གཏམ་གྱི་
ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་སྟོན་སྐྱོད་པའི་ཚེའི་སྤར་གྱི་གནས་
སྐབས་གང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་དག་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གོང་དུ་
སྐྱེན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཉིང་གི་སྐྱོད་པ་ཀུན་སྐྱེ་ལི་བ་སྐྱའི་
ཁྱང་བྱུང་“འང”གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གང་དག་སྤར་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
བར་འབྱུང་བ་གང་དང་། སངས་རྒྱལ་གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་
གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཚོས་སྟོན་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་
གཟེར་པའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཛིན་ཉེན་ན་བཞུགས་པ་དང་། དང་
པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཟུང་བ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱིང་པོའི་བར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་

1 མ་གྱི། རྩ་པོ་ནང་། འང་། སྐྱ་ ༡༥༠བཤམ་ཡང་།

བདེ་དག་གི་སྲོད་པ་ཀྱལ། བདག་གི་སྲོད་ཚུལ་ཀྱུན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བ་སྐྱ་ཡི་
 རླང་བྱ་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་ཞི་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ། མིག་འཕྲུལ་
 མཁམ་མ་མལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱབས་དང་རྩལ་གྱི་མཐུ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་།
 རང་གི་ལུས་ལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་སེམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་
 བདེན་བརྟུན་ལྷན་པར་མེད་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་མཛད་
 བ་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་འཕྲུལ་དེ་རྣམས་མཛད་མི་བྱས་པར་འགྲུང་རམ་སྟེ་མི་འགྲུང་
 རོ། །དེའི་སྲིད་མཁམ་པ་སྐྱ་ཞིག་དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་པ་དང་། “རྟོགས་”ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་
 བ་བར་འགྲུང་ཏེ་མི་འགྲུང་ཏེ། དཔེ་འདིའི་སྟོན་སྟེན་གྱི་མཐོས་བར་བྱུང་། །

དེ་སྐད་ཉིད་ཀྱི་སྲོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྲོད་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་བ་སྐྱའི་རླང་བྱར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་པའི་
 སྲོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་སོ་སོ་སྟེ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྲོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཞི། བ་སྐྱའི་རླང་བྱ་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སྟོན་པར་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི། དེ་སྐད་སྐྱ་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ནས་རྣམ་རྟོག་མི་
 མངའ་ཡང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་འཕྲུང་དབང་བསྐྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་
 པའི་སྲིད་བཤད་པ། དེ་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ནི།
 བཞེད་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས་ཏེ་དེའི་སྟོན་སྟེན་ནས་མཁམ་པའི་ཐམས་གཏུགས་པའི་

1 མ་གྱི། བ་པ་བ་ལྟ། རྟོགས་ ལྷ། བཅུན་ལྟ། རྟོག

འདིག་རྟེན་རྣམས་རྒྱལ་མ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱོན་ལ་སྟོན་བར་བྱས་ལ། འདིག་
རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་མ་ལུས་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱོན། རྒྱལ་མ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྲབ་པ་
ཡང་སྟོན་བར་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་གཅིག་པོ་དེ་རགས་པ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྲུང་ལ།
འདིག་རྟེན་མ་སྟེ་རྒྱང་བར་ཡང་མི་འགྲུང་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་གིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་
བར་དུ། སྐད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་སྟོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དི་སྟེད་སྟོན་བ་དེ་སྟེད་གྱི་གྲངས་
ནི། འཛམ་བུ་གླིང་མ་ལུས་པ་ན་རྒྱལ་མ་རབ་གྱི་གྲངས་གང་དི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་
གྱི་གྲངས་ལ་མེད་དོ། །སྣ་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་དུས་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་བ་དེ་རྣམས་རྒྱས་བར་བཤམ། ཡོན་
ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་བྱས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤམ་པ། ལུབ་པའི་སྟོབས་ལ་ནི།
གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་
བ་སྟོ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་
དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཚོག་
དང་། མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཉིང་ལེ་འདྲིན་དང་
སྟོམས་བར་འདུག་པ་སོགས་སྟོ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་

བཞུགས་པ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་སྐྱོ་
སྐྱེ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་སྐྱེ། ལྷོ་བས་ནི་
བཅུ་ལོ་འདི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་ཀྱི་སྐྱོ་བས་ལྷ་བཤའ་
བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་ཀྱི་སྐྱོ་བས་ལྷ་བཤའ་བའོ། །

དང་ལོ་ནི། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགོ་བ་ལས་རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་།
འཕགས་པ་སྐྱོ་བ་འདི་ལམ་ལས་སྐྱུང་འདས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤའ་
བ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་གནས་མིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དགོ་བ་ལས་རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་ལས་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་
འབྲུབ་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་ཀྱི་སྐྱོ་བས་སྐྱེ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་སྐྱེ་བཤའ་
དོ། །འདོད་པ་སྐྱེ་དགོ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྐྱེ་ལས་མི་དགོ་བ་སྐྱེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་
དང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པ་སྐྱེ་ལས་འདྲེས་མ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་བ་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་རྣམས་དང་། ལམ་དེའི་རྣམ་སྐྱེན་
ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ལའང་། མཁའ་ལྷོ་ལཱ་ལྷོ་བས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་
སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཁའ་པའི་སྟོབས་སུ་
འདོད་དོ། །

འདོད་ཆགས་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་།
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་དམན་པ་དང་། འབྲིང་དང་
གང་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀུན་
ཏུ་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བ་ཤད་པའི་མོས་པའི་ས་བོན་གཡོགས་པ་སྟེ་བསྐྱིབས་པའི་
མོས་པ་ལའང་། མཁའ་པ་དུས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་འཇུག་པས་མོས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་
ལུས་པ་ཁྱབ་པ་ནི། མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་མཁའ་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྲལོ། །

སངས་རྒྱས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
མིག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་ག་དང་། གཟུགས་ནས་
ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་ག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ག་དང་།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་སུ་
གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི། ཁམས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་
མཁའ་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

ཡང་དག་མིན་པ་སྟུག་པར་སྟོའོ་འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་
སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོའོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དད་པའི་དབང་པོ་
སོགས་ཆེས་རྗོབ་ཉིད་ནི་མཚོག་ཏུ་བཞེད་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་

ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ། གཞི་
སྟེ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་དང། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་དོག་འདི་འབྲ་བར་གྱུར་
ཞེས་བྲན་པ་ནི་རྣམས་པ་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་དང། འདི་འབྲ་ཞི་གནས་འདི་འབྲ་ཞིག་
ཏུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྲན་པ་ནི། དུལ་སྟོགས་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་སྟེ་བྲན་པའི་དུལ་དེ་
རྣམས་ལ་སློ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོན་གི་གནས་རྗེས་སུ་
བྲན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང། ཡུང་པོ་ཉིང་
མཚམས་སྐྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་
སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཀྲ་བར་གྲུས་པ་མང་བོ་དེ་ལ་དུས་དེར་མཁུན་པ་
རྣམས་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་ཆགས་པ་སྟེ་མ་ཐོགས་པར་འཇུག་པ་ཡིས།
དུལ་མཐའ་ཡས་པ་མཁུན་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་
དོ། །རྣམས་པ་ཀུན་མཁུན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་དག་ནི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་སྟེ་བཙོམ་པའི་
འགྱུར་བ་དང། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སློ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི། མཐའ་ཡས་པ་ཟག་པ་
ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

སྐྱུར་དུ་ཞེས་པ་ནི་བག་ཆགས་སྟུག་མ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྟེན་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྤངས་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་

མི། འགྲེལ་བ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོབ་པར་བྱེད་
ལ། རྗེས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤར་སྤྲུག་པ་
དང་། གོམས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་དག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་
ཆགས་དེ་སློང་མི་རུས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཤེས་སྐྱིབ་
ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །

ལུགས་འདི་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པས། ཤེས་སྐྱིབ་
ཀྱི་གཅོ་བོ་ནི་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་
བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས།
འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་འགྲེལ་བ་ལས། མ་རིག་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་
ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
བག་ཆགས་དང་མི་གཅིག་གོ། །བག་ཆགས་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་ས་བརྟུ་རྒྱན་གྱི་ཐ་
མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་འགག་པ་ལ་སྐྱོགས་
པ་གཉིས་ཏུ་ས་མཉམ་ལ། དེ་སོག་མར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་

འདྲིག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁུན་པར་གསུངས་པ་ནི་
མངོན་སྲུང་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ལ་ཤུགས་ཉོགས་མི་རུང་བས་
སྤང་ནས་མཁུན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁུན་པ་འདྲིའི་ཤུགས་
མིན་པ་ནི་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་སྲིད་ད་
ལྟར་བ་མངོན་སྲུང་དུ་འཇུག་པའི་ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་
མིན་ནོ། །འདྲི་ཡང་ཉི་མ་“དེ”རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་བུ་འདྲིའི་དུས་སུ། དེ་ལ་སྟོས་
པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་། “དེ”རིང་
གི་དུས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་
འགལ་ཉེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ས་བོན་གྱིས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ས་བོན་
གྱིས་སྐྱ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ཀྱངས་མེད་པར་སྐྱ་ཚེ་སྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་གཞན་
མི་འདའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན།
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་ཞིག་སྟོས། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐའ་སྲིན་པར་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅེ་ཞིག་
དགོས། དོན་འདྲི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ས་བཤད་ལ། འདྲི་ལྟར་ནམ་མཁའ་“སྤྲིང”འདབ་

1 མ་ཕྱི་ ༡༧༧༩ན། དེ་ ལྷ། ༡༤༥ན༧ན། དེ
2 མ་ཕྱི་ ༡༧༧༩ན། དེ་ ལྷ། ༡༤༥ན༧ན། དེ
3 མ་ཕྱི་ ༡༧༧༧ན། - “སྤྲིང” ལྷ། ༡༤༥ན༧ན། +སྤྲིང་

གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཀྱིས། བ་རོལ་གཞོན་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
བ་ན། རམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པས་འདྲ་བ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་
ཀྱི་འདིར་ནི་འདིར་འཕྱར་འཕྱར་བས་ནམ་ཞིག་ན་རང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་སྟོག་
པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབས་ཉན་ཚོས་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྷར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་པར་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡོན་
ཏན་རྫོགས་པས་མ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་ཉན་མས་པས་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་ལུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བ་
མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཅི་ཤེས་པ་
དང་ནི་བརྗོད་པར་ལུས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་ལུས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཅམ་ཞིག་ཤེས་པའང་མེད་པ་འོན་
ཀྱང་། བདག་གིས་དོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཞིག་སྤྲས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ཉེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གཞི་
དང་ལམ་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལས་གཞན་པ་ས་བརྩུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཤད་
པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི།
དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོ་འདི་དག་
འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་ལྷན་པ།

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྐྱལ་བའི་སྐྱབས་ལྷན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་
ཐབས་རྒྱུ་མོང་བ་འབྱུང་ཞིང་། སོ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ།
བདེ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དུ་བྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱབས་སྤེལ་སྤྱི་བྱང་སྐྱབས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མི་
གཡོ་བའི་སྐྱབས་མངའ་བ་ཁོང་གིས་སོགས་སྤེངས་སྤྱི་བྱང་བ་གསུམ་དུ་སྐྱོན་ནས།
སྐྱལ་བའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ནི། བསྐྱམས་
པ་ལ་སོགས་པས་ཡབ་ཡུམ་དང་སྲས་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱོན་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་བ་ཞི་བ་
ལྟར་འདས་ཀྱི་སྤོང་ཁྲིར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདྲི་དབང་སོ་དང་འཚམ་
པར་སྐྱོན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་འཛིག་ཉེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་
ཅན་རེ་བ་སྟེ་“སྤོང”པའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་གྲགས་པ་དང་
མན་ལན་བཞེད་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱགས་ཇེ་ཆེན་པོས་སྤྱངན་ལས་འདས་
པར་བགྱི་བ་སྟེ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

གཡོ་བག་སྲོད་ཅན་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། སྣ་ཚོགས་སྲོད་ཅན་

1 མ་གྱི། ༡༡༢༥༡། ༢༥༡ ལྷ། ༡༥༦༧༡། ༢༥༡

ཞེས་འབྲུང་བ་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

བཞི་བ་ནི། དེ་སྟར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་
ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིར་ན་
འདི་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མ་མཐའ་
དག་སེལ་བ་ནི། ལྷན་གྱིད་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་མེད་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འབྱུང་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེན་བའང་མིན་ཞིང་སྟེ་མིན་པས། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྫོགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཡུལ་འདྲམ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དང་
བ་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྲིར་ན། ལུབ་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་
བསྐྱབ་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། འོད་སྲུངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྫོགས་ན་ལྷ་རྒྱ་
ལས་འདྲའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
འབྲུང་བའི་སྲིར་རོ། །

འཕགས་པས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྲིར། ཁྲོད་ལ་ཐེག་པའི་
དབྱེ་བ་མེད། ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་སྲིར་
རོ། ཞེས་འབྲུག་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
རྫོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཐད་བར་མི་ལུས་པ་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཚེན་པོ་མེད་པའི་སྲིར་ན། ལྷ་རྒྱ་ལས་འདྲམ་པར་བཟོད་པ་ལ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱའི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་

ཟད་པའི་མུང་འདས་ཙམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་
པ་ལག་འཁོག་པ་ལྟར་བཞུགས། གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྤྱིར་གསུངས་པར་བསྟན་པ་
འདྲི། ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་དམན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་གང་ཐོབ་ནས་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་མུང་ལས་འདས་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་མུང་ལས་འདའ་བར་བསྟན་པ་རྗེ་
ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞག་པ། གང་གི་སྤྱིར་འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་“སྐལ”་བ་དང་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལྟ་བུ་དང་ཆེད་སྤྲུགས་མ་ལུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེ་དག་
གིས་ལྟག་པར་མོས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཏེ་
གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་ལུས་ཐབས་པས་གཉེར་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་སྤྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྲོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཁུན་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བའི་
རྒྱགས་རྗེད་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་གང་གི་སྤྱིར་སྤོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
དུས་སུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྲིད་ཀྱིས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་པར་བསྟུབ་དགོས་སོ། །

1 མ་གྱི། ༡༡ ༢༧ ༢༧། ལྟམ་ ལྟམ་ ༡༧༧༧ ༢༧། ལྟམ་

གང་གི་སྲིད་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
 འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་མྱེད་འདས་ལ་ངེས་པར་དགོད་དགོས་པ་དེའི་སྲིད། བད་དཀར་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེད་དཔོན་མཁས་པས་རྒྱ་མཚོ་ན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྲིད་དུ་ཆས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས། དུན་རིང་པོར་བསྐྱོད་པའི་ངལ་བ་ཉེ་བར་
 སེལ་བའི་སྲིད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲིད་དུ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་བར་དུ་གྲོང་སྲིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 རྣམས་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྐྱུལ་བ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱ་ལོ་ལ་དུ་ཐེག་ཆེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་འདི་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་
 གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྐྱུར་བའི་སྲིད་དུ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཚོན་པའི་རང་
 རྒྱལ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་
 ཀྱིས་རྣམས་པར་དབེན་པའི་སློབ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ཁོ་ན་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཚོགས་རྫོགས་
 པར་བྱས་ནས། གདོན་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་
 གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་འདི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ཟད་པར་ནི་
 མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱུངོ། །

**མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་
 དུས་ཀྱི་བཤད་པ།**

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་
 དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་
 རི་སྟེང་པ་དེ་ན། རུལ་སྐྱ་རབ་ཀྱི་རུལ་ཀྱི་གངས་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་པ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁོང་གྲང་རྩལ་ཀྱི་མཚོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་
 པ་ཡང་དེ་སྟེང་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་སྟོན་དགོ་ཅེས་བསགས་པ་རྣམས་མོས་
 བར་དགའ་བའི་ཕྱིར། ཁོང་གི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་པར་བཀྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་
 ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འདིར་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་
 བར་མི་འབྱུང་བས་སོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས་སྐྱལ་བའི་རྒྱ་
 འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྐྱལ་བའི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཞེས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱར་
 གཤེགས་པའི་ཚད་དེ་ཅེས་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་
 པའི་སྟོན་དེར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱ་
 གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ། སྐར་སངས་མ་རྒྱས་
 པ་དང་འཚང་རྒྱ་རྒྱའི་ཚོས་རྒྱ་ཡང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཐེན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེས་ན་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སྟོང་པོར་གཤེགས་པའི་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་སྐར་ཡང་
 བྱང་རྩལ་ཀྱི་སྟོང་པོར་སྐྱལ་སྐྱའི་འཚང་རྒྱ་རྩལ་སྟོན་པའི་གངས་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་

མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་མོའི་འགྲུང་ལས། སངས་རྒྱལ་ལུས་ལྷུང་ཞིང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་
མ་ལུས་ན། །སྤྲོད་ལུས་ཅི་ཅི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
མཚོགས་ལྷུང་ཁྲིད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་། །འབྲུང་འགྲུང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལེགས་
སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བཤད་ན། ཅུ་བ་ལས་གསང་བ་འདི་
བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ལུས་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་ནི་དེ་སྟེང་དུ་འདིག་ཉེན་
གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གོ་འཕང་མཚོགས་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ་སངས་
རྒྱལ་སྤུ་མ་ལྷུང་པའི་བར་དང་། དེ་སྟེང་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་
འདིག་པར་འབྲུང་བ་མིན་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་མ་མེད་པ་ལས་
སྤང་བཤད་པའི་ཚུལ་སྤྲུགས་འདི་བྱེད་པས། དེ་འདྲ་བ་ཁྲིད་ལ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་
པར་འབྲུང་བ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤུ་མཐའ་
མེད་པར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཚེ་དེ་
དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བདེན་འདོན་ཀྱི་གཏི་སྤྲུག་གི་སྐྱོན་ཀྱི་དབང་གིས་འདིག་ཉེན་པ་
རྣམས་ཁ་ཐས་ཏེ་འདོད་ཡོན་སྤུ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཐོས་པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ག་དང་བཅས་པ་ཐ་བ་པོ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་སྟེ་
བདག་གི་བར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་བཅེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་དུག་ཐས་
ནས་ཉེན་པའི་བྱ་གཅིག་བྱ་ལ་མ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིད་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་

མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་གཤེགས་
བར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །

གང་གི་སྲིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཚན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སྣ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉེ་འཆི་བའི་སྐབས་
བསྐྱལ་ངེས་པར་འཛོལ་ཅིང་། དུལ་སྐྱབས་པ་དང་བལ་བ་དང་། མི་སྐྱབས་པ་དང་སྐད་པ་
ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་བསྐྱལ་སྲོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་
ཞེན་པའི་སློ་ཚན་ལོག་པར་སྣ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི། སྤིག་ཏུ་ཚན་གྱི་འགྲོ་བ་དཔུལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་དང་། སྲུང་བཤད་པའི་སྐབས་བསྐྱལ་ཡང་འཛོལ་བ་དེའི་སྲིར་
དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་སྐྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་དོང་བ་
སྐྱེ་སོང་བས་ན། སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱགས་ཞི་བ་སྟོགས་
གཅིག་པ་ལ་གཞོལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པས་ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་སྐྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་མི་མངའ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ། །

བསྐྱབས་བཅོས་རྗེ་ལྟར་བརྟམས་པའི་རྒྱལ་བཤད་བ།

གསུམ་པ་བསྐྱབས་བཅོས་རྗེ་ལྟར་བརྟམས་པའི་རྒྱལ་བ་ནི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྐྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་པའི་ལྷགས་འདི་དགེ་སློང་དབལ་ལྡན་རྒྱ་
གཤམ་གྱིས། དབུ་མའི་བསྐྱབས་བཅོས་ཅ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བརྒྱས་ནས། ངེས་
དོན་གྱི་མདེའུ་རྣམས་ལུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་རག་ནི་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ལྷུང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་
གཞན་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་ནི། ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་
བསྟན་པ་འདིར་འབྲུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྷུང་བསྟན་བཅོས་
གཞན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྦྲུས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་དོ་ཞེས་སྦྲུས་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་
སྦྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་
མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་རང་འགྲུལ་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་
མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འདོག་བསམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁོ་
འདི་སྟེང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དོན་སྦྲེ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་རྣམས་
རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་བཟང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་
སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཅོམ་པ་དང་ཡང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་
བཟང་། མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་འཕགས་པ་སྟེང་དགོངས་པ་འགྲུལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཞན་
ཀྱི་ལུགས་དང་ཡང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ནི་ཚང་མར་སློབ་དཔོན་
འདི་བཞེད་པས། དེ་ལ་ཟུར་བ་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་སྟེང་ལུགས་དང་ཡང་

སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱུན་པར་སྤང་ངོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་མེད་པའི་སྤྲེང་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་མཐའ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་
བཤའ་སློབ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི། དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལ་སོགས་
པར་རྒྱས་པར་བཤའ་བས་འདིར་མ་སློབ་སོ། །

ཁ་ཅིག་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་
གཞན་ལུགས་དང་། འདིག་རྟེན་པ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་བ་
ལས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བས་ན། བརྒྱུ་སྟེ་བྱ་དགོས་ལ་འདིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་
དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ། །

འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་ལུགས་འདི་ནི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྐྱགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་
པ་མེད་པར། སྤོང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་བོ་ཅམ་ལ་འདིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་འདི་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤའ་བ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཟབ་མོ་རྟོགས་
པའི་སློབ་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ངམ་གནག་པའི་ཁ་
དོག་གིས་འདིགས་པས། སེམས་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་
ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུད་རིང་དུ་སྤངས་མོད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་ཚིག་

ལེ་ལུར་བྲས་པ་ཁ་འབྲས་པའི་ཀྱ་སྲུང་ཁ་སྲུང་བའི་རྒྱལ་ཀྱ་སྲུང་ཁ་འབྲེད་བྲེད་ཆེ་བ་
གྲགས་པ་ད་ལྟ་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམས་སྐོང་བར་བྲེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང། ལྷོགས་ཀྱི་སྐྱང་ལོ་དང།
ཚོས་སྐོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་སོ་སྟོན་ཟིན་པར་ལྷུང་བ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འདིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
དོན་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དང་ལྷོགས་སྐྱང་གི་གཞུང་ཚོད་མེད་
རྣམས་ནས་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀའ་མོད་ཀྱང། སློབ་དཔོན་དེ་
དག་གི་བཞེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཅག་འབྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
པར་དགའ་ལོ། །ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྤངས་བཤད་ཟིན་པ་འདིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་ལོ་
ཡིས། སྟོན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་
གོམས་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་དོ། །

འདིར་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམན་པར་གྱུར་བ་
འདི་བདེན་པར་ལྟ་བུ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང། རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་
གྱུར་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་ལེགས་པར་སྤང་
དོ། །རི་ལྟར་གཞན་སྡེ་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་
ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་
པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཤིང། ལྷུང་བའི་མཐའ་

གཞན་ཉི་ཤེས་སྐྱོར་རྣམས་ལ་མཐོང་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་
 བ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་
 ལ་གསུང་རབ་མང་དུ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ནི་
 གཞན་གྱིས་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་དབུ་མའི་ལྷགས་ལས་
 གཞན་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལྷགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་
 བས་རང་གི་སྟོས་སྐྱུར་བ་འདི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར། སྟོབ་དཔོན་
 གཞན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལྷགས་འདི་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
 ལ་དགའ་བའི་སྟོ་དོར་བར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷགས་གཞན་རང་གི་སྟོས་སྐྱུར་བ་ལ་ལ་མཚན་
 བར་མི་བྱའི། རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལ་མཚན་
 བར་བྱའོ། །

བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོབ་བཤམ་པ།

བཞེ་བ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོབ་པའི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷགས་བཟང་པོ་ལྷུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས། བསྟན་པ་སྟེ་བཤམ་པ་ལས་རྒྱུད་པའི་བདག་གིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁུབ་
 པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོགས་ཀྱིས་སྟེ་ཞིང་གནག་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་དུ། སྟོན་ཀའི་རྒྱ་རྒྱར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
 དཀར་བའམ། ཚེས་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱུལ་ལ་སྟེ་གྱི་གདེངས་ཀའི་ལོར་བྱ་དང་འབྲེ་བ་
 གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་མཐུས། སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་རྟོགས་ནས། ལྷ་ར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་
ཅེས་བྱ་བར་བསྐོད་བར་ཤོག་ཅིག །ནག་ཚོའི་འགྲུར་ལས། ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་མངེས་
ལྷོགས་སུ་གྲགས་པ་བརྗོད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གང་། ཞེས་འགྲུང་ངོ། །

མཇུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ལྷོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པཎ་
གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་བ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལུལ་ས་མཉམ་སྤྱོད་འཇུག་པའི་ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་
པོ་དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བརྟེས་བར་གྲགས་པ་ཐེག་པ་ལྷན་མེད་པའི་མཚོག་ལ་ལུགས་རབ་ཏུ་གཞོལ་བ། མི་
མཐུན་པའི་ལྷོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ལུགས་རྗེ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་
མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལ་འོ་མ་བཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་
བར་ཞེན་པ་རྫོག་པར་མཛད་པས་སྐྱར་བ་རྗོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལ་ཆེའི་ལུལ་གྱི་མྱོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔྱད་སྟེ་དབུས། རིན་
ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དབལ་འབགས་པ་སྤྱི་ལུགས་རིང་ལ།
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་ཐེག་ལེ་བུམ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་པོ་རྫོ་བ་བ་
ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ལ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་བར་བསྐྱར། ལྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷ་སྟེ་གསེར་གྱི་བོ་ཆ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་
འོག་ཤར་ལྷོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་། ལེགས་བར་བཅོས་ནས་འཚད་ཉན་

གྲིས་གཏན་ལ་སབ་བའོ། །

འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྲུང་བྱང་གི་སྟེང་ནས་སྤུང་མོང་བ་རྣམས་
བཀོད་པ་ནི། ཅ་བ་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཅ་བ་གཉིས་སྐྱར་
ནས་ཞུས་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟེང་ལོ་མཚོག། །ཟབ་ལོ་དབུ་མ་མཐའ་བྲལ་རྟེན་
འབྱུང་ལམ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་བཞིན། །རི་བཞིན་འགྲེལ་
མཛད་འཕགས་མཚོག་ཟུ་སྐྱབ་ཞབས། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་དམ་བ་འཕགས་བ་
སྟེ། །དགོངས་བ་འགྲེལ་པའི་མཁས་པའི་ལུགས་མང་ཡང་། །ཡོངས་རྫོགས་འགྲེལ་
མཛད་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས། །ལྷ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བ་ལྷ་ཡི་
ལུགས། །བྱུང་པའི་དབང་ལུག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་སྟོ། །གཅིག་ཏུ་རིལ་ནས་གནད་
རྣམས་མཐའ་ཚོད་བར། །ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིས། །ཐལ་
འགྲུང་ལུགས་མཚོག་དེ་མ་མེད་པར་བྱས། །བྱང་སྟོགས་འདི་ན་ལུགས་འདིར་ལོས་
རྣམས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་སྤོ་བའི་རིགས་ལམ་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཟབ་ལོའི་དོན་ལ་སྐྱལ་བ་
དམན་བ་རྣམས། །རང་གིས་མ་རྟོགས་ལུགས་མཚོག་འདིར་སྟོད་བ། །མང་དུ་མཐོང་
བའི་དེ་མ་བསལ་སྟེར་དང་། །སྐྱལ་བཟང་འགའ་ལ་ཟབ་ལམ་གསལ་སྟེར་
དང་། །བདག་ཀྱང་སྟེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལམ་གྱི་མཚོག། །འདི་དང་མི་འབྲལ་སྟེར་དུ་འབད་བ་
བྱས། །དེར་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཡིས། །འཕྲོ་ཀུན་ཟབ་ལོའི་གནད་རྣམས་
ཀུན་རྟོགས་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྐྱབ་བ་ལྷུང་ལེན་བ། །རྟོག་ཏུ་སྐྱས་བཅས་
རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག། །

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྣུ་ལ་དཀའ་བརྟུ་བ་ལགས་པ་དཔལ་གྱིས་དུལ་
སྲང་བཞི་བརྟའི་མཇུལ་སྤུལ་ཉེ་ནན་ཆེར་བསྐྱུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆོས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་། དོན་རྟོགས་པའི་སློའི་རུས་པ་མི་
དམན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བའི་དཀའ་བཅའ་རྣམས་གྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཚང་
བ། ཚིག་དོན་གསལ་ཞིང་སྤྱི་དོན་གྱི་མཐའ་གཅོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་
དགོ་སློང་ཤར་ཚོང་ཁ་བསྐྱོབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགོ་
ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྐྱུར་བའོ། །།

བར་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱུང་། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
འི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ནམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ཉེར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྤིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྐོན་ནམ་འཛེན་
ལྷ་ལྷ་སེའུ་འི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱལ་དང་བསྐྱལ་འབྱུང་གང་ལ་འང་སྐྱར་ཚོག་བའི་དགོ་བསྐྱེད་སྐོན་ཚིག་ཏུ་ལྷ་ལྷའི་
དགོ་སྐོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྐོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

